ଗ୍ରାଣ - ୯

ନାମରତ୍ନଗୀତା ।

ବନ୍ଦଇଁ ଯେ ଜଗନ୍ନାଥ ନୀଳଗିରିପତି । ଅଭିନବ ଜଳଧର ସୁନ୍ଦର ମୂରତି ।
ଶିରପରେ ଶୋଭେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଗଡ଼ା । ଚୂଳରେ ମୟୂଣାଗର୍ଭ ବସ୍ତ୍ରର ଚଢ଼ା ।
ଗଳେ ଝଟଇ ମୁକୁତା କଣ୍ଠମାଳ । ଶ୍ରବଣତଟରେ ଶୋଭେ ମକର କୁଣ୍ଡଳ ।
ପଦକ ହୃଦରେ ଭଲ ସାଜେ । ବଳଣ ମର୍କନ୍ତ ନେଳ ଭୂଜେଣ ବାଜେ ।
ଦିବ୍ୟ ହେମ ଓଢ଼ଣୀ । ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ଚନ୍ଦନ ଘଷି ଲେପନ ହାରେଣୀ ।
ର କୋଟିଏ ମଦନ । ରଙ୍ଗଅଧରକୁ କୋଟି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଶୋଭେ ସମ ।
ଯେ ବାହୁଧ ଦୁଇ କର । ବୈଶୁଣାର ଧଣ୍ଡ୍ରାମାଳ ପାଦଯାଏ ପଡ଼ି ।
ଗୋଡ଼ିକି ସୁନ୍ଦର ତକାଭୋଳା । ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ଭିତରେ କି ଭୃଙ୍ଗ କରେ ଲୀଳା ।
କ ଏହା ପଦ୍ମ ଚକ୍ଷୁର୍ଦ୍ଧେ ଶୋଭେ । କୋଟିଏ କନ୍ଦର୍ପରୂପ ନିନ୍ଦିବାର ମୋହେ ।
ରତନ ସଙ୍ଖାଳି ମଣ୍ଡିତର ଦ୍ୱାର । ତାହାକୁ ଲଙ୍ଘିଣ ଗଲା କୃଷ୍ଣଦାସ ଛାର ।
ପଦ୍ମ ରେଣୁକୁ ମୁଁ କରୁଥାଇଁ ଆଶା । ପାତକୀଜନବନ୍ଧୁ ବୋଲି ପାଇଲି ଭରସା ।
ବାଇଶିବେ ବରାଙ୍କ ଉପରେ ଦେବଗ୍ରଜ । ଶରଣ ଯଦି ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଚତୁର୍ଭୁଜ ।
ଲବଣସିନ୍ଧୁର ଉତ୍ତର ପାଶେ । ବିଜୟ ଶ୍ରୀଅଦ୍ଭୁତ ନୀଳଗିରି ଶିରେ ।
ଯଣେ ବିଳପବଠ ମୁକ୍ତିମଣ୍ଡପ । ଶଙ୍ଖନାଭି ମଣ୍ଡଳେ ବିଜୟ ବ୍ରହ୍ମରୂପ ।
ପତିତପାବନ ନାମ ଭକତଙ୍କୁ ସେବା । ନୀଳଚକ୍ର ଉପରେ ଉଡ଼ୁଛି ନେତବାନା ।
ତ୍ରିପୁରାରୁଦ୍ରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଲିଙ୍ଗ ମାର୍କଣ୍ଡ । ପୂର୍ବରୁ ଗଣପତି ବଟେ ମନ୍ଦାଖଣ୍ଡ ।
ପଶ୍ଚିମେ କାପାଳେଶ୍ୱର ପାତାଳକୁ ଭେଦ । ପୂର୍ବେ ବାଙ୍କମୁହାଣ ପବନ ଜଳ ଅନ୍ଧ ।
ବଳଗଣ୍ଡି ଉତ୍ତରକୁର ବାଲିଖଣ୍ଡି ପୁର । ପ୍ରଭୁଙ୍କ ବଇକାଦଭୂମି ଦଣ୍ଡ୍ରିକ୍ ନବର ।
ମେଘନାଦ ପାଚେରୀ କୂର୍ମବେଢ଼ା ଅଛି । ବାଇଶପାହାଚଠାରେ ସିଂହଦ୍ୱାର ଶୋଭି ।
ଧର୍ମ ଅର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷ ଚତୁର୍ବର୍ଗ ତହିଁ । ସିଂହଦ୍ୱାରେ ଯାଉଅଛି ଜୀବପ୍ରାପ୍ୟ ବହି ।
ଅପୂର୍ବ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ ଘର ଯେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ । ତାହିଁ ନାହିଁ ପଟାନ୍ତର ଏ ତିନି ଭୁବନ ।
ଚତୁର ଛଟା ଲକ୍ଷ୍ମୀଣି ବଡ଼ ଅଣ୍ଟ ଅଂଶ । ଦୁଇ ଭଜନର ଯହିଁ ପାପ ହୁଏ ଧ୍ୱଂସ ।
ସେ କହିପାରିବ ଏ ମହିର ବାଲ୍ୟା । ବୃନ୍ଦାବନ କଲ୍ପବଟକୁ ଯହିଁରେ ହୁଏ ଠାବ ।
ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ମୀ ନିର୍ମିଲି ଭଲ । କଳାପାହାଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ଦୃଷ୍ଟିଅଛି ମେଲ ।
ଦେଖିବ ଯେ କେତବାଡ଼ ସମୁଦ୍ର ଆକଟ । ଗରୁଡ଼ ସ୍ତମ୍ଭରେ ହୁଏ ଦେବତାଙ୍କ ଭେଟ ।
ଳିକର ଗହଳେ ଅନେକ ଯୋଡ଼ିବେ ହାତ । ଖଳପଡ଼ ତଳି ଶିରେ ବେଦନଦୀରେ
ନାଥ ଯେ ତାଣ୍ଡବ ନୃତ୍ୟ କରୁଥାଇ ନାଟ । ଅମରପୁରକୁ ବୋଲି ଫିଟିଅଛି ବାଟ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ହରି ନାମ ସେହିଠାରେ କୃଷ୍ଣ ହେଉଥାଇ । ଏହାକୁ ଅନେକ ଚଉଷଠି ହର ହେ
ଅନନ୍ତ କୁମ୍ଭର ପଟ୍ଟେ ଯେ ଯାହାର ବେନେ । ଶଙ୍ଖଧ୍ୱନି ଶବଦ ଶୁଭଇ କୁରୁହଟେ
ମୃଦଙ୍ଗ ବଇଂଶୀ ବୀଣା ବେଣୁ ଘୋରନାଦ । ସ୍ୱର୍ଗରେ ଶୁଭଇ ଯେସନେ ଦୁନ୍ଦୁଭି ଶ
ଧୂପ ବେଲେ ଶ୍ରୀମୁଖ ହସଇ ଶୋଭିବନ୍ତ । ସାତବତୀ ଅଳଗା କୁସୁମମାଳମାନ ।
ଅଗର ଚନ୍ଦନ ସେ କର୍ପୂର ଧୂପ ବାଟି । ଶୋଭା ପାଉଅଛନ୍ତି ସେ ଶ୍ରୀମୁଖ-ଚନ୍ଦ୍ରଶୋ
କସ୍ତୂରୀ ତିଳକ ଶିରେ ଦପଣର ପରି । କୋଟିଏ କନ୍ଦର୍ପ ରୂପ ପାଉଅଛନ୍ତି ଶୋଭି
କରପଙ୍କ ଯୋଡ଼ି ଲୋକେ ଦର୍ଶନ କରନ୍ତି । ଅଟ୍ଟେ କୁଆ ଅଟ୍ଟେ କୁଆ ବ୍ରାହ୍ମଣେ (
ମଣିମୟ ପୁରକୁ ଅନନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମପୁରି । ବଡ଼ଦେଉଳରେ ପାଟମୁଚୁଳିରେ ବସି ।
ସର୍ବେ ଅଣ୍ଡା କୋଟିକ ଶରଣି ବ୍ୟବହାର । ଚକାବଇଠିଙ୍କ ଦେବା କସ ପଟାଳୁର
ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦା ପଦ୍ମ ବେଢ଼ାବରେ ଶୋଭେ । ଦେବତାଙ୍କ ଗୁହାରିକ ଅ
ଇନ୍ଦ୍ର ତାକୁ ଛନ୍ତି ଦେବ ମହିମା ମହିମା । ପବନ ବୋଲଇ ଦେବ ସ୍ୱାହା
ତେତିଶକୋଟି ଦେବତା ଯୋଡ଼ି ବେଢ଼ାକର । ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପରେ କରି
କୋଟିଏ ଜନ୍ମର ... ଛାଡ଼ିଲା ପାପମାନ । ନୀଳଗିରି ଜଗନ୍ନାଥ ଶ୍ରୀମୁଖ ଦର୍ଶନ ।
ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ସଙ୍ଗାଳି କରୁଣାର ସାର । ଏହାରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରଭୁ ଆଉ ଅଛି ନାହିଁ ।
ତେଣୁକରି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କହୁଛି ସାଧୁଜନ । ଯେଉଁ କଥା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛିଲେ ଅର୍ଜୁନ ।
ନାନା ଶାସ୍ତ୍ର ବିଚାର ଅଛଇ ଏହା ଯୋଡ଼ି । ଦଧିମନ୍ଥ କରବୁ ଲବଣୀ ଯେସନେ କାଢ଼ି
ଜାଈଫୁଲ ସଙ୍ଗେ ଯେସନେ କଦଳୀର ପଟ । ଜଗନ୍ନାଥ ଶିରସିକି ବୋଇଲକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।
ସବୁ ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର ବୀଜ ସେହି ଅଟି । ନାମରତ୍ନ ଭୂମିରେ ଅଛଇ ଏହା ବୃଣି ।
ତତ୍ତ୍ୱ ଶୁଦ୍ଧ ଯାହାର ସେ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟଯ୍ୟ କରୁ । କୋଡ଼ିଲ ବୋଲନ୍ତ ଯେହୁ ତୁରୁଁ ଅପସରୁ
ନ ଘେନନ୍ତି ଲୋକଙ୍କୁ ଯାଚ ହେବା ନାହିଁ । ଅଛି ଅହଙ୍କାର ହେଲେ ଉଠିବ ସେ ନାହିଁ
ତେଣୁକରି ନାମରତ୍ନ ତୁମ୍ଭେ ବ୍ୟବସାୟ । ଯେଉଁ ଭୂମି ଚଷିଲେ ସଙ୍କାଙ୍କୁ ନାହିଁ ଡର ।
ନାନାଶାସ୍ତ୍ର ବୀଜ ଏଥେଁ ହୋଇଅଛି ବୁଣା । ଏ ଭୂମି ଚଷିଲ ଲୋକ ସବୁଠାରୁ ଛଣା ।
ଲଙ୍ଗଳରେ ନ ଚଷି ନ ବାଛୁ ଘାସମୂଳ । ଗଡ଼ମାଟି ନ କଲେ ଭାବରେ ହୋଏ ଫଳ ।
ଏ ଭୂମି ଚଷିଲେ ପନ୍ଥା ଉଠିପଡ଼ ନାହିଁ । ବସିଲାଠାବରେ ଫଳ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟଯ୍ୟ ହୋଇ ।
ଯହୁଁଗେଲେ ମୁକତ ଯେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ହୋଇ ବସ୍ତୁ । ପରଲୋକ ଠାବକୁ ଅଗତ କର ସଖା ।
ହଳ ବଳଦ ଯେ ଏ ଭୂମିକି ନୋହେ ଲୋଡ଼ା । ମୂଳହିଁ ଦେବାକୁ ନାହିଁ ସବୁ ବଳ ଛାଡ଼ା
ଇନ୍ଦ୍ର ନ ପାଳିଲେ ଏଥି ବେଜ୍ଞଂଶା ନ ମରି । ସପନାପ-ଜଳରେ ବେଢ଼ି ... ଯାଉ ଚଳି ।
ଏଡ଼େ ସୁଶୋଭିତ ଗୁଡ଼ ଅନକୁ ନ ରସ । ଅଛେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ତୁମ୍ଭେ ଏ ଭୂ... ଚଷ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଏ ଭୂମିକି ଚଷା । ଦୀନଜନବନ୍ଧୁ ବୋଲି ଶୁଣ ... ଭରସା ।
ଯେଉଁ ଫଳ ଅଳ୍ପ କଲେ ଅଳ୍ପ କୁଏ ତୋଷ । ଅମୃତହିଁ ସିନ୍ଧୁ ନୁହେ ଅଉ ଦ୍ରବ୍ୟ କିଷ ।
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ମୁଖ ଶୁଣି ପୁଛା କଲୁ ପାର୍ଥେ । ନାମରତ୍ନଗୀତାର କହିବା ମୋତେ ଅର୍ଥ ।
ଯେବଣ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ତୁମ୍ଭ ନାମ ମିଶିଥାଇ । ସେ ଶାସ୍ତ୍ର ନିନ୍ଦା କଲେ ଯେତେ ପାପ ପାଇ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଯହିଁ ଥାଏ ଅମ୍ଭ ନାମ । ସେହି ଶାସ୍ତ୍ର କୋଟିକୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ନାହିଁ ସମ ।
ମୂର୍ଖବୁଦ୍ଧିପଣେ ଏହା ଯେତୁ ନିନ୍ଦା କରଇ । ଶତଧେନୁ ଶତବିପ୍ର ବଧ କଲା ସେହି ।
ଯେତୁ ମୁଖେ ନିନ୍ଦଇ ତା ସେହି ମୁଖେ ରୋଗ । ଆପଣା ଅର୍ଜିଲା ପାପ ସେ କରିବ ଭୋଗ ।
ଦର୍ପର ଦପ ତେବେ ଯଶ ନାଶ ଯାଇ ଏତେଣେ । ଯେଉଁ ବଟେ ଯିବ ତାକୁ ଯଶ ନାହିଁ ତେଣେ ।
ଯେଉଁ ଶାସ୍ତ୍ରେ ମୋର ନାମ ନ ଥିବଟି ପାର୍ଥ । ସେହି ଶାସ୍ତ୍ର କୋଟାକୁ ନ ଶୁଣି କର୍ଣ୍ଣପଥ ॥
ପଢ଼ିଲେ ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ ମୋକ୍ଷ ହୋଇବ ପ୍ରାଣୀ । ଶ୍ରୀମୁଖବଚନ ତୋତେ କହୁଦେଲୁଁ ଅଣି
ନାମରତ୍ନ ଯେଣି ଯେତୁ ଶାସ୍ତ୍ରର ତତ୍ତ୍ୱର । ବେଦରୁ ଅଧିକ ସେ ଯେ ସବୁଠାରୁ ସାର ॥
ପାପ ନାଶ କରିବାକୁ ଥାଇ ଯାର ଚିତ୍ତ । ନାମରତ୍ନଗୀତା ମୋର ଶୁଣୁଥିବ ନିତ୍ୟ ।
ଅଶେଷ ମହିମା ମୋର ନାମରତ୍ନ ଗୁଣ । ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ର ଆଦି କରି ସବୁଠାରୁ ଶୁଣ ।
ନାମ ନ ଥିଲାର ଶାସ୍ତ୍ର ନ ଶୁଣଇ ମୋତେ । ସତ୍ୟ କହଇ ପାର୍ଥ କହୁଦେଲୁଁ ତୋତେ
ନାମ ନ ଥିଲାର ହୋଇ ଯେଉଁ ଶାସ୍ତ୍ର କୋଟା । ମୁଖରେ ନ ପଢ଼ିବ ସେ ହୃଦବନ୍ଧ୍ୟ ଛଟା ॥
ପଢ଼ିଲେ ଶୁଣିଲେ ନାହିଁ ମୋକ୍ଷ ହୋଇବ ପ୍ରାଣୀ । ଶ୍ରୀମୁଖ ବଚନ ପାର୍ଥ କହୁଦେଲୁଁ ଆଣି ।
ଚତୁ ଶୁଣିବ ଶୁଣିବ ଯେ ନାମରତ୍ନ ମୋର । ପୁଣ୍ୟ ଫଳ ବଢ଼େ ଶେଷ ପାତକ ଯାଇ ଦୂର ।
ବର୍ଣ୍ଣିଲୁ ସକଳ ଏ ଅମୂଲ୍ୟ ସୁଧାରସ । ଗୀତରେ ଭଣିଲେ ଏହା ଯାଦବକୃଷ୍ଣ ଦାସ ।
ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତାୟାଂ ଶ୍ରୀହରିଅର୍ଜ୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ ନୀଳଗିରି ବର୍ଣ୍ଣିତେ ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—o※c—

ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ସାଧୁ ସୁଜନ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପୁଣି ପୁଚ୍ଛା କରନ୍ତି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଜଗବନ୍ଧୁ । ଯେବଣ ଗତି ଗଲେ ପ୍ରାଣୀ ହୋଇନ୍ତି ମୋକ୍ଷ ।
ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ ଯେ ପତଙ୍ଗ ଆଦି କୀଟ । ଚଉରାଶୀ ଲକ୍ଷରେ କେବଣ ଜନ୍ମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ॥
ଏ କଥା କରିଣ ମୋତେ କହିବା ଗୋସାଇଁ । ତୁମ୍ଭ ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଶୁଣି ପ୍ରତେ ଯିବ ମୁହିଁ ॥
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଯାହା ପୁଚ୍ଛା କଲୁ ବୀର । ସବୁ ଜନ୍ମଙ୍କରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାନବ ଶରୀର ॥
ମାନବରେ ବିପ୍ର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିପ୍ରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତପୀ । ତପିଙ୍କରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯେତୁ ମୋର ନାମ ଜପୀ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଯେ ଶ୍ରୀହରି ମୁଁ ଗୃହୀ । ଭଲ କଥା ଶ୍ରୀଗୋଷ୍ଠଏତ କହିଲ ଗୋସାଇଁ ।
ଜଗତେ ବୋଲଇ ତପୀ ସବୁଙ୍କରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ନାନା ଭଜନକୁ କିମ୍ପା ହୋଇଲା ବନ୍ଧିସ୍ତ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁ ଶିଷ୍ୟ । ଯୁଗକୁ ଆରମ୍ଭ ଦଶସହସ୍ର ବରଷ ॥
ଏତେକାଳ ବର୍ଷେ ବ୍ରହ୍ମ ଆସନ ବୃଦ୍ଧ ହୋଇ । ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ ହୋଇଲେ କେବଳ ଅତେଜ ତୋହି
ସିଦ୍ଧପଦ ନମସ୍କାର ଯେ କରୁଥାଇ ଧ୍ୟାନ । ଖଣ୍ଡିତ ହୋଇଲେ ସରଇ ସବୁ ଜ୍ଞାନ ॥
ନାମ ଅଶେଷ ଜପ ହୋଇ ପ୍ରାଣୀ ଯାନ୍ତି ନାଶ । ଦରପଚ୍ଛା ତୁମ୍ଭେ କା ଥାଇ ସନ୍ନ୍ୟାସ ॥
କେବଳ ଯେ ନାମ ମୋର ଅଶ୍ରେ କହୁଥାଇ । ଧର୍ମ ଅର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷ ଚତୁର୍ବର୍ଗ ପାଇ ॥
କୃତଧର୍ମ ସୋହାଏ ପ୍ରାପତ ତାକୁ ଏଣେ । ନାମବ୍ରହ୍ମ ଜପିଲେ ମୁକତି ହୁଏ ତେଣେ ॥
ତ୍ରିକାଳଜ୍ଞ ନାମକୁ ତ୍ରେତା ଯୋଗ ମହାତ୍ମ୍ୟ । ନାମ ଭଜନକୁ ପାର୍ଥ କହୁ ବୋଲି ମୁକ୍ତି

Digitized by PPRACHIN, SOA

ପାରିଲେ ସାଧିଅ ଯୋଗ ନ ପାରିଲେ ମର । ନାମ ଏହା ନିମିତ୍ତେ ସ୍ମରିବାମାନେ ତର ।
ନାମବ୍ରହ୍ମ ନାମବ୍ରହ୍ମ ନାମବ୍ରହ୍ମ ସାର । ନାମବ୍ରହ୍ମ ବିନୁ ପାର୍ଥ ନାହିଁ ପ୍ରତୀକାର ।
ନିଶ୍ଚୟ କରିଣ ପାର୍ଥ କହୁଅଛି ତୋତେ । ନାମକୁ ଯେ ଭଜଇ ସେ ଭେଟ ପାଇ ମୋତେ ।
ମୋହର ତାହାକୁ ଦୟା ତାର ନାହିଁ ମାୟା । ଭୂଇଁଲୋକେ ଏକ ଆତ୍ମା ଭିନ୍ନ ଅଟେ କାୟା ॥
ଭକତ ମୋହର ଅଙ୍ଗ ମୁହିଁ ତାର ଦେହ । ଏ କଥା ପ୍ରମାଣଟିକ ବ୍ୟାକରଣ କହ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଏତ ସବୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଛି । ଭକତ ତୁମ୍ଭର ଭଲାଭଲ ନାହିଁ କିଛି ।
ଭକତକୁ ଏଡ଼େ କର ଟେକିଲ ଗୋସାଇଁ । ପ୍ରଭୁପଣ କେତେ ଅଛି ରଖିଅଛ କାହିଁ ।
ଶ୍ରୀଧର ବୋଇଲେ ମୁଁ ଯେ ଭକତଙ୍କ ଭୃତ୍ୟ । ଭକତ ନିମନ୍ତେ ମୋର ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ହସ୍ତ ।
ଭକତର ଅଭିମାନ ନ ସହଇଁ ଘଣେ । ଭକତ ଯେଣିକି ଯାଇ ମୁହିଁ ଯାଇ ତେଣେ ।
ଧେନୁ ପଛେ ବତ୍ସା ଯେସନେ ଗମେ କ୍ଷୀର ଲୋଭେ । ଭକତ ପଛରେ ମୁହିଁ ଥାଇଁ ସେହ୍ନିଭବେ
ପିତା ବୋଲିକରି ପାର୍ଥ କହୁଛି ଯାହାକୁ । ବାପଣି ପଣ୍ଡବ ବୋଲି ଜଗିଥାଇ ତାକୁ ॥
ଧନ ଦ୍ରବ୍ୟ ବାନ୍ଧ ବୁଦ୍ଧି ଆଶା ନାହିଁ ମୋର । ଭକତ ମୁଖରେ ମୋର ସବୁଦିନେ ଘର ।
ନିରନ୍ତରେ ନାମ ମୋର କରୁଥାଇ ଜପ । ତେଣୁ କରି ଅର୍ଜୁନ ଭକତ ମୋର ବାପ ॥
ଯେତେବେଳେ ବୋଲଇ ସେ ରାମକୃଷ୍ଣ ହରି । ସେହିକ୍ଷଣି ଜିହ୍ୱାଅଗ୍ରେ ମୋତେ ନାଚକରି ।
ତେଣୁ ମୋ ଭକତ ପିତା ମୁହିଁ ତାର ସୁତ । ଏ କଥା ଅର୍ଜୁନ ମନେ ନ ବିସ୍ମରୁ ଚିତ ॥
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଆଜ୍ଞା ହେଲ ଯାହା । ମୁହିଁ ଶୁଣି କେତେକ ଭ୍ରାନ୍ତି କରିବକି ତାହା ।
ଶ୍ରୀମୁଖବଚନ ଯେବେ ପ୍ରଚ୍ଛିନ୍ନ ଗୋସାଇଁ । ହର ବ୍ରହ୍ମା ହୋଇଲେ ମେଣ୍ଟିବେ ଏହା କାହିଁ ।
ଶ୍ରୀଧର ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ସବୁ କଥା ଛାଡ଼ । ଭକତଙ୍କୁ ହର ବ୍ରହ୍ମା କେହୁ ନୁହେ ବଡ଼ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ଅଦତ୍ୟ ଗମ ନ ପାରନ୍ତି ଯେତେ । ଭକତଙ୍କୁ ଅର୍ଜୁନ ସେ ପଥ ଅଛି କେତେ
ଆପଣାର ପଦ ଦେଇ ସ୍ମରନ୍ତି ଯାହାକୁ । ଅନ୍ୟ କେହିଁ କଥା ଇଷ ଦେବାଟି ତାହାକୁ ।
ସେ ଅମୃତ ଶରଦାତ ଅଟେ ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଉଦରେ ଅଛି ତାହିଁ ସମକ୍ଷ ।
ଭକତ ହସ୍ତରେ ମୋର ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଡ଼େ । ସବୁ ସେ ଅମୃତ ତାହା ନ ପାଇଲ ଛାଡ଼ ।
ଶୁଣହର ଅର୍ଜୁନ ମୁଁ ଭୋଗ କରେଁ ତାହା । ତୁ କିସ ନ ଜାଣୁ ବୋଲି ବୁଝାଇବି ତାହା
ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ନ ଲାଗଇ ଭକତର ହସ୍ତେ । ଅମେଧ୍ୟ କରଇ ତାହା ଭକ୍ଷିବ କେମନ୍ତେ ॥
ସେଠାବରେ ମୋର ମୂର୍ତ୍ତି ନାହିଁ ଅଛି କିଛି । ଭକତ ମୁଖରେ ମୋର ସବୁ ମୁଖ ଅଛି ॥
ଭକତ ମୁଖରେ ମୋର ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ମନ୍ତ୍ର । ତେବେ ହୋଇବାର ପାର୍ଥ କେହୁ ନୋହେ ଯନ୍ତ୍ର
ଅଛି ତଥାମାନ ସବୁ ବଳମ୍ୱିକୁ ଯାଇ । ଭକତ ହସ୍ତରୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଛଡ଼ାଇଣ ଖାଇ ॥
ଭକତକୁ ଯେସନ ମୋର ହୃଦେ ଚନ୍ଦ୍ର ମନ । ନିଶ୍ଚୟ ତାହାର ଡାକେ ଧାଇଁଯାଇ ଜନ ।
ଘନଘନ ତନପଣ ତନମ୍ବାସ ଗଲେ । ତନ ବରଷରୁ ଅଛି ନ ବର୍ତ୍ତିଲ ହେଲେ ॥
ଏତେଦିନ ସହି ତାକୁ ନ ଦଣ୍ଡିଲେ ପାର୍ଥ । ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦା ପଦ୍ମ ନ ବହିବ ହସ୍ତ ॥
ଭକତ ସଙ୍ଗତେ ଯେବେ ଅମେ ହୋଇ ନ ଥିବା । ତୁ ଯେବେ ଅପ୍ରାତେ କଲୁ ବୁଝାଇ କହିବା ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଶ୍ରୀଧର ମୁଖ ମୁହିଁ । କେତ ଶକ୍ତିକୁ ଯେବେ ମାରିବ ଗୋସାଇ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବୈକୁଣ୍ଠେ ବସିଣ ଦେବ ମୁକୁନ୍ଦ ସେ କହ୍ନ । ଶୁଣ ଦେବଙ୍କ କଥା ତାର ଅପାରକୁ ଗଲ ।
ଯେତେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶାସ୍ତ୍ରେ କଲ ଜାଣି । ସମସ୍ତେ ପାଇଲେ ଅମର ସ୍ୱର୍ଗବାସ ।
ଅଳ୍ପ ଭାଗ୍ୟ କରିଥିଲେ ତୁମ୍ଭ ହାତେ ମର । ତ ବୁଝିଣ କଥା ଯେ କହିଲ ତ ବ୍ୟତ୍ର ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ପୁଚ୍ଛା କଲୁ ଯାହା । ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ କହଇଁ ମୁଁ ତାହା ।
ମୋହର ଶତ୍ରୁକୁ ମୁଁ ଯେ ମାରଇଁ ଅର୍ଜୁନ । ତେଣୁକରି ବସନ୍ତି ସେ ବୈକୁଣ୍ଠ ଭୁବନ ।
ଭକତ ଶତ୍ରୁକୁ ମୁଁ ଯେ ନ ମାରଇଁ ପାର୍ଥ । ତାହାକୁ ଦଅଇଁ ନେଇ ଜନ୍ମପଥ ହସ୍ତ ।
ନାନା ଶାସ୍ତି ଦେଇଣ ଦଣ୍ଡଇ ଜନ୍ମକ୍ଷୟ । ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁରେ ତାର ହୁଏ ଆୟୁଃ କ୍ଷୟ ।
ମୋହର ଶତ୍ରୁକୁ ମୁଁ ଯେ କରଇଁ ମୁକତ । ଭକତ ଶତ୍ରୁକୁ ମୁଁ ଯେ ତ କରଇଁ ହସ୍ତ ।
ମୋହର କୁଅନ୍ତେ ସେ ଯେ ପାବନ୍ତି ସୁଅନ୍ତା । ପିତା ଶତ୍ରୁ ବୋଲି ମୁଁ ଯେ କରଇଁ ଅହନ୍ତା ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭ ଶିକ୍ଷା ଗୋସାଇଁ । ଭକତକୁ ଏଡ଼େ କରୁ ଟେକିଲ କପାଇଁ ।
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ବୋଇଲ ମୋର ସବୁହିଁ ଭକତ । କେଉଁଠାରୁ ବାସନା ହୋଇଲା ତାର ଜାତ ।
ଅର୍ଜୁନ ବଚନେ ଯେ ବୋଇଲେ ଚକ୍ରପାଣି । ଉତ୍ତମ କଥାଏ ପାର୍ଥ ପଚାରିଲୁ ଆଣି ।
ଶତଦଳ-ପଦ୍ମ ଯେତେ ହୋଇଥାଇ କଳୀ । କ୍ରମେ କ୍ରମେ ହୋଇ ଦିନା ଫିଟଇ ପାଖୁଡ଼ୀ ।
ଏହିମତ ଶତେକଙ୍କ ହୋଏ ଯେତେବେ ଶେଷ । ଫୁଟିଲେଣ ପୁଣ୍ୟ ଜନ୍ମେ ପୁଷ୍ପ କରେ ବାସ ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ମୋତେ ସେବା କରେ ଯେହୁ । ସେ ଅମୃତ ଭକତଟି ତାର ପ୍ରଭୁ ହେଉଁ ।
ତେଣୁକରି ଭକତଟି ଅମ୍ଭ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ । ଅମ୍ଭ ନାମ ଶ୍ରୀହରି ନାମ ତା କୃପାସିନ୍ଧୁ ।
ସଂସାରୁ ମୁକତ ତାକୁ ମନ୍ତ୍ର ଦେବି ମୁହିଁ । ମୁକତ ହୁଅନ୍ତି ପ୍ରାଣୀ ତାର ମୁଖ ଚାହିଁ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଭଲ ତ କହିଲ । ଭକତକୁ କୃପାସିନ୍ଧୁ ବୋଲିଣ ବୋଇଲ ।
ତୁମ୍ଭେ କୃପା କଲେ ପ୍ରାଣୀ ଦୁଃଖ ନାଶ ଯାଇ । ଭକତ କୃପାରେ ଯେ ତୁମ୍ଭର ହିଂସା ହୋଇ ।
ତୁମ୍ଭଠାରେ ହେଉଁ କୃପା କରିବ ଭକତ । ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ତାହେ କହିବା ପାର୍ଥ ।
ଏକଥାକୁ ଅର୍ଜୁନ ଅପ୍ରତେ ମନେ କମ୍ପା । ଭକତର ଭକତଟି ଅମ୍ଭଠାରେ କୃପା ।
କଦର୍ଥନା ହୋଇ ଦୁଃଖ ପାଉଥାଇ ଯେତେ । ମୁଁ ତାକୁ ଛାଡ଼ିଲେ ସେହି ନ ଛାଡ଼ଇ ମୋତେ ।
ମୋତେ ତାର ଅନୁଗ୍ରହ ଯେଉଁ ଭାବେ ଥାଇ । ବେଦଶାସ୍ତ୍ରମାନ ତାହା ନ ପାରନ୍ତି କହି ।
ମୁଁ ତାହାକୁ ନ ହୋଇଲି ସେବା କର ମୋତେ । ତାର ଦେହେ ଯେତେ ଦୟା କି କହିବ
ତୋତେ ।

ଯେବେ ବହୁମତୀକୁ ଯେ ନ ପାଇଲ ଲେଖି । ମୋହ ନାନ୍ଦଧର ସେ ଯେ ହୋଇଥାଇ ସୁଖୀ ।
ଧନ ଦ୍ରବ୍ୟ ତାହାର ହରଇଁ ସବୁ ମୁହିଁ । ବନ୍ଧୁ କୁଟୁମ୍ବଙ୍କଠାରେ ଦମ୍ଭ କରଇ ।
ଏ କଥା ଗୋଟାକୁ ଯେବେ ମଣଇଁ ସୁଲଭ । ପରେ ଯାହା ଦଅଇଁ ସେ ଦେବଙ୍କୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ।
କାଠିରେ ମାପିଲେଁ ତ ସମୁଦ୍ର ହୁଏ ଯୋଖି । ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠି ଗଣିଲେ କ ଆକାଶ ହୁଏ ଲେଖି ।
ଏହିରୂପେ ଭାବ ମୋର ଅନନ୍ତ ସାଗର । କୃପା କର ଭକତ ଯେ ବିହୁନ୍ତି ହୃଦର ।
ତେଣୁକରି ତାହାକୁ ବୋଇଲା କୃପାସିନ୍ଧୁ । ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ ଦୀନବନ୍ଧୁ ।
ଶୁଣିକରି ଅର୍ଜୁନ ମନରେ ହୁଏ ତୋଷ । ନାମରତ୍ନଗୀତାରେ ଭଣିଲେ କୃଷ୍ଣଦାସ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତାୟାଂ ଶ୍ରୀହରିଅର୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ ଭକ୍ତଲକ୍ଷଣକଥନେ ନାମ ଦ୍ୱିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଦେବବର । ମନ୍ତ୍ର ଉପଦେଶ ନେବେ ଗୁରୁଠାରୁ ନର ।
କେତେ ଗୁରୁଠାବରୁ ଘେନିବା କେତେ ନାମ । ଶ୍ରୀମୁଖରେ ଆଜ୍ଞା ଦେଇ ନିବାରିବା ଭ୍ରମ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଗୁରୁ କେତେ ଗୋଟା ହର । ଏହା ନାମବ୍ରହ୍ମକୁ ତ କେହି ନୁହେ ସର ।
କର୍ଣ୍ଣ ଉପଦେଶ ମନ୍ତ୍ର ସେହି ସିନା ଗୁରୁ । ଆଉ କଥା ଅର୍ଜୁନ ତୁ କେବେ ଲେଖା କରୁ ।
ଅନେକପ୍ରକାରେ ଗୁରୁ ସଂସାରରେ ଅଛି । ମୂଳଗୁରୁ ସଙ୍ଗେ ସେ କେହି ନୁହେ ସଚ୍ଛ ।
ତେଣୁକରି ଅର୍ଜୁନ ମୁଁ କହୁଅଛି ତୋତେ । ଅପ୍ରମାଣ ହୋଇଲେ ତୁ ବାହୁ କ ନା ମୋତେ ।
ଅନ୍ୟ ଗୁରୁଠାରେ ଆଉ ନ ଦେବଟି କର୍ଣ୍ଣ । ମୁଖରେ ଶିଖିବ ମନ୍ତ୍ର ଭାଗବତ ଧର୍ମ ।
ଏମନ୍ତପ୍ରକାରେ ଗୁରୁ ସାତ ପାଞ୍ଚ ହୋଇ । କର୍ଣ୍ଣ ଉପଦେଶ ଗୁରୁ ବୃକ୍ଷ ସଙ୍ଗେ ସଇ ।
ଯେସନପ୍ରକାରେ ବୃକ୍ଷ ମୂଳ ହୁଏ ଲେଖା । ପଛେ ସିନା ଉପୁଜଇ ଡାଳ ପତ୍ର ଶାଖା ।
କର୍ଣ୍ଣ ଉପଦେଶ ଗୁରୁ ସବୁହେଁ ମୂଳ । ଅନୁଭବ ଭଜନରେ ଭଲ ହୋଇ ତୁଳ ।
ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟମାନେ କର୍ଣ୍ଣେ ଉପଦେଶ ପାନ୍ତି । ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ଗୁରୁ ପାଶେ ଯାନ୍ତି ।
ସେ ପ୍ରାଣିଙ୍କ ଅର୍ଜୁନ କେବେହେଁ ନୁହେ ଶୁଭ । ଅନ୍ତକାଳେ ତାହାକୁ ପ୍ରାପତ ହୁଏ ଦୁଃଖ ।
ଗୁରୁଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଲା ସେ ଯେ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଖଣ୍ଡିଲା । ସୁଖଙ୍କ ସୁପଥ ଛାଡ଼ି ଅମଡ଼ା ମାଡ଼ିଲା ।
ପରାବଣେ ପଶିଲେ ଯେ ପ୍ରାସ ନରେ ଅଣ୍ଟା । ବନସ୍ତରେ ବୁଲିଲେ କି ନ ମାଡ଼ଇ କଣ୍ଟା ।
ଗୁରୁମନ୍ତ୍ର ଛାଡ଼ି ଯେବେ ଅନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରେ ଭ୍ରମ । ଶେଷେ ଜନ୍ମଯାଏ ତାକୁ ଦଣ୍ଡୁଥାଇ ଯମ ।
ଆଜନ୍ମକୁ ହୋଇଲେ ଯେ ପ୍ରାଣୀ ହୋନ୍ତି ନାଶ । କୁମ୍ଭୀପାକ ନର୍କରେ କୁଅଇ ପରବେଶ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଚକ୍ରଧର । ଯେବଣ ଶିଷ୍ୟକୁ ଗୁରୁ ଉପଦେଶ କର ।
ମନ୍ତ୍ର ଦେବାମାତ୍ରକେ ଦୂରିତ ଖଣ୍ଡି ନାଶ । ସେ କେମନ୍ତେ ଯିବ ଆଉ କୁମ୍ଭୀପାକ ପାଶ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ପୁଚ୍ଛା କଲୁ ଯାହା । ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ କହୁଅଛି ମୁଁ ତାହା ।
ଯେବଣ ପ୍ରାଣିଙ୍କ ସନ୍ନିପାତ ରୋଗ ଘୋଟି । ଔଷଧ ପିଇଲେ ସେକ୍ଷଣ ଯେହ୍ନେ ଯାଇ ତୁଟି ।
ବ୍ୟାଧିଶେଷ ହୋଇଲେ କୁପଥ୍ୟ ଭକ୍ଷି କଲେ । ସେ ମନ୍ତ୍ରକୁ କେଉଁ ବୈଦ୍ୟ ଜୀଆଇବ ବଳେ ।
ସେହି ଭାବେ ଅଟଇ ଗୁରୁ ମନ୍ତ୍ରେ-ପାପ ତୁଟି । ଅପଥ୍ୟରେ ଲେଖା ସେ ଯେ ଛଡ଼ୁଗୁରୁଗୋଟି ।
ସର୍ପ ଦଂଶିଲେ ଯେହ୍ନେ ମନ୍ତ୍ରେ ବିଷ ଛାଡ଼େ । ସେ ମନ୍ତ୍ର ଖଣ୍ଡିଣ ଯେବେ ଅନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼େ ।
ମୂଳମନ୍ତ୍ର ତ ଜାଣିଲେ ଧର୍ମ ଯାଇ ନାଶ । ଅନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରେ ଝାଡ଼ିଲେ ସେ ନ ଛାଡ଼ଇ ବିଷ ।
ନବାତ ଶର୍କରା ତ ଅମୃତପାଣି ଜାଣ । ଲବଣ ଜଳରେ ଗୋଳିଲେ କି କହୁଁ ପଣା ।
ଗୁରୁଦ୍ରୋହୀ କଥା ସେ ଅଗ୍ନିକି ପ୍ରାପ୍ତ ଦାହ । ଅନ୍ଧାରେ ମାଡ଼ିଲେ ଜକ ନ ଛାଡ଼ଇ ଗୋଡ଼ ।
ଅବର୍ଣ୍ଣ କଥା ଏ ତୋତେ କହିବା ଜାଣିଛି । ଗୁରୁଦ୍ରୋହ କଲା ଶିଷ୍ୟ ଏମନ୍ତ ଭାବନ୍ତି ।
ତାହାକୁ ଯେବଟ ଗୁରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ନାମ । ତାହାଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠଗୁଣ ନାହିଁ ଅଧମ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ପାପ ପୁଣ୍ୟ ଭଲ ମନ୍ଦ ଗୁଣ ସମସ୍ତ । ପର ପୁତ୍ରକୁ ଅର୍ପିଣ ଆପଣାର ହୋଇ ।
ଦ୍ରବ୍ୟ ଲୋଭ ନିମନ୍ତେ ମାୟାରେ ହୋଇଣ ଭ୍ରମ । ଉପଦେଶ କର୍ଣ୍ଣରେ ପୁଣିହିଁ ଦିଅନ୍ତି ନାମ
ବୋଲନ୍ତି ସେ ଗୁରୁ ଲୋକେ ମନ୍ତ୍ରଭାଗୀ ହେଲ । ସଂଶୟ ଛେଦନ ଆଉ କରନ୍ତ ନ ହୋଇଲା
ଅମୃତାରୁ ଉପଦେଶ ଦେବ ଏବେ ବାରୁ । ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ସହିତେଣ କହିଦେବା ସବୁ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ତାର ଶ୍ରୁତିପଥ ଧରି । ଅନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର କହି ପଛେ ସ୍ୱରୂପଣ କରି ।
ତେଣୁକରି ଅର୍ଜୁନ ତାହାକୁ ପାର ନାହିଁ । ମୋହ ନାମ ମାୟା ହେଲେ ପାର ଅଛି ନାହିଁ
ଶିଷ୍ୟ ତ ଜାଣିଲା ବୋଲି ନ ଜାଣିଲା ତାହା । ଏମନ୍ତେ ଜାଣୁ ଜାଣୁ ସେ ହରୁଅଛି ଏହା ।
ଗୋଷ୍ଠିରେ ପଡ଼ିଲେ ସିନା ବର୍ତ୍ତିବେ ସନ୍ତ । ଦୁଇନାବେ ଗୋଡ଼ ଦେଲେ ପଡ଼ଇ ଯେମନ୍ତ
ପ୍ରଥମେ ଯେ ଗୁରୁ ତାଙ୍କୁ କର୍ଣ୍ଣେ ମନ୍ତ୍ର ଦେଲା । ଅମୋକ୍ଷ ପିଣ୍ଡକୁ ସେ ଯେ ମୋକ୍ଷ କରାଇଲା
ଏ ପୁଣି ତାହାକୁ ଆଉ ନାହିଁ ନାମ ଦେବ । ନ ସିଦ୍ଧା ପଚରେ ହିନା କହିଲେ ହୋଇବ
ଅଛନ୍ତି ହୀନଶିଷ୍ୟଙ୍କ ସ୍ଥାନମାନ ନାହିଁ । ମନ୍ତ୍ର ଉପଦେଶ ପୁଣି କହିଦେବା ନାହିଁ ।
ଏମନ୍ତେ ଯେ ବୁଦ୍ଧି ତାକୁ ଦେଇଁ ଗୁରୁ ଦେଲା । ଯେଉଁ ଅଙ୍ଗେ ପାପ ଲାଗି ସେହି ଅଙ୍ଗେ ମଳ
ଧର୍ମକଥା ଉପେକ୍ଷି ଧନକୁ ଲୋଭ କଲା । ମାୟାମୋହେ ପଡ଼ିଣ ଅଳପେ ଜାଣ ଗଲା ।
ଏହା ପୁଣ ଜୋଡିକି ଯେ ବେନି ବାପ କଲେ । ମଧ୍ୟରେ ବୁଡ଼ିଣ ବେନି ଭାବେ ପାଦ ଦେଲେ
ବ୍ୟଭିଚାରୀ ଯୁବତୀ ଯେସନେ ନିଜ ଭର୍ତ୍ତା ଛାଡ଼ି । କପଟ ପୁରୁଷେ ଥାନ୍ତି ତାହା ସଙ୍ଗେ ପଡ଼ି ।
କର୍ମରି ବୁଡ଼ିଲେ ଦୁଇକୁଳ ଗଲା ନାଶ । ଏ ବେନି ଲୋକର ଆଉ ସ୍ୱର୍ଗେ ନାହିଁ ବାସ ।
ଏଣୁକରି ତୋତେ ଆଗେ କହିଲୁଁ ଅର୍ଜୁନ । ଅନ୍ୟ ଗୁରୁଠାରେ ଅଛ ତ ବୈକୁଣ୍ଠ ଦଣ୍ଡ ।
ମୁଖରେ ଶିଖିଲେ ତହିଁ ଦୋଷ ନାହିଁ କିଛି । ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ଶାସ୍ତ୍ରେ କହିଅଛି ।
କେ ଅବା ବୋଲିବ ମୁଁ ଯେ କୃଷ୍ଣନାମ ଧରି । କଥା ଶୁଣ କହିବ ବଣିକ ପ୍ରାୟ କରି ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ଅବା ମନରେ ଭା ଥାଇ । ସର୍ବଶାସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇବେ କି ପଦକ୍ରେରେ ଯାଇ
ସୁନା ରୂପା ନାନା ଦ୍ରବ୍ୟ କଣ୍ଟ ତୁଲ ଅଛି । ମୋହ ନାମଠାରେ ପାର୍ଥ ମାୟା ନାହିଁ କିଛି ।
ଆଉ କଥାମାନ ମିଛ ନାମ ଏହା ସତ । ତୋହ ଆଗେ ଅର୍ଜୁନ କହିଲୁଁ ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ୱ ।
ଧନ ଦ୍ରବ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଯେ କର୍ମବନ୍ଧ ଏହା । ସେ ପ୍ରାଣୀ କୁଅନ୍ତି ନର୍କେ ବହ୍ନିରେ ଦୋହେଦା
ଅପଣା ଅର୍ଜିଲା ପାପ ଆପଣାକୁ ଗଲ । ଏ କଥା ତୁ ଅର୍ଜୁନ ମୁଁ ନ ମଣଇ ଭଲ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ । ବାହୁଡ଼ ହ୍ୱାରକୁ ଯେବେ ନାମ ଗାଉଥାଇ ।
କେବଳେଣ ଅଜ୍ଞାନ ସେ ତ ଜାଣଇ ତାହା । ଏଥକୁ କି ପ୍ରକାର କହ ତହୁ ବାହା ।
ହରି ବୋଇଲେ ଯେବେ ଗାଉଥାଇ ନାମ । ତଇବେ ବାଛୁଡ ତାର ମତି ନୁହେ ଭ୍ରମ ।
ତ ଶୁଣଇ ସେ ଯେ ନ ଜାଣଇ କିଛି । ଉପଦେଶ କହି ତକୁ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରେ ଅଛି ।
) ଶାସ୍ତ୍ରପଢ଼ି ଏମାନଙ୍କୁ ମୋକ୍ଷ ନାହିଁ । ଯହିଁରେ ଭରିବ ବାହା ତୋତେ ଦେବା କହୁ
ର କର୍ମରି ପାର୍ଥ ନ ଧରିବା ଦୋଷ । ମୂଢ଼ତ ହୋଇବୁ ଯେବେ ମୋର ନାମ ଘୋଷ
ଳ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିବା ନିମନ୍ତେ । ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରନାଦ ସବୁ ନାହିଁ କର୍ପୂର
ରି ବୋଇଲେ ଏ ସଂସାରମନ ସିନା । ସେ କଥା ନାହିଁ ତୋର ଆଗେ କହିବେଇ କଥା ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ର ବୋଲନ୍ତି କୋଟିଏ ବ୍ରହ୍ମ ଜପ । ତହୁଁ ନିତ୍ୟ ପ୍ରାଣିଙ୍କର କ୍ଷୟଯାଇ ପାପ ।
ନାମଟିଏ ଅର୍ଜୁନ ନରକଯାତ୍ରା ତାରଇ । ଅମର ହୋଇଣ ସେହି ନାମ ଅଶେଷ କହଇ ॥
ଚୌଷଠି ଶାସ୍ତ୍ର ବିଦ୍ୟା ରହିଛ ସ୍ଵର୍ଗେ ରଥ । ଯହିଁ ଥାଇ ନାମକୁ ଜପିଲେ ନାହିଁ ଦୋଷ ।
ଏଠାରେ ସେଠାରେ ବୋଲି ନ କର ବିଚାର । ନାମଟିହି ବୋଲି ପାର୍ଥ ସ୍ଵଚ୍ଛନ୍ଦ ମୁକ୍ତିର ॥
ବେଦବାଦୀ ନାନା ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ପଢ଼ି ମରଇ । ନାମ ଏକା ଜପି ସ୍ଵର୍ଗ ଭାଗ୍ୟମାନେ ତରଇ ।
ସ୍ତ୍ରୀ ବୋଲିଣ ଭୂଷଣ ଯେ ଅମର ହୋଇଲା । ସ୍ମ ଅକ୍ଷରକୁ ଯେ କୋଠାବଣ୍ଡାରେ ରଖିଲା ।
ଶୁଭ ଯେ ଅଶୁଭ ତହିଁ ଯୋଗଲଗ୍ନ ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଜପଇ ନାମ ସେତେବେଳେ କହି
ସୁବର୍ଣ୍ଣ କାଳରେ ଧର ଜପୁଥିବ ନାମ । ଏକଥା ଗୋଟାକୁ ପାର୍ଥ କେହୁ ନୋହେ ସମ ।
ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ର ବୋଲନ୍ତି ପାର୍ଥ ବୋଲନ୍ତି ଯହିଁ ତ । ନାମକୁ ଜେ ଟିଏ ସୁରେ ଣ ବହୁଅଛି ଶକ୍ତି ।
ନବସୃଷ୍ଟି ପୂର୍ବର ସନ୍ତୋଷେ ଦେବା ଦାନ । ଲକ୍ଷେଯୁଗେ ରହୁଅଛି ତେତେ କର୍ମ ଦାନ ।
କୋଟି କୋଟି ବାର ବ୍ରତ କୋଟି ତପ କର । ଯୋଗ ଲଗ୍ନ ଅନ୍ତରେ ସକଳ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣର ।
ନାମର ମହିମା ବାର ନ ପାରଣ ବେଦ । ସବସ୍ତ ଯୋଜନେ ଯାଉ କହୁଅଛି ବେଦ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇଣ ଯେବେ ନାମେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ନାହିଁ । ଚଣ୍ଡାଳ ବୋଲିଣ ସେ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅଛି କହି
ଚଣ୍ଡାଳ ହୋଇଣ ଯେବେ ବିଷ୍ଣୁରେ ଭକତ । ବ୍ରାହ୍ମଣହିଁ ସେହୁ ମୋ ଠାରେ କହୁଅଛି ପାର୍ଥ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇଣ ଯେବେ ଗୃହରେ ବେଦ ଶିଖୁ । ମୋହର ଭାବନା ଶ୍ରଦ୍ଧା ସବୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଖୁ ।
ନାମ ଅଶେଷ ନ କର ଯେ ପଢ଼ୁଥାଇ ବେଦ । ତତ୍କ୍ଷଣ ତେଣେ ସେ ରହିଅଛି ସ୍ଵଛନ୍ଦ ।
ବେଦବ୍ରହ୍ମା ବୋଲି ପାର୍ଥ ଜଗତର ଖ୍ୟାତ । ନାଭିକମଳରୁ ତାଙ୍କୁ କରିଅଛି ଜାତ ।
ଅନପଦନର କଥା ଶୁଣ ଧନଞ୍ଜୟ । କୋଟି କୋଟି ବ୍ରହ୍ମା ଗଲେ ନାମ ନୋହେ କ୍ଷୟ ।
ବିଷ୍ଣୁକୃତ ମାୟା ଯେ ବିଷ୍ଣୁର ଖେଳଘର । ମୋହ ନାମ ମହିମା ମୋତେହେଁ ଅଗୋଚର ।
ତେଣୁକର ଅର୍ଜୁନ ମୁଁ କହୁଅଛି ତୋତେ । ଅପ୍ରମାଣ ହୋଇଲେ କହନ୍ତ ତତ୍ତ୍ଵ ମୋତେ
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ । ତୁମ୍ଭ ନାମ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କେଉଁପାଇଁ ଅଗୋଚର ।
ଶ୍ରୀଧର ବୋଇଲେ ମୁଁ ଯେ ନାନା ରୂପ ହୋଇ । କୋଟିକୋଟି ଯୁଗ ଗଲେ ନାମ ସୀମା ନାହିଁ
ତେଣୁକରି ନାମ ମୋର ଅନନ୍ତ ମହିମା । ଅନ୍ତ କେହି ଯାହା ନ ପାଇଲେ ବେଦବ୍ରହ୍ମା ।
ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ ଯୋଗରେ ଯୋଗୀ ଜପୁଛନ୍ତି ଯଶଃ । ସେମାନେହେଁ ନ ପାବନ୍ତି ନାମ ଜପିଲେଣ
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ସ୍ଵାମୀ ଆଜ୍ଞା ଦେଉ ମୋତେ । ନକ୍ଷେତ୍ର ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଭେଟିବ କେଉଁ ଠାରେ
ଶ୍ରୀଧର ବୋଇଲେ ଯାହା ପଚାରିଲୁ ସାର । ବୈକୁଣ୍ଠଭୁବନେ ମୋହର ତତ୍ତ୍ଵ ନୋହେ ସ୍ଥିର
ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗଯୋଗରେ ଯୋଗୀ ଜପୁଥାଇ ଲୀନ । ତାହା ଠାରେ ନିଶ୍ଚେ କେହି ନ ଥାଇ ମୋ ମନ
ଯେଉଁ ଠାରେ ଭକତ ମୋ ନାମ ଗାଉଥାଇ । ସେହି ଠାରେ ଅର୍ଜୁନ ଆମ୍ଭଙ୍କ ଭେଟ ପାଇ ।
ନାନା ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ପ୍ରାଣୀ ଲକ୍ଷଣ ନ ମରୁ । ଆସନରେ ବସି ଏକା ନାମ ଉଚ୍ଚ କରୁ ।
ଏକଥାକୁ ନ ଜାଣି ଯାଉଛି ତୀର୍ଥ ବୁଲି ଯାଇ । ମହାକାଳଫଳେ ନ ଅମୃତରସ ଥାଇ ।
ନାମକୁ ନ ଜାଣି ଯୋଗୀ ଯୋଗ ହୋଏ ବଣା । ବ୍ରାହ୍ମଣହିଁ ହେଲେ ବେଦ ପଢ଼ି ପଢ଼ି ବଣା ।
ନାମର ମହିମା କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି କୃଷ୍ଣ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହର ଈଶ୍ଵର ଅମର ହୋଇଅଛନ୍ତି ॥

Digitized by PPRACHIN, SOA

ନାମ ଯେ ଭଜଇ ପାର୍ଥ ତାକୁ ମୋର ଦୟା । ତାହାଠାରେ ଅର୍ଜୁନ ନ ଥାଇ ମୋର ମାୟା ।
ସେ ମୋତେ ଭଜଇ ଯେବେ ମୁହିଁ ତାକୁ ଜାଣି । ଶ୍ରୀମୁଖ ବଚନ ମୋତେ କହିଦେଲୁ ଆଣି ।
ସପ୍ତ ଅନଳେ ଯେସନେ ନବସପ୍ତ ଦହି । ପାପ ତୁଳା-ପର୍ବତକୁ ନାମଅଗ୍ନି ଦହି ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ ମୋର ଅର୍ଦ୍ଧଅଙ୍ଗ ବାମା । ସେମାନେ ହେଁ ନ ଜାଣନ୍ତି ନାମର ମହିମା ।
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବସନ୍ତ ପବନ ଆଦି ଯେତେ । ନବଗ୍ରହ ସପ୍ତ ଋଷି ଜୟଦଙ୍କ ମତେ ।
ନାମ ମୂର୍ତ୍ତି ନାହିଁ ଯେଣୁ ନ ପାରନ୍ତି ଧ୍ୟାଇ । ବଶ୍ୟାକ୍ରନ୍ଦ ଦେବ ତାକୁ ବର୍ଣ୍ଣେ ଅଶ୍ୱବାଣୀ ।
ଜଳାଧିପତି ସେ ବରୁଣ ବହ୍ନି ଆଦି । ନାମ ଅନ୍ୱେଷ କରନ୍ତି ସାଧନା କରି ଆଦି ।
କୁବେର ନର୍ତ୍ତନ ମୋର ଗ୍ରହଗଣ ଯଜ୍ଞେ । ଇନ୍ଦ୍ରପଦ ଭୁଞ୍ଜଇ ନାମକୁ ନ ଭଜନ୍ତେ ।
ନାମ ଅଶେଷ ବୈକୁଣ୍ଠ ବାସୁକୀ ନାଗେ ମୋ ଅଛି । ସପ୍ତଦ୍ୱୀପ ସାଗରଙ୍କୁ ଦିନେ ଅନ୍ତ ବହି ।
ଏହିମତେ ନାମ ଯେ ମୋ ଅନନ୍ତସାଗର । ଅନ୍ତ କରୁ ଭକ୍ତ ବତ୍ସଳ ସୁନ୍ଦର ।
ଧ୍ରୁବଙ୍କୁ ତାରଇ ନାମ ଭୂଷଣ୍ଡ ମହେଶ । ମୁନିହିଁ ନ ଗଣନ୍ତି ନାମ ଭଣେ କୃଷ୍ଣଦାସ ।
ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତାୟାଂ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ବର୍ଣ୍ଣସ୍ତୁତିକଥନେ ନାମ ତୃତୀୟୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ମହାବାହୁ । ଆଉ ଏକ କଥା ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ଆଜ୍ଞା ଦେଉ ।
କେତେକ ପାପ ଅର୍ଜିଲେ କେତେକ ଦଣ୍ଡ ପାଇ । ଏହା ମୋତେ ଶ୍ରୀହରି ଶ୍ରୀମୁଖେ କହିବା ହୁଅ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ । ତୁହି ଯେ ପଚାରିଲୁ ଏତେକ କଥାମାନ ।
ଶତେକ ପାପ ଅର୍ଜିଲେ ଯେ ପାଏ ଯମଦଣ୍ଡ । ସହସ୍ରେ ପାପରେ ଯେ ବନ୍ଧନ ହୋଏ କୁଣ୍ଡ ।
ଲକ୍ଷେ ପାପ କଲେ ଦେହେ କୁଷ୍ଠବ୍ୟାଧି ହେଲ । ଅଯୁତେକେ ପାପ କଲେ କଣ୍ଠ ହୁଏ କାଳ ।
ନିୟୁତେ ପାପ କଲେ ପ୍ରାଣୀ ହୋଇନ୍ତି ଅନ୍ଧ । କୋଟିଏ ପାପରେ ଅନ୍ଧ ହୋଏ ବେଦନରେ ।
ଅର୍ବୁଦେକ ପାପ କଲେ ସବୁ ଜନ୍ମେ ଦୁଃଖ । ଦଶନ୍ଦ ଲୋକଙ୍କ ପାପ କେ କରିବ ଲେଖା ।
କୋଟିଏକ ପାପ କଲେ ଅପୁତ୍ରିକ ହୋଇ । ସେ ପ୍ରାଣିମାନଙ୍କ ମୁଖ ପ୍ରଭାତେ ନ ଚାହିଁ ।
ଯେଉଁ ଘର ବାଟ ଚାହିଁବ ହାଣ୍ଡି ତାର । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ହାଡ଼ସାତନା ଦାନ ଦେଲେ ପାର ।
ସେ ପ୍ରାଣିମାନଙ୍କୁ ଦେଖା ନ କରିବ କେବେ । ସମସ୍ତେ ନ ଛାଡ଼ନ୍ତି ତାକୁ ମହାପାପୀ ବୋଲି ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ କହିଲ ଏମନ୍ତ । ଅପୁତ୍ରିକ ଲୋକ ଶୁଣି ହେବ କେମନ୍ତ ।
ଏହା ଶୁଣି ଭୁଲିଲେକ ମୋହଲାଗ ପାର । ସେ ପ୍ରାଣୀ କେଉଁଠାକୁ କହିଁ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରକାର ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତାର ନାହିଁ ଧର୍ମ କର୍ମ । ଶତେକଜନ୍ମ ଯାଏ ତାକୁ ଦଣ୍ଡଇ ଯମ ।
ଏଣିକି ଗୋଟି କଥା ସେ ପାଉବ ଯେବେ ଜନ । ଭକତ ବୋଇଲେ ଅପୁତ୍ରିକ ଦୋଷୁଁ ତରଇ ।
ଅପୁତ୍ରିକ ବଦନ ପ୍ରଭାତୁଁ ଯେବେ ଚାହିଁ । ଏବଅସ୍ତ୍ର ପଞ୍ଚସ୍ନାନେ ଉପବାସେ ଥାଇ ।
ଯେବେ ହାତେ ଭକ୍ଷ ତାକୁ ଦେବଟି ଉତ୍ତର । ଶୁଦ୍ରଜାତ କହିଲ ପାର୍ଥ ଯେବେ ହୁଏ ପାର ।
ପୁତ୍ର ନ ଥିଲେକ ପ୍ରାଣୀ ଚଣ୍ଡାଳଙ୍କ ସମ । ଶୁଣ ଯେ ଅର୍ଜୁନ କାର୍ଯ୍ୟେ ତାହାକୁ କି କହଇ ।
ଭକତକୁ ସେବା କଲେ ଅଛନ୍ତି ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ । ଦେଖିବ ସେହି ଜୀବ ତାର ଅପୁତ୍ରିକ ଦୁଷ୍ଟ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଭକତ ମୋହର ଜୀବ ମୁହିଁ ତାର ପ୍ରାଣ । ଗୁରୁଭକ୍ତ ଏକଆତ୍ମା ବୋଲି ପାର୍ଥ ଜାଣ ।
ସ୍ୱରୂପ କହିଲି ତୋତେ ଶୁଣ ପଣ୍ଡୁବଂଶ । ଜାତି ଗୋତ୍ର ଏଥି ଅନ୍ତ ନାହିଁ ପୁଚ୍ଛାପୁଚ୍ଛି ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଚକ୍ରପାଣି । ଭକତଙ୍କୁ ସେବନ୍ତି ଯେ ଅପୂର୍ବିକ ପ୍ରାଣୀ ।
ଆଜ୍ଞା ଯେବେ ହୋଇବ ଦେଖନ୍ତି ସି[illegible] ଯିବ । ଏ ସନ୍ଦେହ ତୁମ୍ଭ ବିନୁ ଆନ କେ ଫେଡ଼ିବ
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ସାବଧାନେ ଶୁଣ । ମୋହ ଆଜ୍ଞା ନୋହିଲେ ଯେ ନ ହୁଏ ଛଡ଼ାଣ
ଭକତଙ୍କୁ ସେବ ମୋତେ କରିବ ଭଜନା । ତେତେବେଳେ ସେ ପ୍ରାଣୀ ମୁକତ ହୁଏ ଜନା
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଭଗବାନ । ସଂସାରେ ଅଛନ୍ତି ଯେତେ ଅପୂର୍ବିକ ଜନ ।
ତୁମ୍ଭ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ନ ହୋଇଲେ ମହାପାପୀ । ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ଲକ୍ଷଣ ତାହାଙ୍କୁ ଅଛି ସ୍ଥାପି ।
ମହାପ୍ରଭୁ ହୋଇଣ ଏମନ୍ତ ଆଜ୍ଞା ଦେଲ । ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିଣ ପ୍ରଭୁ କହି ନ କହିଲ ।
ଅପୂର୍ବିକ ଭକତରେ କି ନାହିଁ ପୁଣ୍ୟଦେହ । ହୃଦପଦ୍ମେ ବସି କହିବା ମୋତେ ଏହା ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ପଣ୍ଡୁଶିଷ୍ୟ । ବଇଷ୍ଣବଙ୍କୁ ରୋତେ କଷ୍ଟ ଦେବା ଲକ୍ଷ୍ୟ
ଆଦ୍ୟ ଅନ୍ତ କର ପାର୍ଥ ଅର୍ଥ ଶୋଭି ଅଣୁ । ଅନୁଭବ କର ତାହିଁ କେତେ କଥା ଜାଣୁ ।
ଯୁକତେଣ ମୋହର ତୁ ଅର୍ଦ୍ଧଅଙ୍ଗ ବାବୁ । ପାପ ପୁଣ୍ୟ ଭଲ ମନ୍ଦ କହିଦେବୁଁ ସବୁ ।
ଅପୂର୍ବିକ ଭକ୍ତରେ ଅଛନ୍ତି ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ । ମୂଢ଼ମତି ହୁଅନ୍ତି ତହିଁ ଯେ ଜନ୍ତୁ ସନ୍ତ ।
ଦେଲହିଁ ଯେ ମାତ୍ରାମାନେ ଯୋଟାଏ ଖଟେ । ନିମଗ୍ନ ହୋଇଣ ଏହା ମୋହର
ସେବା କଲେ ।
ପରସ୍ତ୍ରୀ ପରଦ୍ରବ୍ୟ ନ କଲି ଯେ ଆଶ । ଅପୂର୍ବିକ ହୋଇଲେ ତାହାର ଯାଉ କାଶ ।
ବୈଷ୍ଣବ ହୋଇଣ ଯେବେ ପାଦପଦ୍ମେ ଲୟ । ପାପ ପୁଣ୍ୟ କଥାକୁ ତାହାର [illegible] ଭୟ ।
[illegible] ଦୃଢ଼ କରି ମୋତେ ସେବା କରୁଥାଇ । ଅପୂର୍ବିକ ହୋଇଲେ ସେ ବୈକୁଣ୍ଠକୁ ଯାଇ
କାମ କ୍ରୋଧ ଅହଙ୍କାର ଯେ ଲଜ୍ଜା ବଳେ ଥିବ । ସେ ଲୋକ କେମନ୍ତେ ମୁକ୍ତି ଏହା ସଙ୍ଗେ ଯି[illegible]
ଭକତ ହୋଇଣ ଯେବେ ନ କରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା । ଦେଖନ୍ତି ତାହାଙ୍କୁ ଲାଗଇ ପାପବାଧା ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ହୁଅ ସାବଧାନ । ତୁମ୍ଭେ ସିନା କହିପାର ଏତେକ କଥାମାନ ।
ଭକତଙ୍କୁ ଏତେକ କର କେବଳ ଗୋସାଇଁ । ଭକତ ତୁମ୍ଭର ତେତେ ଭଲ୍ଲାଭକ୍ତ ନାହିଁ ।
ଯେଉଁ ଲୋକ ପାଦପଦ୍ମେ ସେବା କରୁଥାଇ । ସେ କଥା ଶ୍ରବଣେ ଶୁଣି ଆନମାର୍ଗେ ଯାଇ ।
ଏମନ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ କେଉଁ ଗତି ଦିଅ । କେଉଁମନ୍ତ୍ରପ୍ରକାରେ ପ୍ରଭୁ କାହିଁ ନେଇ ଥୁଅ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତେବେ କହିବା ଅର୍ଜୁନ । ସେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଯେ ପ କରଇ ଭିନ୍ନ
ସଂସାର ଭକ୍ଷଣକଥା ମନେ ନ ବିଚାରି । ସମୁଦ୍ରଲହରୀ ଜାଣି ହେବେ କେଶାହରି ।୫୬।
ଯାଇ ବଡ଼ ଯେ ଯେମନ୍ତ ସେହିସ୍ୱଭାବେ ଭଲ । ଗାଈକୋଟି ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠୀ ଯେ ଦୋନେ ସର୍ବଭୁଲ
ଭଲ ମନ୍ଦ ଦୂରକଥା ବିଷ୍ଣୁର ଦେଖି । ବାଉଁମାଡ଼ି ସୂଜା କି ପିତ୍ତଳ ସଙ୍ଗେ ଲେଖି ।
ଅପ୍ରମେୟ ପାଷାଣ କହିବା ହେଲେ ବଡ଼ି । ଶତ୍ରୁ ଅନୁକ୍ରମେ ସିନା ପକ୍ଷୀ ଯାଏ ଉଡ଼ି ।
ନ ପାରିଲି ଲୋକଙ୍କୁ କେ ଦେବ ସବିମୁକ୍ତି । ସାଧୁଲୋକ ହୋଇବ କି ବଡ଼ସଙ୍ଗେ ତୁଲ ।
ସେବକର ସାମନ୍ତଙ୍କୁ ଯେମନ୍ତ ବଢ଼ାଇ । ସେବା ଅନୁକ୍ରମେ ସିନା ଦେବ ବଢ଼ାଇ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବନାବେଳେ ସେବା କର ପୁଣି ଛାଡ଼ିଯାଇ । ମ ସେ ସେବା କଲେ କ୍ଷ ବରଷେ ପଡ଼ି ପାଇ ।
ଜନ୍ମଗ୍ର ହୋଇଣ ଯେବେ କରେ ପ୍ରଭୁ ସେବା । ସାଧୁଙ୍କ ହୃଦରେ ବସ୍ତୁ ନୂତନ ତ ଅବା ।
ଯେ ଯେମନ୍ତ ଭାବର ତେମନ୍ତ ପାଇ ଫଳ । ଗଙ୍ଗାକୂଳେ ଘର କି ହୋଇବ କୃଷ୍ଣକୂଳ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ପଚାରଇଁ ତୋତେ । ସଂସାରଭିଅଣ ଦୃଢ଼, ପାତକର ମୋତେ ।
ଭୁଞ୍ଜ ରମାବଙ୍କ କଥା ମନେ ମୋର ପଡ଼ି । କଲ ଖାର୍ଯ୍ୟ ଶବ୍ଦରୁ ମୋହର ଗଳା ଛଡ଼ି ।
ଦୁଷ୍ଟମ ହୋଇଲେ ତ ଅବଶ୍ୟ କର ପାପ । ସେ ଘେନି ମନକୁ ମୋର ଲାଗୁଅଛି ତାପ ।
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଗୋବଧହତ୍ୟା ସ୍ତ୍ରୀହତ୍ୟା କର । ବ୍ରହ୍ମସ୍ୱ ତ ଭୁଞ୍ଜେ ଯେତ୍ତୁ ପାପମାତ୍ର କର ।
କେତେବେଳେ ଦେହଛାଡ଼ିଲେ ହୁଅଇ ସେ ନାଶ । ଭଲ କର ମୋତେ କହ ପୀତବାସ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ କହିବା ବସ୍ତୁର । ବୋଧବେଳେ ହୁଏ ସିନା ଏକଥା ପଚାର ।
ଯେଉଁ ବଧ ପାତକ ତ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଥାଇ । ନାମ ଧ୍ୟାନ କଲେ ତ ପାତକ କ୍ଷୟ ଯାଇ ।
ଯୁଗ କ୍ଷୟ ହୋଇଲେ ସେ କ୍ଷୟ ହୋ ପାତକ । କେତେବେଳନଯାଏ କେବେହେଁ ଏହି ତା ବଳଙ୍କ ।
ସ୍ତ୍ରୀହତ୍ୟା ପାତକ ଜଣମ କେବଳ କଥା । ଗୋମାଂସଭକ୍ଷକୁ ଏତ ଅପ୍ରଭୁତର କଥା ।
ଦେହ ଯେବ କୁଳକୋଟିକ ତାଙ୍କୁ ନାହିଁ କ୍ଷୟ । ଚତୁର୍ଯୁଗ ଗଲେ ସେ ପାତକ ହୁଏ କ୍ଷୟ ।
ବ୍ରହ୍ମବଧ ପାତକ କଳ୍ପଯାଏ ଥାଇ । ବ୍ରହ୍ମହିଂସା ପାତକ ଯେ ଲେଖାକର ନୋହି ।
ନ ଶୁଣିଲେ ବ୍ରହ୍ମସ୍ୱ କେବେହେଁ ନୋହେ ପାପ । ବଂଶ ଯେତେ ଏହିକି କୁଟୁମ୍ବପାତ ମର ।
ତାହା ଘେଣନାର ଯେ କୁହତା ପୁଣ ଯେତେ । ସବୁଙ୍କୁ ଲାଗଇ ପାର୍ଥ କହୁଅଛି ତୋତେ ।
କଣ୍ଠାସରୁ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ଶୁଣ ମନ ଧର । ଇହ ପରଲୋକକୁ କେବେହେଁ ନାହିଁ ପାର ।
ଏମନ୍ତ ବୋଇଲେ ଯେ ବୋଇଲେ ପୀତବାସ । ନାମରତ୍ନଗୀତାରେ ବର୍ଣ୍ଣିଲେ କୃଷ୍ଣଦାସ ।
ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତାୟାଂ ହରି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ପାପପୁଣ୍ୟକଥନେ ନାମ ଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅଳପ ଯେ ବୁଦ୍ଧି ମୋର ନ ଜାଣେଁ କିଛି । ଟେଣ୍ଣୁ କଥାଏ ପଚାରଇଁ ଶୁଣ ବିଶ୍ୱବନ୍ଦ୍ୟ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିବା ଗୋସାଇଁ । ବ୍ରହ୍ମସ୍ୱ ଭକ୍ଷଣ ତୁମ୍ଭେ କଲ କାହିଁପାଇଁ ।
ଅଳ୍ପ ଲୋକ ଶୁଣିଲେ ତ ଅଳ୍ପଲୋକ ମଲା । ଏ ଜନ୍ମ ଗୋଟାକ ତାର ନଅର୍ଥକୁ ଗଲା ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଯାହା ପୁଚ୍ଛ ଭଲ କର । ଏଥିକୁ କଥାଏ ଅଛି ଶୁଣ ପ୍ରଣିଧାନ ।
ଅଳ୍ପ ଲୋକ ସାଧୁଙ୍କୁ ନ ଦେଲେ ବଡ଼ ଦୋଷ । ତ ଅଳ୍ପ ଲୋକଙ୍କୁ ତେତେ ନ ଲାଗଇ ଦୋଷ ।
ନାନାକୁଂଶ ପାଇଣ ଅରଜୁଥାଇ ଧନ । ସାଧୁଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡିବି ବୋଲି କରୁଥାଇ ଧ୍ୟାନ ।
ପୃଥ୍ୱୀ ଅଶାଳକ କଲେ ଭୁଞ୍ଜେ ଘନାଗୋଟି । କର୍ମର ବଶଲେ ପୁଣି ମୃତ ଯାଏ ତୁଟି ।
ନ ଅଳ୍ପ ଲୋକର ପାର୍ଥ ବୁଦ୍ଧି ଥାଇ ନାଶ । ଯେବେବେହେଁ ସାଧନା କଲେ ନ ରହଇ ଶୁଣ ।
ନାଗିଣ ଫନା କର ଛେଦ ନ ପାରଇ ଖଣ୍ଡି । ଜୟନାଦ ବଳରେ ଦୁଷ୍ଟେ ତ ଭଦ୍ରଇ ପାଣି ।
ସାଧୁର ଜଞ୍ଜାଳ ଏଣେ କୁଟୁମ୍ବର ଦୁଃଖ । ଦୁଇଅଙ୍ଗେ କାହାକୁ କେବେହେଁ ନାହିଁ ସୁଖ ।
ସମ୍ଭବା କଥାରେ ଭାବ ଘନ ସାଇ ଘଣ୍ଟେ । ନିଶ୍ଚାନ୍ତର କରୁଥାଇ ଭଜନ ଭକତେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ସେମନ୍ତ ବ୍ୟାଘ୍ର ପୀଡ଼ା କଲେ ଔଷଧରେ ଯାଇ । ଜୀବ ଥିବଯାଏ ଚନ୍ତ୍ରାନ୍ତ୍ରର ଭଲ ନୋହି ।
ଯେତେଣେ ଯିବ ତେତେଣେ ରହିବ ଦୁଃଖ ଅପ୍ରମିତ । ଚନ୍ତ୍ରାନ୍ତ୍ରର ରୋଗ ଠାରୁ ଔଷଧ ନାହିଁ ପାର୍ଥ ।
ସାଧୁ ତାକୁ ବୋଲି ଅବା ଅଚନ୍ତ୍ରାନ୍ତ ଥାଇ । ତାହା ଚନ୍ତ୍ରା ଅଜ୍ଞାତ କହିଲେ ନ ସରଇ ।
ଋଣ ବୃଦ୍ଧି କର ଯେସନେ ବେଢ଼ଇଥାଇ ଧନ । ଜୁଆଳଚକ୍ର ସ୍ଥାନସ୍ଥ ତା ଉତ୍ତୁଥାଇ ମନ ।
ଗଣ୍ଡ ହବା ଶୂଳ ଶୂଳ ଚଇଣ ଫୋଟକା । ଜର୍ମରେ ଶାରକ ବେଶୀ କୁଅଇ ତାଟକା ।
ଜ୍ୱରକୁଷ୍ଠ ଯେତେକ ସଂସାରେ ଚିକିତ୍ସନ୍ତା । ସାନବଡ଼ ନ ଖଣ୍ଡେ ଜନ୍ମ ସବୁଙ୍କର ଚନ୍ତା ।
ଚନ୍ତ୍ରା ନ ଥିଲାରୁ ପାର୍ଥ ଦେହ ନେହେ ରୋଗ । ନୃପତିର ଚନ୍ତା ପାର୍ଥ ସବୁଙ୍କୁ ଅଧିକ ।
ଶୁଣ ଅବା ଦେବାଳୁର ପ୍ରଜା ରାଜ୍ୟର କାରଣ । ତାହାଙ୍କୁ କେବଣ ଚନ୍ତା ଲାଗିଥାଇ ପୁଣ ।
ଏକା ଶତ୍ରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି [illegible] ପରାକ୍ରାନ୍ତ ଦୁରନ୍ତ । ସନ୍ତ୍ୟସ୍ତାତ ଖଣ୍ଡାସବୁ ରାଜ ଉପରକୁ ।
ହୋଠବଳ ସନ୍ତତି କୁଟୁମ୍ବଚନ୍ତା ଏଣେ । ଜୀବନକୁ ମହାଭୟ କରୁଥାଇ ତେଣେ ।
ପଞ୍ଚ୍ୟାନ୍ତ ପାପସବୁ ପ୍ରଜା ଶିରେ ଥାଇ । ବନ୍ଧୁଷିଙ୍କ ପାଣି ଯେସନେ ସମୁଦ୍ରକୁ ଯାଇ ।
ତାହାକୁ କ୍ଷତ୍ର ନାଶ ଯେତକ୍ଷୁ କରଇ ବିନାଶ । ରାଜାକୁ ନାଶଇ ସିହା ସବୁ ପାପ ଦୋଷ ।
ଏକଥା ଗୋଷ୍ଠିକୁ ଶାସ୍ତ୍ରି ନ ଲାଗଇ ସିହା । ଦେଶଜନର ସରଇ ଅଳସହତେ କାହା ।
ପ୍ରଜା ଯେସନେ ଏ କଥାକୁ କଲେ ଚନ୍ତା ବ୍ୟବସ୍ଥା । ଚୋରୁ କ୍ଷତ୍ର ସ୍ତ୍ରିରି ଆନ୍ତ କର ପରନ୍ତା ବଧନ ।
ଅନ୍ୟନ୍ତ ନ ହୁଏ ତେବେ ସେମନ୍ତ କର ରେଖ । ଅଦଣ୍ଡର ଦେହକୁ ସକଳ ପାପ ଦେଲା ।
ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକ ଉପରେ ଯେ ଗହା ଅଟେ ଯମ । ତାର ଅଜ୍ଞା ନେଉଁବାର ତ ହୋଇବ କ୍ଷମ
କରନ ଉତ୍ତମ ଯାର ପାପାର୍ତ୍ତର ଗାଣ୍ଡି । ସେ କପାଳେ ଏଁକଥାକୁ ଦ ଜନ୍ମ କଷ୍ଟେ ।
ଦେବା ବୋଲି ବୋଇଲେ ବସହ୍ର ଦୁଃଖ ଯାଉ । ତେବା ବୋଇଲେ ଜନରେ ମୁଣ୍ଡ
ନତ ଥାଉ ।
ଏତେକ ଲୋକ ରାଜ୍ୟରେ ନ ହେଲା କର୍ପା ଠଣା । ପୁଣ୍ୟକଥା ଶୋଭା ତାକୁ ପାପ ଉଦ୍ଧ ବଣା ।
ନୃପତିର ଚନ୍ତା ପାର୍ଥ ଅଛି ଅପ୍ରମାଣ । ଯେତେ ଲୋକ ତେତେ ଚନ୍ତା ବଧ ତା ଭୂଷଣ ।
ସ୍ତ୍ରୀହୁଁ କରଇ ଋଣ ଶଙ୍କାରଙ୍କ ଚନ୍ତୁ । ଦେଶଜନର ତାର ଚନ୍ତା ନ ସରଇ କନ୍ତୁ ।
ଋଣକାଷ୍ଠ ଲୋକ ପାର୍ଥ ସ୍ୱଭାବେ ଅଜ୍ଞାନ । କଳଦଣ୍ଡ ପାଣି ତାକୁ ଦେବକ ଆଇ ନନ୍ଦ ।
ଗଣ୍ଡ ହବା ଶୂଳ ଶୂଳ ତନୁ ହୋଏ କ୍ଷୀଣ । ସାଧୁଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ହୋଇଲେ ଅସୁଅନ୍ତ ଯନ୍ତ ।
ଜଗନ୍ନାଥ ରକ୍ଷ ବୋଲି ମନେ ଚନ୍ତା କର । ହାନି ମନ୍ଦ କାହାକୁ ଯେ ପ୍ରାଣେ ଥାଇ ଡର ।
ମାଇପ ଉପରେ ଯେସନେ ଗୃହସ୍ଥ ଯେ ସନ୍ତୁ । ନାରାୟଣରେ ସାଧୁ ଯେ କରଇ ହସ୍ତମଣ୍ଡ ।
ଯେସନେ ଶାରକ ହାଟେ ଧାରେଣ୍ଟ ନ ଦେବ ଛୁଡ଼ା । ଦରନ୍ଦ୍ର ହୋଇଲେ ତାକୁ ନ କରଇ ପୀଡ଼ା
ନ ଥିଲା ଲୋକକୁ ଯେସନେ ସାଧୁ କରେ ବନ୍ଧ । ନ ଜଳନ୍ତ ପଟ ବୋଲି ନ ଜାଣଇ କଷ୍ଟ ।
ଏମନ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ପାର୍ଥ ଅନ୍ତକ ନ ଡରଇ । ନ ଥିଲା ଶାରକ ପଶି ମଲେ ସର୍ଗେ ଯାଇ ।
ସାଧୁ ଯେସନେ ଭିନ୍ନ ହୋଇବ ଗଙ୍ଗାଜଳ । ପୁଣି ବୃକ୍ଷ ଫଳିଲେ ପ୍ରାପତ ହୁଏ ଫଳ ।
ଜଳବର୍ଣ୍ଣିକୁ ଯେଉଁ ସାଧୁ ଦକଇ ଯେ କାଷ୍ଠା । ଜନ୍ମ ଲ ଅଟଇ ଯେ ଦୁବନ୍ଧ ବୋଲା ।
ଯେସନେ ଶାରକ ହାଟେ ନିର୍ମଳ ହୁଅଇ । ନାନାଦୁଃଖ ଭୋଗୁଥାଇ ସାଧୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ନାହିଁ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅଙ୍ଗ ଢଙ୍କା ଖାଇବା ନୁଅର ଯେବେ ନାଶ । ଶସ୍ତ୍ର ବୁଝିଲେ ତାର କଛୁ ନାହିଁ ଦୋଷ ।
ଜୁଆର ଯେସନେ କଣ୍ଟାମାଟି ଭେଦ କର । ତୁମ୍ଭ ଯୋଗେ ବାଢ଼ ଥାଉ ଅନ୍ଧ ଯନ୍ତ୍ର ଭର ।
ତୋଳ ତେଲବେଳକୁ ସେ ଭାଙ୍ଗିଯିବ ଯେବେ । ତାହାର ଅସ୍ତ୍ର ଭବା ବସ୍ତୁଭଲ ଏବେ
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲ ଭଲ । ସାଧୁ ଦେଲା ପଦାର୍ଥ ତ ଅଦାବନେ ଗଲ ।
ବସ୍ତୁ ତୋଳ ଦେଇଥାଇ କେଉଁମନ୍ତେ ଯିବ । ଏ ସନ୍ଦେହ ତୁମ୍ଭ ତଳୁଁ ଅବ କେ ଫେଡ଼ିବ
ଅର୍ଜୁନ ବଚନେ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଜଗନ୍ନାଥ । ବୋଇଲେ କେତେ ଏବା ଧ୍ୟାତେ
ବୁଝାଇବି ପାର୍ଥ ।
ସାଧୁ ଧନ ପଦାର୍ଥ ଯେ ସ୍ୱବୃକ୍ଷେ ଥାଇ । ଅଧର୍ମ ପଦାର୍ଥ ସେହି ଅଳ୍ପ ଲଗେ ଯାଇ ।
ସେ ପଦାର୍ଥ ଯୋଗା ଯେବେ ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ହେବାନ୍ତି । ଶାରଙ୍କ ଜୀବକା କାହିଁ ଲୀନ ହୋଇଯାନ୍ତି ।
ସାତ୍ତ୍ୱିକ ପଦାର୍ଥେ ପାର୍ଥ ନ ଲାଗଇ ଧୂଳି । ବାଇଶାଢ଼ ସୁଧା ସ୍ପର୍ଶେ ସବୁ ହେଲେ ଝୁଳି ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ କହିଲ ତ ଭଲ । ଏମନ୍ତ ଶାରକଙ୍କର ପାପ ନ ଲେଖିବ ।
ସାଧୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଶୁଝିବାକୁ ଯେଉଁ ଲଳ ଅଶ । ତେଣୁ ତାକୁ ଅର୍ଜୁନ ନ ଲାଗେ ପାପ ଦୋଷ
ଯେଉଁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଲାଗଇ ପାପବାଧା । ସେ କଥା ଶୁଣନ୍ତେ ପ୍ରଭୁ ମୋହର ଶ୍ରଦ୍ଧା ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ କହୁଦେବା ତୋତେ । ସାଧୁ ଧାର ହୋଇ ଯେବେ ପଶୁଭଲ ମୋତେ
ଯେବଣ ଶାରକ ହାତେ ବନ୍ଧୁ ସୁଖ ପାଇ । ସାଧୁଙ୍କୁ ଶୁଝିବା କଥା ମନରେ ନ ଆଣଇ ।
ଦୁଃଖ ସ୍ୱପ୍ନ ତ ଜର ଅଳସ ହୋଇ ବସେ । ଋଣ ଡଙ୍କ କଥା ତାର ମନରେ ନ ପଶେ ।
ସାଧୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆଣିଲ ପରକୁ ଦାନ ଦାଉ । ହାଟ ବାଟ କରଣ ଦୋକଇ ଗୁଆ ପାନ ।
ପାପ ଯେ ପଡ଼ନ୍ତା ଗନ୍ତା ପାଞ୍ଚି ବେଢ଼ାଇ । ଫୁଲ୍ଲପଣ କରଣ ଦାଣ୍ଡରେ ବୁଲୁଥାଇ ।
ସନ୍ଥ ସଙ୍ଗ ନ ବସଇ ମୂର୍ଖପଣ କରଇ । ସାଧୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ନ ଶୁଝିଣ ହୁଏର ପରନ୍ତ୍ରିୟ ।
ଆସାବାଏ ଖେଳଇ ଜୁଆ ଜୁଆଡଙ୍କ ମେଳେ । ବୁଝାଇ କହିଲେ ହଣା ନ ବୁଝଇ ଭଲେ ।
ଏମନ୍ତ ଶାରକ ହାତେ ଅଧର୍ମକୁ ଯାଇ । ଇହ ପରଲୋକରେ ସେ ନର୍କେ ଭ ପାଇ ।
ବ୍ରହ୍ମସ୍ୱର କଥା ତୁ ଯେ ପଶ୍ଚରିଲୁ ମୋତେ । ସଂଶୟ ଫେଡ଼ଣ ପାର୍ଥ କହୁଦେବା ତୋତେ ।
ଯେବଣ ଶାରକଠାରେ ମୂଳ ଯାଏ ବୁଡ଼ି । କଳକ୍ରମ କାହିଁ ପୁଣ ପାଇବ ସେ ଲୋଡ଼ି ।
ବାଞ୍ଛିତ୍ରିଶ ଗର୍ଭେ ଯେଉଁ ଥଙ୍କ ତୋହେ ଜାତ । ସେହିଜ୍ଞବେ ନ ଫଳଇ ହୋଇ ସାଧୁବନ୍ତ
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ପ୍ରଶ୍ନକରଇ ମୁହିଁ । ତୁମ୍ଭବେଳେ ହୁଏ ସିନା ଏ କଥାକୁ କହି ।।
ଯେବଣ ପଦାର୍ଥ ସାଧୁ ଶାରକକୁ ଦେଲା । ଜୀବକା କ୍ରମନ୍ତେ ସେ ଯେ ତଳବସ୍ତ୍ରେ ଦେଲା
ଜନ୍ମଭ୍ରମ୍ଭ ତ ପୋଷି ଯେ ଆପଣେ କଲ ଭୋଗ । ଶୁଝିଲ୍ଲବେଳକୁ କାହିଁ ନୋହିଲାକ ଯୋଗ୍ୟ
ଏ କଥା ବସ୍ତୁକ ପ୍ରଭୁ କହ ମୋ ଆଗର । ସାଧୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ତାହାକୁ କେମନ୍ତେ ଗଲ ପାଇ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତାହା ଶୁଣ ବୀରମଣି । କଥାଏ ପରମସନ୍ଧି ପଶ୍ଚରିଲୁ ଅଣି ।
ଏ ଶାରକପଣରେ ସାଧୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଲ ଯେତେ । ପୂର୍ବରେ ତାହାକୁ ବାବେ ଦେଇଥିଲ ତେତେ
ଏ ସାଧୁକୁ ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଇଥିଲ ପୂର୍ବେ । ତାହାର ପ୍ରମାଣେ ତାହା ପାଇଲ ସେ ଏବେ
ସାଧୁ ଶାରକର କଥା ଉଦ୍ଧାର କଲି ବାବୁ । ବୁଝାଇଣ ଅର୍ଜୁନ ମୁଁ କହୁଅଛୁ ସବୁ ।
ଅନୁଭବ କଲ ଲୋକ ବୁଝିବନ୍ତି ଏହା । ଅନ୍ତର୍ଯାମୀଠାକୁର ମୁଁ ତ ଜାଣଇ ତାହା ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ପୂର୍ବ ଜନ୍ମେ ଯେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଇଥାଇ ଯାକୁ । ଏ ଜନ୍ମେ ପ୍ରାପତ ଅଛି କୁଅର ତାହାକୁ
ସ୍ୱକୁ ଖିବା କେମନ୍ତେ ପାଇବ ତାହା କେହ୍ନ । କୃଷ୍ଣ ବୋଲଇ ମୋର ମୂଳ ଗଛ ବୃନ୍ଦ
ତେଣୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ବୋଇଥିଲେ ତାହିଁ ପାଇ ଯାନ୍ତି । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଚନ୍ଦ୍ରମା ପ୍ରାୟେ ଉଦେ ହୋଇଥାନ୍ତି
ଯାହା ଦ୍ରବ୍ୟ ତାହାକୁ ପ୍ରାପତ ଅମ୍ଭେ କରୁଁ । ପଦ୍ମ ନ ଅଛଇ ବୋଲି ଚହିଁ ପାଇ ଡରୁଁ ।
ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ହୋଇଣ ପୃଥ୍ୱୀରେ ଯେତେ ବସା । ମୋହର ପଦକୁ ବିନା ସବୁକର ଆଶା ।
ମୁଁ ଯେ...ବ ନ ଦେବ ପଡ଼ି ପାଇବ ସେ ନାହିଁ । ସେକୁ ଉପବାସ କଲେ ମୋତେ ପାଇ ତାହିଁ
ବୃଷବେଷି ମୂଳେ ଯେବେ ନ ଦେବତ ପଣି । ଜାଣ ଯଳେ ହତ୍ୟାକର ତେ ହୋଇବ କାତେଣି
ତାର ଫଳ ପୁଷ୍ପକୁ ମାରବ କେଉଁବେ ଚିତା । ତାହା ବନ୍ଦ ଯନ୍ୟକୁ ଲଭିବ ଜଗ ତତ୍ୱ୍ୟା ।
ତେଣୁକର ଅର୍ଜୁନ ମୁଁ କହୁଅଛି ତୋତେ । ଦୁଃଖ ସୁଖ ଭଲ ମନ୍ଦ ଲଗୁଅଛି ମୋତେ ।
ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପାର୍ଥ ଦେଖୁଛ ଯାଇ । ଏଥରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରଭୁ ଅଛି ଆଉ ନାହିଁ ।
ଜନ୍ତୁମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣ ଅମ୍ଭେ ବିନା ଅଟୁଁ । ଯାହାକୁ ଯେମନ୍ତ ଭାବେ ସେହି ଭାବେ ଘଟୁଁ ।
ବଣିଶୋକ କୁଦରେ ମୁଁ ଥାଇଁ ନଇନ୍ତ୍ରରେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନୋଳଇ ରେ ସେବ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର କରେ
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣି ନା ଗୋସାଇଁ । ଏକଥା ଭୁ ମନେ ମୋର ପ୍ରତେ ଯାଉ ନାହିଁ
ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦା ପଦ୍ମ ସୁଶୋଭିତ ଗାତ୍ର । ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର ଏହା ଅଣୀ କୋଟି ଧାର ।
ଯେଉଁ ଶସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ତୁଳ ନାହିଁ । ବଣିଶୋକ କୁଦରେ ସେ ସନ୍ଧବ କାହିଁ ।
ଏ କଥାକୁ ପ୍ରତେ ନ କରଇ ମନବସ୍ତ । କ୍ଲୀଷ୍ଟୀ ପଣ୍ଡୁପୁଅଙ୍କୁ ମନେହେଁ ଭଣ୍ଡୁ ଅଛ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଲନ୍ତି ସେ ଅର୍ଜୁନ ମୂର୍ଖ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଜନ୍ତୁ ଯେତେକ ଦେହରେ ଥାଇ ମୁହିଁ
ଏଥକୁ ଅର୍ଜୁନ ମନେ ଆନ ତୁ ନ ଧର । ତୁ ଯେତେ ଅନ୍ତରେ କଲୁ ପ୍ରମାଣଟି କର ।
ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ ଆଟ ଶତଙ୍କ ସହିତେ । ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ସଂସାରେଣ ବହନ୍ତି ଯେତେ ।
ଲଟକୁଟ ପ୍ରକାରେ ଭ୍ରମଣ କରି ଗଡ଼ି । ଏଠାରୁ ତାହାକୁ ମୁଁ ଯେ ଦେଉଥାଇଁ ପଡ଼ି ।
ସାଧୁ ଧନ ପଦାର୍ଥ ଅମୃତ ଭୋଗ ସେହି । ଅନୁବ୍ରତେ ଦେଉଥାଉଁ ଚରି ପଦ କାହିଁ ।
ସେ ଭଣ୍ଡାରେ ଅଧିକାରୀ କରଇଥାଉଁ ତାକୁ । କର୍ମ ଖାତକପରେ ନ ଦେଉ ତାକୁ ।
ସତଧନ ପଦାର୍ଥ ଯେ ସବୁଦିନେ ଥାଇ । ବର୍ତ୍ତମାନ ହୋଇଲେ ସେ ନାଶକୁ ନ ଯାଇ ।
ଅଧର୍ମ ପଦାର୍ଥ ଯେ ଖାତକ ଖାଇ ମଲେ । ତେଣୁକରି ପାପବନ୍ତ ପାପରେ ସେ ଗଲେ ।
ସୁପଚଣ୍ଡାଳରେ କଥା ଥୋଇ ବାଲ ବାନ୍ଧ । ଅମ୍ଭେ ନ ଦେଲେ କେ ଦେଉ ଏଥି ସନ୍ଧ ।
ଅଭ କେଉଁ ବେଦେ ଅର୍ଥ କରୁବାକ ଏହା । ଧ୍ରୁବପଦ ଅର୍ଜୁନ କହିଲୁଁ ଅମ୍ଭେ ଯାହା ।
ଜନ୍ତୁଙ୍କ ହୃଦରେ ଅମ୍ଭେ ଯନ୍ତ୍ର ଧରିଥାଉଁ । ଖାତକ ହୃଦରେ ଥାଇଁ ଦଅ ବୋଲି କହୁଁ ।
ତେଣୁ କର ଭୁଇଁଲୋକ ହୋନ୍ତି ଏକମନ । ଖାତକ ହସ୍ତରେ ଦେଇ ସାଧୁ ଦଏ ଧନ ।
ନ ଶୁଝ ଲୋକଙ୍କୁ ସାଧୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦଏ ଯେବେ । ପୂର୍ବେ ଦେଇଥିଲାକୁ ପ୍ରାପତ ହୁଏ ତେବେ
ଏ ଗୁଡ଼ କଥାକୁ ଅମ୍ଭେ ସାହା ହୋଇଥାଉ । ସେ ଯାହାର ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ବୁଝି ମଣି ଦେଉଁ
ସଙ୍କଳ୍ପ ଲୋକଙ୍କୁ ସାଧୁ ଦେଇଥାଇ ଧନ । ସବୁଠାରେ ହୋଇଥାଇ ଏତେ ଭଜମାନ ।
ଅନୁଭବ କଥା କେ ବୁଝିବ ପୁଣି ଦେଖି । ବିବେକପ୍ରଭୃତି ବୋଲି ଏମାନଙ୍କ ଲେଖି ॥

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଯଦୁନାଥ । ପୂର୍ବେ ଯେ ଯାହାକୁ ଦେଇ ଏ ଜନମେ ପାଇ
ଶ୍ରୀମୁଖ ବଚନ ଏତ ହୋଇ ପରମାଣ । ଅଧର୍ମ ପଦାର୍ଥ ଯାଇ କେବଣ କାରଣ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଯାହା ପୁଚ୍ଛା ତୁମ୍ଭେ ମୋତେ । ଏକଥା ଗୋଟିକ ଫେଡ଼ି କହୁ ଅଛି ତୋତେ
ଯେତେବେଳେ ଖାତକଙ୍କୁ ସାଧୁ ଋଣ ଗଣେ । ତଦନ୍ତର ଲେଖାଇ ସେ ତାହାଙ୍କ ପଣେ ।
କେ ବେନାଇ ଗଣ୍ଡାଏ କେ ବେନାଇ ଚାରି । କେ ବେନାଇ ପନର କେ ବେନାଇ ସତର
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ସେ ଧାରଣା କରି ନେଇ । ଭଲ ମନ୍ଦ କଥା ଭିନ୍ନ ନ ପାରଇ ଚିହ୍ନି ।
ମାୟାମୋହ କଥାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିଥାଇ ମନ । ଅଧର୍ମ କଥାରେ ପୁଣି ଦେଉଥାଇ ଧନ ।
ଅଧର୍ମ ତଦନ୍ତର ହେତେବେହେଁ ନୁହେ କଡ଼ି । ତାହାଙ୍କେ ଲେଖେ ସାତଗଣ୍ଡା ବେଳବୋଳି
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଯେବେ ତଦନ୍ତର ହେବ । ସେ ଧନ ବଢ଼ଇ ପୁଣି ନ ହୁଏ ଅନ୍ତ ଦାନ ।
ମିଛ ମଧ୍ୟେ ତେତେବେଳେ ହିଁ ନ ଯାଇ ସେ ଭାଙ୍ଗି । ତୁଳାରେ ଲାଗି ପ୍ରାପ୍ତ ନୁଏ ତାକୁ ଅଛି ।
ଅଧର୍ମପଦାର୍ଥକୁ ଧର୍ମେ ନୁଏ ଯାହା । ବିଧାତାପୁରୁଷ ଯାଚ ନ ଦଇ ତାହା ।
ଅଧର୍ମପଦାର୍ଥ ସେ ତଣ୍ଟିରେ ବାନ୍ଧିଥାଇ । ଗଣ୍ଠିରୁ ଖସିଲେ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ନ ପାଇ ।
ନ ଅଗ୍ନି ଖାତକ ହାତେ ସାଧୁଦ୍ରବ୍ୟ ପଡ଼େ । ତେଣୁକରି ମୂଳଧନକୁ ଯାଇ ବୁଡ଼ି ।
ଧର୍ମେ ଥିଲେ ଧର୍ମ ତାକୁ ନୁଅଇ ଯେ ଶାଗା । ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ପୁରାଣ ଏ ସବୁଠାରେ ଲେଖା ॥
ଯାତପୁରୁଷ ଠାବରୁ ଥାଇ ନେଲେ ଋଣ । ଧନ ଉଠାଇଣ ଯେବେ ନ ଦଇ ତତକ୍ଷଣ ।
ଏଥିରୁ ଅଧିକ ତସ୍କର ନାହିଁ ବଡ଼ । ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରମାଣେ ତାହାକୁ ଚାର୍ଜ୍ଜ ପାଇ ।
ପାପ ପୁଣ୍ୟ ନ ବିଚାର ଯେଉଁଜଣ ସେ ଥାଇ । ତେଣୁକରି ପଦାର୍ଥ ତା ଅଧର୍ମକୁ ଯାଇ ।
ଲୋଭ ପରବଶ ସେ ଧର୍ମ ନ ପାରଇ ଛାଡ଼ି । ମୂଳବୃଦ୍ଧିକ୍ରର ଭାବ ସବୁ ଯାଇ ବୁଡ଼ି ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଦେବ ହରି । କେତେ ଧନ ଅଛି ତୁମ୍ଭ ସାଧୁପଣ ହରି ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ମୋତେ କହୁଦେବା ପାର୍ଥ । ଅଧିକ କହଇ ଶୁଣ ନୟେମାତ୍ର ବସ୍ତୁ ।
ଗୃହଭାଗ କରି ସବୁ ବାଣ୍ଟ କରି ବସ୍ତୁ । ଧର୍ମେ ଛେଡ଼ ଛଥ ଭାଗଏ ତୁମ୍ଭଙ୍କ ଘରେ ।
ଛଅକଟି ବଣିଜାରେ ଘରେ ଥିବ ଥୋଇ । ପଚାଶ ହଜାର ମାତ୍ର ଋଣ ଦେବ ନେଇ ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଯେ ବାଣ୍ଟିବ ସବୁ ଧନ । ତାହାକୁ ସେ ସାଧୁ ବୋଲି ଶୁଣ ହେ ଅର୍ଜୁନ ।
ଜପ ପୁଣ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ହୃଦରେ ଥାଇ ଦୃଢ଼ । ଧର୍ମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପୁରୁଷ ତାକୁ ହୋଇଥାଏ ସଦା ।
ଏମନ୍ତ ଲୋଭର ପାର୍ଥ ନୁହେ ନାହିଁ ମାୟା । ନଷ୍ଟ ଖାତକଠାରେ ଥାଇ ତାର ଦୟା ।
ଅଳପ ଧନରେ ଯେବେ ସାଧୁ ପୁଣି ଲଭଇ । ଖାତକକୁ ବନ୍ଦିଲେ ସେ ହୋଇ ମହାପାପୀ
ଧର୍ମ ତଦନ୍ତରରୁ ଅଧିକ ଦଣ୍ଡ ନେଇ । ଅବ ଜନ ମରେ ସେ ଯେ ତାହାଠାରୁ ପାଇ ।
ତୋତେ ପୁଣି ଅର୍ଜୁନ ହେ କହୁଅଛି କଥା । ପାପ ପୁଣ୍ୟ କଥା ଏ ଉଧାର ଗ୍ରାହ୍ୟେ ହିତ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଦେବ ହରି । ଆଦର କହିଏ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଚାରି ଯୁଗ ॥
ସତ୍ୟ ତ୍ରେତା ଦ୍ୱାପର କଳି ଯୁଗ ଜାଣ । ଏ ଯୁଗରେ ପ୍ରଭୁ ଅଛି ପଞ୍ଚ ଚଉଷଠିକ ଲଣ ॥
ସାଧୁ ଲୋକ ବଚନ ଯେ ହେଉଥାଇ ହେତେ । କଳିଯୁଗ ଶେଷ ମୂଳେ ତଦନ୍ତର ଯେତେ
କେଉଁ ଯୁଗେ କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ହେବ ସାଧୁ । କଥା ବସ୍ତାରିଣ ମୋତେ କହ ମହାବାହୁ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ସତ୍ୟ ତ୍ରେତୟା ଦ୍ୱାପର । ଏ ତିନିଯୁଗର ଧର୍ମ ଏତ ସମାଚାର ॥
ଏ ଯୁଗେ ତୃଣ ନ କରି ସବୁ ଯୁଗେ ଧରି । ଶାସ୍ତ୍ରବାକ୍ୟଠାରେ ସାନ୍ତୁ ଅବଧି ନ କରି ॥
ଯୋଗ ପାଶ ଧାଇ ଯେ ବନ୍ଧନ ପାଶ ଗାଇ । ତନ୍ତ୍ରକି ଯୋଗକର୍ମ କେତେ ପ୍ରମାଣରେ ହେଉ ॥
ଟଙ୍କା କଳନ୍ତର ପାର୍ଥ କହିଲୁ ନନ୍ଦର । ଏଣିକି ଭିଆଳେ ଯୋଗ ତ ଯୋଗବ ଆର ॥
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ କହିଲ ଜନ୍ମତ । ଧାନ ଯେ ଜପ ସବୁ ହେଲ ଯେ ଏକତ୍ର ॥
ଏଥିର କେବଣ ଅର୍ଥ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କହ ମୋତେ । ତେଣୁହରି ଗୋସାଇଁ ମୁଁ କହୁଅଛି ତୋତେ ॥
ଧାନ ଲକ୍ଷ ହରଣ ଯେ ଏହିଠାରେ ଥାଇ । କହନ୍ତି ଶ୍ରୀହରିଲେ ପୁଣି ମିଶାମିଶି ହୋଇ ॥
ସଦାଷ୍ଟରେ ଜନ୍ମ ହୋଇ ମାତ୍ରେ ଏଥେ ଥାଇ । ଜନ୍ମ ହୁଏ ଶୋଭାକା ଅଗ୍ର ନ କହନ୍ତି ହେଳୁ ॥
ମସ୍ତକରେ ପଦ୍ମ ବ ଷଣିକର ହେତୁ ଯୋଗ । ଏ କଥା ଗୋଟାଏ ତୋହ ନ କଲେ ତର୍କ ॥
ଲଗ୍ନ ଶ୍ରୀତ ମଣାଳକଲ ତନ୍ତ୍ର ପାର୍ଥ ଯୋଗ । ଶ୍ଳୋକରେ କହୁଛି ପ୍ରଭୁ କେ କରିବ ଭୋଗ ॥
ବହନକର ତଥା ଯେ ଜୀବନ ପ୍ରକାଶ କରି । ଶୁଣାଇ ଜନ୍ମକ କରି ପୃଥ୍ୱୀଗରେ ହରି ॥
ହବ୍ୟ ଯୋଜବଢ଼ିଅ ଲଙ୍ଘାଇ ତାକୁ ଛନ୍ଦ । ପିଣ୍ଡଣାରେ ପିଣ୍ଡିଣ ଯତନ କରି ବାନ୍ଧ ॥
ବସ୍ତ୍ର ଯାଇ ଶତ୍ରୁ ଶ୍ରୀର ହସ୍ତଥ ଇ ବଶାକ୍ଷି । ଅନଧାନ ମିଶିଥିଲେ ବୋଇନ୍ତି ହେ ଖ୍ୟାତି ॥
ଯାହା ବାନ୍ଧ ନବର ଭିତରେ ଥୋଇଥାଇ । ଭୋଜନ ହୁଏ ତାହା କର୍ପୂର ସରି ହଳ ହେଉଁ ॥
ତେଣୁହରି ଗୋସାଇଁ ଯେ ଏକାଗ୍ରଚିତ୍ତ ହେଲେ । ଏଥିର କେବଣ ଅର୍ଥ ସେହି କହ ମୋତେ ॥
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଯାହା ପୃଚ୍ଛା କଲୁ ବାବୁ । ଏ ତିନିଯୁଗର ଲୋକ ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ସବୁ ॥
ଯେତ୍ରିମ ନେ ସାଧୁ ଭକ୍ତ୍ୟାରେ ଭଜନ୍ତି । ପାଖପାଇ ପ୍ରସନ୍ନେ ଏହିକ ଭଣା ଦ୍ୟନ୍ତି ॥
ଧନବନ୍ତ ପୁରୁଷ ଯେ ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ହୋନ୍ତୁ । ବ୍ରହ୍ମଦେବ କଳନ୍ତର ନ ଯୋଗନ୍ତି ଦେହନ୍ତୁ ॥
ଖାତକୁ ବୋଲନ୍ତି ବନ୍ଦନ ନେଇ ବୃଣ । ମୂଳେ ମୂଳ ଅମୂଲ୍ୟ ହେବ ସହେ ପୁଣ ॥
ଏହା ବହ ଜ୍ୟୋତିରୁ ଉପୁଜବ ଯେତେ । ଧର୍ମହଁ ଭଗ୍ୟତ ପୁଣି ବୋଲୁଥିବ ତୋତେ ॥
ହେବକା ବ୍ରାହ୍ମଣର ନ ପାରୁ ଅକ୍ରମ୍ୟ ହେଉ । ଫଳଭୂପୂଜକେ ଅମ୍ବ ପୂର୍ଣ୍ୟ ଉତ୍ପେଦହୋଇ ॥
ପଦ୍ମଜନ ଶ୍ରୀଯୁ କହାଇ ଲୁଟେ ମୃ କୃପାନ । ତେଣୁହରି ଯତ୍ନେ ମାଗନ୍ତି ସେହି ମୂଳ ॥
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଆଜ୍ଞା ହେଲ ଯେତେ । ଏ କଥମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଯେ ଜାଣିଲ ଏବେ ତେ ॥
କଳିଯୁଗେ ଋଣ ଏବେ ହେଉଁ ବାଟେ ଦ୍ୱନ୍ଦ । ଶୁଣିକହ ଶ୍ରୀହରି ଦୟାଳୁ ଟନ୍ଦ ଠନ୍ଦ ॥
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତପ ଯୁକ୍ତିର ଋଣ କଥ । ଛନ୍ଦ ବନ୍ଧ କରନ୍ତାରେ ସବୁଙ୍କରି ବୃଦ୍ଧ ॥
ସତ୍ୟ କର୍ମ କଥା କହିବ ଏ ଯୁଗରେ ବିଗ୍ରହ । ଉପ୍ତେଠାରୁ ଅସ୍ତ୍ରଯାଏ ବିଚ୍ଛେ ଶରୀରର ॥
ହାନ ବଡ଼ ପଞ୍ଚଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁଙ୍କରି ମାୟା । ହୃଦୟଦ୍ୱ ଶୁଦ୍ଧ ହୃଦ ଭ ଉପଜନ୍ତି ଦୟା ॥
ତେଣୁହରି ତୋତେ ଏବେ କହିଲୁଁ ଅର୍ଜୁନ । କଳିଯୁଗ କଥା ଗୋଟା ଜ୍ଞାନର ସୁଚିନ୍ନ ॥
ହନ୍ତୁ ଖାତକର କଳନ୍ତର ବଧ ଯାହା । ଅଣ ବସ୍ତ୍ର ହୋଇ ଏବେ କହୁଅଛି ତାହା ॥
ତାହାର ଯେତେକ ଇଚ୍ଛା ତେତେ କଳନ୍ତର । ଧାନ ବନ୍ଧୁରର କଥା ସବୁ ପଟୋଳର ॥
ଲୁବ୍ଧ ବରେ ପାପ ଦ୍ରୁଏ ତାଙ୍କ କଲେ ମୃତ୍ୟୁ । ଏ କଥା ଗୋଟାଏ ପାର୍ଥ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ଭଉ ॥
ସେହୁ ଧନ ବୃଢ଼ାଇ ଖାତକ ଶଳା ନାଶ । ଏକଥାଟେ ଅର୍ଜୁନ ଅଛଇ ହେଉ ଦୋଷ ॥

Digitized by PPRACHIN, SOA

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଦେଇ ବଦନ ଦ୍ୱିଗୁଣ କରି ଦେଉନ୍ତି । ତଣ୍ଡୁଳ ଦ୍ୱିଗୁଣ ଧାନ୍ୟ ଦେଢ଼ି କରି ଦିଅନ୍ତି ।
ଟଙ୍କା କର୍ଜ ଦେବା ପାର୍ଥ ଯାହାର ଯେ ଇଚ୍ଛା । ନ ଥିଲା ଖାତକ ରହିଁ କ ପାଆନ୍ତି ରକ୍ଷା ।
ଲୋଭ ମାୟା ପାପରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିଥାଇ କେତେ । ପରେ କି ପଡ଼ିବ ବୋଲି ନ ଜାଣନ୍ତି ସେତେ ।
ଏଣିକରି ସେ ଯୁଗେ ବଞ୍ଚକରୂପେ ଥାନ୍ତି । ବଚନ ନ କହନ୍ତି ପାର୍ଥ ଭୁଲି ହୋଇ ରହନ୍ତି ।
କଳିଯୁଗ କଥା ଗୋଟି ପ୍ରବନ୍ଧର ଶ୍ରେଣୀ । ଶୁଣିବାକୁ ଶ୍ରବଣେ ଯେ ନ ହନ୍ତୁ ରେଣୁ ।
ଯିବା ଆସିବାକୁ ପାର୍ଥ ନ ଚଳେ ଚରଣ । କଳିଯୁଗେ ଖୁବ ଚାହିଁ ରହି କି କାରଣ ।
କଳିକାଳ ପୁରୁଷ ପାଦ ଅଛଇ ଦେଖି । ଦକ୍ଷିଣ ଭୁଜରେ ତାର ଥାଇ ଲୁହାବାଡ଼ି ।
ଯାତା ସଙ୍ଗେ କଳ କଣ୍ଠ ଥାଳଭଙ୍ଗ ବାନ୍ଧ । ଯୋଗଡ଼ାଇ ମାରଇ ସେ ମଣୁଥାଇ କାନ୍ଧ ।
ଆପଣା ଯୁବତୀଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ କଥା କହି । କାହାକୁ ବସାଇ ତାକୁ ନେଉଥାଇ ବହି ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ କଳିକାଳର ଚରିତ । ତହିଁକି ଅର୍ଜୁନ ଆଉ ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ ମୋର ।
ତେଣୁ ସେ ଯୁଗରେ ଅଟନ୍ତି ରୌଦ୍ରରୂପେ ଥାନ୍ତି । କର ଯାଚ ନ ଚଳଇ କାହିଁକି ନ ଯାନ୍ତି ।
ମୃଗଙ୍କର ଭ କହନ୍ତି କର୍ଣ୍ଣେ ନ ଶୁଣୁ ବାରତା । ଲୋକଙ୍କେ ନ ସହନ୍ତି ସବୁ ଭଲମନ୍ଦ କଥା ।
କନକ'ଳ ବୋଲଇ ମୋ ଯୁଗ ତନ୍ମ ମାୟା । ମୋହ କଥା ଯେ ଛେଦଇ ତାକୁ ମୋର ଦୟା ।
ମୋର କଥା ଶୁଣି ଯେବେ ଯାନ୍ତି ଆନବାଟେ । ତାହାକୁଃଖ ଦେଇ ଦଣ୍ଡ ଦିଅଇଁ ନିକଟେ ।
ମୋର କଥା ଅଢ଼ଇ ଯେ ଥାଇ ସବୁ କାଳ । ସୁଖ ଭୋଗ ଦେଇ ତାକୁ ନ କରଇଁ ଭଲ ।
ଭଲ ଭୁଜ ଅଧର୍ମ ପ୍ରବୃତ୍ତ କଳିଯୁଗ । ସ୍ୱର୍ଗେ ମାର୍ଗ ଚଳିଅଛି ଧର୍ମ ଅର୍ଥ ମାର୍ଗ ।
ଅନ୍ୟଯୁଗେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଧର୍ମ ହୋଇ ଯେବେ । ଏ କଳିଯୁଗରେ ହାତେ ସୁକର୍ମକର ତେବେ
ଦୋଷକୁ ଅଗ୍ରତ ଶାସ୍ତି ହାତେ ଦେଇ ନିଜ । କଳିଯୁଗ ନୂତନ ସେ କର୍ମ ଫଳ ସିଦ୍ଧ ।
ଅନ୍ୟ ପାପ କଲେ କାଲି ଫଳେ ନଷ୍ଟ ଫଳ । ନ ଜାଣିବା ଲୋକ ମିଛ ବୋଲନ୍ତି
କେବଳ ।

ଧର୍ମର ଲକ୍ଷଣ ବୋଲି ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି । ବୋଲନ୍ତି ଅମୂଳ କର୍ମ ଲିହିଅଛି କହି ।
ମୋହର ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅସି ଦେକ କରିବ ଟାଣ । ମୋ ଯୁଗ ଉପରେ କେତେ ହାର ନାହିଁ ପ୍ରାଣ
ମୁହିଁ ଏଡ଼ା ପ୍ରମାଣ କରଇଁ ମୋର କଥା । ମୋହର ଶାସ୍ତ୍ରେ କେହି ନ ଛେଦନ୍ତି ମଥା ।
କଳିଯୁଗ ମୋର ଆଗେ କରନ୍ତି ପ୍ରମାଣ । କ୍ରୋଧ ମୋ ଯୁଗ ଗୋଟା ଏମନ୍ତ ଲକ୍ଷଣ ।
ତାହା ଛାଡ଼ି ଆନ ଯୁଗେ ନ ପାରଇ ଅଜ୍ଞ । ଶୋଧ ମୋହ ସର୍ବ ଯେବେ ସବୁଦିନେ ଆଜ୍ଞ
ଏ କଥା ମୋଟାଙ୍କୁ ତୁ କରିବୁ ହୃଦେ ଦୟା । ସାବଧାନେ ଶୁଣ ତୁ ହୋ କଳିକାଳ ମାୟା ।
ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ପାଦକୁ ଭଜିବ । ତବେ ନାରାୟଣ ହୁ. ଦ. ବୋଲିଣ ଯୋଡ଼ିବ ।
ତାହାକୁ ତୁ କଦାଚିତେ ନ କରିବୁ ଦୋଷ । ସେ କଥାକୁ ଲଙ୍ଘିଲେ ପାଇବୁ ମହାପାପ ।
ମୋହର ଯେ ଏତେ ଠାକୁର ପଣ ଧର୍ମ ନାହିଁ । ଠାକୁରଙ୍କ ସେବକଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଅଛି କାହିଁ ।
ଖଣ୍ଡିଲେ ଖଣ୍ଡା ବୋଲି ଯେମନ୍ତ ପ୍ରହାର । ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସେବକମାନେ ସେହିମତ ସାର ।
ତୁମ୍ଭେ ଅମ୍ଭେ ବୁଝିଲେ ହୋନ୍ତି ତାକୁ ସର । ଆଉ କେତେ କଥା ଯେ କହିବା ଉଚିତ
କଳିକାଳ ବୋଇଲା ହୋ ଶୁଣ ଜନ୍ମୁପତି । ଯୋଦ୍ଧାଏକ ବୃଦ୍ଧ ନାହିଁ ଯେଉଁ କହୁଥାନ୍ତି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ପର ସ୍ତ୍ରୀ ପର ଦ୍ରବ୍ୟେ ହୋଇଥାନ୍ତି ମତ । ବାହାର ଧର୍ମ ଭାବେ ଧରନ୍ତି ଏ ମତ ।
ଏମନ୍ତ ଲୋକର ହାତେ ଶୁଦ୍ଧ ନୁହେ କାୟା । ଯେତେ ନାମ ଜପୁଥାଇ ସବୁ ତାର ମାୟା ।
ହୃଦପଦ୍ମ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଜିଲ ମହାପାପ । ତାହାକୁ କେମନ୍ତେ ଆମ୍ଭେ ନ କରିବା କୋପ ।
ତତ୍ତ୍ୱ ଶୁଦ୍ଧ ନ କରି ଜପିବ ଯେବେ ନାମ । ସେ ଲୋକଙ୍କଠାରେ ଅଛି ଅନ୍ତ୍ୟୁଷ୍ଟିକ ଧର୍ମ ।
ଅମୃତ ସୁଧ ମିଶିଲେ ଯେସନ୍ତେ ହୁଏ ନାଶ । ଏ ପ୍ରାଣୀ ସକଳ ଗୋଟି କେହିମନ୍ତ ଧ୍ୱଂସ ।
ଜନ୍ମପଣ ବୋଇଲ ତାହାର ମୋକ୍ଷ ନାହିଁ । ଆମ୍ଭେ ତାକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଉଁ ତୁମ୍ଭ ଯାଏ ତାହିଁ
ସେ କଥା ଶୋଣିକ ମୁଁ ଯେ ମନେ ଅଛି ଧରି । ତୋର ତୁଲେ ସତ୍ୟ ଏବେ କହି ଦେଉଁ ହରି
ଚଉରାଶୀର ଲୋକ ସେହିଭାବେ ଥାଇ । ପଚାଶ ବରଷ ଲେଖ ଅଳ୍ପ ହୋଇ ଯାଇ ।
ପେଟରୁ ମରନ୍ତି କେତେ ପଞ୍ଚ ଯାକ ନାଶ । ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଧାତା ଭକ୍ଷଣର ଦୋଷ ।
ଶରେ ଅଷ୍ଟ ବରଷକୁ ଜଳ ଆୟୁ କଲା । ସେ କଥା ଶୋଣାଇଁ ପୁଣି ପ୍ରକ୍ଷିନ୍ନ ହୋଇଲା ।
ଏ ଯୁଗ ଭକ୍ଷଣ ମୋର ବଶ ନୁହେଁ ଭୂତ । କୃଷ୍ଣ ନାମ ଗୋବିନ୍ଦ ଏ ତ୍ରିଭୁବନ ସତ ।
ଯେଉଁ କଥା ପ୍ରାଣୀଙ୍କର ଲଲାଟେ ଲେଖିଲି । ତାହା ଯହିଁ ବୋଇଲ ଏହା ନାହିଁ ତ ତ କଲି
ଚାରି ଯୁଗ ଉପରେ ତାହାର ପଣ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଭାବେ ଭକ୍ଷଣ କରୁଛ ଦେବସାଇଁ ।
ମିଛ କଥା ଗୋଷ୍ଟିକ ଲଗାଇଥାଇ ମାୟା । ଚଉଷଠି ରୋଗ ଭଲ ଜବାନ୍ତର କାୟା ।
ରୋଗ ଯେବେ ନ ଥାନ୍ତା ପ୍ରାଣିର କର୍ମା ମୃତ୍ୟୁ । ସାର କର ଅସାର କହିଲ କୃପାହେତୁ ।
ଏତେହିମାନ ବିଧାତା ମୋତେ ସେତୁ କଲା । ପ୍ରାଣିଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଦୋଷ ମୋତେ ସେ ନ ଦେଲା
ଧର୍ମ ବୋଇଲ ମୋତେ ସେ ଯେ ବେଦପଦ୍ଧ ଲୋଡ଼େ । ରୋଗ ବ୍ୟାଧି ହୋଇଲ ସେହି କୁଣ
କେତୁ ମୂର୍ଚ୍ଛେ । —

ଅଛୁ ଦେଉ ଧର୍ମ କଥା କହୁଥିବା ତହିଁ । ଏହିଠ ବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟ ଯୁଗ ଅନ୍ତ ନାହିଁ ।
ସତ୍ୟଯୁଗ କଳକ୍ରମ ଏହି ଯୁଗେ ଟାଣ । ଅନ୍ୟ ଯୁଗମାନଙ୍କର ନାହିଁ ଏ ଲକ୍ଷଣ ।
ହାହାଣକେ ସାତଖଣ୍ଡ ଟଙ୍କା ମୂର୍ଚ୍ଛେ ପଡ଼େଣ । ଧାନ ପାଞ୍ଚଶାଇ ଯେ ହୁଅନ୍ତ ମୂଳେ ଅଣ୍ଟଣ ।
ଏ ଜଡ ଯୁଗରେ ଆହୁଁ ଅନ ଯେ ଭକ୍ଷଣ । ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ କାଳିଯୁଗେ ଶୁଣ ।
ପର ସ୍ତ୍ରୀ ପର ଦ୍ରବ୍ୟ ହରେ ଅବହୀନା । ଧର୍ମବଳ ଗୋଟାର ଯେ ଏମନ୍ତ ମହିମା ।
କଳିଯୁଗେ ଦୁଷ୍ଟ ମନ କରିବେ ଅଦ୍ୟାପି । ବ୍ରହ୍ମସ୍ତ୍ରୀ ହରଣ ହୋଇବେ ମହାପାପୀ ।
କେଣ୍ଡକର ଏ ଯୁଗ ଅଳପ ଦିନ ଥିବ । ଶୂଦ୍ରଲକ୍ଷ ବନ୍ଧଣ ସହସ୍ର ବର୍ଷେ ଯିବ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହେ ଶ୍ରୀଣ ପାର୍ଥ । କଳିକାଳ କଥାକୁ ବୋଧିଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ବେନି ଜନଙ୍କର ମୁଖ ହୋଇଅଛି କେଣ୍ଣ । କଳିଯୁଗର ଆଖ୍ୟାନ କେ କରିବ ରେଣୁ ।
ଯେତେ ଯେତେ ଶାସ୍ତ୍ର ହାତେ ଅପ୍ରମାଣ କରୁ । ଅଛ ଏକ୍ଲେ କହୁଣ ଶୁଣିଲିକି ସବୁ ।
ଶୂଦ୍ର ଯୁଗେ ସାଧୁର ଯେ ଶଠେ ଯେଉଁ ଭାବେ । ପଦେ ପଦେ କର ତୋତେ କହିଦେଲୁଁ ଏବେ
ସତ୍ୟେ ଯେ ହେତୟା ଅଛ ହାଗଲ ବର୍ତ୍ତ । ସେ କଥାହିଁ ଚର୍ଣ୍ଣେ ତୁ ଶୁଣିଲୁଟି କୋର ।
ସାଧୁ ଶାଠକର କଥା ଚୁଣ୍ଟିକ ଶାଇଲ । ପାପ କୃଷ୍ଣ ଦାସ ଏହି ଗୀତରେ ଭଣିଲ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତାୟାଂ ଶ୍ରୀହରି ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ସାଧୁ ଶାଠକ ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ କଥନେ ଚତୁର୍ଥକ କଳିକାଳବର୍ଣ୍ଣନ କଥନେ ନାମ ଷଷ୍ଠମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଷଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିବା ଗୋସାଇଁ । ଏ କଥାରେ କଥା ଏକ ପଚାରୁଛି ମୁହିଁ ।
ଅବର କଥାଏ ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପଚାରୁଁ । ଧର୍ମ କଥା ଉଦୟ ହୋଇଲା କେଉଁଠାରୁ ।
କେଉଁ ପ୍ରକାରେ ଧର୍ମ ହୋଇଛି ସ୍ଥାପନା । ନାଶ ଯାଇ କେମନ୍ତ ଶ୍ରୀମୁଖେ କହ ବ ତା ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ କହୁଅଛି ତୋତେ । ଧର୍ମର ମହିମା ଯେ ପଚାରିଲୁ ମୋତେ ।
ସତ୍ୟରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଧର୍ମ ଦୟାରୁ ବଢ଼ିଯାଇ । କ୍ଷମା କଲେ ଧର୍ମକୁ ସ୍ଥାପିଲେ ବୋଲି ପାର୍ଥ ।
ଯେଉଁ ପ୍ରାଣିଠାରେ ହିଂସା ଆଉ କ୍ରୋଧ ଥାଇ । ସେ ଲୋକମାନଙ୍କଠାରେ ଧର୍ମ ନାଶ ଯାଇ ।
ଦୃଷ୍ଟ କଥା ଯେଉଁମାନେ ନ ଶୁଣନ୍ତି କର୍ଣ୍ଣେ । ଚଣ୍ଡାଳ ବୋଲିଣ ତାକୁ ଜାଣ ହେ ଅର୍ଜୁନ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ପଚାରଇ ମୁହିଁ । ଯେଉଁ କଥା ମୋର ଆଗେ କହିଲ ଗୋସାଇଁ ।
ଶାସ୍ତ୍ରର ପଥରେ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ଏହା କେଶା । କେଉଁ ପ୍ରାଣିମାନେ ହୋଇନ୍ତି ଚଣ୍ଡାଳରେ ଲେଖା ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୋତେ କହିବା ଅର୍ଜୁନ । ତୁହି ଯେ ପଚାରିଲୁ ଏତେକ ବଚନ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇଣ ଯେବେ ନିସନ୍ଧ୍ୟା ନ କଲା । ଚଣ୍ଡାଳରେ ଲେଖା ସେ ଯେ ଅଧର୍ମକୁ ଗଲା ।
ଦ୍ୱିଜବର ହୋଇ ଯେବେ ନ ପଢ଼ଇ ବେଦ । କି ସ୍ମୃତିନ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେ ବେଦ ନୁହେ ଶୁଦ୍ଧ ।
ଏମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଜୁନ ଚଣ୍ଡାଳ ବୋଲି କହି । ସନ୍ତୁଳନଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠିରେ ନ ପାଆନ୍ତି ରହି ।
ଦନ୍ତ ନ ଘଷିଣ ଯେ ଆହାର ଅଣି ଖାଇ । ପାଦ ନ ଧୋଇଣ ଯେ ଦେବତା ପୂଜା ଯାଇ ।
ସେ ପ୍ରାଣିମାନଙ୍କୁ ଯେ ଚଣ୍ଡାଳ ବୋଲି କହୁ । ତୋ ଆଗେ କହିଲୁଁ ପଣ୍ଡୁକୁଳାବତଂସୀ ।
ମାତା ପିତା ଯାହାର ଅଟନ୍ତି ଅତି ବୃଦ୍ଧା । ପୁତ୍ର ହୋଇଣ ଯେବେ ନ କରଇ ସେବା ।
ସେ ପୁତ୍ରକୁ ମୂଢ଼ ବୋଲେ କହନ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ । ଚଣ୍ଡାଳ ବୋଲିଣ ତାକୁ ଜାଣ ହେ ଅର୍ଜୁନ ।
ଯେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀ ଅଷ୍ଟମାସ ଗର୍ଭ ଯେ ହୋଇଲା । ତାକୁ ଯେଉଁ ପୁରୁଷ ସୁରତରସ କଲା ।
ସେ ପ୍ରାଣିକି ଚଣ୍ଡାଳରେ ଗଣ ବୀର ପାର୍ଥ । ମାତୃହରଣ ଦୋଷକୁ ଭୁଞ୍ଜଇ ପ୍ରାପତ ।
ଅଗ୍ନି ଲଗାଇଣ ଯେ ବହନ୍ତ ଧନ ଗୋଡ଼ । ନଦୀଗ୍ରାମରେ ଯାଇ ଚଉ ଥାଇ ଜଡ଼ ।
ଗାଈ ବାଛୁରୀଙ୍କି ଯେ ଧରଇ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ । ଚଣ୍ଡାଳ ବୋଲିଣ ତାକୁ ଜାଣ ହେ ଅର୍ଜୁନ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ନନ୍ଦବାଳୁ । ଅବର କଥାଏ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ଅଜ୍ଞ କେଉଁ ।
ଚଣ୍ଡାଳମାନଙ୍କ କଥା ମୋତେ ଯେ କହିଲ । ଗାଈ ବାଛୁରୀକି ଭିନ୍ନ ଭଲ ଯେ ବୋଇଲ ।
ଏଥକୁ କଥାଏ ପ୍ରଭୁ କର ପ୍ରତିବୋଧ । ଏଠାଠାରେ ଥିଲେ ଯେ କେମନ୍ତେ ହେବ ଦୁଧ ।
ତାହା ଭଲ ଜନନୀର ପୁତ୍ର ସ୍ନେହ ହୋଇଲେ । ବାଛୁରୀକି ନ ଦେଇଣ ରଖିବ କାବଲେ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ପ୍ରଜା କଲୁ ମୋତେ । ତହିଁର ପରମସନ୍ଧ କହିବା ତୋତେ ।
ଗାଈର ବନ୍ଧନ ଯେଉଁଠାରେ କରଇଥାଇ । ବାଛୁରୀକି ବାନ୍ଧିବ ତା ପୃଷ୍ଠଦେଶେ ନେଇ ।
ବାଛୁରୀକି ଦେଖି ଗାଈ ଉତ୍କଣ୍ଠିବ ଦୁଃଖ । ପୁଣ ତାହାକୁ ଦେଖି ପାଉଥିବ ସୁଖ ।
ବିଚ୍ଛେଦ ନୋହିବେ କେହୁ ଥିବେ ଏକସ୍ଥଳ । ଉହାଡ଼ ନକର ବାନ୍ଧିଥିବ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚରେ ।
ଭେଣ୍ଡକର ଭେଦ ଆଗେ କହିଲୁଁ ଅର୍ଜୁନ । ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ସେ କରବ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ।
ଦେଖାଦେଖି ହେଉଥିବେ ନ ପାଇବେ ବ୍ୟଥା । ସୁତକୁ ବାନ୍ଧି ସେ ଦୁହିଲ ଏହୁ କଥା ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ପକ୍ଷିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶୃଗାଳଟି ହୋଇ । ପଶୁଗଣ ମଧ୍ୟେ ଅଧ ଶୃଗାଳଟି ଲେଖ ।
ଗୋରୁ ପାଣି ପିଅନ୍ତେ ଯେ ଖଣ୍ଡନ ଦେଇ । ସେ ଲୋକମାନଙ୍କୁଟି ଶୃଗାଳ ବୋଲି କହି
ଦଉଡ଼ ଲଗାଇଣ ଯେ ନ କରଇ ସ୍ନାନ । ତାର ଅଙ୍ଗେ ଲାଗିଥିବ ଶବ ବାସ୍ନାମାନ ।
ସ୍ତ୍ରୀର ସଙ୍ଗ ହୋଇଲେ ଯେ ସ୍ନାନକୁ ନ କର । ସେ ଲୋକମାନଙ୍କ ହୋଇ ଶୃଗାଳରେ ସର
ଏକ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଦେବ ଭାଇଯା ଯେ ମନ । ଏକକୁ ଭଲେ ପାଳଇ ଆରକକୁ ଦ୍ୱନ୍ଦ ।
ସମଦୃଷ୍ଟି କରି ଯେବେ ନ ପାଳଇ ଦେଖି । ଏ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦେହ ଶୃଗାଳରେ ଲେଖି ।
ମୁଣ୍ଡଚାଟ ଗରେ ଯେ ଶଗୁଣ ଯାଇ ପଶି । ସେ ଲୋକ ତାହାକୁ ଯେବେ ପଳାଇବ ଜାଣି ।
ସେ ଲୋକକୁ ଶୃଗାଳଟି ବୋଲି ସତ୍ୟପାର୍ଥ । ସକ୍ତସ୍ତ୍ର ଗୃହେ ଯେ କାଇ ପୁଣ କ୍ଷୁଧ ହୋଇ ।
ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେବା ବୋଲି ଯାକୁ ଦେଇଥାଇ ଆଶ । ପଛେ ଅସି ମାଗିଲେ ସେ କରଇ ନିରାଶ
ଅବଶ୍ୟ ନ ହୋଇ ଯେ କଳ୍ପଷ କରେ ପ୍ରାଣୀ । ସେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପାର୍ଥ ଶୃଗାଳରେ ଗଣି ।
ପରସ୍ତ୍ରୀର କରଣ ବାଞ୍ଛାକୁ ଯେଉଁ ମାର । ସେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କି ଅର୍ଜୁନ ଶୃଗାଳେ ଲେଖ କର ।
ଏ ଶୃଙ୍ଖଯୋନି ପାର୍ଥ ଭୋଗଇ ସେ ଲୋକ । କୁମ୍ଭୀପାକ ନର୍କରେ ବୁଡ଼ଇ କୃମିପୋକ ॥
କଳ୍ପପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାତ୍ରେଣ ସେ ଦୁଃଖର ତନୁ । ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ଉପରେ ପ୍ରତାପୀ ମହାରାଜ ।
ତାହାର ଜୀବନ୍ତା ପାର୍ଥ ତାହିଁ ଅଣ୍ଟୁ ଆଜ । ଭୁଲ ନୁଲ କରୁଥାଇ ପାପପୁଣ୍ୟମାନ ।
ଲକ୍ଷଟ ବଧାନ ବଧ ଲେଖା ପଢ଼ା ଭାର । ଆଶ ପଛ ଉତ୍ସାହ ଘଟଲେହେଁ ତାହିଁ ତାର ।
ଦେଶକୁ ଶାନ୍ତି ବର୍ତ୍ତନ ଦେଉଥାଇ ବସି । ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଅସ୍ତ୍ର ନ ପାରଇ କଷି ।
ନ ଜାଣିଲା ଲୋକ ତାଙ୍କୁ ବୋଲୁଥାଇ ଯମ । ଏତେତ୍ତ ହୋଇକର ପାର୍ଥ ତାହାଁ ହାତେ ଧର୍ମ
ଧନ ବାର ନଯନ ବୃନ୍ଦର ଛାଞ୍ଚି ଦେଖି । ଜୀବ ଯିବାବେଳେ ବ୍ରହ୍ମା ନ ପାରଇ ରଖି ।
ଯେବଣ ଲୋକର ଆଶ ଥାଇ ସାର ପାର୍ଥ । ଛୁଡ଼ା ଛୁଡ଼ ପଡ଼ଲେଣ ନ ମରଇ ସେ ତ ।
ଆଶ ଯେବେ ଥାଇ ତୋର ଲୁହାଠାରୁ ଟାଣ । ଆଶ ଯେବେ ନ ଥିବ କ୍ଷଣକେ ଯିବ ପ୍ରାଣ
ଆଶ ଥିଲା ମନୁଷ୍ୟ ଔଷଧ ଦେଇ ଦୁଃଖେ । କଷ୍ଟହୁଁ ନ ଦେଲେ ସେ ଜୀଅଇ ତାହା ସୁଖେ
ଆଶ ଯେବେ ନ ଥିବ କ୍ଷଣକେ ଜୀବ ଯାନ୍ତୁ । ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଭଲ ନୁହେ ଆଉ
ଆଶ ଥିବା ନ ଥିବାର ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି । କେଣୁ ବିନା ମହାଚିନ୍ତା ପାଉଥାଇ ଦେହୀ ।
ମୂକମାନେ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଔଷଧ କଲେ ଯାହା । ନାଡ଼ିକୁ ବଡ଼ାଏ କରି ଜାଣଇଲେ ତାହା ।
ସେ କଥାକୁ ନପାଁ । ନାସ୍ତି କରୁ ତୁ ଅର୍ଜୁନ । ଇଷ୍ଟ ଶାନ୍ତି ନାମମନ୍ତ୍ର ଯେ ଗ୍ରହପୂଜାମାନ ॥
ତାଙ୍କଠୁ ହୁର୍ଗତି କ୍ଷୟ ବୋଲୁଅଛନ୍ତି ଟୀକା । ଆଶ ଯେବେ ନ ଥିବ ଏ ନ ପାରନ୍ତି ରଖି ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ । କିସ ଦାନ ଦେଲେ ଯେ କେତେକେତେ ହୁଏ ପୁଣ୍ୟ
ଶ୍ରୀଧର ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ । ପଦେ ପଦେ କର ମୋତେ କହିଦେବା ପୁଣ
ଦଶଭାର ଦାନ ଦେଲେ ଯେତେ ହୁଏ ଫଳ । ଏକା ଧେନୁବତ୍ସା ଦେଲେ ତେତେ ପୁଣ୍ୟଫଳ
ଦଶଧେନୁ ଦାନ ଦେଲେ ଯେତେ ଫଳ ହୋଇ । ବୃଷଭ ଗୋଟିଏ ପାର୍ଥ ତେତେ ପୁଣ ହୋଇ ।
ଦଶ ବୃଷ ଦାନ ଦେଲେ ଯେତେ ଫଳ ହୋଇ । ଏକ ବାଜୀ ଦେଲେ ଭାଇଲେ ବହୁପୁଣ୍ୟପ୍ରା

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଦଶ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଖୋଆଇଲେ ପୁଣ୍ୟ ହୋଇ ଯେତେ । ଏକା କନ୍ୟା ଦାନ ଦେଲେ ଫଳ
ହୁଏ ତେତେ ।
ଦଶ କନ୍ୟା ଦାନ ଦେଲେ ଯେତେ ଶୁଭ କର୍ମ । ଭୂମି ମାଣେ ଦାନ ଦେଲେ ତେତେ
ହୁଏ ପୁଣ୍ୟ ।
ଶାଳଗ୍ରାମ ଶିଳା ଯେବେ ଦାନ ଦେଇପାର । ଅନ୍ୟ ଦାନ ତାହା ତୁଲେ ନୋହେ ନୃପବର ।
ଚିତ୍ତ ଦୃଢ଼ କରି ଯେ ଜପିବ ମୋର ନାମ । କୋଟି କୋଟି ଦାନ ଯେ ତାହାଁକ ନୁହେ ସମ ।
ନାମଠାରେ ନାନା କର୍ମ ସବୁଠାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ବସ୍ତ୍ର ହେଲେ ସନ୍ନ୍ୟାସ ହୁଅଇ ପୈତା ପୋଡ଼ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ମହାବାହୁ । ଅବର ଯେଥାଏ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ଆଜ୍ଞା ହେଉ ।
କେଉଁ ଆସନ କଲେ କେଉଁ ଫଳଶ୍ରୁତି । ଏହା ମୋତେ ବୁଝାଇ କହନ୍ତା ଲକ୍ଷ୍ମୀପତି ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ବସ୍ତ୍ର ଆସନ ଯେ କର । ଦରିଦ୍ରଥିବ ସେହୁ ହୋଏ ଅସ୍ଥିହାସ ।
ପ୍ରସ୍ତର ଆସନ କଲେ ବର୍ଦ୍ଧମାନ ରୋଗ । ଭୂମି ଆସନରେ ପାର୍ଥ ହୁଏ ଦୁଃଖ ଭୋଗ ।
କାଷ୍ଠର ଆସନ କଲେ ତାହିଁ କିଛି ପୁଣ୍ୟ । ଜପଫଳ ହୋଇଣ ତାଙ୍କୁ ବୋଲି ହୋ ଅର୍ଜୁନ ।
ଏ ଚାରି ଆସନ ପାର୍ଥ କରିବ ନ ଯୋଗାଇ । ଶାସ୍ତ୍ରରେ କହୁଛି ଏଥି କିଛି ପୁଣ୍ୟ ନାହିଁ ।
ଆବର ଆସନ ତୋତେ କହିବା ବିଶେଷ । କୃଷ୍ଣାଜିନେ ଧନ ପୁତ୍ର ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମେ ମୋକ୍ଷ ।
କୁଶରେ ଆସନ କଲେ ଜ୍ଞାନ ସିଦ୍ଧ ହୋଇ । କମ୍ବଳ ଆସନ ପାଇ ଚତୁର୍ବର୍ଗ ପାଇ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ପଚାରଇ ତୋତେ । ଆସନର ବିଧିମତ କହିଦେବା ମୋତେ ।
ସବୁଦିନେ ସଂଯୋଗ ପାଇବା ଅବା ନାହିଁ । ତ ମିଳନ୍ତାରେ କିସ କରିବା ଗୋସାଇଁ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଯେବେ ନ ମିଳିବ ବୀର । ଏଥକୁ କଥାଏ ପୁଣ ଅଛି ପ୍ରତିକାର ।
ଦ୍ୱାଦଶ ଅଙ୍ଗୁଳ ଯେ ଆସନ ହେବେ ମାତ୍ରି । ଆସନ ଉପରେ ରହି ବସିବାକ ଜପି ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଏ ପ୍ରମାଣ କଥା ସିଦ୍ଧା । କେତେକ ବେଳେ ତୁମ୍ଭ ନାମ କରନ୍ତା ଭଜନା ।
କେଉଁମାଳ ଜପିଲେ କେବଣ ଫଳଶ୍ରୁତି । ଏହା ମୋତେ ବୁଝାଇ କହିବା ଦାଶରଥି ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୋତେ କହିବି ଏବେ । ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠି ରେଖାରେ ପାର୍ଥ ଜପ କରଇ ଯେବେ ।
ଅଷ୍ଟଗୁଣେ ଫଳ ତହିଁ ହୁଅଇ ପ୍ରାପତି । ମୋତିରେ ଜପ କଲେ ଦଶଗୁଣ ହୁଏ ପାର୍ଥ ।
ଶଙ୍ଖମଣି ମାଳେ ଜପ କରିବଟି ଯେବେ । ଦ୍ୱାଦଶଗୁଣରେ ଫଳଶ୍ରୁତି ହୋଏ ତେବେ ।
ପ୍ରବାଳେ ଜପିଲେ ଫଳ ଲକ୍ଷଗୁଣେ ଲଭ୍ୟ । ସ୍ଫଟିକରେ ଦଶଲକ୍ଷଗୁଣ ପାଣ୍ଡୁବଂଶ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଯେବେ ନାମକୁ ଜପଇ । କୋଟିଏଗୁଣରେ ତହିଁ ଫଳଶ୍ରୁତି ପାଇ ।
କୁଶଗଣ୍ଠି ମାଳରେ ଯେ ଅଛି ଦଶକୋଟି । ପଦ୍ମରେ ପଦ୍ମ ଲକ୍ଷ ଶୁଣ ହୋ କିରୀଟି ।
ରୁଦ୍ରାକ୍ଷରେ ବାରକୋଟି ଫଳଶ୍ରୁତି ହୋଇ । ତୁଳସୀମାଳର କଥା ଅନ୍ତ କହି ନୋହି ।
ମନରେ ଗୁଣିଣ ଯେବେ ନାମ ଜପ କର । ଅନ୍ୟ ମାଳମାନ ସବୁ ଦକ୍ଷପ୍ରାରେ ସର ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ଯେ ବୋଇଲେ ପୀତବାସ । ନାମବ୍ରହ୍ମଗୀତାରେ ଭଣିଲେ କୃଷ୍ଣଦାସ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମବ୍ରହ୍ମଗୀତାୟାଂ ଶ୍ରୀହରି ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ଜପ ଦାନ ଯୋଗ କଥନେ
ନାମ ଷଷ୍ଠୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅଥ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ସାଧୁ ସୁଜନ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପୁଣି ପୁଚ୍ଛା କଲେକ ଅର୍ଜୁନ ॥
ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ପୀତବାସ । କେ କେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଛୁଇଁ ଛୁଇଁ କଲେ ନାହିଁ ଦୋଷ ॥
ଏ କଥା କହିବ ମୋତେ ହେ ଚକ୍ରଧର । ତୁମ୍ଭ ବିନୁ ଏ ସନ୍ଦେହ କେ ହରିବ ଆଉ ॥
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ମାଛି ବିଷ୍ଠାରୁ ଯେ ଆସେ । ତହୁଁ ଆସି ଦେବତା ଭୋଗରେ ଯାଇଁ ବସେ ॥
ଯେସନ୍ତ ହୋଇଣ ତାହା କରୁଥାଇ ଗ୍ରାସ । ଏ କଥା ଗୋଟିରେ ପାର୍ଥ କିଛି ନାହିଁ ଦୋଷ ॥
ମଣ୍ଡାସ ଯେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ପଦାର୍ଥ ଯାଇ ଖାଇ । ସେହି ତୁଣ୍ଡ ଭଲ ଦାଣ୍ଡିରେ ପୁଣ ଦେଇ ।
ଏ କଥା ଗୋଟାକେ ପାର୍ଥ କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ । ଏସନ୍ତ ବୋଲିଣ ଯେ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅଛି କହି ॥
ଭାଷା କହୁଁ କହୁଁ ଯେବେ ପଡ଼ଇଟି ଥୁପ । ଏ କଥାରେ ଅର୍ଜୁନ କିଛିହିଁ ନାହିଁ ପାପ ॥
ଏହିରୂ ହୋଇଣ ଯେବେ ଲାଗିଥିବ ତୃଣ । ଅତ୍ରତେ ଚଣ୍ଡାଳ ଥିବ ଅତ୍ରତେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ॥
ଏ କଥାରେ ଅର୍ଜୁନ କିଛିହିଁ ଦୋଷ ନାହିଁ । ନାମବ୍ରହ୍ମ ଶ୍ରୀମୁଖେ ଅନନ୍ତ ଯାହା କହି ॥
ଝଡ଼ର ହାଣ୍ଡିରେ ବସ୍ତ୍ର ନଉଡ଼ଟଇ ନୀର । ଏମନ୍ତ ହୋଇଣ ଯେବେ ଲାଗିଥିବ ଧାର ॥
ଏ କଥାରେ ଅର୍ଜୁନ କିଛିହିଁ ନାହିଁ ଦୋଷ । ଶ୍ରୀମୁଖ ବଚନ ଶୁଣି ପାର୍ଥ ହୋଏ ତୋଷ ॥
ଏକା ବୃକ୍ଷ ଗୋଟାକରେ ବେଳ ଜଣ ଚଢ଼ି । ଉଲଟେ ଶୂଦ୍ର ଥିବ ଆଉ ତଳେ ବାଡ଼ି ॥
ଏ କଥାରେ ଅର୍ଜୁନ ହେ କିଛି ନାହିଁ ଦୋଷ । ଶ୍ରୀମୁଖ ବଚନ ମୋର ଶୁଣି ହୁଅ ତୋଷ ॥
ଜଳକାଳ ମାଡ଼ ଯେବେ ବସିଥିବ ବାଡ଼ । ଶୂଦ୍ରହିଁ ପଛରେ ଥିବ ବାଟେ ମାଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ ॥
ଏ କଥାରେ ଅର୍ଜୁନ ହେ କିଛି ନାହିଁ ଦୋଷ । ଶ୍ରୀମୁଖ ବଚନ ଶୁଣି ମନେ ହୁଅ ତୋଷ ॥
ଆବର କଥା ଏ ଶୁଣ ପଣ୍ଡୁର କୁମର । ଭୂମିଶଯ୍ୟା କରିଥିବ ଶୂଦ୍ର ଯେ ଚଣ୍ଡାଳ ॥
ଦ୍ୱିଜ ଶଯ୍ୟା ଉପର ଏହା ଅଙ୍କୁର ଯେ ଥାଇ । ବିପ୍ର ଉଠିଲେ ଏଥେଁ ଦୋଷ କିଛି ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା ॥
ନାବରେ ଶୂଦ୍ର ଚଣ୍ଡାଳ ଦ୍ୱିଜଜାତି ଅଛି । ତହିଁ କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ ଶୁଣ ହେ ଅର୍ଜୁନ ॥
ଦେବଯାତ୍ରା ଯେବେ ଯେବେ ଅଛିବ ଛୁଇଁଲି । ଏ କଥାରେ ଅର୍ଜୁନ କିଛିହିଁ ଦୋଷ ନାହିଁ ॥
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ପଚାରଇ ତୋତେ । ପରସ୍ତ୍ରୀ ହରଣେ ଯେ ପାପ ହୋଏ କେତେ ॥
ଏହା ମୋତେ କହିବ ହୃଦବ ପଦ୍ମନାଭ । କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ତାକୁ ନାହିଁ ହୋଏ ଠାବ ॥
କେବେ କେବେ ଦଣ୍ଡ ତାକୁ ଯମପୁରେ ଦଣ୍ଡେ । ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ଜନକୁ କେମନ୍ତ କର ମଣ୍ଡେ ॥
ତୁମ୍ଭଙ୍କ ଉଦାର ନୂଆଇ କେଉଁ କଥା । ଶ୍ରୀମୁଖରେ କହ ମୋର ହେଉ ମନବ୍ୟଥା ॥
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଯେବେ ପରସ୍ତ୍ରୀ ହର । ଇନ୍ଦ୍ରିୟ କାଟିଣ ଯେବେ ଅନଳରେ ଧର ॥
ତେବେ ସିନା ଛୋଡ଼ାଏ ପାତକ ଭାର ଯିବ । ଆଉ ଜନମକୁ ତାର କିଛି କିଛି ଥିବ ॥
ପରସ୍ତ୍ରୀ ହରଣେ ଯେ ତନୁ ହୋଏ ଅନ୍ଧ । କେତେକେ କୁଷ୍ଠବ୍ୟାଧି ହୋଇ ନାଶ ଯାଇ କନ୍ଧ ॥
ଏସନ୍ତେ ପାପ କଲେ ଶତଜନ୍ମ ଥାଇ । କୁଳଧର୍ମ ବୁଡ଼ାଇଲେ ନାନା ଦୁଃଖ ପାଇ ॥
ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ପରସ୍ତ୍ରୀ ହରନ୍ତି । ତୁମ୍ବୀପାକ ନର୍କରେ ପଡ଼ାଇ ଜନ୍ମନ୍ତି ॥
ତିମିର ତୁଣ୍ଡରେ ବାନ୍ଧ କଣ୍ଟକେ ପିଟି । ନୂଆ ଦନ୍ତ ଚୁଣୀ ଧର ଦେହରୁ ମାଂସ କାଟି ॥
ସ୍ତ୍ରୀ ପରି ଲୋକମାନଙ୍କୁ କେବିକ୍ଷୁଣ ହୋଏ କଣା । ଶୁଦ୍ଧକେ କ୍ଷମ ବେଳ ଜନ୍ମ ହୋଇଥାଏ କଣା ॥

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଦେଶ ଧର୍ମେତର ଯଜ୍ଞବୃତେ ବାନ୍ଧନ୍ତ୍ୟନ୍ତି । କୁମ୍ଭୀପାକ ନର୍କରେ ପଡ଼ାଇ ଜନ୍ତୁପଣ ।
ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଦୟାଳୁ ଦାହିଁ କଷ୍ଟ । ଯମଦଣ୍ଡ ପ୍ରାୟେ ତାଙ୍କୁ ସବୁ ଦଣ୍ଡଅଛୁ ।
ଅମୃତ ମନୋହର ତାଙ୍କୁ ଠାବେ ଠାବେ ଥାଇ । ବଷ୍ଟୁଭୂତେ ଯେମନ୍ତ ଲଥରେ ବସାଇ
ଅଲଟ ଚାମର ତାଙ୍କୁ ପଡ଼ୁଅଛି ବାଟେ । ହରଷେନ ଶବଦ ଯେ ଶୁଭୁଥାଇ ଥାଟେ ।
ବଷ୍ଟୁଭୂତମାନେ ତାଙ୍କୁ ଧର ଦେଖଯାନ୍ତି । ସିଂହାସନେ ବସାଇ ଅମର ପଦ ଦ୍ୟନ୍ତି ।
ଅର୍ଜୁନ ଶୁଣଇଲେ ପ୍ରଭୁ ତତ୍ତ୍ୱ ଅଛୁ ବଢ଼ି । ନାଶ ତେଶ୍ୱ ଜନ୍ମ ଲୋକ ମନୁଷ୍ୟ ଅଗାଢ଼ ।
ପବିତ୍ରିତ ଦେହ ଯେବେ ଅପକୀର୍ତ୍ତି କହନ୍ତି । ଇହ ପର ଦୁଇଲୋକେ ପାପୀ ହୋଇ ଫଳ ।
ଅପକୀର୍ତ୍ତି ଜଳନେ ଦମନ ସଙ୍ଗେ ସର । ହୀନଶିଥ୍ରଦ୍ୱାରେ ତାଙ୍କୁ ଲେ । ଯେ ନ ହର
ଶୁଣଇତ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପୁଛଇ ନନ୍ଦ ଚଲି । ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ପ୍ରଭୁ ଜୀବନ୍ତ ଦେହ ଅଛୁ ।
ଶରୀର ଦେବ ଲଲେ ଏହମନେ ଗୁଣ ଯାଇ । ମୋହ ପଦ୍ମପଦେ ସେବା ଛାଡ଼ିଁ ଯାହାର ।
ସେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପାର୍ଥ ଲୋଭନେ ନ ଦେଖି । ଜୀବନ୍ତା ନ ବୋଲ ତାଙ୍କୁ ମନ୍ଦସଙ୍ଗେ ଲେଖି
ମୋହ ନାମ କୃଷ୍ଣ ବୋଲ୍ଲ ଅନ୍ତର୍ଗତେ ଧର । ହୃଦପଦ୍ମେ ଜପୁଥିବ ଅନ୍ଧ ଯହୁ ହେଉ ।
ଶେଷ ପୁଣି ବଳଶେ ନୋହୁଁ ପଞ୍ଚ ସବ ଥାଉଁ । ଭକ୍ତଜନମାନ ଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ପଉନ୍ଦ୍ରେ ଦେନ୍ତୁ
ଦେବଅଙ୍ଗ ଲୋକ ମୋତେ ଜନନ୍ତି ଉଜନା । ସେ ପ୍ରାଣିମାନଙ୍କୁ ଯେ ଜୀବନ୍ତା ବୋଲ ସିନା
ଅସୁରନ୍ଦମାନଙ୍କୁ ଯେ ମୋର ନାମ ଶ୍ୱାଶ । ହୋଇଷ ଏ ଜଳପ ଥାଇ ଜନ୍ମବ ସେ ଜାଣ ।
ଯେବଣ ଦାଙ୍କର ମୋତେ ଅର୍ପଣ ହଲେ । ଶ୍ରଦ୍ଧାସ୍ତେ ମାରିଲ୍ୟ ସେ ମୃତକ ହୋଇଗଲେ
ହୋମଦରେ ତାହାକୁ ଯେ ହଣ୍ଡିଇଁ ଦଣ୍ଡ । ଅନ୍ତକାଳେ ତାହାକୁ ପ୍ରାପତ ସ୍ୱର୍ଗଖଣ୍ଡ ।
ଦାନ୍ତିକେଶ୍ୱ ଜନନ୍ତା ଲୋକର ଗୁଣ କଥା । ଜନ୍ମଜନ୍ମାନ୍ତରେ ସେହୁ ପାଇଥାଇ ବ୍ୟଥା ।
ପ ଦୂତା ମାଡ଼ଣ ଜଦେତ୍ୟ ଭୁଞ୍ଜୁଥାଇ ପାନ । ଜନ୍ମ ହଣବାଙ୍କୁ ଦେଖ ନୃହଣ୍ଡ ସଜନ ।
ପୀଲଭକ୍ତର ଦାନ ନାହିଁ ଜଳରେ ବ ଲାବ । ମଧୁର କଥାରେ ପାର୍ଥ ଅଛୁ ସବୁ ଭାବ ।
ଶାନ୍ତ ଦେହ ପୁଣ୍ୟରେ ଯାହାର ମନ ଅଛୁ । ସଜ୍ଜନ୍ତୁ ତାହାଙ୍କୁ ବୋଲି ନ ପାରଇ କଛୁ ।
ସତ୍ୟ ଶୌଚ ଦୟା କ୍ଷମା ଯାହାଠାରେ ଥାଇ । ଇହଲୋକେ ମୃତକ ସେ ବୈକୁଣ୍ଠକୁ ଯାଇ
କ୍ଷଳନ୍ଦ ଯେ ଡରଇ ତାହାଙ୍କୁ ବୋଲ ସବୁ । ଦେବ ସହାନ୍ତିଙ୍କ ଲୋକ ଅମୃତାକୁ ବଡ଼ ।
ମୃତ୍ୟୁରେ ମଧୁର କହ ସୁତ ଯେବେ ଲଭି । ସ୍ୱର୍ଗରେ ଦେବତା ମଧ୍ୟେ ଦର ଦ୍ୟନ୍ତି ଅଛି ।
ସେହୁ ଭାଷା ଶର ଜଲେ ବଶ ପ୍ରାୟେ ମଣି । ହୋମଲ ଦହନେ ନ ଦହନ୍ତି ହୋନ୍ତୁ ପ୍ରାଣୀ
ଅଧର୍ମରେ ଯଣ ନାହିଁ ଯେଉ ଉପୁ ନାଶ । ବବଶାଦଲରେ ଯେ ହରଉ ପତ୍ରବାସ ।
ଜ୍ଞାନ ଜ୍ଞାନ କଥାରେ ପଣ୍ଡିତ ଯେଉଁ ଜନ । ଏବେ ଲୋକ ଗୁଣ ପାନ୍ତୁ ଶୁଣ ହେ ଅର୍ଜୁନ
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିବା ଗୋସାଇଁ । ହୋଷ ନ ହଣବ ମନେ ପରବୃତ୍ତ ମୁହିଁ
ଅଶେଷ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭଙ୍ଗରେ ଭର । ହୋମ ସ୍ଥିର ହୋଷ୍ଟାଙ୍କୁ ଣ ଧ ଷାଲ ସହାଉ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଯହା ପଚ୍ଛବଲ୍ ଲୋଚେ । ଏଥିର ପ୍ରସ୍ତାବ ପାର୍ଥ ନ ହେବା ହେତେ
ପଣ୍ଡିତ ଯେମନ ଏ ଷଡ଼ଶ ପ୍ରକୃତ । ଦେହ ଅନ୍ତ ହୋଇଲେ ଏ ହରନ୍ତି ଅପାର ।
ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀମାନେ ହୋନ୍ତି ପ୍ରକୃତିର ବଶ । ଅଯୁଷ ସ୍କୁଟେଇ ତାଙ୍କ ନାଶ ଯାଇ ଯଶ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯେ ଗର୍ଭରେ ଅଟନ୍ତି ଯହୁଁ । ତୋର ସୁକୃତରୁ ପାର୍ଥ ଦର୍ଶନ ପାଉଁ ॥
ତେଣୁକରି ଯେଉଁ ଶ୍ଳୋକ ସଂହାରଇ ଭ୍ରମ । ସେମାନଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ॥
ପ୍ରକୃତି ବିଚାର ଯେବେ ଧାରଣା ହୋଇଲା । ସେ ରୂପ ଅମୃତ ଶୁଣି ଜ୍ଞାନ ହୋଇଲା ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଲକ୍ଷ୍ମୀପତି । କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ସେ ଯେ ଷୋଡ଼ଶ ପ୍ରକୃତି ॥
ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କରି ମୋତେ ବୁଝାଇଣ କହ । ଶୁଣ ହରି ଅନନ୍ତ ବସନ୍ତ ଜନ୍ମପୂହ ।
ଶ୍ରୀଧର ବୋଇଲେ ଏକମନେ ଶୁଣ ବୀର । ସୁପତ ଶାସ୍ତ୍ର ଏହୁ ଯେ ଗୁରୁଙ୍କ ଭଣ୍ଡାର ।
ଏ କଥା ମୋଟାକୁ ଯେବେ ବଳିଲା ଚିତ୍ତ । ବୁଝାଇ କହିବା ତୋତେ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁସୁତ
ପୃଥ୍ୱୀ ଅପ ତେଜ ବାୟୁ ଆକାଶ ଦେହରେ । ଭୂତ ଯେ ପଞ୍ଚ ପ୍ରକୃତି ଯେବଣ ପ୍ରକାରେ ।
ସେହି ପଞ୍ଚତତ୍ତ୍ୱ ପାର୍ଥ ଯୋଗେ କହୁଛି ଯେବା ବାବୁ । ଯେ ଯାହାର ଯେଉଁ ନାମ କହିଦେବା ସବୁ
ପୃଥ୍ୱୀ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରକୃତି କହିବା ଏବେ ଶୁଣ । ହାଡ଼ ମାଂସ ତ୍ୱକ ନାଡ଼ୀ ରକତ ପ୍ରମାଣ ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ପାର୍ଥ ଏ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରକୃତି । ତେଜ କଥା ଶୁଣି ତୋର ମନ ହେଉ ଶାନ୍ତି ॥
କ୍ଷୁଧା ତୃଷ୍ଣା ନିଦ୍ରା ସେହ ଆଳସ୍ୟ ପାର୍ଥ । ଭୟ ଯେ ସତୃଷ୍ଣ ଏହାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଜାଣ ।
ତେଜର ପ୍ରକୃତି ଏବେ ଶୁଣ ସବ୍ୟସାଚି । ବାୟୁ ଭିତରେ ପୁଣ ପାଞ୍ଚ ଗୁଣ ଅଛି ।
ଧାବନ ଚଳନ ବଳ ସଙ୍କୋଚନ କର । ସ୍ଥିର ହୋଇ ଏହା ବୁଝି ପାଞ୍ଚେ ନେଣି କର ।
ବାୟୁର ସ୍ୱଭାବ ଦିହା ଏ ସଙ୍ଗ କହି ବାବୁ । ଆକାଶ ପ୍ରକୃତି ପୁଣ କହିଦେବା ସବୁ ॥
ଲୋଭ ମୋହ କ୍ରୋଧ ଭୟ ଯେ ଲଜ୍ଜାକୁ ବୋଲି । ଆକାଶର ପାଞ୍ଚ ଏ ଅଟଇ ଫାଲଗୁନି ।
ପଚିଶ ପ୍ରକୃତି ଏ ଯେ ପଞ୍ଚତତ୍ତ୍ୱ ଜାତ । ଶୁଣିକରି ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲୁଟି ପାର୍ଥ ।
ଅର୍ଜୁନ କହିଲେ ପ୍ରଭୁ ପାଇଲି ପରତେ । ତୁମ୍ଭେ ନ କହିଲେ ପୁଣ କେ କହିବ ମୋତେ
ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ହୋଇଲି ଶ୍ରୀମୁଖ ଆଜ୍ଞା ପାଇ । ତେଣୁକରି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମୁଁ ପୁଚ୍ଛିଲି ଗୋସାଇଁ ॥
ପ୍ରଣତ ବତ୍ସଳ ମୋର ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ । ନାମଭକ୍ତିଗୀତାରେ କହିବ ମୋତେ ଏହା ।
ହୃଦପଦ୍ମ ଭିତରେ ତ ନ ଥୋଇଲ ମାୟା । ଭୃତ୍ୟଜନ ଗୋଟାକୁ ତୁମ୍ଭର ଏତେ ଦୟା ॥
ଆବର ବଚନ ମୋର ଶୁଣିବା ଶ୍ରୀଧର । ଷଡ଼ଭୂଜ ପ୍ରକୃତି କହନ୍ତ ବିଶେଷ କରି ।
ଏହି ଦେହେ ଷଟଚକ୍ର ଅଛି କେଉଁ ସ୍ଥଳ । କେଉଁ ଚକ୍ରେ କେତେ ଦଳ କହ ପଦ୍ମମୁଖ
ତେଣୁକରି ଏକଥା ପଚାରୁଅଛି ତୋତେ । ଦେବ ଦେବ ସହଜେ କହିବା ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ।
ଶ୍ରୀଧର ବୋଇଲେ କିପାଁ ନ କହିବା ପାର୍ଥ । ଯେଉଁ କଥା ଶୁଣିଲେ ଜାଣିବୁ ବେଦ ଅର୍ଥ ।
ମୂଳ କମଳରେ ଚାରି ଦଳ ଜାଣିଥିବ । ବନ୍ଧୁବ୍ରହ୍ମାଗଣପତି ଶଙ୍କିନୀ ଦେବ ।
ଛଅ ଯେ ପାଖୁଡ଼ା ଲିଙ୍ଗ କମଳର ତଳେ । କାମେଶ୍ୱର ଦେବତା । କାମିନୀ ଦେବୀ ତାକେ
ନାଭି କମଳରେ ଦଶ ପାଖୁଡ଼ା ଅର୍ଜୁନ । ବ୍ରହ୍ମା ସାବିତ୍ରୀଙ୍କର ଆସନ ସେହି ସ୍ଥାନ ।
ହୃଦପଦ୍ମ ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ୱାଦଶଦଳ ମୂଳେ । ନାରାୟଣ ରୂପ ଯହିଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେନ ହୋଇଲେ ।
କଣ୍ଠ କମଳରେ ଷୋଳଦଳ ମୂଳେ ପାର୍ଥ । ଶାକିନୀଙ୍କି ସେବନ ସଦାଶିବ ବସନ୍ତି ।
ଲଲାଟପାଟିରେ ପାର୍ଥ ଦୁଇଦଳ ଏହା । ନିରଞ୍ଜନ ହୋଇ ତହିଁ ଅବଶକ୍ତି ଲେଖା ।
ସିଦ୍ଧବସ୍ତୁ ପାଠ ଯେ ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ି ଯାଇ । ପଞ୍ଚାଶରୁ ବାହାରନ୍ତି ଏ ସ୍ୱରଅକ୍ଷର ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଷଠଶ ପ୍ରବନ୍ଧ ଯେ ପଞ୍ଚାଶ ବଳ କଥା । କୃଷ୍ଣଦାସ ଭଣଇ ଯେ ନାମରହସ୍ୟଗୀତା ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଫାଲଗୁନ । ଯେ ମୋହର ନାମ ଅର୍ଥ ପାଉବଇ ଯେନ ।
ଏକାଦଶୀବ୍ରତକୁ କେ ଅଛୁ ସମଜାଇ । ସାନ୍ଦୂଲେଖ ହୋଇବ କି ବତ୍ସ ସଙ୍ଗେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।
ଏ ମୋ ହରି ନାମବ୍ରହ୍ମ ଜପିପାରେ ଯେହୁ । ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭିତରେ ତାକୁ ସର ନୋହେ କେହୁ ।
ସେ ନାମକୁ ଶାସ୍ତ୍ରମାନେ କହନ୍ତି ସମାନ । ଜନ୍ମାର ପାଇବୁ ଯେବେ ହୃଦପଦ୍ମେ ଯେଉ ।
ଏହା ବ୍ରହ୍ମ ଗୋଟାଏ ମଧ୍ୟରେ ଜାତ ହୋଇ । କୋଟିଏ ଜନ୍ମର ପାପ ଶିରେ ଅଛି ବହି ।
ଯମଦୂତମାନେ ତାଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡିବା ନିମନ୍ତେ । ଯେ ଯାହାର ଅସ୍ତ୍ରମାନ ଧରଇନ୍ତି ହସ୍ତେ ।
ଚିତ୍ରଗୁପ୍ତ ଯେ ତାହା ପାପ ଲେଖି ଅଛି । ତଳେ ସେକ୍ଷଣେ ତାହା ଶାସ୍ତ୍ରେ ଛନ୍ତି ବସି ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ତାର ଜନ୍ମଦୋଷ ଦେଲେ । ସେ ବୋଇଲା କୃଷ୍ଣନାମ ଧରିଥିବ ବଳେ ।
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭିତରେ ଯେତେ ଜନ୍ତୁ ଜୀବ ଯେତା । ପାଦପଦ୍ମେ ଜଡିବାକୁ ସବୁଙ୍କର ଚେଷ୍ଟା ।
ଜ୍ଞାନଦାମ ଧରି ଥାଇ ତଥାପି ଯେବେ । ଅମ୍ଭେ ନାମ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଧର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଏବେ ।
ଏତେ ବୋଲି ହୃଦରେ ଚନ୍ଦ୍ରମା ମହାପାପୀ । ମୃଣରେ ନ ବୋଲେ ତାହା ମନେ ମନେ ଜପି ।
ଅବଶ୍ୟ ବୋଲିବ ବୋଲି ବଳ ଏହି ଭୟ । ତାହା ଶୁଣି ଯମଙ୍କୁ ଲାଗିଲା ବଡ଼ ଭୟ ।
କଳ୍ପଦ୍ରୁ ବୋଇଲେ ଏ ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ । ଲେଖିଥିଲ ଏହାର ପୁଣ୍ୟ କେ କହିବ ଅନ୍ତ ।
କୋଟିଏ ଯଜ୍ଞ ଯେଉଁ ନାମକୁ ଯେ ରକ୍ଷ । ଏ ହାଦେ ବୋଲିବ ବୋଲି କରୁଅଛି ବାଞ୍ଛା ।
ତେଣୁ ରଙ୍ଗ ଏହା ତୁଲେ ଅମ୍ଭେ ତୋହର ସର । ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ତ ଆଣିଅଛୁ ଧରି ।
ଛାଡ଼ିଦିଅ ଏହାକୁ ବୈକୁଣ୍ଠପୁର ଯାଉ । ଠାକୁରଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମେ ସେବା କରୁଥାଉ ।
ଏହା ଶୁଣି ତରସ୍ତ ହୋଇଲେ ଯମଦୂତେ । ବୋଇଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣନାମ ଜପୁଅଛି ଚିତ୍ତେ ।
ଚିତ୍ରଗୁପ୍ତ ଯେ ଭ୍ରାନ୍ତି ହୋଇ ଉଡିଗଲେ । ଏ କଥା ମନକୁ ବଡ଼ ଭୟ ହୋଇଲ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ବ୍ରହ୍ମା ସଙ୍ଗ ଅର୍ଘ୍ୟ ଯେନ । ପୂଜା କରିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଗଲେ ପଦ୍ମଯୋନ ।
ଦେଖି ଚିତ୍ରଗୁପ୍ତ ମନରେ ଭୟ କଲେ । ଲେଖନ ପ ଅଛି ପତ୍ର ଶୀଘ୍ର ଚିହ୍ନାଇଲେ ।
ତତ୍ପର ତୀକ୍ଷଣ ଯେ ମନରେ ମହାତାପ । ବୋଇଲେ ଅମ୍ଭଙ୍କ କର ଧରଥାଇ କୋପ ।
ଠାକୁରଙ୍କ ନାମକୁ ଏ କଲା ପ୍ରତିଅଭ୍ୟାସ । ଯହାହିଁ ଜଗତରେ ବ୍ରହ୍ମ ନ ପାରଇ ଭାଷା ।
କେବେଣ ବିଧାତା ଆଣି ଏତେ ଗଢ ଦେଲା । କେଉଁ ଠାରେ ବସି ଏ ଯେ କେତେ ତପ କଲା ।
ମରିବା ବେଳକୁ କୃଷ୍ଣନାମ କଲା ଜପ । ଅଜ ଜନ୍ମ ଏହା ଦେହେ ଅଛି କେଉଁ ପାପ ।
ଯେତେବେଳେ ସମନାମ ଜଲପିଲା ସେହି । ସବୁଙ୍କର ପୁଣ୍ୟ ଧର୍ମ ଯହାଇଲା ତାହି ।
ଅମ୍ଭେମାନେ କିପାଇଁ ଯେ ବସିଥିବା ଏଥି । ଠାକୁରଙ୍କ ସେବକ ବୈକୁଣ୍ଠପୁର ଯାନ୍ତି ।
ଏତେ ବୋଲି ଯମଦୂତେ ଗଲେ ଅପସରି । ବିଷ୍ଣୁଦୂତେ ନେଲେ ତାକୁ ପୁଷ୍ପରଥେ ଧରି ।
ବୈକୁଣ୍ଠ ଭୁବନେ ଯାଇ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ । ନାମର ମହିମା ମୋର ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁଶିଷ୍ୟ ।
ଦିବ୍ୟସ୍ଥଳ ଭୂମି ଏ ଅଗମ୍ୟ ବୋଲି ଲେଖି । କୋଟି କୋଟି ହର ବ୍ରହ୍ମା ନ ପାରନ୍ତି ଦେଖି ।
କେମନ୍ତେ ଦେଖିବେ ସେ ଯେ ଅଦୃଷ୍ଟିରେ ଅଛି । ନାମ ତୁଲ ନାହିଁ ହୃଦଇ ଅନ୍ତ ଅଛି ।
ନାମର ମହିମା ଅର୍ଥ ଶୁଣି ହେଲେ ତୋଷ । ନାମରହସ୍ୟଗୀତାରେ ଭଣିଲେ କୃଷ୍ଣ ଦାସ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତାୟାଂ ଶ୍ରୀହରି ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ସୃଷ୍ଟ୍ୟାଶ୍ରୟ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ହରିପଦେ ଯୋଡ଼ି ପୁଚ୍ଛା କରନ୍ତି ଅର୍ଜୁନ । ଅଦ୍ଭୁତ କଥାଏ ମୋତେ କହ ଭଗବାନ ।
ତୁମ୍ଭ ବିନା ମୋହର ଯେ ଗୁରୁ ଦୀନବନ୍ଧୁ । କଥାଏ ପଚାରୁଅଛି କହ କୃପାସିନ୍ଧୁ ।
ପାପ ପୁଣ୍ୟ କରଣ ସଂସାରେ ଦେହବନ୍ତ । କେଉଁ ଲୋକମାନଙ୍କର କୁଳ ଯାଇ ହତ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଯାହା ପଚାରିଲୁ ମୋତେ । ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ କହଇଁ ମୁଁ ତୋତେ ।
ଯେବଣ ଲୋକର ହାତେ କୁଳ ଯାଇ ନାଶ । ବୁଝାଇ କହିବା ତୋତେ ଶୁଣ କୁନ୍ତୀଶିଷ୍ୟ
ଯେଉଁ ଲୋକ ସୋରୁ ଖାଇ ହରଇ ବନ୍ଧୁତ । ଅସମ୍ଭାଳ ହୋଇଣ ବଢ଼ଇ ଅପ୍ରମିତ ।
ନାନା ବେଗେ ନାଶ ଯାଇ ଅନ୍ଧ ହୋଏ ଆଖି । ଗୋହ ପଢ଼ ମରୁଥାଇ ନ ପାରଇ ଦେଖି
ଅଂ ହେଲା ହୋଇଲେ ଯେ ଗେହ୍ନ ହୁଏ ଆଗ । ଲଜ୍ଜାବନ୍ତେ ଗରବୁଲେ ଧରଣୀ ଏ କ୍ୟାସ୍ତ
ଏମନ୍ତ ଲୋକର ହାତେ କୁଳ ନାଶ ଯାଇ । ଇହ ପର ଦୁଇଲୋକେ ନର୍କଗତି ପାଇ ।
ଯେଉଁ ଲୋକ ବୃଷରେ କୁଅଇ ଚରୁଛି । ଅପ୍ରମେୟ ହୋଇ କରି ବୃଣେ ମଦୀଛନ୍ତି ।
ଯୁବତୀଣ ମାଢ଼ିଭଳ ମେମ୍ବଙ୍ଗେ ସରି । ସଣାବେ ଗେଡ଼ଇ ଗାଇ ବାନ୍ଧୁ ବନ୍ଧୁଣ ନ କରି ।
ଅପ୍ରମିତ ହୋଇଣ ଅପୂଜ୍ୟ ଭୋଜେ ଯେଣୁ । ନାରଖାର ହୋଇଲେ ତ ନାଶ ଯାଇ ତେଣୁ ।
ଏମନ୍ତ ଲୋକର ହାତେ କୁଳ ଯାଇ ନାଶ । ଅବର କଥାଏ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁପୁତ୍ର ଶିଷ୍ୟ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାଧର୍ମ ଯେଉଁ ମାନେ ନ ପାଳନ୍ତି ଫଳ । ବନ୍ଧୁକୁଟୁମ୍ବଙ୍କ ସଙ୍ଗ କରୁଥାନ୍ତି ଛଳ ।
ଛରନ୍ତରେ ବାଦ ହୋଇ ଲାଗିଥାନ୍ତି ଯେଣୁ । ଏମନ୍ତ ଲୋକର କୁଳ ନାଶ ଯାଇ ତେଣୁ ।
ଯେଉଁ ଲୋକ ଭାରଯା ମନରେ ଥାଇ ହିଂସା । ଗୃହସ୍ଥଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡରେ କହଇ ମନଦୋଷା ।
ହସାସ୍ ନନ୍ଦଇ ପରପୁରୁଷରେ ଆଶ । ଏମନ୍ତ ଲୋକର ହାତେ କୁଳ ଯାଇ ନାଶ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଫେଡ଼ ମୋ ସନ୍ଦେହ । ସଂସାର ଭିତରେ ପଣ୍ଡିତ କେହେ କହ
ଯାଅ ଯାଉ ମାଣିକ୍ୟ ମୁକୁତା ସୁନ୍ଦର । ଏଥିରୁ ଉତ୍ତମ କାହାକୁ ବୋଲଣ୍ଡା ହର ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୁ ଶ୍ରବଣ ପାର୍ଥ ଶୁଣ । ପୃଥିବୀ ଭିତରେ ଯହିଁରେ ଅଛି ଗୁଣ ।
ଛତ୍ର ହୋଇ ବିବେକ କୁଅନ୍ତି ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀ । ଅନନ୍ତ ଭକ୍ତ ମନ ବଶ୍ୟ କରନ୍ତି ଜାଣି ।
ହିଂସା ଅହଙ୍କାର ମାୟା ହୃଦରେ ନ ଦେନ । ପୃଥିବୀ ଭିତରେ ତ ଏମାନଙ୍କୁ ଗଣି ।
ଯୁବତୀ ହୋଇଣ ଯେତେ କୁଅର ସୁଶୀଳ । ଗୃହସ୍ଥଙ୍କୁ ସେବା କରଇ ଏବଂ ଦାନ କାଳ ।
ପରପୁରୁଷଙ୍କୁ ଆଖି ନ କରଇ ଚତ୍ତେ । ବନ୍ଧୁକୁଟୁମ୍ବଙ୍କୁ ଅସ୍ୱଧ୍ୟାଣ ଥାଇ ନିତ୍ୟେ ।
ବଲ୍ଲଭକୁ ଦେଖି ମନେ କୁଅଇ ଆନନ୍ଦ । ଚମାଳି କଥାକୁ କାନ୍ଥ ନ କରଇ ହ୍ରଦ ।
ପଦ୍ଧବନ୍ଧଭାବେ ପର୍ଦ୍ଦ ଗଣନାଣ୍ଟି ସେହୁ । ଏମନ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀଗଣ ହାତେ ରତ୍ନ ବୋଲି କହୁ ।
ସଙ୍ଗ ମତ୍ତୁଁରେ ଯେଉଁ ଅଶ୍ୱ ଧାଇଁ ଦେବ୍ୟ । ସଉଣ୍ଡଙ୍କୁ ଧରି ଯେବେ ଦାତର ନୋହିବ ।
ବାଣ ବାଣ୍ଡ ଲାଗିଲେ ଧଇର୍ଯ୍ୟଧରେଣ ଥାଇ । ଏମନ୍ତ ଅଶ୍ୱକୁ ପାର୍ଥ ରତ୍ନ ବୋଲି କହି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଏହେଁ ଶୁଣି ଶ୍ରୀମୁଖେ ହାଦେ ତହୁଁ ବୋଇଲ ଦେବ । ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ଯୁଧିଷ୍ଠିରରାଜ ।
ଧନବନ୍ତ ହୋଇଣ ଯେବୁ ଗର୍ବ ନ କର । ଦୁଃଖିଜନେ ସାହାଯ୍ୟ ଦୟା ଯେବେ କର ।
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ରାଜ । ଏମନ୍ତ ଲୋକକୁ ତହୁଁ ବୋଇଲ ଦେବ ଦେହ ।
ତପୀ ହୋଇ ଦେଇ ସେବେ ସାଧେ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ । ହୃଦରେ କୋପ ନ ବହି ନ କରଇ ତମ
ଏମନ୍ତ ଲୋକକୁ ପାର୍ଥ ତହୁଁ ବୋଲି ଦେହ । ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ରାଜ ।
ଏ ଚାଷରତନ ହାଦେ ଶୁଣ ବୀର ପାର୍ଥ । ବୁଝାଇ କହିଲୁଁ ତୋତେ ପାଞ୍ଚହିଁ ଅର୍ଥ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲ ପ୍ରଭୁ ପଚାରିଲି ତୋତେ । ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ମହିମା ଯେ କହିବେକ ମୋତେ
ଯୋଗ ସାଧିବାରେ ଯେ ପବନ ସିଦ୍ଧ ନୁହେ । ଆସନରେ ଥିଲେ ବହେ କେତେକ ଅଙ୍ଗୁଳ
ଉଣା ଯେବେ ହୋଇଥିବେ କେତେଦୂର ବହି । ଶୋଇବା ବେଳକୁ କେତେ ଅଙ୍ଗୁଳ ବହଇ
ନିଦ୍ରା କଲ କହିବ ନିଶ୍ୱାସ କେଉଁ ଠାରେ । କ୍ଷୁଧା ଲାଗେ ପବନ ଯେ କେତେ ଦୂରରେ
ଧାଇଁବା ବେଳକୁ ପ୍ରଭୁ କେତେ ହୁଏ ଦୂର । ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗ କାଳକୁ କେତେ ଦୂରରେ ବହି
ମରିବା ବେଳକୁ କେତେ କ୍ଷେପଇ ପବନ । ଏହା ମୋତେ ବୁଝାଇ କହିବା ଭଗବାନ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଏ ପ୍ରମାଣ କଥା ସିନା । ଏ କଥାକୁ ତୋର ଆଗେ ବୁଝାଇବା ନା
ଆସନରେ ଥାଇ ଯେବେ ସାଧୁଥାଇ ଜ୍ଞାନ । ଦ୍ୱାଦଶ ଅଙ୍ଗୁଳ ଯାଏ ବହଇ ପବନ ।
ଆସନରୁ ଉଠି ଯେବେ ଉଭା ହୋଇ ପାର୍ଥ । ଷୋଳ ଅଙ୍ଗୁଳକୁ ବୋଲି କ୍ଷେପଇ ମରୁତ
ପଥ ଚାଲିବାରେ ଯେ ଚବିଶ ଯାଏ ବହି । ଦୌଡ଼ିବାର କଲେ ଛବିଶ ଅଙ୍ଗୁଳ ବହଇ ।
ବତିଶ ଅଙ୍ଗୁଳ ବହେ ନିଦ୍ରାର ଠାବେଣ । ଧାଇଁଲେ ଚୌରାଶୀ ଯାଏ କ୍ଷେପଇ ପବନ ।
ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗମରେ ତ୍ରୟଷଠି ଯାଏ ଚଳି । ମରଣରେ ବହିଲେ ସେ ପ୍ରାଣୀ ହୋଏ ମଲି ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ପାର୍ଥ ପବନ ବହଇ । ଅନ୍ୟ କେତେ କଥା ତୋତେ ବୁଝାଇ କହିବା ।
ଯେଉଁ ଶାସ୍ତ୍ର ଶୁଣିଲେ ପାପ ଧ୍ୱଂସ ପାପ ନାଶ । ଭକ୍ତଜନଙ୍କ ହୃଦେ ଜ୍ଞାନ ପରକାଶ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ । ଯୋଗଧର କୁଟୁମ୍ବ ଅଟନ୍ତି କେଉଁ ମାନ ।
ଏ କଥା ଦୟାର ପ୍ରଭୁ ପଚାରଇଁ ତୋତେ । ପଦେ ପଦେ କହଣ ଦୟାର ଦେବ ମୋତେ
ଶ୍ରୀହରି କହିଲେ ତୁ ଯେ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ଗୁରୁ । କଥାର ମରମ ସଙ୍ଗ ଖୋଜ ଅଛି ଆଗୁ ।
ଯୋଗଧର କୁଟୁମ୍ବ ଯେ ପଚାରିଲୁ ମୋତେ । ତହିଁର ସନ୍ଦେହ ପାର୍ଥ କହିଦେବା ତୋତେ
ଯୋଗଧର ପିତର ଧର୍ଯ୍ୟ ଗୁଣ ଜେଠା । କ୍ଷମାଶୀଳ ଜନନୀ ସତକୁ ଜନ୍ମ ବେଟା ।
ଦୟାକୁ ଜାଣନ୍ତୁ ଭଗ୍ନୀ ଶୁଣ ବୀର ପାର୍ଥ । ଶାନ୍ତିଶୀଳ ଘରଣୀ ମନକୁ ଜାଣ ଭ୍ରାତା ।
ସେ ଘରର ବଡ଼ଇ ଅମୃତ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ । ଜଗତକୁ ସମଜ ଜାଣ ଭୂମିରେ ଶୟନ ।
ନବଘଟ ସର୍ବ ଭଜନରେ କରି ସାଥ୍ୟ । ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ପାର୍ଥ ଯୋଗଧର କଥ୍ୟ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଗଦାଧର । କେତେ ପୁଷ୍ପ ଦେଇଣ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବା କର
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପୁଷ୍ପ ଅଷ୍ଟ ଗୋଟି ସିନା । ସେ କଥା ତୋହର ଆଗେ କହୁଁ ଜଣା
ପ୍ରଥମେ ଅହିଂସା ପୁଷ୍ପ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ନିବାର । ସର୍ବଭୂତେ ଦୟାପୁଷ୍ପ କ୍ଷମା ପୁଷ୍ପ ଶ୍ରୀର ।
ଜ୍ଞାନପୁଷ୍ପ ଧ୍ୟାନପୁଷ୍ପ ତପପୁଷ୍ପ ମୂଳେ । ସତ୍ୟକୁ କହିବା ସତ୍ୟ ଅଷ୍ଟପୁଷ୍ପ ମେଳେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଭଗବାନ । କେତେ କେତେ ଶ୍ଲୋକଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ତୁମ୍ଭମାନ୍ୟ
ଏକଥା ସମ୍ପତି ମୋତେ କହିବା ଗୋସାଇଁ । ତୁମ୍ଭ ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଶୁଣି ପ୍ରତେ ଯିବ ମୁହିଁ ।
ଶ୍ରୀପତି ବୋଇଲେ ତୋତେ କହିବା ଅର୍ଜୁନ । ବୁଦ୍ଧିଯୋଗାଇରେ ଯେ ଏଥର ଅନୁମାନ ।
ଯତ୍ନେ ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇ ବ୍ରହ୍ମ ଶୁଝେ ନୁହିଁ । ଏ ଛଅ ଶ୍ଲୋକକୁ ପାର୍ଥ ମାନ୍ୟ ମୋହ ଅନୁ
ଅର୍ଜୁନ କହନ୍ତେ ହରି ପ୍ରେମେ ସନ୍ଦେଶ । ଭାମରତ ଗୀତାଟିକା ଭଣିଲେ କୃଷ୍ଣଦାସ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଭାମରତଗୀତାସୁ ହରି ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ପଞ୍ଚଭୂତ ଜ୍ଞାନ ଯୋଗ-କଥନେ ନାମ ଅଷ୍ଟମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ନବମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ ସାବଧାନେ । ଉତ୍ତମ କଥାଏ ଅଛି ପଣ୍ଡିତ କେମା ମନେ
ହୃଦପଦ୍ମେ ବସ୍ତୁରି ଚନ୍ଦ୍ରଲେ ପ୍ରଭୁ ଏହା । ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ମୋତେ କହ ତତ୍ତ୍ୱବାହା ।
ପରାଶର ନନ୍ଦନ ଯେ ବେଦବ୍ୟାସ ଯତି । ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ପୁତ୍ର ବୋଲି ସଂସ୍କୃତେ ବୋଲନ୍ତି ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ନାତି ସେ ଯେ ଜାତିରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ । କେମନ୍ତେ ଜନମ ହେଲେ କୈବର୍ତ୍ତୀ ଗର୍ଭେଣ
ଏଥିର ସନ୍ଦେହ ନାଥ କହି ମୋତେ ଦେବା । ତୁମ୍ଭ ପଦ୍ମପାଦେ ଯେବେ ଅଛି ମୋର ସେବା
ଅର୍ଜୁନ ବଚନ ଶୁଣି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭାଷିଲେ । ଶ୍ରୀ ବିମ୍ବାଧରରେ ପ୍ରଭୁ ଅଳପ ହସିଲେ ।
ପାର୍ଥଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କରି ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ହରି । ସାଧୁ ସାଧୁ ଅର୍ଜୁନ ହେ ମହୁଁ ମଃ ବୋଧଚି
ସାଧୁ ତୋର ବୁଝିବା ଧର୍ମଧର୍ମ୍ୟପକ୍ଷ ଚେଷ୍ଟା । ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭିତରେ ଆଉ ନାହିଁ ଏଡ଼େ କାଷ୍ଠା ।
ତୁ ମୋହର ପ୍ରାଣସଖା ମୁହିଁ ତୋର ଦେହ । ଯୁଦ୍ଧରେ ତୁ ଅମୃତ ମାନୁଷୀପୁଅ ଲୁହ ।
ତେଣୁ ହର ସବୁ ଶାସ୍ତ୍ର ପଚାରୁ ମୋତେ । ବେଦବ୍ୟାସ ଜନମ ଯେ କହିବଇଁ ତୋତେ ।
ମହାଭାରତେ ବୋଲିଣ ଏକଇ ଦିବ୍ୟ ବାଣୀ । ପକ୍ଷୀଙ୍କ ଆଗରୁ ସେ ଯେ ଅସୁଅଛି କହି ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଯେ ଦେଖିଣ ଦେବ ଭୋଳେ । ଗିରିରାଜା ଗୋଟାଏ ଦଶନ୍ତ ତାକୁ ବଳେ
କଚ୍ଛପ ଅନ୍ତରେ ସେ ଗର୍ଭବାସ ହୋଇ । ଦୁହିତା ଗୋଟିଏ ଜାତ ହେଲା ମହାମାୟି ।
ଗିରିରାଜା ହୋଇଲେ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଇ ଦେଲା । ଏ ତୋହର ଦୁହିତା ତୁ ସମ୍ଭାଳ ବୋଇଲା ।
ଶୁଣିକରି ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ଗିରିସନ୍ଥ । ବୋଇଲେ ଏ ଝିଅକୁ ତାହାଙ୍କୁ ଦେବ ଆଜ ।
ଆପଣା ବୀର୍ଯ୍ୟରୁ ଜାତ ହୋଇଅଛି ଯାହା । ଇତରଲୋକଙ୍କୁ ନକ ବଳ୍ପ ଦେବ ତାହା ।
କେବଳ ପୁରୁଷ ଏ କନ୍ୟାକୁ ହେବ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ମୋହ କୁଳେ ସଜା କେ ହୋଇବ ସମକକ୍ଷ ।
ତାହାଙ୍କୁ ସେ ପ୍ରଦାନ କରିବ ମୋର ବାଳୀ । ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ଗିରିରାଜା ମନେ ଭଲ ।
ଏମନ୍ତେ ଯେ ବହିଁ ହାତେ ଦେବେଦନ ଗଲା । ଗିରିଜା ବୋଲିଣ ସେ ଝିଅର ନାମ ଦେଲା
ବୋଇଲା ପୃଥ୍ୱୀରେ ମୁଁ ଅଟଇଁ ଗିରିସନ୍ଥ । ତେଣୁକରି ଗିରିଜା ମୋ ଝିଅ ନାମ ହେଉ ।
ଏଥିଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଭାଇ । ନବଯୁବା ହୋଇଲା ସେ ପିତାଘରେ ଥାଇ ।
ଦାସରାଜା ବୋଇଲେ ଯେ ନୃପତି ଶନ୍ତନୁ । ଗିରିଜାଙ୍କୁ ବିବାହ ସ୍ନେହେ ଦେଲେ ଗିରିରାଜ ।
ନୃପତି ତ ବଶ୍ୟ ହୋଇ ଭଲ ଦିବ୍ୟ ବେଦ । ଥୋକାଏକ ଦିନେ ସେ ହୋଇଲା ଗର୍ଭଯୋଗ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବନ୍ଦାପନା ଜନକ୍କୁ ନୃପତି ସଙ୍ଗେ ଆସି । ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତ ସବୁ ଗଣାଇଲେ ବସି ।
ଯେଉଁ ଦିନ ବନ୍ଦାପନା ବଧି ନୃପବର । ସେହିଦିନ ପିତୃଶ୍ରାଦ୍ଧ ହୋଇଲା ତାହାର ।
ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ନୃପତି ବୋଇଲା ଶୁଦ୍ଧଚିତ୍ତେ । କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବି ବିସ୍ତର କହ ମୋତେ ।
ବନ୍ଦାପନା ପିତୃଶ୍ରାଦ୍ଧ ଏହାବେଳେ ପଡ଼ । ତୁମ୍ଭେ ଯେ ପଣ୍ଡିତ ବିପ୍ର ଜାଣ ଏଥି ଖଣ୍ଡ ।
କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବି ବିସ୍ତର କହ ଦେଖି । ପାପ ପୁଣ୍ୟ କଥାକୁ ଯେ ତୁମ୍ଭେ ସିନା ସାକ୍ଷୀ ।
ଦ୍ୱିଜବର ବୋଇଲେ ସେ ବନ୍ଦାପନା ଥିବ । ପିତୃଶ୍ରାଦ୍ଧ ନୋହିଲେ ବରଷେ ଯାଏ ଯିବ ।
ଆନ ଲଗ୍ନ ଶୋଧଣ କରିବା ବନ୍ଦାପନା । ଆଜ ତୁମ୍ଭ ପିତୃଶ୍ରାଦ୍ଧ ବଧି ଦେଇ ଜନା ।
ଏହା ଶୁଣି ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ନୃପବର । ମୃଗ ମାରି ଯିବା ବେଳେ ଅଶ୍ୱ ସଜ କର ।
କୌଣସି କଥାରେ ମୋର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ମୃଗ ନ ମାରିଲେ ପିତୃଶ୍ରାଦ୍ଧ ଅଛି କାହିଁ ।
ଅଶ୍ୱ ସଜ କରଣ ସାହାଣି ଆଣି ଦେଲା । ମୃଗ ମାରିବାକୁ ରଜା ବନସ୍ତକୁ ଗଲା ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଦେଖ ବିଧାତାର ଯୋଗ । ମୃଗ ସଙ୍ଗେ ମୃଗୁଣୀ ହେଉଛି ଅଙ୍ଗସଙ୍ଗ ।
ହାସ ନାମେ ରଜା ତାହା ଦେଖି ବେନି ଭୋଳେ । ହତଜ୍ଞାନ ହୋଇଲା ସେ ଦେଖି ସେହି-
ଭୋଳେ ।
ଉଜବନ୍ଦୁ ଉତ୍ଫୁଲ୍ଲ ପଡ଼ନ୍ତେ ନୃପବର । ହିଅଲ ଦନାରେ ବୋଲ ଧରନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଘଷୀ ଯୋଡ଼ିଏ ଆହା ଯେ ଉଡ଼ୁଥିଲା । ଆସ ବୋଲି ନୃପତି ତାହାକୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲା ।
ବୋଇଲା ଏ ଦିନା ମୋର ଶାଦ୍ଧକାରେ ଯିବୁ । ଗୁରୁଯା ହସ୍ତରେ ମୋର ଏତୁଷଣି ଦେବୁ ।
ବୋଲନ୍ତି ଏ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି ନୃପତି । ଭକ୍ଷିବାମାନଙ୍କୁ ହେ ତୁ ହୋଇବୁ ଗର୍ଭବତୀ ।
ଏତେ ବୋଲି ନୃପତି ତା ହସ୍ତେ ତୋଳି ଦେଲା । ମୃଗ ମାରିବାକୁ ରଜା ବନସ୍ତକୁ ଗଲା ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ତୁ ହେ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁସୁତେ । କାର୍ଯ୍ୟ ଘେନି ଉଡ଼ିଗଲା ଯେଉଁ ଚଲଘଷୀ ।
ମହାନଦୀ ଉପରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲା ଯାଇଁ । ଆଉ ଚଷ ଦେଖିଲା ତା ଶଣ୍ଡୁରେ ଥାଇଁ ।
ବୋଇଲା ଏ ତ କାହିଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ନେଉଅଛୁ କହେ । ମାଛ କି ମାଂସ ତାହା ଦେଖିବା ଏଠାରେ ।
ଏତେ ବୋଲି ଚଲଘଷୀ ଝାମ୍ପି ତାକୁ ଦେଲା । ଦୁହାଙ୍କୁ ଅଟ୍ଟେକ ଧରି ଚୀର ପଡ଼ାଇଲା ।
ମହାନଦୀ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା କାର୍ଯ୍ୟ ଯାଇଁ । ଶଣ୍ଡୁରେ ଦେଖିଲା ତା ମହାମୀନ ଥାଇ ।
ତାହା ଦେଖି ମହାମୀନ ଧାଇଁଣ ପଡ଼ିଲା । ବେନିଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟ ଏହାବେଳେ ଗିଳିଦେଲା ।
ମୃଗ ମାରି ନୃପତି ଯେ ଅଇଲେ ଲେଉଟି । ମୀନ ଗର୍ଭେ ରହିଲେ ବାଳୁତ ଯୁଗଯୋଡ଼ି ।
ଗର୍ଭବାସ ହୋଇଣ ସେ ଥିଲେ ସୁଖଭୋଗେ । ଜାଲରେ ପଡ଼ିଲା ମୀନ ବିଧାତାର ଯୋଗେ ।
ଶରଧା କରଣ କୈବର୍ତ୍ତ ଘେନିଗଲା । ନୃପତିଙ୍କ ଛାମୁରେ ମୀନକୁ ଦେଖାଇଲା ।
ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଣ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ନୃପଚନ୍ଦ୍ର । ମାଛଗୋଟି କାଟ ଏବେ ମନୋହର ହେଉ ।
ଏସନ୍ତ ଆଜ୍ଞା ଯହୁଁ ଦେଲେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ଗର୍ଭେ ଥାଇ ବାଳୁତ ଡାକଲେ ଆହା କରି ।
ବୋଇଲେ ହୋ ନୃପତି ବିସ୍ମୃତ ଧର୍ମବାଟ । ଆମ୍ଭେ ଏଥେଁ ଅଛୁଁ କାହୁଁ ଲଘୁ ଜନ ଘାଟ ।
ସୁଣିବର ତତତ ହୋଇଲେ ନୃପମଣି । ମୀନଗର୍ଭେ ଶୁଣିଲେ ମନୁଷ୍ୟର ବାଣୀ ।
ବେଗ ପଲଖକୁ ଥାଇ ମଧ୍ୟଖଣ୍ଡ ଥାଉ । ଏ ମାଛ ପଛକେ ଆମ୍ଭ ମନୋହର ହୋଉ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ନୃପତି ବଚନେ ମୀନ ପକାଇଲେ କାଟି । ଗର୍ଭରୁ ପଡ଼ିଲେ ଯେ ବାଳକ ଦୁଇଗୋଟି ।
ଗୋଟିଏକ କନ୍ୟା ଅଟନ୍ତି ଗୋଟିଏ ପୁରୁଷ । ଦେଖି ଚମତ୍କାର ରାଜା ହୋଇଲେ ହରଷ ।
ନୃପତି ବୋଇଲେ ଏ ଅଦ୍ଭୁତ ବାଳବସ୍ତି । ଶିଶୁ ଦେଖ ଗୋଟା ଯେ ଏହାଙ୍କ ଦେବେଁ ଅଛି
ଅପୁତ୍ରିକ ରାଜା ମୋର ହୋଇଲ୍ଲ ତନୁଜ । ମୋହ ଅନ୍ତେ ରାଜ୍ୟରେ ହୋଇବ ମହାରାଜ
କୈବର୍ତ୍ତଙ୍କୁ ଚାହିଁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ନୃପସାଇଁ । ଦୁହିତା ଗୋଟିକ ତୁହି ପ୍ରତିପାଳ ନେଇ ।
ପୁତ୍ରଗୋଟି ଆମ୍ଭର ଯେ ସନ୍ନିଧିରେ ଥାଉ । ତୁହି ଅପୁତ୍ରିକ ଯେ ଦୁହିତା ନେଇ ଯାଉ
ଯେ ସଂସାର ସୁଖେ ଏବେ ପ୍ରତିପାଳିବା । ବେଳ ହାଲ ଜାଣିଣ ଯେ କହି କରାଇବା ।
ଶୁଣିଣ କୈବର୍ତ୍ତ ଯେ ଦୁହିତା ଘେନିଗଲା । ଭାଗ୍ୟବତୀ ବୋଲିଣ ତାହାର ନାମ ଦେଲା
ଯେବଣ ପୁତ୍ରକୁ ରାଜା ଘେନି ଗଲା । ମତ୍ସ୍ୟଗନ୍ଧ ବୋଲିଣ ତାହାର ନାମ ଦେଲା ।
ରାଜା ଅନ୍ତେ ରାଜ୍ୟକୁ ସେ ହୋଇଲା ଅଧିକାରୀ । ଦାନ କୃଷ୍ଣଦାସ ଏ ଚରିତ ଗୀତ ଭଣି

ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତାୟାଂ ଶ୍ରୀହରି ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ବେଦବ୍ୟାସ ଜନ୍ମ ଚରିତେ ନାମ ନବମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥ ୯ ।

ଦଶମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଏଥୁଅନନ୍ତରେ କଥା ଶୁଣ ଦିବ୍ୟବାଣୀ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଚାହିଁ ପୁଚ୍ଛା କଲା ପାଣ୍ଡୁଶ୍ରେଣୀ ।
କଇବର୍ତ୍ତ ଦୁହିତା ଯେ ଟିକି ଘେନିଗଲା । ପରାଶର ଋଷି ତାଙ୍କୁ କେମନ୍ତେ ହରିଲା ।
ଏ କଥା ସଂକ୍ଷେପେ ମୋତେ କହିବା ଗୋସାଇଁ । ବ୍ୟାସ ଋଷି ଜନମ ହୋଇଲେ କେଉଁଠାଇ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୁ ହେ ଶୁଣ ବୀର ପାର୍ଥ । ପ୍ରତିପାଳିଲା ତ ତାକୁ ବର୍ଷ ପାଞ୍ଚ ସାତ ।
ଯୌବନ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରାପ୍ତ ତାକୁ ପ୍ରତିପାଳେ ଏଣେ । ଯେଉଁ ଅଣ୍ଡିରେ ସିବ ତାଙ୍କୁ ନ ଛଡ଼ାଇ ଯତନେ
ତରଣୀ ଘାଟରେ ତାକୁ ବସାଇଥାଇ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଅବ୍ଦରେ ଶିଖିଲା ନାବ ବାହି ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଦେଖ ବିଧାତାର ଯୋଗ । କଇବର୍ତ୍ତ ଦେହେଁ ଆସି ପୀଡ଼ା କଲା ବେଗ ।
ବୋଇଲା ଉତ୍ତର ଯେ ଦୁହିତା ନେଣ ଚାହିଁ । ଜ୍ୱରପୀଡ଼ା କଲା ମୋତେ ଯାଇ ନ ପାରଇଁ
ତରଣୀ ଜଗି ତୁ ନାବରେ ବସିଥିବୁ । ଯେ ଆସି ହୋଇବ ତାକୁ ପାରି କରିଦେବୁ ।
ଶୁଣି ତରଣୀରେ ଜଗିଲା ବାଳିକାଣୀ । ନାବ କେରୁଆଳ ଧରି ନାବେ ଅଛି ବସି ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ପରାଶର ଯେ ଅଇଲେ । ନାବ ତରଣୀରେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ଏଣେ ନୂଆ ମଠ ହର ହେଣ୍ଡୁରେ ତପ । ମହାବୃଦ୍ଧ ଦେବଋଷି ତୁଲେ ତାହିଁ ପାପ ।
କଇବର୍ତ୍ତୀ ମୁଖ ଚାହିଁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ମୁନି । ପାରି କର ନଅ ତୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନାବ ଘେନି ।
କଇବର୍ତ୍ତୀ ବୋଇଲା ଯେ ବାପ ଅଛି ନାବେ । ପିତାକୁ ମୋହର ଜ୍ୱରପୀଡ଼ା କଲା ଏବେ ।
ତୁମ୍ଭର କଲ୍ୟାଣେ ତାର କ୍ଷୟ ଯାଉ ଦୁଃଖ । ମୁହିଁ ସେ ପାରି କରିଦେବି ପିତାଙ୍କୁ ମୋ ରଖ
କଇବର୍ତ୍ତୀ ବଚନେ ବୋଇଲେ ମୁନିବର । ଆଜଠାରୁ ପିତାକୁ ତୋ ନ କରିବ ଜ୍ୱର ।
ଆମ୍ଭର କଲ୍ୟାଣେ ତାର ଦୁଃଖ କ୍ଷୟ ଯାଉ । ଆଜଠାରୁ ଜ୍ୱରପୀଡ଼ା ନ କରିବ ଆଉ ।
ଏତେ ବୋଲି ମୁନିବର ନାବେ ଯାଇଁ ବସି । ଉତ୍ତମ ଦଶାଏ ମନେ ପଡ଼ିଲାକ ଆସି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ହୃଦପଦ୍ମେ ଧ୍ୟାନ କହିଲେ ବ୍ରହ୍ମସୂତ । ନବଖଣ୍ଡ ପୃଥ୍ୱୀରେ ହୋଇବ ବେଦ ଖ୍ୟାତ ।
ଅମ୍ଭର ବୀର୍ଯ୍ୟ ଜନମ ହେବ ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ । ଚାରିବେଦ ପଢ଼ିବ ପୁରାଣ ଅଷ୍ଟାଦଶ ।
ନାନା ଶାସ୍ତ୍ରମାନ ମୁଖେ କରିବ ବଖାଣ । ଏ ସୁତ ହୋଇବ ମୋର କୁଳଉଦ୍ଧାରଣ ।
ଏହିକ୍ଷଣି ଏହା ଗର୍ଭେ ହେବ ବ୍ରହ୍ମବୀର୍ଯ୍ୟ । ଉତ୍ତର ହୋଇଲେ ତ ତୋହର କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ।
ଏତେ ବୋଲି ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ମୁଖ ଚାହିଁ ଋଷି । ବୋଇଲେ ରେ ଯୁବତି ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଲ ଦେଖ
ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ବୋଇଲା ମୁଁ ନ ଜାଣଇ କିଛି । ଅଇଁଶୀପ୍ରା ଦେହ ମୋର ଗନ୍ଧ କରୁଅଛି ।
ଯୁବତୀ ବାଞ୍ଛିତ ମୋର କିଛି ନାହିଁ ଜ୍ଞାତ । ତୁମ୍ଭେ ବ୍ରହ୍ମଋଷି ଯେବେ ମୋତେ କର ମତ ।
ପରାଶର ବୋଇଲେ ତୁ ଚାହିଁ ପାଇଁ ତୁଷ୍ଟ । ଗର୍ଭର ବସ୍ତୁ ସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ତୋର ବାଞ୍ଛା ।
ମୋହର ବଚନ ହାତେ ଶୃଙ୍ଗଯୁଗେ ଥାଉ । ମାଛଗୋଟି ତୋହର ଯୋଜନଗନ୍ଧା ହେଉ
ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ବୋଇଲା ନୁହଇ ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗ । ନବଯୁବା ନୁହଇଁ କେମନ୍ତେ ହେବ ଅଙ୍ଗ ।
ପରାଶର ବୋଇଲେ କହିବା କଥ ଅବା । ଅମ୍ଭ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ତୁ ହୁଅ ନବଯୁବା ।
ଋଷିଙ୍କ ବଚନ କେ ମେଣ୍ଟିବ କେବଣ ଜନ । ନବଯୁବା ହୋଇଲା ସେ ବାଞ୍ଛିତଜନା ।
ସ୍ତନମାନ ବଢ଼ାଣି ହରିଣୀ ହବ୍ୟ ଭାସେ । ଦେହ ବାସ ଗଲା ତାର ଯୋଜନକ ଯାଏ ।
ଦେଖି ନବ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ମୁନିବର । ବୋଇଲେ ତୁ ଅମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ରତିରଙ୍ଗ କର ।
ସେ ବୋଇଲା ଦୁଇକୂଳେ ଖୁଦିଛନ୍ତି ଲୋକ । ତାବଳେ ବହିଣ ଅଛୁ ଏଥି କେଉଁ ସୁଖ ।
ବ୍ରହ୍ମଋଷି ବୋଇଲେ କେ ନ ଦେଖିବେ ନେହ । କୁହୁଡ଼ି ଜନମ ହେଉ ଅମ୍ଭ ଆଜ୍ଞାପାଇ ।
ମୁନିଙ୍କର ବଚନ ଅନ୍ୟଥା ନୋହେ ଯହିଁ । ଘୋଟିଲା କୁହୁଡ଼ି ରେଣୁ ବଥା ଚହୁଁ କହୁଁ ।
ନଦୀ ବେଳାକୂଳେ ଜନ୍ତୁ ନ ଦେଖିଲେ ଲୋକ । ଯୋଜନଗନ୍ଧାର ତୁଲେ କରି ରତିସୁଖ
ଗର୍ଭଘଟେ ବ୍ରହ୍ମବୀର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲା ପ୍ରବେଶ । ସେହିକ୍ଷଣି ଜନମ ହୋଇଲେ ବେଦବ୍ୟାସ ।
ଗର୍ଭରୁ ପଡ଼ିଣ ସେ ହୋଇଲେ ନବଯୁବା । କନ୍ଦର୍ପହିଁ ସରି ନୋହେ ରୂପ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବା ।
ଚାରିବେଦ ପୁରାଣ ମୁଖରେ କଲେ ଜାତ । ଦେଖି ପରାଶରଋଷି ହୋଇଲେ ଉଲ୍ଲସିତ ।
ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ବୋଇଲେ ନାବ ହଅ ବାହ । କେଉଁକୂଳେ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ପ୍ରବେଶ କର ନେଇ ।
ଅଜ୍ଞା ପାଇ ହରଷ ଯୋଜନଗନ୍ଧାବାଳୀ । ଋଷିଙ୍କି ପ୍ରବେଶ କରି ମନେ ମନେ ଭଳି ।
ଋଷିଙ୍କର ମୁଖ ଚାହିଁ ବୋଇଲା ଯୁବତୀ । ଏବେ ମୁହିଁ କେମନ୍ତେ କରିବି ମହାଗତି ।
ନବଯୁବା ହୋଇଲି ଚାହିଁବ ତାହା ମୁଖ । ମରଣରୁ ଏ କଥା ହୋଇଲା ବଡ଼ ଦୁଃଖ ।
ବାଞ୍ଛିତ ହୋଇଣ ମୁଁ ଯେ ଥିଲି ପିତା ଘରେ । ନବଯୁବାସ୍ତ୍ରୀ ମୋତେ ଦେଲ ମୁନିବରେ ।
ତାହା ମୁଖ ଚାହିଁବ ଦେବକୁ ଏବେ ଯିବ । ତୁମ୍ଭ ପାଦପଦ୍ମ ସେବି ଏହିଠାରେ ଥିବ ।
ପରାଶର ବୋଇଲେ ତୁ ହୋଇବୁ ତ ବାଞ୍ଛିତ । ପୂର୍ବେ ଯେତେ ଭାବେ ଥିଲୁ ହୁଅ ସେହିମତ
ମୁନିଙ୍କର ବଚନ ଯେ ଅନ୍ୟଥା ନୋହିଲା । ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ବାଳୀ ବାଞ୍ଛିତ ହୋଇଲା ।
ଆପଣା ମନ୍ଦିରେ ବାଳୀ ହୋଇଲା ପ୍ରବେଶ । ତଟରେ ବସିଲେ ପରାଶରଙ୍କର ଶିଷ୍ୟ ।
ବେଦବ୍ୟାସ ଜନମ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲା । ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଦାସ ଏହା ଗୀତରେ ରଚିଲା ।
ବେଦବ୍ୟାସ ନନ୍ଦନ୍ତି ସେ କୈବର୍ତ୍ତୀର ସୁତ । ଯୋଷାଙ୍କିଅ ଗର୍ଭରୁ ହୋଇଲେ ମନ୍ତ୍ର ଜାତ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

କନ୍ଦାର କୁମାରୀ ସେ ଯେ ମାତଗର୍ଭେ ଥିଲା । କର୍ମର ସଂଯୋଗେ ଧାତା ଏଡେକ ଭାଗ୍ୟ କଲା ॥
ବେଦବ୍ୟାସ କହନ୍ତି ଶୁଣି ଅର୍ଜୁନ ସନ୍ତୋଷ । ନାମରତ୍ନଗୀତାରେ ଭଣିଲେ କୃଷ୍ଣଦାସ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତାୟାଂ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଅର୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ ବେଦବ୍ୟାସ କହନ୍ତି କଥନେ ନାମ ଦଶମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—:୦§୦:—

ଏକାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ ସାବଧାନେ । ଭଲ କଥା ଗୋଟିଏ ପଡ଼ିଲା ଅସି ମନେ ।
ତୁମ୍ଭର ସମ୍ମୁଖରେ ଅଛି ପଚାରଇଁ ମୁହିଁ । ସଂଶୟ ଫେଡ଼ଣ ମୋତେ କହିବା ଗୋସାଇଁ ।
କୃପାପଦ୍ମ ଚରଣେ ମୁହିଁ କଲି ଠାବ । ଏବେ ମୋତେ ପ୍ରସନ୍ନେ କହିବା ପଦ୍ମନାଭ ॥
ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣ ଯେ କହିଲେ ମହାମୁନି । ଏ କଥା ଶୁଣିବି ପ୍ରଭୁ ମୁକ୍ତିପଥ ଘେନି ।
ତାହା ମଧ୍ୟେ କେବଣ ପୁରାଣ ହୋଇ ଜାତ । ସନ୍ଦେହ ଫେଡ଼ଣ ମୋତେ ତହିଁ ଶିଖିବସ୍ତ ॥
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୋର ଅଛି ବେଦେ ଜ୍ଞାନ । ସେ କଥା ଅଣି ପାରୁ ତାରୁ ସବୁ ବହାମାନ ।
ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣ ଯେ ପଚାରିଲୁ ମୋତେ । ପଦେ ପଦେ କାରଣ ଯେ କହିବି ତୋତେ ।
ପ୍ରଥମେ ହୋଇଲା ବ୍ରହ୍ମପୁରାଣ ଉତ୍ପତ୍ତି । ପଦ୍ମନାଭେ ପୁରାଣ ଯେ ତହିଁ ପଛେ ଜାତ ।
ତଦନ୍ତରେ ବିଷ୍ଣୁଭାବେ ପୁରାଣ ହୋଇଲା । ଶିବପୁରାଣ ଯେ ତହିଁ ପଛରେ ହୋଇଲା ।
ତଦନ୍ତରେ ଲିହିଲା ପୁରାଣ ଭାଗବତ । ନାରଦପୁରାଣ ତହିଁ ସନ୍ନିଧେ ଉତ୍ପତ୍ତି ।
ଅଗ୍ନି ନାମେ ପୁରାଣ ଯେ ତଦନ୍ତରେ ଜାତ । ଭବିଷ୍ୟପୁରାଣ ତହିଁ ନିକଟରେ ପାର୍ଥ ।
ବାୟୁବ୍ୟପୁରାଣ ତହିଁ ଜର୍ଭ କଲା ପଛେ । ମାର୍କଣ୍ଡପୁରାଣ ଯେ ଲିହିଲା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ।
ବରାହପୁରାଣ ଲେଖି ଯେ ସ୍କନ୍ଦପୁରାଣ । ତହିଁ ପଛେ ଲିହିଲା ଯେ ବାମନପୁରାଣ ।
କୂର୍ମପୁରାଣକୁ ତହିଁ ନିକଟରେ କଲା । ମତ୍ସ୍ୟପୁରାଣକୁ ତାର ସନ୍ନିଧେ ଲେଖିଲା ।
ଗରୁଡ଼ପୁରାଣ ତହିଁ ନିକଟେ ପ୍ରମାଣ । ତହିଁ ପଛେ ଲେଖିଲ ଯେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡପୁରାଣ ।
ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣ ଯେ ପଚାରିଲୁ ମୋତେ । ଏହା ଅନ୍ତ କର ପାର୍ଥ କହିଲି ଯେ ତୋତେ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ କହିଲ ତ ଭଲ । କଥାଏ ପରମସନ୍ଧ ଗୁପତେ ରଖିଲ ।
ଯେଣୁ କର ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପଚାରୁଅଛୁ ଦେବ । କେବଣ ପୁରାଣ କେତେ ଶ୍ଳୋକରେ ସାର ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୋର ଜୀବନହିଁ ଧନ୍ୟ । ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଅର୍ଦ୍ଧଅଙ୍ଗ ଅଟୁ ମୋ ଅର୍ଜୁନ ॥
ଧନ୍ୟ ତୋର ବନ୍ଧୁବର୍ଗ ମାତା ପିତା ସଖା । ଏ ମହୀମଣ୍ଡଳରେ ତୁ ପଣ୍ଡିତରେ ରେଖା ।
ଗଣ୍ଡିଆମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ବୁଦ୍ଧି ସିନା ବଳୁ । ଏତେହିଁ କହିଲେ ପୁଣ ଅର୍ଥହିଁ ପଚାରୁ ।
ମନ ସ୍ଥିର କର ପାର୍ଥ ସାବଧାନେ ଶୁଣ । ପୁରାଣର ଯେତେ ଯେତେ ଶ୍ଳୋକର ଭିଆଣ ।
ଦଶସହସ୍ର ଶ୍ଳୋକ ଯେ ବ୍ରହ୍ମପୁରାଣେ ଲେଖି । ପଦ୍ମପୁରାଣରେ ଯେ ପଞ୍ଚାଶସହସ୍ର ଯୋଖି ।
ବିଷ୍ଣୁପୁରାଣ ଯେ ଅଶୀସହସ୍ର ଶ୍ଳୋକ ଭଣି । ଚବିଶସହସ୍ର ଶିବପୁରାଣ ଯେ ଗଣି ।
ଅଠରସହସ୍ର ଶ୍ଳୋକ ଲେଖା ଭାଗବତ । ନାରଦପୁରାଣ ଦେ ଚବିଶସହସ୍ର ପାର୍ଥ ।
ମାର୍କଣ୍ଡପୁରାଣେ ଯେ ନବସହସ୍ର କହୁ । ଅଗ୍ନିପୁରାଣର ଶ୍ଳୋକ ପନ୍ଦରସହସ୍ର ହୋଇ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଭବିଷ୍ୟତପୁରାଣର ଶୁଣ ଏବେ ସଙ୍ଖ୍ୟା । ଚଉଦସହସ୍ର ପଞ୍ଚଶତ ଶ୍ଳୋକ ଲେଖା ।
ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ଯେ ଅଠରସହସ୍ର ଭଣି । ଏଗାରସହସ୍ର ଲିଙ୍ଗପୁରାଣକୁ ଗଣି ।
ନୃସିଂହପୁରାଣ ଯେ ଚଉଦସହସ୍ର ହୋଏ । ସ୍କନ୍ଦପୁରାଣରେ ଏକାଅଶୀସହସ୍ର ଥାଏ ।
ବାମନପୁରାଣ ଦଶସହସ୍ର ଦେଖାଇଲ । କୂର୍ମପୁରାଣରେ ସତରସହସ୍ର ଯେ ଲେଖା ।
ଚଉଦସହସ୍ର ମତ୍ସ୍ୟପୁରାଣରେ ଲେଖି । ଗରୁଡ଼ପୁରାଣ ଏକୋଣଇଶସହସ୍ର ଯୋଖି ।।
ବାରସହସ୍ର ଶ୍ଳୋକ ଯେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡପୁରାଣ । ଏତେ ଅଠର କହିଲୁଁ ପାର୍ଥ ସାବଧାନେ ଶୁଣ ।
ଯେତେକ ଶାସ୍ତ୍ର ତୋତେ ବୁଝାଇଲୁଁ ଏବେ ବାବୁ । ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରମାଣେ ସବୁ ।।
ଷଡ଼ଯୋଗ ଦିଶାଇ ତୁ ବେଦେ ଲେଖ ଯାର । ଚତୁର୍ଲକ୍ଷ ଶ୍ଳୋକ ଅଟେ ପୁରାଣ ଅଠର ।
ଏଥିରୁ ଶ୍ଳୋକ ଯେ କୋଟିଏକ ଜନ୍ମେ ଭଣା । ଲେଖି ନ ଜାଣିଲ କେହି ହେଉଥାଇ ବଣ ।
ଅପ୍ରକଟ ତୁ କଲୁ ଯେବେ ଫେଡ଼ିକଲୁ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ । ଜନ୍ମମ କାରଣ ଆମ୍ଭେ ଛୁଇଁବା କୋ ଦେହ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଜଗତସ୍ୱାମି । ତୁମ୍ଭ ପାଦପଦ୍ମେ ମୋର ମାୟା ନାହିଁ କିଛି ।
ମନକୁ ଅସ୍ଥିର ଯେବେ ହୋଇଲା ଗୋସାଇଁ । ଜନ୍ମନ କରୁଛୁ ମୁଁ ଯେ କେବଳ ତୁମ୍ଭକୁହିଁ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ତୋତେ ମୋର ଦୟା । ତୁ ମୋହର ଅର୍ଦ୍ଧଅଙ୍ଗ ତୋତେ ନାହିଁ ମାୟା ।
ଜୀବରୂପ ହୋଇ ମୁଁ ଯେ ଭୁଞ୍ଜୁଅଛୁ ସର୍ବ । ମୁଁ ଯହିଁରେ ନାହିଁ ସେ କହିବ କିଛି ଦ୍ରବ୍ୟ ।
ବଳରୂପେ ବଳଦେବ ଜ୍ଞାନରୂପେ ଜ୍ଞାନ । ଯେସନେ ଜନ୍ତୁ ଭୋଗେ ଭଲ ସହିଁରେ ତେସନ ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଆମ୍ଭେ ସର୍ବରୂପେ ଥାଉଁ । ଅନନ୍ତେ ଯେ ସୁମରଇ ତ ହାଠାକୁ ଯାଉଁ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଯେ ଅଜ୍ଞା ହୋଇଲେ ପୀତବାସ । ନାମରତ୍ନଗୀତାରେ ଭଣିଲେ କୃଷ୍ଣଦାସ ।
ସାଧୁଜନ ଚରଣେ ଯେ ଲାଗୁ ମୋର ମଥା । ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣ କହିଲ ଏହି କଥା ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତାୟାଂ ଶ୍ରୀହରିଅର୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ ଅଷ୍ଟାଦଶପୁରାଣ ଚରିତ-କଥନେ ନାମ ଏକାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—o—

ଦ୍ୱାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ପଚାରୁଛୁଁ ଆମ୍ଭେ । ଅନନ୍ତନାମର ବାନା କହ ଯେବେ ତୁମ୍ଭେ
ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଜଗନ୍ନାଥ । ହେତେ ଭେଦ ଅନନ୍ତ ଫେଡ଼ିଲ ମୋତେ କହ
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ପଚାରିଲୁ ଯାହା । ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ କହଇ ମୁଁ ତାହା ।
ଯେଉଁମାନେ ଅନନ୍ତରେ ଚିନ୍ତାକଲେ ମୋତେ । ଏକମନେ ଶୁଣ ପାର୍ଥ କହଇ ମୁଁ ତୋତେ ।
ଗଜକୁ କୁମ୍ଭୀର ଧରି ନିଉଥିଲା ଜଳେ । ଅନନ୍ତ-ନାମ ବୋଲି ଡାକିଲା କହିଲେ ।
ସହସ୍ରବର୍ଷ ଯୋଜନେ ଥିଲା ଗଜବର । ସେ ଶବଦ କର୍ଣ୍ଣକୁ ଶୁଭିଲା ଅମ୍ଭ ମୋର ।
ଓଧିପ ନ କଲି ସେ କୁମ୍ଭୀର ଗୋଟା ମୁଣ୍ଡ । ପ୍ରାଣଘାତ କାରଣେ ଛାଡ଼ିଲା ଦେଇ ଗୋଡ଼ ।
ଲାଙ୍ଗୁଡ଼କୁ ଲାଙ୍ଗୁଡ଼ ପାଦକୁ ପାଦେ ଛନ୍ଦ । ପେଟ ପେଟେ ଲଗାଇ କଣ୍ଠକୁ କଣ୍ଠେ ବନ୍ଧ ।
ଥୋଇଦନ୍ତ ଧରଣ ଏପରି ବେଢ଼ପାଟ । ଗଜକୁ କ୍ଳେଶରେ ସକ୍ତ ଗ୍ରାସ କରେ ଘୋଟ ।
ସତ୍ୟଭାମା ପାଶେ ପଶା ଖେଳୁଥିଲୁଁ ବସି । ଏକାକୁ ଅନେକ ସେ ହୋଇଣ ଦଶା ଦଶି ।।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଏମନ୍ତସମୟେ ଗଜ ଅର୍ତ୍ତେ ଦେଲା ଡାକ । ହୋଇଲା ଚନ୍ଦ୍ର ଅଦଭୁତ କାଳେ ମୋତେ ଲକ୍ଷ ।
ସେ ଡାକ କର୍ଣ୍ଣରୁ ଯେ ଶୁଣିଲା ଗୋପ ଭକ୍ତ । ଶୀଘ୍ରଗତିରେ ଶ୍ରୀ ଶୁଣିଲା ସଂଗ୍ରାମ ।
ହରଣ ହୋଇଣ ମୋ ଡାକ ଦେଲା ଏଣେ । ପାଶେ ଶୋଇଥିଲେ ସତ୍ୟଭାମା ବେନଜଣେ ।
ତାଙ୍କ ହାତ ପକ୍ଷୀ ଅମୃତାନ ଛନ୍ତି । ଦୁଇ ଲୋକନାଥ ଯେ ଶୋଇଲେ ଅଛୁ ମାତ୍ର ॥
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଗଜ ଡାକ ଦେଲା ମୋତେ । କର୍ଣ୍ଣରେ ଦଶିଲା ପ୍ରାଣେ ଲାଗିଲା ଖରତେ ।
ସତ୍ୟଭାମା ହାତ ଧରି କଲେ ଅଛୁ ତାଡି । ଉଠିଲୁଁ ହୋଇଲା ମାତେ ଜଳଗ୍ରାହ ବଡ଼ମୋକ୍ଷୀ ।
ହୋଇଲେ ତାହାକୁ ତୁମ୍ଭେ ରଖିଅଛ ତବ । ଭୂଲାଇ ଯିବାକୁ କ ଲୋଡ଼ନ୍ତ ମାୟା ଏବ ।
ମୋହ ଧାଇ ଯଦ୍ଦଅଛୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିଲ । କେଉଁଠାରେ ତୁମ୍ଭେ ପୁଣି ତାହାକୁ ରକ୍ଷିଲ ।
ମୁଁ ହୋଇଲି ସତ୍ୟଭାମା ନ ଗ୍ରାନ କଥା ତୁମ୍ଭେ । ଅତଏବ ତାହାଙ୍କ ଗଜ ରକ୍ଷିଅଛୁଁ ଅମ୍ଭେ ।
ସବୁ ସଂଯୋଗେ ମୋତେ ଗଜ ଡାକ ଦେଲା । ସେ ଶବ୍ଦ ଅସି ମୋର କର୍ଣ୍ଣରୁ ଶୁଣିଲା
କୁମ୍ଭୀର ଗଜକୁ ପ୍ରାଣେ କରୁଥିଲା ନାଶ । ତେଣୁ ତତ୍ପରେ ଥାଇ ଗଜ ମୋତେ କଲା ଆଶ ।
ପକ୍ଷୀଟେଇ ଧାଡର ତ କହୁଥାଇ ବାରତା । ତୁମ୍ଭେ କିପାଁ ଏ କଥାକୁ ପାଉଅଛ ବ୍ୟଥା ॥
ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲେ ଏ କଥା ସବୁ ମିଛ । ମାୟାଧର ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ବନ୍ଧବସ୍ତ ।
ଉତ୍ସୃଷ୍ଟ ଗଜକୁ ତୁମ୍ଭେ ରଖିଅଛ ଯେବେ । ମୋତେ ତାହା ଦେଖାଇଲେ ପ୍ରତ୍ୟୟ ହେବ ତେବେ
ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ରକୁ ଯେ ପେଷିଦେଲୁ ଅଗ । ବୋଇଲୁଁ ଧାଡିକାରେ ଭୁ ଯାଅ ବାରୁ ବେଗ ।
ଆମ୍ଭ ଯିବାବେଳ ଯେ ଜଳମଧ୍ୟ ଦେଖି ଏଣେ । ଗଜଘ୍ରାଣ କୁମ୍ଭୀର କ ରଖିଥିବ କେଣେ ।
ମୁଣ୍ଡ ତ କାଟିବୁ ଯେ ପିଠିରେ ବସି ଏକା । ବେଦଫାଳ ହରଣ ମଧ୍ୟରୁ ତତ୍ପର ।
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ଆଜ୍ଞା କଲୁ ଯାଉ ଭାର ଦୁଃଖ । କୁମ୍ଭୀରକୁ ମାର ଏବେ ଗଜ ପ୍ରାଣ ରଖ ।
ଆଜ୍ଞା ପାଇ ସୁଦର୍ଶନ ବେଗେ ଚଳି ଗଲା । କୁମ୍ଭୀର ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ବେଦଫାଳ ହେଲା ।
ଗରୁଡ଼ପିଠିରେ ବସି ସତ୍ୟଭାମା ଗଲେ । ଲୋଚନରେ ଦେଖି ସେ ମନରେ ପ୍ରତ୍ୟୟ କଲେ ।
ମହାଲଜ୍ଜା ପାଇଲେ ସେ ସତ୍ୟଭାମା ରାଣୀ । ହେତ ମାଥ ହୋଇଣ ଯେ ନ ପାରିଲେ ବୋଲି
ଗଜ ଉଦ୍ଧାରଣ ଅମ୍ଭେ କୁମ୍ଭୀରକୁ ହାଣି । ଅନ୍ତଃପୁର ଭିତରେ ବାନା ବୋଲାଇଲୁଁ ବେଣୀ ।
ଦ୍ରୌପଦୀ-ସଙ୍କଟ ବନ-ମୁଷଳ ଉପରି । ଅତଏବ ତ କଲା ମୋତେ ରଣ ଲକ୍ଷ୍ମୀପତି ।
ସେ ଡାକ ଯେ ସଙ୍କଟରେ ଶୁଣିଥିଲୁ ମୋତେ । ସାହା ହୋଇ ରହିଲୁ ତହିଁରୁ ପାର୍ଥ ହୋଇଲେ
ପ୍ରହ୍ଲାଦର ଉପରି ଯେ ଶୁଣିଅଛ କର୍ଣ୍ଣ । ସଭାହୋଇ ପୁତ୍ରକୁ ମାରନ୍ତି ହଳ ମନ ।
ତୁଦଅନ୍ତେ ତାହାର ଯେ ହଦାହନ୍ତି ବୃକ୍ଷୁ । ମାଳହରି କଣ୍ଠରେ ଲମ୍ଭିଲୁଁ ପାର୍ଥ ତାକୁ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ନନ୍ଦନ ଯେ ମାର୍କଣ୍ଡେୟଋଷି । ପ୍ରଳୟକାଳରେ ଖଣ୍ଡ ଯାଉଥିଲା ଗ୍ରାସି ।
ଅତଏବ ତାଙ୍କ ମୋତେ ରଣ ଚକ୍ରପାଣି । ବସୁଦ୍ଧର୍ଭ ଉଦରେ ରଖିଲୁ ତାକୁ ଆଣି ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପ୍ରଳୟକାଳେ ଜରୁଡ଼ି ଅଇଲା । ଅଗ୍ନିପୂର୍ଣ ଯାଏ ମୋତେ ପିଠିରେ ବହିଲା ।
ଜନ୍ମତ ହୋଇବାର ଯେ ଗରୁଡ଼େ ଦେଖିଲୁଁ । ବଟପତ୍ରେ ଥାଇ ତାଙ୍କ ଗଳେ ଠାବ ଦେଲୁଁ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ସେ କେତେ ବଡ଼ଭାର ଗୃହ । ସବୁରିପସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଦେହ ଭାର ମୋଟ ।
ସେ ଦେମନ୍ତେ ତୁମ୍ଭ ଗର୍ଭେ ବହିଲ ଗୋସାଇଁ । ଏ କଥା ଗୋଟାକୁ ମୋର ମନେ ପ୍ରତେ ନାହିଁ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁବଂଶି । ଅଶେଷବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମୋର ଗର୍ଭେ ପୂରି ଅଛି ।
ପକ୍ଷୀଜୀବ କୋଟିଙ୍କୁ କି ଠାବ ନାହିଁ ଏତେ । ଲକ୍ଷକୋଟି ପ୍ରାଣ୍ୟେ ହୋଇ ଲାଗିଛନ୍ତି ଯେତେ
ଯେବଣ ଗର୍ଭରେ ମୋର ହୋଇଛନ୍ତି ସୁପାତ୍ର । ଜଳଚର ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ସମୁଦ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀସାତ ।
ଏ ଗଭର ଅନ୍ତ ତୁ ପାଇବୁ ନାହିଁ ଏବେ । ବିଶ୍ୱରୂପ ଦେଖିଲୁ ଯେ ନ ଜାଣୁ ବ ପୂର୍ବେ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ପ୍ରମାଣ ଏ କଥା । ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଶୁଣି ମୋର ଗଲା ମନୋବ୍ୟଥା ।
ପାଶୋରିଲି କଥା ପ୍ରଭୁ କହିଲତ ପୁଣି । କୃତ ହୋଇଯିବ ତୋର ପ୍ରଭୁପଣ ଶୁଣି ।
ସବୁଦିନେ ଅନନ୍ତକ ତୁମ୍ଭରତ ମୋତେ । ପାଞ୍ଚକୋଟି ଲୀଳ ଅଛେ ଦୀନଅଛୁଁ ତୋତେ ।
ଛନଜା ସହିତେ ଯଦୁପତି ପାତକଣ । ସମସ୍ତଙ୍କେ ତୁମ୍ଭ ପଦ୍ମପାଦେ ଶରଣ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଏହା ଚିନ୍ତ କପି ନାହି । ସୁହୃଦେ ତୁମ୍ଭ ଆମ୍ଭର ନୃଦ୍ଧ ଭଲ ପର ।
ସତ୍ୟୋଦର ମାଉଷୀ କୁନ୍ତୀ ତୁମ୍ଭ ମା ଏ । ଅମୃତାତୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠତର ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଘଟେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଦେବଙ୍କୁ ମୋର ମାନ୍ୟ ଭରନ୍ତୁ । ଭୀମସେନ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ନ ନୁଆଁଇ ଶିର ।
ବଶୁଭ ବୋଲଇ ଅମ୍ଭ ମାନ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ନାହିଁ । ଅଗର ଦେଖିଲ ଯେ ପଞ୍ଚନେତ୍ର ମନେ ନାହିଁ
ନ ଜାଣି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଯେ ତୁରଇ ନଲବନ୍ତା । ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପାର୍ଥ ଅମ୍ଭେ ସେ କହତା ।
ଏଥିଲୁ ଅପ୍ରତେ ପାର୍ଥ ନ କରବ ତୁମ୍ଭେ । ମଲା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଜୀଆଇ ପାରୁ ଅମ୍ଭେ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲ ଭଲ । ହେଉଁଠାରେ ତାହାଙ୍କୁ ଜୀବଦାନ ଦେଲ
ଏ କଥା କ୍ଷାନ୍ତ କରି ମୋତେ କହିବା ଜୋଗାଇ । ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଶୁଣିଲେ ଯେ ପ୍ରତେ ଯିବ ମୁହିଁ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଅମ୍ଭେ ଉଦ୍ୟାପନ୍ତି ଗଲୁଁ । ଗୁରୁପନ୍ନ ପୁତ୍ରକୁ ଜୀଆଇ ଆଣି ଦେଲୁଁ ।
ଦେବକୀର ଷଡ଼ପୁତ୍ର ଆମ୍ଭର ସେ ଭାଇ । ଜନ୍ମପଦ ଦ୍ୱିବନ୍ଦୁ ଆଣିଲୁ ତାଙ୍କୁ ଯାଇ ।
ଦେବକୀର ଗର୍ଭରୁ ଉପୁଜେ ଷଡ଼ପୁତ୍ର । ସେ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କ ତାର କଂସ କଲା ହତ ।
ହଳ ବଳରାମ ଅମ୍ଭେ ଅଟୁ ବେନି ଭାଇ । ଆଉ ଷଡ଼ପୁତ୍ରେ ଥିଲେ ଯମପୁରେ ଯାଇ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲ ଯାହା । ମୋତେ ଅତି ବିସ୍ତାର କହିବା ସେହିବାହା
ମରିବା ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଜୀଆଇ ପାର ସତ୍ୟ । ଏ କଥା ଶୁଣିବାକୁ ମୋ ଶ୍ରଦ୍ଧା ବହୁତ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତାହା କହିଦେବା ଶୁଣ । ପରମ ପବିତ୍ର ଅଟେ ଯେବଣ ପୁରାଣ ।
ଭାଗବତ ଅର୍ଥ ତୋତେ କହୁଅଛୁଁ ଅଣି । ଯେଉଁ ଶାସ୍ତ୍ର ଶୁଣିଲେ ମୁକତ ହୋନ୍ତି ପ୍ରାଣୀ ।
କଂସକୁ ମାରି ଯେ ମଥୁରାରେ ଦେବେନ୍ଦ୍ର । ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଅସି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କନନ୍ଦନ ।
ଇନ୍ଦ୍ର, ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ଦେଲେ ତାଙ୍କୁ ପେଷି । ତତକ୍ଷଣେ ଅଇଲେ ନାରଦ ମହାଋଷି ।
ବୋଇଲେ ଅଦେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କହୁଅଛୁଁ ତୋତେ । ଇନ୍ଦ୍ର, ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ପେଷିଦେଲେ ମୋତେ
ପାଠପଢ଼ି ଯିବ ତୁମ୍ଭେ ଅବନ୍ତୀନଗର । ଶ କ୍ରୁପନ ପଣ୍ଡାଙ୍କର ସେ ସ୍ଥାନରେ ଘର ।
ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡନାଥ ଅଟ ନନ୍ଦବଂଶୀ । ବେଦବିଦ୍ୟା ଶାସ୍ତ୍ର ତୁମ୍ଭେ ନ ଜାଣିଲ କିଛି ।
ଚଉଷଠି ଯେ ପ୍ରକାର ବିଦ୍ୟା ପଢ଼ାଇବ ସାଙ୍ଗୀ । ବିଦ୍ୟା ନ ପଢ଼ିଲେ ପଣ୍ଡିତଙ୍କସଙ୍ଗେ ଲେଖି ।
ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ଯେ ଅବର ସୁରୀପାଇଁ । ତୁମ୍ଭର ଶ୍ରୀମୁଖଂ ମୋତେ ଦେଲେ ପଠାଇ ।
ମହାବଳବନ୍ତେ ମୁନି ପ୍ରବେଶ ହୋଇବ । ଅମ୍ଭର ବୋଇଲା କଥା କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କହିବ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅବନ୍ତି ପୁରେଣ ଛନ୍ତି ସନ୍ଦୀପ ଯାନ୍ତିପତ । ତାହାଙ୍କ ନିକଟେ ଯାଇଁ ପଢ଼ ଗୁରୁ ବେଦ ।
ଏତେ ବୋଲି ଉଦ୍ଧ ସଙ୍ଗ ଉତରେ ଫେରିଲା । ମନ୍ତ୍ରଦକ୍ଷିଣାବୁଦ୍ଧି ମୁନିଙ୍କ ହସ୍ତେ ଦେଲା ।
ବୋଇଲେ ଏ ମଣି ନେଇ କୃଷ୍ଣ ହସ୍ତେ ଦେବୁ । ଅମୃତ କହିଲା ବୋଲି ତାହାଙ୍କୁ କହିବୁ
ଏମନ୍ତ ବୋଲନ୍ତେ ସେ ମୁନିଙ୍କି ନେଲେ ସେହି । ଆଜ୍ଞାପାଇ ଅଇଲେ ନାରଦ ମହାଋଷି ।
ମନ ପବନ ଦଣ୍ଡକୁ ଅଷ୍ଟସହସ୍ରେ ବେଗେ । ଧାଇଁଆସିଲେ ଦିନକେ ମଥୁରାପୁର ଲଗେ ।
ଯାଦବ ସଭାରେ ଯେ ପ୍ରବେଶ ମୁନିବର । ଖଣ୍ଡଲୁଣୁ ଦେଖିଣ ସେ ଶିରେ ଦେଲେ କର ।
ଉଗ୍ରସେନ ସହିତେ ମଥାରେ ହସ୍ତ ଦେଇ । ପାଦପଦ୍ମ ଶୋଇଲେ ମୁନିଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ ।
ପୁଣିହିଁ ଉଠିଲେ ସର୍ବେ ଶିରେ ଦେଇ କର । ତାହା ଦେଖି ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ମୁନିବର
ସ୍ୱଭାବେ ଅପୂର୍ବ ବେଶ ଦେଖି ଉତ୍ତମ ଋଷି । ନେତ୍ର ଟି ସୂର୍ଯ୍ୟର ତେଜ କଳେବର ଦିଶି ।
ଦୀର୍ଘ ଲମ୍ବକର୍ଣ୍ଣ ଛାପୁ ଦିବ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ଶୋଭା । ବାମେଣ କିଦଣ୍ଡୀ ଯେ ଦକ୍ଷିଣେ ବ୍ରହ୍ମବୀଣା ।
ସର୍ବାଙ୍ଗେ ବିଭୂତି ଯେ ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗେ ଲଗିଛି । ଦ୍ୱାଦଶ ଯୋଗେଣ ଗୋପୀଚନ୍ଦନର ଚିହ୍ନ
ହରିନାମ ଲେଖା ଲଲାଟପଟେ ଋଷି । କଣ୍ଠେ ରୁଦ୍ରମାଳ ଯେ ତୁଳସୀମାଳ ଗଳି ।
ଚନ୍ଦ୍ରସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟେ ତେଜ ଦେଖା ଯାଉଛି । କଟିରେ ଯଜ୍ଞୋପବୀତ କଟିରେ ଦିବ୍ୟଧୋତି
ଶାଳଗ୍ରାମ ଶିଳା ତାଙ୍କ ଅଛଇ କାଖରେ । ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠରେ ଘସିଚନ୍ଦନ ସମ୍ପାପକି ଭରେ ।
ଏମନ୍ତ ସ୍ୱରୂପ ବେଶ ହୋଇ ମୁନିବର । ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଆସି ଯାଦବ ସଭାର ।
ମୁନିଙ୍କି ଦେଖିଣ ପାର୍ଥ ଆମ୍ଭେ ଭୂଇଁଭାଇ । ପ୍ରଣାମ କରିଲୁଁ ଯେ ତାହାଙ୍କ ପାଶେ ଯାଇଁ ।
ଉଗ୍ରସେନ ସହିତେ ଯେତେକ ବସିଥିଲେ । ଯେ ଯାହାର ମାନ୍ୟ ଧର୍ମ ସେ ତାହାଙ୍କୁ କଲେ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଝାରିରେ ଭରି ଗଙ୍ଗାଜଳ ନେଇ । ମୁନିଙ୍କର ଚରଣ ଧୋଇଲୁଁ ଦେବକୀର ।
ରତ୍ନସିଂହାସନେ କୃଷ୍ଣାଜିନ ଥିଲା ପାଡ଼ି । ବସିଲେ ନାରଦ ଯେ ଆସନ ଉହିଁ ମାଡ଼ି ।
ନାରଦଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛିଁ ପାର୍ଥ ଆଜ୍ଞା ଦେଲୁଁ ଆମ୍ଭେ । ପୂର୍ବ ଭାଗ୍ୟ ଥିଲାରୁ ଅଇଲ ମୁନି ଯେବେ ॥
କୋଟିଏ ଜନ୍ମର ମୋର ଗଲା ପାପମାନ । ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ଆସି ମଥୁରାଭୁବନ ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେଣ ତୁମ୍ଭେ ସେ ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗେ ଲଗିଛି । ଶୁଣିବେଟି ଶାସ୍ତ୍ର ଶବ୍ଦ ନଗରେ ପଡ଼ି ।
ଅମୃତ ଚରଣ ଯେବେ ଧାଇ ଦଲ ମୁନି । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଲୋଚନ ଦେଖ ଦେବ
ଅନନ୍ତ ଭଜନ ଯେ ସୁଫଳ ଫଳିଲା । ବ୍ରହ୍ମବନ୍ଦନ ମୋର ପୁରକୁ ଅଇଲ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ କୃଷ୍ଣ ଚକ୍ରଧର । ଅବତାର ପୁରୁଷ ତୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡଠାକୁର ।
ପୃଥିବୀର ଭାରହର ଭଣାସିବା ଅର୍ଥେ । ବୋଇଲେ ବୈକୁଣ୍ଠ ତେଜି ନରଦେହ ଏଥେ ॥
ସଂସାର ସମୁଦ୍ର ଏ ଯେ ଅଗାଧ ପାଲନା । ସିନ୍ଧୁ ମୁଣ୍ଡମାନେ ଯହିଁ ହୋଇଥାନ୍ତି ବଣା ॥
ପରମପୁରୁଷ ତୋର ଅନ୍ତଅନ୍ତ ନାହିଁ । ରୋମମୂଳେ ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଅଛୁ ବହି ।
ନାରଦଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛିଁ ଆମ୍ଭେ ପୁଚ୍ଛି ଦଲ୍ଲ ପାର୍ଥ । କେବଣ କାରଣେ ମୁନି ଆସିଅଛ ଏଥ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ସର୍ବ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ । ତୁ ଜାଣି ନ ଜାଣୁ ତୋତେ ନ କହିବି ପୁଣି
ନାରଦ ବୋଇଲେ ମେ ରେ-ସେହିଲେ ବାସବ । ଅବନ୍ତୀପୁରକୁ ତୁମ୍ଭେ ଯାଇ ପଢ଼ିଗଲ
କୋଟିମୁନି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଅଙ୍ଗଜ ସେ ସ୍ଥାନ । ଲକ୍ଷେ ନୃପତି ଯହିଁ ରହିଁ ମହାଜନ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଗତାଗତ କହନ୍ତି ପଣ୍ଡିତ ମହାତ୍ମା । ସମସ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ବେଦଶାସ୍ତ୍ରେ ରତା ।
ଶାସ୍ତ୍ରପଢ଼ ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ସେହୁସ୍ଥାନେ ମଠ । ସହସ୍ରେ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ସେ ପଢ଼ାଉଛନ୍ତି ପାଠ ।
ଧନ ଧାନ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଅନେକ ବାଢ଼ ବୃତ୍ତି । ବ୍ରହ୍ମତେଜ ପରସନ୍ନେ ଶୁଭଇ ଖିଆତି ।
କୁବେର ସମାନ ତାଙ୍କ ଭଣ୍ଡାର ଯେ ଦେଖା । ପୁଣ୍ୟ ପୃଥ୍ୱୀ କେହୁ ନାହିଁ ପଢ଼ ପଢ଼ୀ ଏହା
ସକଳ ବିଦ୍ୟାରେ ସେ ଯେ ଚତୁର୍ବର୍ଗ ଭେଦ । ସ୍ତମ୍ଭନ ମୋହନ ବଶ ଉଚ୍ଚାଟନ ଆଦ ।
ନଟକ ପାଦୁକା ଦୂଲେ ଗୋଟିକ ଅଞ୍ଜନ । ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ସେ ଜାଣନ୍ତି ବିଦ୍ୟାମାନ ।
ପୁରାଣେ ପଣ୍ଡିତ ସେ ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ ଜନକ୍ରିତା । ଧନୁର୍ବେଦ ସହିତେ ଜାଣନ୍ତି ମହାତ୍ମା ।
ମନ୍ତ୍ର ଯନ୍ତ୍ର ତନ୍ତ୍ର ହାଟକ ଯେ ନାନାରଙ୍ଗ । ଅଷ୍ଟ ଧାତୁ ସହିତେ ରସ୍ୟତନ୍ତ୍ର ବୈଦ୍ୟ ସଙ୍ଗ ।
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ଯେ ଏକ ବିଦ୍ୟା ମଞ୍ଜୀ । ଶାସ୍ତ୍ରପଢ଼ ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ଉବାଇ କେହୁ ନାହିଁ ।
ତୁମ୍ଭେ ହେଳ ଭଲ ଏବେ ତାଙ୍କଠାକୁ ଯିବ । ପଢ଼ିଣ ଉତ୍ତମ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷାବନ୍ତ ହେବ ।
ବିଦ୍ୟାହିଁ ଏହା କପାଳ ବାଲେ ନୁଏ ସଜା । ବିଦ୍ୟା ନ ପଢ଼ିଲା ଲୋକ ପଶୁସଙ୍ଗେ ଲେଖା ।
ବିଦ୍ୟାଥିଲେ ପ୍ରାଣିଙ୍କି ସେ ସବୁଠାରେ ପୂଜା । ବିଦ୍ୟାବନ୍ତ ହୋଇଲେ ସେ ରାଜା ବନ୍ଦେ ରଜା
ବିଦ୍ୟାଥିଲେ ଉନ୍ନତ ମହତ ଲଭୁଥାଇ । ବିଦ୍ୟା ନ ପଢ଼ିଲେ ପ୍ରାଣି ମୃତ୍ୟୁ ସମ ସହ ।
ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରସାଦେ ଯେ ପଦ୍ମଜ ନୁଏ ସ୍ତବ । ବିଦ୍ୟା ନ ପଢ଼ିଲେ ତାଙ୍କୁ ବୋଲନ୍ତି କାଳ ଅଙ୍କ
ବିଦ୍ୟା ନ ପଢ଼ିଲା ଲୋକ ଲକ୍ଷ୍ମୀହୀଣ ହୋଇ । ବିଦ୍ୟାଥିଲେ ଯେଉଁଣ ଠାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚଞ୍ଚଳଯାଇ
ସବୁ ଉପରେ ଗୁରୁ ବିଦ୍ୟା ଏହା ଜାଣି । ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରସ୍ତାବେ ଜଡ଼ ଅଛନ୍ତି ଜାଣି ।
ସଭାର ଉପରେ ଶୋଭା ବିଦ୍ୟା ନୃପବର । ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରସ୍ତାବେ ଜଣିପାରେ ଉନ୍ନପୁର ।
ଶୁଣ ନାଥ ମୂର୍ଖତା ବିଦ୍ୟାକୁ ନୋହେ ସହ । ଏ ଜନ୍ମ ପ୍ରସ୍ତାବେ ରାଜା ଉବକୂର୍ପ ଭଳ ।
ବିଦ୍ୟାହିଁ ସେ ପଞ୍ଚଭୂତ ସ୍ତ୍ରଷ୍ଟିର ସମ୍ବନ୍ଧ । ବିଦ୍ୟାଠାରୁ ଅଜ ଖାହିଁ ସଂସାରକୁ ଦେଲା ।
ଛଥି ଯୋଗ କରଣ ଛତିଶ ବାର ବର୍ଷ । ନାଗାଶ୍ରିତ ଯୋଗାଶ୍ରିତ ବିଦ୍ୟାହିଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠି ।
ବିଦ୍ୟାରେ ସେ ଅତ୍ୟାତ ଦେବଗୁରୁ ମେଦନୀ । ଭବ ଶକ୍ତି ଅରସାତ ବିଦ୍ୟାକୁ ସେ ଦେଲ
ବିଦ୍ୟାହୀନ ହୋଇଣ ବର୍ତ୍ତନ୍ତି ଯେତେ ପ୍ରାଣୀ । ସ୍ମୃତୁ ଭବସେଲବନେ ସେ ତାହାଙ୍କୁହିଁ ଘଣି
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର ଯେ ହୋଇବ ହେତୁ । ବିଦ୍ୟାର ବିଶ୍ୱେନ ଶୋଭି ଦ ପାବନ୍ତି ହେତୁ
ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ଠାକୁର ବିଶ୍ୱବାସ । ତୋର ନ ସ୍ଥାପିଲେ ଧର୍ମ ହୋଉଅଛି ନାଶ ।
ତୁ ଅନ୍ୟ ବୋଲବୁ ମୋର ସୂକ୍ଷ୍ମଗୁଣନିଧି । ମୋ'ତେ ବିଦ୍ୟା କହନ୍ତା ନାହିଁ ଅଛଇ ସୁଧୀ ।
କେତେତାଙ୍କ ଉପରେ ଦେବାଧିଦେବରାଜ । ନାଭିକମଳରୁ ବ୍ରହ୍ମା ହୋଇଅଛି ସର୍ଗ ।
ଏମନ୍ତ ବଚନ ଯେବେ ଦୁଦପନ୍ଦ କରୁ । ସୁଫଳ ନୃତନ କାର୍ଯ୍ୟ ନ ସେବିଲେ ଗୁରୁ ।
ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟମ ଯେ କନିଷ୍ଠ ବୋଲି ଜାଣି । ଏ ତିନି କଥାରେ ଅତ୍ୟାତ ହୋନ୍ତି ପ୍ରାଣୀ ।
ଆପଣେ ଜାଣିବା କଥା ପରେ ପଚାରିବା । ଉତ୍ତମଲୋକରେ ତାଙ୍କୁ ଗଣିବା କରିବା ।
ଆପଣେ ନ ଜାଣି ପରେ ପଚାରଇ ସେହୁ । ଜ୍ଞାନ ଲଭ ନ ଜାଣଇ ମଧ୍ୟମଟି ସେହୁ ।
ଆପଣେ ନ ଜାଣି ଯେହୁ ପରେ ନ ପଚାରେ । ତାହାକୁ କଲଷିବା ହିନା ଅଧମ ସଙ୍ଗରେ ।
ନୃପ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର କଥା ଅଟେ ଗୁଣନିଧି । ଗୁରୁମୁଖୁଁ ବିଦ୍ୟା ସେନ କାର୍ଯ୍ୟ କେବେ ସିଦ୍ଧି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଏତେକ କହି ନାରଦ ହୋଇଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ । ଉଗ୍ରସେନ ସହିତେ ଶୁଣିଲେ ସର୍ବଜନ ।
ମହାମୃତ ବହିଗଲେ ବିଦ୍ୟାଯୋଗ ବାର୍ତ୍ତ । ଆମ୍ଭର ମନକୁ ସାର୍ଥ ଲାଗିଲା ଉଚ୍ଛାଟ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ବେଳ ନବଘଡ଼ି ହୁଏ । ଭିତରକୁ ବିଜେ କଲେ ଉଗ୍ରସେନ ରାୟେ ।
ଜଣିମା ମଣିମା ବୋଲି ଶୁଭିଲାକ ଡାକ । ଆସ୍ଥାନ ମଣ୍ଡଳୁ ଉଠିଲେ ସର୍ବଲୋକ ।
ବସୁଦେବ ଭବନେ ବିଜୟେ କଲେ ପୁଣି । ସ୍ନାନ ଭୋଜନ କଲେ ବେଳକାଳ ଜାଣି ।
କହୁଁ କହୁଁ ଅପରାହ୍ନ ହୋଇଲେ ଆସି ଶେଷ । ରଜନୀ ହୋଇଲା ଆସି ପ୍ରହରେ ପ୍ରବେଶ ।
ବସୁଦେବ ଉଗ୍ରସେନ ସମକୁ ବିଚାର । ବିଦ୍ୟା ପଢ଼ିଯିବା କଥା ତାହାଙ୍କୁ ପଚାର ।
ଯାଦବମାନଙ୍କୁ ଘେନି ସଭା କଲେ ତହିଁ । ଗୋଷ୍ଠି ଗୋଷ୍ଠି ହୋଇ ତହିଁ ବେଳୁ ହରଷର ।
ଅନାବୃଷ୍ଟି ଯାଦବ ଯେ ସାତ୍ୟକି ଅକ୍ରୂର । କୃତବର୍ମା ସହିତେ ପ୍ରସନ୍ନାନ୍ତର ସାର ।
ମାତାଙ୍କର ନନ୍ଦମାତା ଇନ୍ଦୁମତୀ ଆଉ । ତାହାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ପଚାରିଲେ ହରଷର ।
ବନ୍ଧୁ ଯେ ବାନ୍ଧବ ସଙ୍ଗ ସହୋଦର ସବୁ । ସବୃନ୍ତ ବିସାର କଥା ପଚାରିଲେ ହାବୁ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ନନ୍ଦନ ନାରଦ ତପୋଧନେ । ଯାହା କହିଗଲେ କଥା ଅଛୁଟି ମନେ ।।
ଅଷ୍ଟମ ବରଷ ଆମ୍ଭେ ଗୋପପୁରେ ଥିଲୁଁ । ଗୋପାଳଙ୍କ ସଙ୍ଗତରେ ବାଛୁରି ରଖିଲୁଁ ।।
ଗଉଡ଼ ବାଉଡ଼ ସେ ଯେ ହାଉଡ଼ି ନରେଣ । ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଏକ ହୋଇଲୁ ମୂରୁଖ ।
ପାଠ ଶାଠ ବିଦ୍ୟାକୁ ଯେ ନ ଜାଣିଲୁଁ କିଛି । ସଂସାର ବାଧାକୁ ସେ ହୋଇଲୁଁ ପଶ୍ଚାତ
ଅକ୍ଷପାଠ ଅକ୍ଷର ଯେ ନ ଜାଣିଲୁଁ କିଛୁ । ଇନ୍ଦ୍ର ବୃହସ୍ପତି ଯେ ସ୍ୱର୍ଗରେ କଲେ ବଞ୍ଛ ।।
ଏବେ ପୁଣି ଆମ୍ଭେ ଯେ ଅବନ୍ତୀପୁର ଯିବା । ଶାନ୍ତିପନ ପଣ୍ଡିତଙ୍କରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥ ପଢ଼ିବା ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ମନେ କିଛି ବଢ଼ନ୍ତ ନାହିଁ । ବିଦ୍ୟା ପଢ଼ି ଆସିବୁଁ ଅଳ୍ପଦିନ ରହି ।
ଉଗ୍ରସେନ ବୋଇଲେ ଶୁଣିବା ଦେବ ହରି । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଦେଖି କେ ଜୀବନ ଥିବ ଧରି ।
ତୁମ୍ଭେ ଯେବେ ବିଦ୍ୟା ପଢ଼ି ଯିବ ଭଗବାନ । ମଥୁରାପାଟଣେ ମୋର ଭୟ ସମ୍ପୋଜନ ।
ତୋହର ବଳରେ ମୋର ରାଜ୍ୟ ନାହିଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ । ତୁମ୍ଭେ ମୋର ପଞ୍ଚଭୂତଆତ୍ମା ଦେବରାଜ ।
ତୋହର ଅଛିଇ ବିନା ସକଳ ସମ୍ପତ୍ତି । ଯଦୁବଂଶ କୁଳକୁ ତୁ ଅଟୁ ଯଦୁପତି ।
ତୁମ୍ଭେ ଦେବ ଭାଇ ଯେବେ ବିଦ୍ୟା ପଢ଼ିଯିବ । ପ୍ରମାଦ ପଡ଼ିଲେ କେବା ରକ୍ଷା କରିବ ।
ଉଗ୍ରସେନ ଏମନ୍ତ କହନ୍ତେ ଆଗବଢ଼ି । ସାତ୍ୟକି ହୋଇଲେ ଉଭା କରପଦଯୋଡ଼ି ।
ବୋଇଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତୁମ୍ଭେ ନ ଯାଅ ସେଠାକୁ । ଶାନ୍ତିପନ ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ଆଣିବା ଏଠାକୁ ।
ଧନ ରତ୍ନ ଦେଇ ତାଙ୍କୁ ଆଣିବାର ଆମ୍ଭେ । ଏଠାରେ ଥାଇ ପ୍ରଭୁ ବିଦ୍ୟା ପଢ଼ ତୁମ୍ଭେ ।
ଏ ମୋହର ବଚନ ଯଦ୍ୟପି ନ ଘେନିବା । ଅବନ୍ତୀପୁରକୁ ଚାଲ ସମସ୍ତେହେଁ ଯିବା ।
ଯାଦବ ସୈନ୍ୟ ସହ ତୁମ୍ଭେ ଦଳବଳ । ତୁମ୍ଭେ ଯେବେ ଯିବଟି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନ ।।
ସାତ୍ୟକି ବୋଇଲା ଯହୁଁ ଏମନ୍ତ ବାଣୀ । ସାବଧାନେ ଶୁଣ ହେ ଶାଙ୍ଗ୍ରିବ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଆମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲୁଁ ନୁହଇ କିଛି କଥା । ଗୁରୁଙ୍କ ମଠକୁ ଯିବେଁ କରଇବା ବୃଥା ।
ଅକ୍ରୂର ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ନନ୍ଦବନ୍ଧି । ରଥ ଗଜ ପଦାତି ଯେତେକ ନେବା ବାଛି ।
ଉଦ୍ଧବ ବୋଇଲେ ଯେବେ ନ ରହିବ ଏଥା । ସାଧୁଜଣ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଅକ୍ରୂର ଭଉଁବାହା ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବସୁଦେବ ଶଙ୍ଖାଚକ୍ର ଅକ୍ରୂର ସତ୍ୟଶ୍ରୁ । ଉଗ୍ରସେନ ସାତ୍ୟକି ଉଦ୍ଧବ ଅନିରୁଦ୍ଧ ।
ନାରଦଙ୍କେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯେ ଅଟନ୍ତି ସାରଥଣ । ରଥୀ ମହାରଥୀପଣେ ଏହାଙ୍କୁ ବରଣ ।
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ପାବନ୍ତି ଏହୁ ଜାଣି । ଏ ତୋହର ସାକ୍ଷୀ ଅଟେ ଅଟୁଁ ସାରପ୍ରାଣୀ ।
ବସୁଦେବ ବୋଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଚକ୍ରପାଣି । ତୁମ୍ଭେ ମୋର ପଞ୍ଚଭୂତ ଅଧାର ସମ୍ବଳ ।
ଭୂପଣର ଧନ ତୁମ୍ଭେ ଦୁଃଖୀଜନର ବନ୍ଧୁ । ଅନ୍ଧର ଲଉଡ଼ି ତୁମ୍ଭେ କୃପାଜଳସିନ୍ଧୁ ।
ଯେତେବେଳେ ଯାହା ଚକ୍ରୁ ତାହା ତୋତେ ଦେବୁ । ତୁ ଯେଣିକି ଯିବୁ ଆମ୍ଭେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଥିବୁ ।
ଉଦ୍ଧବ ବୋଲେ ବାରୁ କୁଳବଧୂ ମୁହିଁ । ଗୋଟିଏ ତୁମ୍ଭେ ସଙ୍ଗେ ନେବ କିଛି ଭୟ ନାହିଁ ।
ତୁମ୍ଭ ବେଦ ପୁରାଣେ ମୋହର ବଡ଼ ଆଶ । ଧାଇଁ ପ୍ରାଣେ ହୋଇଣ ଥିବ ତୁମ୍ଭ ପାଶ ।
ଘଟକର ସ୍ୱପକ୍ଷ ଅନ୍ନ ଗୋଚୁର ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ । ପାଦହିଁ ଦର୍ଶନ ବାରୁ ପଖାଳିବ ଦାଣ୍ଡ ।
ଯାହାଙ୍କର ମାତା ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ନିଜ ଅଣ୍ଡ । ଚତୁର୍ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇବ ପାଇଲେ ମୋତେ ଭୟ ।
ପୂର୍ବଦେବୁ ଦୃଶ୍ୟ କେମନ୍ତେ ହୋଇଅଛି ତାହୁ । ମୁହିଁ ତୋର ବନ୍ଧୁମାୟା ଛାଡ଼ିଅଛି ସବୁ ।
ନଗରର ପୁରୁଷ ଗୀତ ଗୋବିନ୍ଦ ଜଳଶାୟୀ । ଅଭାବକୁ ଅଭାବ ଭାବକୁ ସ୍ୱଭାବ ।
ଦେବତାଙ୍କ ଉପରେ ଦେବାଧିଦେବ ସ୍ୱାମୀ । ଜୀବରୂପେ ଜୀବ ତୁ ଯେ ସ୍ୱୟଂ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ।
ସ୍ୱାପରେ ସ୍ୱରୂପସ୍ଥ ଦେଖିବାର ପାଇଁ । ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ଜାତ ହୋଇଛ ମାନବ ଦେହ ବହି ।
ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଦେବକୀ ଅଟଇ ଦେବମାତ । ନନ୍ଦାଙ୍କର ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ସର୍ବରୁ କଲେ ଜାତ ।
ଧନ୍ୟ ଏହା ସବଲୋକମାନଙ୍କର ପୁଣ୍ୟ । ଜଗତର ପ୍ରଭୁ ସଙ୍ଗେ ବସୁଛନ୍ତି ଦିନ ।
ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରେ ସେ ବ୍ରହ୍ମରୂପ ଦେଖୁଛନ୍ତି ଲୋକେ । ଏବେ ବୋଲି ଉଦ୍ଧବ ଗଦଗଦ ହେଲେ ।
ଜଗନ୍ନାଥ ଅଜ ତୁମ୍ଭ ଶ୍ରୀମୁଖକୁ ଚାହିଁ । ଆନନ୍ଦରେ ଲୋତକ ଯେ ଝରୁଅଛି ବହି ।
ଆମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲୁଁ ହେ ପୁତ୍ର ଶୁଣ ଯାହା । ସମସ୍ତ ପ୍ରାପତ ହେଉ ଦେଲୁ ଆମ୍ଭେ ଯାହା ।
ଏଥିଅନ୍ତରେ ତୁ ହେ ଶୁଣହି ଅର୍ଜୁନ । ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଣ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲୁଁ ବଚନ ।
ଆବର ଶ୍ରୀ ଦୁଇପୁଅ ଦେବ ସର୍ବ ଜାତ । ଯଦୁବଂଶ ମଣ୍ଡଳି କୁଳକୁ ବୃଦ୍ଧମାନ ।
ଦେବଙ୍କର ଷଡ଼ପୁତ୍ର ମରିଛନ୍ତି ଯୋଗେ । ତାହାଙ୍କୁ ଆଣିଣ ଦେବୁ ସେହି ତୁମ୍ଭ ଆଗେ ।
ତୁଷ୍ଟପଦେ ହୋଇ ମାଗେ ଏ ବର ମୋତେ । କଂସ ସବୁ ମାନ୍ତି ଗଣି ସବୁ ଦେବୁ ତୋତେ ।
ଦେବତାଙ୍କୁ ଘଞ୍ଚ ଯେ ହୋଇଲା ବେଳ ସାରିଁ । ତତେ ବଶମକା ଯେ ସୁଦାସ ବଳ ଯାଇଁ ।
ଦେବତାଙ୍କ ଜନ୍ମକ୍ଷେତ୍ରେ ମୁଁ ଜାଣ ନାଇ ବଂଶ । ଆବର ମାଇଲି ମାରେ ଅନେକ ସଂସାର ।
ଏ ବଚନ ଶୁଣି ଭାଲ କର୍ଣ୍ଣେ ଜାଣ ଆଉ । ସାବଧାନେ ଶୁଣ ତୁମ୍ଭେ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଭାଇ ।
ଭାଗବତଗୀତା ଏ ଅମୃତ ରସବାଣୀ । ମୁକ୍ତ ହୋଇବୁ ପାର୍ଥ ବେଳ ଚିତ୍ତେ ଶୁଣି ।
ଉଦ୍ଧବ କହିଲେ ସେ ବଚନର ଭାଷା । କଂସର ପୁତ୍ରକୁ କୃଷ୍ଣ ମନେ ଥାଉ ହଂସା ।
ଦେଖିବ ନନ୍ଦର ସେ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଙ୍ଗମାଳୀ । ଷଡ଼ଟାରେ ବେଦପୁତ୍ର ଦେଖି ବନମାଳୀ ।
ଧ୍ୟାନ ଚାଲିଗଲ କୁମ୍ଭ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ । ଏ ପୂର୍ବେ ଅଟନ୍ତି ଯେ ଶାସ୍ତ୍ରର ନାଥ ।
ସ୍ମରଣ ଯେ ଦ୍ୱାବାଦଶ ପୂରବା ରଜନୀ । ଅବଶିଷ୍ଟ କୃଷ୍ଣଯୁକ୍ତ ଜୟ ଯେ ଜୟନ୍ତୀ ।
ଅସୁର ଲଙ୍କୁ ଯେ ଦୁର୍ଗମ ଜଗତେଠି । ମହାସୁର ବୋଲିଣ ମୂର୍ଚ୍ଛିତ ପୃଥ୍ବୀଗୋଷ୍ଠୀ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

କଂସର ଉଦସ୍ତୁ ବିଂସହନ୍ତାଙ୍କ ଯେ ନାମ । ହାଲାକ୍ଷର ପୁହଯାଇ ଏକୁଏକ ଯମ ॥
ଅଠକୋଟି ନନ୍ଦନ ଏକକୁ ଏକ ଉଚ୍ଚ । ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ମାରବେ କୋଳି ସବୁଙ୍କର ପାଞ୍ଚ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ମୁଁ ଯେ ପଶ୍ଚୁବୁଛି ତୋତେ । ଅଷ୍ଟମହାପ୍ରଭଙ୍କର ଡାମମାନ କହତେ ।
କଂସର ନନ୍ଦନ କଂସାତ୍ମଜ ହୋଇଲା । ସବୁଦସ୍ତେ ଏ କଥାଡ ମନରେ ବହିଲା ।
ଭଗବଦ୍ଗୀତା ଅର୍ଥ ଶୁଣିଲୁ ପ୍ରଭ୍ୟସ୍ୟ । ଏ ଜପ ହୋଇଲା ତ ହା ତତ୍ତ୍ୱ ଜଦଜିଶ୍ୟ ॥
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ କହୁଦେବ ମୁହିଁ । କ୍ରୋଧବନ୍ତ ହୋଇଲେ ଅମୁର ନନ୍ଦଅଇ ॥
ଉଦ୍ଧବଙ୍କ ବେ ଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ଭଗବାନ । ଯାହା ଭୁ ଞ୍ଜ ଥାଇ ଅଛୁ କେତେ ଜନ୍ମ ଅନ ।
ଏତଙ୍କସାନ୍ଧବ ତୋତେ ଭୁହ ଦେବୁ ହଉ । ସୁଦାମାର ପୁନ୍ ତୋତେ ସେବା ସ୍ରବ ହଉ ।
ଦଧିବୋଷ ନନ୍ଦା ବାବୁ ଦଉବୁ ଆହାର । ଏତେଣେ ହୋଇ ଭ୍ରାତ ବାବୁ ମଞ୍ଜୁଳାକୁମର ।
ଏତେ ବୋଲି ଉଦ୍ଧବଙ୍କ ଆସନୁ ଉଠିଲେ । ସୁରଥଙ୍କୁ ଅଶ୍ୱିଣ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସମର୍ପିଲେ ।
ଏହୁ ଭ୍ରାତା କୋଷ୍ଟ ବାବୁ ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ଥାଉ । ସେବକ ପଣରେ ତୋତେ ସେବା କରୁଥାଉ
ଶ୍ରୀବନ୍ତ ପୁରୁଷ ଭୁ ଯେ କୋଟିଲକ୍ଷ୍ମୀସାଇଁ । ଭୁ ଯହିଁକି ଯିବୁ ଅବା କମ ତୋତେ ନାହିଁ ।
ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ ଧନବନ୍ତ ବଳବନ୍ତ ତୁହି । ସପ୍ତଦ୍ୱୀପ ପୃଥ୍ୱୀରେ ତା କେତେ ଲୋକ ନାହିଁ ।
ହବୁଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମନ୍ତ ଯେ ଉତ୍ତମ ଜନ ପ୍ରାଣୀ ଶ୍ରୀମନ୍ତର ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଦେବାଧିଶିରୋମଣି ।
ଏବେ ତୁମ୍ଭେ କନ୍ୟା ପଡ଼ି ଯାଅ ଗୀତାବାସ । ପାଠ ସାଧକର ବାନ୍ଧ ବେଗେ ତୁମ୍ଭେ ଅସ ।
ଅମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲୁ ଗୋ ଓ କର ଶ୍ଳୋକଜ । ଜନା ଗୃହ ଭୃତ୍ୟରେ ବନ୍ଧନଅସୁସିନା ।
ଅନୁଭବ ଥିଲେ ବନ୍ଧ୍ୟା ଧ ଉନ୍ନାରେ ପାଇ । ଏଥକୁ ମନରେ ଚିନ୍ତା ନ କର ଗୋସାଇଁ
ଶୁଣିକରି ସମସ୍ତେ ହୋଇଲେ ପାର୍ଥ ଭୁଜ । ଜୟ ଜୟ ଶବ୍ଦ ଶୁଭଇ ହରଧ୍ୱଜ ।
ଉଗ୍ରସେନ ବସୁଦେବ ତହିଁ ସତମଳ । ଯାଦବମାନଙ୍କ ମନ ହୋଇଲା ହରଷ ॥
ସଙ୍କଷ୍ଟେ ଅନୁକୂଳ ହେଲୁ ସବ୍ୟସାଚ । ଦୀନକୃଷ୍ଣଦାସ ଏହା ଗୀତରେ ଭଣନ୍ତି ॥
ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତାୟାଂ ଶ୍ରୀବଉଅର୍ଜୁନସମ୍ବାଦେ କଥୋପକଥନେ ନାମ ଦ୍ୱାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ତ୍ରୟୋଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ମକର ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ ଚନ୍ଦ୍ରବାର । ମଘା ନାମେ ନକ୍ଷତ୍ର ଅଟଇ ସେ ଦିନର ।
ଶୁଭ ନାମେ ଯୋଗ ଯେ ତଇତିଲ କରଣ । ବୃଷ ବେଳେ ଅନୁକୂଳ ହେଲୁ ହେ ଅର୍ଜୁନ ।
ଅଗେ ବଳରାମ ପଛେ ସୁଦାମାକୁମର । ଶୁଭଯୋଗେ ଜବରୁ ଯେ ହୋଇଲୁ ବାହାର ।
ମଞ୍ଜୁଳାଙ୍କ ନନ୍ଦନ ଯେ ଉଗ୍ରସେନ ନାତି । ସୁରଥହିଁ ଲାଗିଅଛୁ ଆମ୍ଭ ପଛହତି ।
ମଥୁରା ଭୁବନୁ ବେଗେ ହୋଇଲୁ ବାହାର । କ୍ଷଣକରେ ଲଙ୍ଘିଲୁ କଦଳୀ ବନ୍ଧୁ ଦୂର ।
ଥୋଡାଏ ଗଲୁ ଯେ ଯମୁନାକୂଳ ମାଡ । ନୈଋତ ଦିଗକୁ ଗଲୁ ପୂର୍ବ ଦିଗ ଛାଡ଼ ।
ମହାବନ ଗହନ ପବନ ଲତା ଜଳ । ଫଳଭରେ ଭୂମିରେ ଲମ୍ବନ୍ତି ଡାଳ ।
ହରିଣ ବାଘ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳ ସିଂହ ହସ୍ତୀ । ଶଶା ମୂଷା ସହିତେ ମର୍କଟ ଭାଳୁ ଜାତି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ତରଳ୍ପ ଯେ ଯାହାର ମତେ ମୃଗ ଶମ୍ବର । ବ୍ୟାଘ୍ର ଯେ ଭଲ୍ଲୁକ ଗଣ୍ଡା ଗଯୂଳ ଅପାର ।
ଶାଳ ପିଳ ତରୁ ଯେ ଚନ୍ଦନୁଲ ଦ୍ରବ୍ୟ ଶମ୍ । କେତକୀ କଳଥ ବେଲ ଗମ୍ଭାରୀ ଉଗ୍ରାଙ୍ଗ ।
ଅଶ୍ବରୁଚନ୍ଦନ ପନସ ଜାମ୍ବୁ ଆ । ତା ରଙ୍ଗ ଭଙ୍ଗ ଯେ ଅବର ପାଇଧୂଅ ।
ନରଡ଼ା ବାହାଡ଼ା ଶ୍ଲେଷ୍ମ ଅବର ତରୁ ଶାଳ । ନାଶ୍ପ ବଟ ଦେବଦାରୁ ପୁନାଙ୍ଗ ମନ୍ଦାର ।
ଚମ୍ପକ ପାଟଳ ଅଶୋକ ତରୁ କଦଳୀ । ଶାଲପର୍ଣ୍ଣି ସରଳ ଧାତୁକ ପର୍ଣ୍ଣଥଳା ।
ମଯୂର ନୀଳକଣ୍ଠ ପାରାବତଙ୍କ ସହ୍ରରେ । ତରୁ ନାମ ଅର୍ଜୁନ କହିବା କେତେ କେତେ ।
ଫଳଭରେ ତରୁ ଯେ ନଶାନ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଶୋଭେ । ଶିଖରିଙ୍କୁ ଗ୍ରହିଁଲେ ନଗର ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଛି ।
ମହା ଘୋରଝଟିରେ ଯେ ଜଳ ଜନ୍ତୁ ନାହିଁ । ମନର ସାନନ୍ଦେ ପାର୍ଥ ଯାଉଥିଲେ ତହିଁ ।
ନଗର ତୋରଣ ଯେ ପଶିଲୁଁ ତନ୍ତକ୍ଷଣ । ଅଦୃଶ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ରକୁ ଗଲୁଁ ବେଦ୍ରସବ ଯୁଣ ।
କହୁଁ କହୁଁ ଏତେ ଦେଶ ଛାଡ଼ିଲୁଁ ପାଣ୍ଡୁ ଶିଷ୍ୟ । ତାହାଙ୍କ ଦେଶରେ ଯାଇ ହୋଇଲୁଁ ପ୍ରବେଶ
ଅନ୍ତରେଖା ନାମେ ତହିଁ ନଦୀ ଏକ ବହି । କନକ ରେଣୁତର ତହିଁ କଲୁଁ ଜଳପାନ ।
ତତ୍ତ୍ବ ପଣି ଜମ୍ବୁଦ୍ବୀପ ଭଣ୍ଡୁର ମାଗି ଚଳିଲୁଁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠତନ ଶସ୍ୟକ ସାଥ ଅଭେଦ କଲୁଁ ।
କୁଳକ୍ଷେଣ ପଶିଲୁଁ ଟେଥାକାଏ ଦୂର ବାଟ । ହୋଳାହଳ ନଗ୍ରରେ ମିଳିଲୁଁ ପଣ୍ଡୁ ସୁଟ ।
ମହା ଘୋରଅରଣ୍ୟ ପର୍ବତ ତଟ ଘୋରେ । ନରଶାଙ୍ଖାୟନ ଋଷି ଅଧିଷ୍ଠିତ ଅଛେ ।
ଷଣ୍ଢବୁରୁଁ ଅର୍ଜୁନ ଦେଖିଣ ଆମ୍ଭ ମୁଖ । କହିଲେଁ ବୋଲି ମୁନି ମନେ ମହାସୁଖ ।
ନରନାରୀ ପୁରୁଷ ଯେ ଦେଖିଲୁଁ ନେତ୍ରରେ । ଜନ୍ମ ମୋର ସୁଫଳ ହୋଇଲା ଏତେଦିନେ
ଧନ୍ୟ ମୋର ମାତା ପିତା ଜୀବନହିଁ ଧନ୍ୟ । ଏତେ ବୋଲି ଖୁସିରେ ମିଳଲେ ଅସି ମନ ।
ଋଷିଙ୍କି ଦେଖିଣ ଆମ୍ଭେ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁବାଳ । ଷଡ଼ଙ୍ଗାଙ୍କି ଯୋଇଲୁଁ ମୁନିଙ୍କ ପାଦତଳ ।
କରପଦ ଯୋଡ଼ିଣ ସମ୍ମୁଖରେ କଲୁଁ ସ୍ତୁତି । ଦେଖି ମହା ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ମହାଯତି ।
ମୁନି ବୋଇଲେ କୃଷ୍ଣ କାହିଁକି ଆସିବତି । ଆମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲୁଁ ଯାଉଛୁଁ ପାଠପଢ଼ି ।
ଅବନ୍ତୀ ନଗରେ ଅଟେ ସାନ୍ଦୀପନି ଘର । ଶୁଣିକରି ପଚିଲେ ଏହି ମୁନି ଏକେଶ୍ବର ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ଏ କଥା କହିବା କି ଆମ୍ଭେ । କାହିଁପାଇଁ ପଥଶ୍ରମ ପାଇଛ ତୁମ୍ଭେ ।
ଅଣ୍ଡାକାର ପୁରୁଷ ତୁ ଅଟୁ ନାରାୟଣ । ତୁହି ମନ କଲେ ବିଦ୍ୟା ସବୁଠାରେ ଅଛି ।
ଆମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲୁଁ ଶୁଣିମା ମୁନିବର । ଗୁରୁ ସେବା ନ କଲେ କେମନ୍ତେ ହେବୁ ପାର
ମୁନି ଯେ ବୋଇଲେ ଥିଲା ଦେଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀପତି । ତୁମ୍ଭର ବଚନ ଶୁଣି କେ କରିବ ଚାତୁରି ।
ଅବନ୍ତୀ ପୁରକୁ ଯେବେ ଯିବ ଭଗବାନ । ସାନ୍ଦୀପନି ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ଜୀବନହିଁ ଧନ୍ୟ ।
ଏବେ ସେ ସିଦ୍ଧିବନ୍ତ ତାହାଙ୍କ ମନୋରଥ । ସ୍ବର୍ଗଲୋକେ ହୋଇଲେ ସେ ପଣ୍ଡିତା ଏସାନ୍ତ
ଏତେକ ବୋଲି ମୁନି କଲ୍ୟାଣ ସ୍ତୁତି କଲେ । ଅଶିଷ୍ୟ ତଣ୍ଡୁଳ ଚାଉଳ ଭାଇଗିରେ ଦେଲେ
ଶାଳଗ୍ରାମ ଶିଳା ମୋତେ ଦେଲେ ମୁନିବର । ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭର ମନୋବାଞ୍ଛା ସିଦ୍ଧି ହେଉ
ବେଦବ୍ୟାସ ଅନନ୍ତ ମନ୍ଦରଗିରି ତଟେ । ଯେ ହୋଏ ତୁମ୍ଭେ ତାହାଙ୍କୁ ଭେଟିବ ନାହିଁ
ଏତେ ବୋଲି ମୁନିଙ୍କି ମେଲାଣି ଦେଲୁଁ ତହିଁ । ଉଦ୍ୟାନ ଚଳିଲୁଁ ପଶ୍ଚିମମୁଖ ହୋଇ ।
ପିଣ୍ଡୁଙ୍କ ଡଗର ସବେ ଛାଡ଼ି ଦୂର ଗଲୁଁ । ଚୂଡ଼ାଙ୍କ ଦେଶରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁଁ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ରୁଦ୍ରକୁଟ ବୋଲି ତହିଁ ପର୍ବତେ ଆରମ୍ଭ । କେଦାରଠାରୁ ଯୋଜନେ ଅଷ୍ଟ ତାର ଲମ୍ବ ।
ତୁଳନା ନ ଯାଇ ସେ ଅପୂର୍ବ ଗିରି ଖଣ୍ଡ । ଉପରକୁ ଅଛଇ ଯେ ନକ୍ଷତ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚ ।
ବିସ୍ତାର ଗହଳ ଲତା ତରୁଗୁଳ୍ମ ଶିଳ । ଅନ୍ତରୀକ୍ଷମଣ୍ଡଳ ସମ ଲତା ବୃକ୍ଷମାଳ ।
ଅରଣ୍ୟର ଶବଣ ଛଳକୁ ଆସ୍ୱାଦୁଁ । ଦଗ୍ଧଦେହ ସେ ଟିଅଛୁ ଏକମୁଖ ହୋଇ ।
ଫଳଭରେ ତରୁଏ ଅପୂର୍ବ ଶୋଭା ପାନ୍ତି । ଦେଖଣେ ଝେଣ ଧାଡ଼ ଧାଡ଼ ହୋଇ ଶତ ପନ୍ତି ।
ସେଠାବରୁ ଉଜାଗ୍ରତ ଗଲୁଁ ଅଳ୍ପ ଖଣେ । ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁଁ ଯାଇ ବ୍ରାହ୍ମୀନଦୀ ତୀରେ ।
ବୃନ୍ଦଗିରି ବୋଲଣ ଯେ ପର୍ବତେକ ସଞ୍ଚ । ଷଡ଼ଯୋଜନ ବିସ୍ତାର ଯେ ଦୀର୍ଘପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚ ।
ସେ ପର୍ବତ ପୂର୍ବଭାଗେ ତପସ୍ତପ ଶ୍ରୀଗ୍ରାମ । ରଘୁବର ବୋଲଣ ସେ ପାଟଣାର ନାମ ।
ବ୍ରାହ୍ମୀ ବହ୍ର ନଦୀକ ସେ ଉପଲେନ୍ଦ୍ର ଖଣ୍ଡ । କଟକ ବସିଛି ତହିଁ ଶୋଭାପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଣ୍ଡ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଘର ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ତହିଁ ରଜା । ପୂର୍ବେ ଯାହା ସ୍ଥାପିଲେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ରଜା ।
ଅଷ୍ଟାଦଶ ପାଟକ ଯେ ନାନା ବର୍ଣ୍ଣ ଜାତି । ନଗ୍ର ବେଢ଼ି ହାଟ ଅଛି ଘର ଚଉକତି ।
ଜଗତୀ ଅଟ୍ଟାଳୀ ତହିଁ ଦେବାଳୟମାନ । ଅନ୍ନବସ୍ତ୍ର ଛନ୍ଦ ତହିଁ ନଗରରେ ଦାନ ।।
ରାମେଶ୍ୱର ବୋଲି ତହିଁ ଲିଙ୍ଗ ବଡ଼ ଶୋଭା । କୋଟିଏ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରକାଶଇ ପ୍ରଭା
ସେଠାବରୁ ଉଜାଗ୍ରତ ଚଳିଗଲୁଁ ଖଣେ । ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁଁ ଯାଇ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଘରେ ।
ଗଳବଳ ଦେଶରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲୁଁ ଯାଇ । ଯଥାବିଧି ଦର୍ଶନରେ ସେ ତଟସ୍ଥମାନ ହୋଇ ।
ବାରକୋଶ ମାଣ୍ଡଣ ବସିଛି ନଗ୍ରକୋଟ । ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ନାମେ ତହିଁ ପୂର୍ବଭାଗେ ଶୋଭେ ।।
ହାରୁଷ ପର୍ବ ତାହିଁ ପର୍ବତ ଦବାଗ୍ନି । ଅଷ୍ଟକୋଣ ଅଷ୍ଟଦଣ୍ଡ ତହିଁ କୂଳ ।
ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ନାମେଣ ଯେ ରାଜ୍ୟ ପାଳନ୍ତ । ପୂର୍ବଦିଗେ କଟକ ବସନ୍ତି ଦେବଗଣ ।
ସେଠାବରୁ ଉଜାଗ୍ରତ ଚଳିଗଲୁଁ ଖଣେ । ବେଣୁତାପୁର କଟକେ ମିଳିଲୁଁ ଧାଇଁଧାଇଁ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀମାଧବ ନାମେ ପର୍ବତେ ଅଛି ତହିଁ । ସେଠାବରୁ ଚଳିଲୁଁ ପଶ୍ଚିମମୁଖ ହୋଇ ।
ଗୋଦାବରୀ ସରସ୍ୱତୀ ଲୁପ୍ତବେଣୀ ଜାଣି । କର୍ଣ୍ଣାଟ ଦେଶରେ ପ୍ରବେଶିଲୁଁ ଯାଇଁ ପୁଣି ।
କଟକର ମଧ୍ୟସ୍ଥାନ ମଣ୍ଡପରେ ରହି । ଶୀତଳ ମନୋହର ହେଲୁ ଆମ୍ଭେ ଉଜାଗ୍ରତ ।
ବଳଦା ପ୍ରାନ୍ତରୁଁ ଗଲୁଁ ମଠର ଦ୍ୱାରଟେ । ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରିଲୁଁ ମହେନ୍ଦ୍ରଗିରି ତଟେ ।
ସେଠାବରେ ଥିଲେ ବେଦବ୍ୟାସ ମହାଯନ୍ତ୍ର । ଧ୍ୟାନରେ ଜାଣିଲେ ଅସ୍ତଗନ୍ତ୍ର ଶିଷ୍ୟଗଣ ।
ଯାତ୍ରାପଥ ଦରେ ବିଦ୍ୟା ପଢ଼ିବାର ପାଇଁ । ଉଜାଗ୍ରତ ଅସ୍ତଗନ୍ତ୍ର ଏକମୂର୍ତ୍ତି ହୋଇ ।
ଅବଶ୍ୟ ତାହାଙ୍କୁ ଆମ୍ଭେ ଭୁଲାଇବା ଆଜ । ଜନ୍ମର ସୁଫଳ ଯେ ଦେଖିବା ଦେବରାଜ ।
ପରମମୂର୍ତ୍ତି ଯେ ପ୍ରାପତ ହେଲା ବାଟେ । ସମସ୍ତ ମନୋହର ହରଦେ ଆମ୍ଭ ମଠେ ।
ଏବେ ବୋଲି ମୁନିବର ପାଠେଣ୍ଟି ଅଇଲେ । ଶୀଘ୍ରଗାମୀ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ଆଜ ଦେଖିବା ବୋଇଲେ ।
ଶରତର ହୋଇଣ ସମସ୍ତ ବେଦବ୍ୟାସ । ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇଛନ୍ତି ନବପଣ୍ଡି ଶିଷ୍ୟ ।
ବନ୍ଦୁଁ ବନ୍ଦୁଁ ଜପନ୍ତେ ହୋଇଲେ ଅଙ୍ଗ ମୂର୍ଚ୍ଛା । ସମ୍ମୁଖେ ଦେଖିଲୁଁ ଆମ୍ଭେ ଭାଇ ସୋଟିଭନା
ସବ ସବ ବର୍ଣ୍ଣ ପୂଜିତ ପ୍ରେମାତୁରୀ । ଆନନ୍ଦେ ଲୋତକଧାର ନୟନରୁ ସର ।
ମୁନିଙ୍କି ଦେଖିଣ ଆମ୍ଭେ ଭକ୍ତଗୋଷ୍ଠି ଭାଇ । ଦଣ୍ଡବତ ହେଲୁଁ ଆମ୍ଭେ ପାଦତଳେ ଯାଇଁ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

କଲ୍ୟାଣ କରଣ ସେ ବୋଇଲେ ମୁନିବର । ଏକ ଗୋଟି ଘର ତୁମ୍ଭେ କରଅ ଏଥାମର ।
ବଚନ ନିଶାଇଣ ସେ ମୁନିଙ୍କ ଭ୍ରମି ଦେଲେ । ହୋଇ ବର ଅପଣା ମଠକୁ ଯେବଗଲେ ।
ବନ୍ଧୁର ଆନନ୍ଦ ସେ ହୋଇଲେ ବ୍ରହ୍ମଋଷି । ସମସ୍ତେ ସେ କଲ୍ୟାଣ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ କଲେ ଆସି ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ପାର୍ଥ ଶୁଣ ଦିବ୍ୟବାଣୀ । ନାମରତ୍ନଗୀତା ଦୀନକୃଷ୍ଣଦାସ ଭଣି ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତାୟାଂ ଶ୍ରୀହରି ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ଶ୍ରୀହରି ବଳରାମ ସୁରଥ ବେଦବ୍ୟାସ ମଠ ପ୍ରବେଶେ ନାମ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—•○✻○•—

ପଞ୍ଚଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ । ରଥ ଥାଉଁ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ କମ୍ପା ହେଲ ପାଦଗାମୀ ।
ଯାହା ଅଙ୍ଗପ୍ରମାଣେ ଅଟଇ ନନ୍ଦଘୋଷ । ପଥଶ୍ରମେ କପାଇଁ ଦେହକୁ କଲ ତ୍ରାସ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ କଥମତେ ସେବା । ରଥ ଅଶ୍ୱ ଚଢ଼ି କିପାଁ ଗୁରୁଠାକୁ ଯିବା ।
ଦୁଃଖ ପାଇ ଗଲେ ସବୁ ହୁଅଇ ପ୍ରାପତ । ତେଣୁକରି ନ ବସିଲୁଁ ନନ୍ଦଘୋଷରଥ ।
ମହାମଣିପାଦୁକା ଯେ ତେଜିଲେ ଶରୀପାଇଁ । ତାହା ଥିଲେ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ କିଛିହିଁ ତ୍ରାସ ନାହିଁ ।
ସେ ମଣି ପ୍ରାପତ ଆସି ହୋଇଅଛି ତେଣୁ । ନିମିଷକେ ଇନ୍ଦ୍ରପୁର ଭ୍ରମିପାରୁଁ ଏଣୁ ।
ଜଳସ୍ଥଳରେ ପିନ୍ଧି ଚାଲୁଥାଉଁ ବାଟ । ସେ କଥାହିଁ ତୋତେ ଅଗେ କହୁଁ ପଣ୍ଡୁସୁତ ।
ନାନା ଦେଶ ନଗ୍ର ଫେର ଦେଖୁଥାଉଁ କ୍ଷଣେ । ମନ କଲେ ଯାଇପାରୁଁ ଏକ ନିମିଷରେ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଯଦୁବଂଶୀ । ଅଶେଷ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯାହା ଗର୍ଭେ ଅଛି ।
ତାହାକୁ କୌଣସି କଥା ନୁହଇ ସେ ଦୂର । ନ ଜାଣି ବୋଇଲି ଯେ ଅପରାଧ କ୍ଷମା କର ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୋତେ କହିବା ଅର୍ଜୁନ । ଏହି ହେତୁ କାହିଁପାଇଁ କହୁ ହନ ଭବ ।
ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ଦୁଃଖ ହୋଇ ସେହୁ ଯେତେ ବ୍ୟଥା । ସହଜେ ନୁହଇ ସେ ଯେ ଅଣହୁଭ କଥା ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଆଜ୍ଞା ହେଉ ଏବେ । ବେଦବ୍ୟାସ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ଯେଉଁଗଲେ ଯେବେ ।
ହେମକୁଣ୍ଡ ପ୍ରଜାଳେ ପୂଜା କଲ ଜନ୍ମବସ । ଏକଥା ଶୁଣିଣ ମୋର ଚିତ୍ତ ହେଉ ତୋଷ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ସେ ମଠକୁ ଯେବେଗଲେ । ବସିବାକୁ ବ୍ରହ୍ମାସନ ସ୍ଥଳ ପାଦ ଦେଲେ ।
ବେଦବ୍ୟାସ ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ଦେବରାଜ । ଏ ମଠ ଗୋଷ୍ଠରେ ତୁମ୍ଭେ ବଜେ କର ଆଜ ।
କଳଗୋଷ୍ଠି ଭାଇ ଯେ ଭୁଞ୍ଜିବ ଅମ୍ଭ ଅନ୍ନ । ତେବେ ସିନା ଜୀବନ ହୋଇବ ଅମ୍ଭ ଧନ୍ୟ ।
ଅମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲୁଁ ଯେ ବେଗେ ସଜ ଭାତ । ତୁମ୍ଭ ଅନ୍ନ ଭୁଞ୍ଜି ଅମ୍ଭେ ହୋଇବୁଁ ମୁଦିତ ।
ଯେବଣ ବ୍ୟାସ ମୁନିଙ୍କ କାମଧେନ ସାହା । ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳେ ଅପୂର୍ବ ଯେବା ଯାହା ।
ଯେବେ କଳ୍ପନା କରବେ ମିଳେ ସେହୁ ଦ୍ରବ୍ୟ । କୋଟି ଇନ୍ଦ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି ମିଳଇ ଆସି ସର୍ବ ।
କାମଧେନୁକୁ ମନରେ ସ୍ମରଲେ ଋଷି । କୋଟି ଇନ୍ଦ୍ର ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରାପତ ହେଲା ଆସି ।
ଯାହାର ଯେବଣ ଦ୍ରବ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା । କାମଧେନୁ ପ୍ରସାଦେ ପୂରଇ ମନୋବାଞ୍ଛା ।
ଦୀନକୃଷ୍ଣ ଦାସ କହେ କରପଦ ଯୋଡ଼ି । ସନ୍ଥଜନମାନଙ୍କର ପାଦତଳେ ପଡ଼ି ।
ନାମରତ୍ନଗୀତା ଏ ଶ୍ରୀ ଗ୍ରନ୍ଥବର ରସ । ସାଧୁଜନମାନେ କ୍ଷମାଇ ତ ଶୋଧିବା ଦୋଷ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅଶେଷ ବାରିଧି ଯେ ଗମନ୍ତେ ସିନ୍ଧୁଜଳ । ବତିଶି ଯୋଜନରେ ଏଥି ନାହିଁ ଥଳ କୂଳ ।
ଗୋଡ଼ରେ ବାହିଲେ କି ସପତ ସିନ୍ଧୁ ଶୁଖେ । ଉଦର ଭରଣ କାହିଁ କରୁଥିବେ ଲୁଚି ।
ପାଦରେ ମାପିଲେ କି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ହୁଏ ତୋଳ । ପିମ୍ପୁଡ଼ିର ବଳେ କି ପର୍ବତ ହୁଏ ଟାଳ ।
ଲକ୍ଷଜନ୍ମେ ନ ସରଇ କହିଲେ ସରେ ନାହିଁ । ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ନାଥ କଥା ଅଛି ଯହିଁ ।
କୋଟିଏ ବଦନେ ବ୍ରହ୍ମା ନ ପାଇଲେ ନିଶ୍ଚେ । ମାନବ କୋଇଣ ଅବା ମୁଁ କହିବି କିସ ।
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ମୋତେ ଅନୁଗ୍ରହ ଯାହା । କଣ୍ଠଗତେ ବସି ଯାହା ଦେଉଥାଅ ତାହା ।
ଯେଉଁ ଗ୍ରନ୍ଥ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରମାଣ ଯେଉଁ ଠାଉ । ବୋଇଲ ଯୋଗାଇଲ ତାଙ୍କ ମୁଖେ ସନ୍ଧି ପାଉ ।
ମୁହିଁ ଯେବେ ଲଜ ପାଇ ଦେହୁ ଲାଜ ପାନ୍ତି । ତେଣୁ ମୋର କୌଣସି କଥାକୁ ତାହିଁ ଭ୍ରାନ୍ତି ।
ଶ୍ରୀମୁଖରେ ଆଜ୍ଞା ଦେଉଅଛନ୍ତି ମୁରାରି । ବୋଇଲେ ଯୋହାଲା ପଦ ସବୁ ମୋର ସରି ।
କଦଳୀପତ୍ରରେ ଯେସନେ ଗୁନ୍ଥି ଫୁଲମାଳ । ନାମ ଯହିଁ ମିଶିଥିବ ସେ ଶାସ୍ତ୍ର ଅମୂଲ୍ୟ ।
ସମସ୍ତ ଭକତମାନଙ୍କ ପାଦେ ମୋର ସେବା । ନାମ ଅଳ୍ପ ଶାସ୍ତ୍ର କେହି ନିନ୍ଦା ନ କରିବା ।
ପାଦପଦ୍ମ ମହିମା ମୁଁ ଲେଖିଅଛି ଯେତେ । କହିଲେ ପାଇବେ ଦୋଷ ନିନ୍ଦୁଅଛି ଏତେ ।
ମାୟାମୋହ ସଂସାର ଏ ଅଗାଧ ପାଥର । ବେଦବ୍ରହ୍ମା ସହିତେ ବୁଡ଼ୁଅଛନ୍ତି ଯହିଁ ବଣା ।
ଭଜନ ମାର୍ଗ ଯେ ଦେହ ଯେତେ ଥାଉ ଥିବ । ଜୀବନ ବନ୍ଧୁଲୀ ପ୍ରାୟେ କହୁଁ ବହୁଁ ଯିବ ।
ପାପ ପୁଣ୍ୟ ଯେନଣ ଏ ମାୟାମୋହ ଦେହ । ଜଳ ମଧ୍ୟ ହୁଇରୁ ଯେ ଏଡ଼ ନହୁଥାଇ ।
ଧନ ଜନ ସମ୍ପଦ ନୁହନ୍ତି କେହି ଲେଖା । ପ୍ରାଣ ଗଲାବେଳେ ଏକା ହରିନାମ ସଖା ।
ଏହଥାକୁ ସୁଜନେ ସହିବ ଯେତେକ ତାପ । ଅହଂକାର ବହିଲେ ପାଇବ ମହାପାପ ।
ବୈଷ୍ଣବଜନମାନଙ୍କର ମୂଳ ଯାଇ ଦାସ । ନାମରତ୍ନଗୀତାରେ ଭଣିଲେ କୃଷ୍ଣଦାସ ।
ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତାୟାଂ ଶ୍ରୀହରି ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ନାମ ପଞ୍ଚଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଷୋଡ଼ଶ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ହୁଅ ସାବଧାନ । ବ୍ୟାସମୁନି କଥା ଗୋଟି ଶୁଣିଲୁ କର୍ଣ୍ଣ ।
ଶାସ୍ତ୍ରପଥରେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଉଲ୍ଲଘଂଇ ଦେଖି । କହୁଁ କହୁଁ ରହିଲ ଯେ ଏତେକ କଥା ଗୋଟି ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ତୋତେ ଦେବା କହି । ଋଷିଙ୍କ ମଠରେ ଯେ ରହିଲୁଁ ଦୁନାଭାଇ ।
ବିଶ୍ୱକର୍ମା ନିର୍ମାଣ ସେ ମାୟାଧର ମଠ । ସେଠାବଳୁ ଦିଶୁଅଛି ସ୍ୱର୍ଗପୁର ବାଟ ।
ବାହାରକୁ ଦିଶୁଅଛି ପର୍ଣ୍ଣକୁଟୀ ପ୍ରାୟେ । ଭିତରେ ପଶିଲେ ବାରସ୍ୱତୀ ପୁରମୟେ ।
ମନୋହର ମଠ ତାକୁ ଅଟାନ୍ତର ନାହିଁ । ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ବୈକୁଣ୍ଠପୁର ଏକଠାବ ହୋଇ ।
ବେଦ ପଢ଼ି ଶିଷ୍ୟ ଯେ ଖଟନ୍ତି ବ୍ୟାସପାଶ । ସେହି ମଠ ଭିତରେଟି ସମସ୍ତଙ୍କ ବାସ ।
ଏକ୍ ଯେ ଅନେକ ବସ୍ତ୍ର ତହିଁ ରହିଥାନ୍ତି । ଯେ ଯାହାର ଯେତେ ଇଚ୍ଛା ତେତେ ଠାବ ପାନ୍ତି ।
ବିଶ୍ୱକର୍ମା ନିର୍ମାଣ ସେ ପର୍ଣ୍ଣକୁଟୀ ଭଲ । ପିଣ୍ଡା କୋଠୀ ଗମ୍ଭିର ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ଅଛି ମେଲ ।
ଋଷିଙ୍କର ମାଳମାଳା ଯେତେ ଅସବାବ । ସେ ମଠ ଭିତରେ ଅଛି ସବୁକୁହିଁ ଠାବ ।
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଦଣ୍ଡ ବେଦ ଯେବେ ଇନ୍ଦ୍ରହିଁ ବାହିବ । ସେ ମଠ ଭିତରେ ଏକା କଣକେ ରହିବ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅଛୁ ନାହିଁ ବୋଲି କେହି ନ ପାରନ୍ତି ଚେଇ । ଇଷ ପ୍ରାପ୍ତେ ହୋଇ ମଠଦ୍ୱାରେ ରହନ୍ତି
ଏତେ ଚେତେ ବୋଲି ଆଉ କହିବାକୁ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଲୋଡ଼ିବା ସବୁହିଁ ଅଛି ରହି
ନାନା ରସ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଅମୃତ ଭୋଗବସ୍ତୁ । ଠାବେ ଠାବେ ଗଣ୍ଠିଣ ଅଛନ୍ତି ସର୍ବ ବସ୍ତୁ ।
ନାନା ରତ୍ନେ ମଣ୍ଡିତ ଅଛଇ ହର୍ମ୍ୟପୁର । ବାରସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଭୂଷିତ ନୃତ୍ୟର ପଟାମ୍ବର ॥
ମଠଦ୍ୱାରେ କାମଧେନୁ ଅଛନ୍ତି ସଂଯୁକ୍ତ । ପାଣିକୁଣ୍ଡ ଘାଟରେ ଛତ୍ରଣ ନାହିଁ ପଡ଼ ।
ଦେଖିକର ଜନଗଣ ହୋଇଲେ ହରଷ । ମୁନିଙ୍କି ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ବ୍ରହ୍ମଶିଷ୍ୟ ॥
ଏ ପର୍ବତ ଘର ତୁମ୍ଭେ କରିଅଛ ଋଷି । ବାହାରକୁ ଦିଶୁଁଲେ ଅଳପ ପ୍ରାୟେ ଦିଶି ।
ଭିତରେ ଯେ ଗଢ଼ିଅଛ ବାରସ୍ୱର୍ଗ ପୁରୀ । ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ମହିମା ତୁମ୍ଭର ମୁନିବର ॥
ବ୍ୟାସମୁନି ହୋଇଲେ କି କହିବଇଁ ଏଥିତ । ତୁମ୍ଭର ପ୍ରସାଦେ ସବୁ ଗଢ଼ିଅଛ ମୋତେ ।
ଅମୃତ ଭୋଜନ ଯୋଗାଡ଼ ଯେ ଦେଖ ପାଖ । ଏବେ ବାରୁ ମନ୍ତ୍ରଣାହୁ କହିବା ଶୁଣ ବେଗ ॥
ସୁରଥ ସହିତେ ବଳଭଦ୍ର ସଙ୍ଗେ ହେନ । ସ୍ନାନ ସାରଣ ଯେ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ସ୍ନାନ ଧନ ॥
ଅନ୍ତମନ ସାରିଣ ତାମ୍ବୁଳ କଲେ ପାନ । ବ୍ୟାସ ମୁନି ସୁହିଁ ପୁଣ କହିଲେ ବଚନ ॥
ବଡ଼ାନ ଅପୂର୍ବ ବୋଲି ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଏଥା । ଆଜକୁ ଗୋଟିଏ ତ ନୂଆ ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା ॥
ବିଶ୍ୱକର୍ମା ନିର୍ମାଣ ଅପୂର୍ବ ଘରଗୋଟି । ବାହାରକୁ ଦିଶଇ ଅଳପପ୍ରାୟେ ସେହି ।
ଭିତରକୁ ପଶିଁଲେ ଏମନ୍ତ ଦିଶୁଅଛି । ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ଜଣେହେ ଥିବ ଲୁଚି ।
ଆବର କଥାଏ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ବ୍ରହ୍ମସୁତ । ଅପୂର୍ବ ପଦାର୍ଥମାନ କହୁଁ ବଳ ଜାତ ॥
ଷଣ୍ଡପନୀ ଶାକର ଚବାନ୍ତ ହବ୍ୟପଣା । ଡାଳିମ୍ବ କେଶର ଯେ ଅମୃତପାଣି ଜଣା ॥
ଦିଘଡ଼ା ସାଲୁଙ୍କ ବେଣ୍ଟ ପଦ୍ମକର୍ଣ୍ଣିମାଳ । ତାଳସର ଠେଲି ଯେ ନାରଙ୍ଗ ରତ୍ନପଣ ॥
ଘୃତ ପୁଷ୍ପ କାହାଣ ଗୋରସ ଦ୍ରବ୍ୟ ନାନା । ଅଧାନ୍ତ ଶାହର ଯେ ଯୋଗିଆ ଖଣ୍ଡ ଚେହନା ।
ଶାଳୀଅନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ସୁପକ୍ୱ ପ୍ରତି ସ୍ଥାନ । କାହୁଁ ଆଣି ଦେବେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭୁଞ୍ଜିଲ ଯେତ ॥
ଅଗୁରୁ ଚନ୍ଦନ ଯେ କସ୍ତୁରୀ ପରିମଳ । ସୁବାସିତ କୁସୁମ ହୋଇସବୁ ଶଣ୍ଡମାଳ ॥
ନାନା ଅଳଙ୍କାର ଯେ ଅପୂର୍ବ ଦ୍ରବ୍ୟ ସ୍ଥାନ । କୁବେର ଭଣ୍ଡାର ଯେ ଏଥିକୁ ନୋହେ ସମ ।
ଅପୂର୍ବ ପଦାର୍ଥମାନ ଦେବତାଙ୍କ ଲାଗି । କାହୁଁ ଆସି ପ୍ରାପତ ହୋଇଲା ଏତେ ବେଗି ।
ଏ ବଚନ ଶୁଣି ଯେ ବୋଇଲେ ବ୍ରହ୍ମଶିଷ୍ୟ । ଅଣାହାର ପ୍ରଭୃତ ଅପୂର୍ବ ଏତେ ରସ ।
କାମଧେନୁ ଗୋଟିଏ ଯେ ଅଛି ଆମ୍ଭ ଘର । କପିଳାଙ୍କ ନନ୍ଦିନୀ ଯେ ଅନାଦି ଦେବଙ୍କ ।
ଏହାଙ୍କର କଲ୍ୟାଣେ ସକଳ ପରକାଶ । ଏହାଙ୍କର ପ୍ରସାଦେ ଅପୂର୍ବ ମୋତେ ଲବ୍ଧ ।
କଳ୍ପନା ମାତ୍ରକେ ଏ ସମସ୍ତ ହୁଏ ଜାତ । ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନପୂର୍ବେ ନ ସଙ୍ଗର ମୋର ଚିତ୍ତ ।
କପିଳାଙ୍କ ବତ୍ସା ଏ ଯେ କୌଷଠୀ ନନ୍ଦିନୀ । ତପଃସିଦ୍ଧ ହୋଇଲେ ଗୋଟିଏ ପାଉ ମୁନି ।
ଯେଉଁ ମୁନି ତପେ ସିଦ୍ଧ ନ କରନ୍ତି ଚିତ୍ତ । ତାହାଙ୍କୁ ପ୍ରାପତ ଯେ ନୁହଇ କାମଧେନୁ ।
ତପେ ସିଦ୍ଧ ଅମୃତ ହୋଇଲା ଯହୁଁ ବାଞ୍ଛା । କେଶବଙ୍କର ଗୋମାତା ଅମୃତ ଦେଲେ ବତ୍ସା ।
କାମଧେନୁ ପ୍ରସାଦରୁ ବାଞ୍ଛା କରୁଁ ଯାହା । ସ୍ମରିବା ମାତ୍ରକେ ପ୍ରାପତ ହୋଏ ତାହା ॥
ଏହାଙ୍କର ପ୍ରସାଦେ ଅମୃତ ନାହିଁ ହାନି । ଋଷି ବିପ୍ରମାନଙ୍କ ଏ ଅନ୍ନ ବଣ୍ଟାହାନି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବ୍ୟାସଙ୍କ ବଚନେ ଆମ୍ଭେ ଆଜ୍ଞା ଦେଲୁଁ ପାର୍ଥ । ଏହୁ ବେଳେ ତପଃସିଦ୍ଧ ହୋଇଲା ଉଦ୍ଧୃତ ।
ତୁମ୍ଭ ଘରେ ଅନ୍ନ ସେ ଭୁଞ୍ଜିଲୁଁ ଉଦ୍ଧୃତ । ଆମ୍ଭର ଜୀବନ ଆଜ ହୋଇଲା ମୁକତ ।
ଏମନ୍ତ କହନ୍ତେ ଦ୍ୱାରେ ଆମ୍ଭେ ବସି । ମହାମୁନି ନାରଦ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଆସି ।
ମନଦଣ୍ଡପବନ ଅଟନ୍ତି ମୁନିବର । ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଆସି ବ୍ୟାସଙ୍କ ଛାମୁର ।
ଶିଷ୍ୟମାନେ ଯେତେକ ସେହୁ ମଠରେ ଥିଲେ । ସେ ଯାହାର ଅନୁରୂପେ ସାନ୍ଧ୍ୟଧର୍ମ କଲେ ।
ତାହା ଦେଖି ଆମ୍ଭେ ଯେ ଉଠିଲୁଁ ଧାଇଁଧାଇଁ । ନାରଦଙ୍କ ପାଦତଳେ କଲୁଁ ନମସ୍କାର ।
ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଣ ମୁନି କଲେ ଯେ କଲ୍ୟାଣ । ଯେ ତୁମ୍ଭର ମନୋବାଞ୍ଛା ସିଦ୍ଧ ହେଉ ପୁଣ ।
ନବମଣିପାଦୁକା ଯେ ଦେଲେ ତପସ୍ୱୀ । ବୋଇଲେ ଏ ମଣି ରଖିଥିବ ଯତ୍ନ କର ।
ଏ ମଣି ସମ୍ଭାଳି ଥିଲେ ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ ପାଇ । ଲକ୍ଷେଯୁଣ ପଥ ଏକା ନିମିଷକେ ଯାଇ ।
ଏ ମଣିରତ୍ନକୁ ତୁମ୍ଭେ କରେ ଘେନିଥିବ । ଅବନ୍ତୀପୁରକୁ ଏକ ନିମିଷକେ ଯିବ ।
ଏତେ ବୋଲି ନାରଦ ଯେ ମଣିରତ୍ନ ଦେଲେ । ହସ୍ତେ ଦେଇ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ ଗଲେ ମହାମୁନି ।
ମଣିରତ୍ନ ପାଇ ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁଁ ହରଷ । ସେଠାବରେ ରହିଲୁଁ ସେ ଚଉଦ ଦିବସ ।
ପ୍ରଭାତେ ଚଳିଲୁଁ ବ୍ୟାସଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ନେଇ । ଏକମନ ହୋଇଅଛୁଁ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଭାଇ ।
ନବମଣି ସ୍ପର୍ଶ କରି ଚଳିଲୁଁ ଅତି ବେଗେ । ନିମିଷକେ ମିଳିଲୁଁ ଅବନ୍ତୀପୁର ନଗେ ।
ଦେଖ ଉଜ୍ଜୟିନୀପୁରେ ହୋଇଲୁଁ ପ୍ରବେଶ । ନଦୀରେ ପଶିଣ ସନ୍ଧ୍ୟା କଲୁଁ ଉଚିତ ବିଶେଷ ।
ଆପଣାର ନିଜରୂପ ଗୁପତେଣ ଥୋଇ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପେ ଯେ ପଶିଲୁଁ ଉଜ୍ଜୟିନୀ ।
ଶ୍ୱେତ ଯେ ମଣ୍ଡପ ତହିଁ ପୁଷ୍କରଣୀ ଗୋଟା । ବନ୍ଧୁର ଚାଲର ସେ ପୁରୁଣା ଗ୍ରାମ ଗୋଟା ।
ଯେତେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ତହିଁ କରନ୍ତି ଘର । ବେଦମନ୍ତ୍ରେ ଜାଣିତ ସମସ୍ତ ଧନେଶ୍ୱର ।
ଦାସ ବଣିକାର ଯେ ଦାଣ୍ଡେ ନାନା ଜାତି । ସାପଣଙ୍କୁ ବେଢ଼ିଣ ଅଛନ୍ତି ଭକ୍ତିରତି ।
ସେ ନଗ୍ରଭିତରେ ଯେ ପଶିଲୁଁ ଉଜିଭାଇ । ରୂପତେଣ ଅଛୁଁ ଯେ ସନ୍ନ୍ୟାସ ରୂପ ହୋଇ ।
ଲେଖକ୍ରେଣ ସମସ୍ତ ଯେ ଏ ନଗରରସ । ବାଞ୍ଛିତ ଛନ୍ଦେଣ ଯେ ପିନ୍ଧିଲୁଁ ଜୀର୍ଣ୍ଣବାସ ।
ବୀଥୀରେ ସାଧୀରେ ସେ ଭ୍ରମଣ କରୁ କରୁ । ସାନ୍ଦିପନ ପଣ୍ଡାଙ୍କୁ ଦେଖିଲୁଁ ଦୂରୁଁ ଦୂରୁଁ ।
ନମସ୍କାର କରଣ ହୋଇଲୁଁ ଯାଇଁ ଭୂମେ । ସ୍ତୁତି କରି ତ୍ରୁବର ଯେ ଦେଖିଲୁଁ ଦିବ୍ୟଶୋଭା ।
ଚଟଶାଳୀ ଭିତରେ ଯେତେକ ପାଠ ଥିଲେ । ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିବାପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଆଇଲେ ।
ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରୂପ ଯହୁଁ ଦେଖିଲେ ନୟନେ । ଅପୂର୍ବପ୍ରାପ୍ତେ କରଣ ବିଚାରନ୍ତି ମନେ ।
କେ ବୋଲଇ ସ୍ୱନାମମୂରତି ଏହୁ ଜନ । ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ କି ଆଇଲେ ଦେବ ଦେନ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର କୁବେର କି ଜଳେଶ ବରୁଣ । ପବନ ଦେବତା କି ବୈଶ୍ୱାନର କରଣ ।
ଅଛି ସୁକୁମାର ଯେ ସୁନ୍ଦର ଦିବ୍ୟବପୁ । ଦୋଷ ଚାମରୂପ କିଏ ସ୍ୱୟଂ ଶିବରୂପୁ ।
ସାନ୍ଦିପନ ପଣ୍ଡାଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ । କରପଦ୍ମ ଯୋଡ଼ିଣ ସମ୍ମୁଖେ ହେଲୁଁ ଯାଇଁ ।
ଏହାବେଳେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଚଳିଲୁଁ ଯହୁଁ । ଗୁରୁ ପଚାରିଲେ ତୁମ୍ଭେ ଆସିଅଛ କାହୁଁ ।
କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟେ ଆଇଲ କେଉଁଣ ଦେଶେ ଘର । କେ ତୁମ୍ଭର ବନ୍ଧୁବର୍ଗ ଜନନୀ ପିତର ।
କାହିଁକି ପେ ଆସିଅଛ ନାମ ତୁମ୍ଭ କି କି । କେଉଁଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭେ ଆଇଲ ଏଥିକି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଗୁରୁଙ୍କ ବଚନେ ଶୁଣି ହସିଲେ ଦରଶେ । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଘର ମଧୁବନ ଦେଶେ ।
ଯଦୁବଂଶକୁଳଜ ଯଦବ ଶୁଣ କହି । ବସୁଦେବ ପୁତ୍ର ଅଟେ ଉଗ୍ରସେନ ନାତି ।
ଏ ଆମର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭାଇ ନାମ ଦେବ ହଳୀ । ଆମ୍ଭ ନାମ ଗୋଟି ଦାମୋଦର ବନମାଳୀ
ଏ ଆମର ସାନଭାଇ ସୁନାମର ଗଦ । ଉଗ୍ରସେନ ନାତି ଅଟେ ଯଦୁବଂଶେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।
ଛଅଗୋଟି ଭାଇ ଅଛନ୍ତି ଏଠାରେ ଥାଉଁ । ସେବକ ଠାକୁ ଯିବୁଁ ଏଥିକେ ଯାଉଁ
ପିତା ଆମ୍ଭ ବସୁଦେବ ଜନ୍ମ ମଥୁରାଠ । ମାତାଙ୍କର ନାମ ଯେ ଦେବକୀ ଯଶୋମତୀ ।
ସେ ବୋଇଲେ ଯାଅ ତୁମ୍ଭେ ଅବନ୍ତୀ ପୁରକୁ । ବିଦ୍ୟା ପଢ଼ି ଆସିଅଛୁଁ ଗୁରୁଙ୍କ ପୁରକୁ ।
ଶୁଣିବାର ବିଷୟରୁ ନ ଜାଣିଲେ ଆତୁ । ବଚନରେ ହସି ତାଙ୍କୁ କଲୁଁ ଆଜ ପର୍ଯ୍ୟ ।
ଗୁରୁ ବୋଲେ ଯେବେ ବିଦ୍ୟା ଶିଖିବାକୁ ମନ । ସେହି ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା ଦେବା ଉଚିତରେ ଯେଣ
ଏତେ ବୋଲି ଜଗନ୍ନାଥ ପାଖରେ ବସାଇ । ଶ୍ରୀସ୍ତୁତି ଦେବୀ ପୂଜା କଲେ ଧୂପ-ଦୀପ ଦେଇ ।
ସୁଫଳ ଚନ୍ଦନ ଦ୍ରବ୍ୟ ନବଖଣ୍ଡ ବାସ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ପୂଜା କଲେ ଦେଲେ ଉପଦେଶ ।
ଦୁର୍ବାମୂଳ ଲେଖଣ ବସିଲେ ଜଗନ୍ନାଥ । ସିଦ୍ଧି ଫଳ ଅକ୍ଷର ପ୍ରଥମେ ଦେଲେ ହାତ ।
ସି ଦ୍ଧି ର ସ୍ତୁ ବୋଲି ଯେ ଅକ୍ଷର ଗୋଟି ଗୁଡ଼ । ଦଣ୍ଡକ ମାତ୍ରକେ ତା ଶିଖିଲେ ବେଗରେ
ପଞ୍ଚାଶ ଅକ୍ଷର ଶିଖି ମନେ କଲେ ଲଦ । ଗୁରୁଙ୍କ ହେଲେ ଯେଉଁ ଫଳା ଏତେ ବଦ ।
ଅଙ୍କ ଯେ ଅସଦ ଫଳା ଲେଖି ଦେଲେ ଠିକେ । ଦଣ୍ଡେ ଦଣ୍ଡେ ଶିଖିଲେ ସକଳଫଳାଯୁକ୍ତେ
ଗୁରୁ ଯେ ବୋଇଲେ ଏବେ ବନାଇବା ଦେଖି । ବାରମାଷା ସହିତେ ଚଉତିଶା ଗଲେ ଲେଖି
ଅଙ୍କ ଯେ ମାତ୍ରାକୁ ପୁଣି ପଟ୍ଟେ ଦେଲେ କହି । କହିବା ମାତ୍ରକେ ଯେ ଶିଖିଲେ ଜଗନ୍ନାଥ
ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପଣକିଆ ଦଣ୍ଡକ ଘୋଷି । କୁଟି କ୍ଷୁଦ୍ରକ ଯେ ଫେଡ଼ାମିଶା ଆଦ ।
ଶାସ୍ତ୍ରରେ ନିପୁଣ ଯେ ହୋଇଲେ ନାରାୟଣ । ଅସାଧନ ବିଦ୍ୟାମାନ ସବୁ କଲେ ସିଦ୍ଧି ।
ତାହା ଦେଖି ସାନ୍ଦିପନି ଗୁମ୍ଫିଲ୍ଲ ହୋଏ । ଅଗୋଚର କର୍ମ ଏତ କଲେ ଜନ ଯୋ ଏ ।
ବସୁଧ ବୋଇଲେ ଏ ଯେ ଅସମ୍ଭବ ବାଣୀ । ଏମ୍ଭେ ଦେଖିଲୁ ନାହିଁ କର୍ଣ୍ଣେ ନାହିଁ ଶୁଣି
ବଡ଼ାଇ ହୁଅଇ ଏ ଅଟନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ । ଏହା କବସରେ ତ ସକଳ କଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
ବେମନ୍ତ ବସ୍ତୁର ଗୁରୁ ଆପଣାର ଚଳେ । ଫେଡ଼ଣ ଦ କହ କଥା ରଖିଲେ ଗୁପତେ ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁ ହେ ଶୁଣ ଧନଞ୍ଜୟ । ସେ ଯାହାର ଘରକୁ ଚଳିଲେ ବୃନ୍ଦାବନ ।
ଜଗନ୍ନାଥ ବହିଲେ ଯେ ଶାନ୍ତିପନ ଘର । ସନ୍ଧ୍ୟାର ବେଳରେ କଲେ ସୁରୁବର ପୂର ।
ରଜନୀ ପ୍ରବେଶ ଯହୁଁ ହୋଇଲାକ ତହୁଁ । ସୁପାତ୍ର ଶଯ୍ୟାରେ ପାର୍ଥ ପହୁଡ଼ିଲେ ସାଇଁ ।
କଣା ପ୍ରଭାତରେ ଯେ ବସ୍ତ୍ରର ବେନ ଖଣ୍ଡ । ଚଟଶାଳୀ ମଧ୍ୟରେ ବସିଲେ ପାଠ ପଢ଼ି ।
ଆମ୍ଭର ଅଂଶରେ ଥିବି ଗୁରୁ ଶଚେ ଛଳେ । ସୁପଦ ବ୍ୟାକରଣ ସେଠେ ଲେଖିଥିଲେ ।
ପାର୍ଥ ଯେ କରସ୍ଥ ମାଷା ଅଙ୍କ ବର୍ଷ ସ୍ଥାନ । ବର୍ତ୍ତ ଚାଳକ୍ୟ ମୂର୍ଦ୍ଧଣ୍ୟ ଷଟଦର୍ଶନ ।
ପଚାଶ ଅକ୍ଷର ପାଣ୍ଡବ ବେଦ ପଦ । ବେଦବ୍ୟାସ ଭବରେ ସକଳ କଲେ ସିଦ୍ଧି ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଯେ ଅବତ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ର ଗଲା । ସେ ଧନକୁ ପାଠ ପାର୍ଥ ଏବେକ ବହୁତ ।
ରଜନୀ ପ୍ରବେଶରେ ଭୋଜନ କରି ସାର । ପଲ୍ୟଙ୍କରେ ପହୁଡ଼ି ହୋଇଲେ ଲଦେ ସାର ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଥୋଡ଼ାଏକ ବେଳେ ତହୁଁ ପୁଣ ଭାଇମାନଙ୍କ । ଶଙ୍ଖଧର ଶ୍ରୀରାମେ ହୋଇଲେ ଗଡ଼ ଦେଲୁ ॥
ରାମପାଳ ସ୍ମରଥିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଘେନ ଯାଇ । ଚଟଶାଳୀ ମଧ୍ୟରେ ବସିଲେ ଭଗବାନ ॥
ସେ ସାହାର ସ୍ଥାନରେ ବସିଲେ ଠାବ ମାଡ଼ି । ହସ୍ତରେ ଲେଖନ ପଦ କଟୀଭଟେ ଖଡ଼ି ॥
ଶିଷ୍ୟାଙ୍କେ ଲେଖିଣ ସେ ନମସ୍କାର କଲେ । ଅବର କି ବିଦ୍ୟା ଦେବ ଗୁରୁଙ୍କୁ କହିଲେ ॥
ସନ୍ଧ୍ୟାଳଣ ଦଣ୍ଡହ ସେ ସ୍ୱା ଭବାର ଆଦ । ଯୋଗଇଙ୍ଗ କରଣ ସେ ଚତସ୍ତହ ଭେଦ ॥
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ମଣ୍ଡଳ ଭେଦିଲେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଠ । ନବ ବ୍ୟାକରଣ ଚଉଷଠି କଳ ବାଟ ॥
ସାଗବଲୀ ଦୁଗମ ଅବର ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା । ବନ୍ଧାପଳା ମଙ୍ଗଳ ବିବାଦ ଦେବଯାତ୍ରା ॥
ଅମାର୍ଯ୍ୟ ମାରଣ ଖଡ଼ ଭଗ୍ନଆଦ ଠବେ । ବେଦ ବିଦ୍ୟା ସାଧି ଦେଲେ ଏକା ନିମିଷକେ ॥
ଦିନଦ୍ୱବସରେ ଶିଖିଲେ ଏତେକ ପାଠ । ଦେଖିକର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ସବୁଗୁଟ ॥
ଗୁରୁ ମୁଖ ଚାହିଁ ସେ ପୁଛିଲେ ଭଗବାନ । ଅବର କି ବିଦ୍ୟା ଅଛି କହିବା ଗୋସାଇଁ ॥
ଷୁଖିକର ଶାସ୍ତ୍ରପଦ ମତେ ନହାଟକୋଷ । ବଇଦର ବିଦ୍ୟା ସେ କହିଲେ ଉପଦେଶ ॥
ସ୍ୱର୍ଗର ଦେବତାମାନେ ଯେଉଁ ବିଦ୍ୟା ଲହି । ଅର୍ଦ୍ଧଦିବସରେ ପୁଣ ସାଧି କଲେ ତହିଁ ॥
ଯେଉଁ ବିଦ୍ୟା ଗୁରୁ ଥାନ୍ତି ହୃଦରେ ଧରିଣ । ଗୁରୁ ନ କହୁଁ ସେ ତାହା ଶିଖୁଁ ଅଗଦତ ॥
ଢବ ଯେ ନାଟକ ବିଦ୍ୟା ଗୁରୁ ଦେଲେ କହି । ଦଣ୍ଡକ ଭିତରେ ତା ଶିଖିଲେ ଭଗବାନ ॥
ନବ ଯେ ନାଟକ ବିଦ୍ୟା ଧନୁର୍ମନ୍ତ୍ର ଆଦ । ଅଷ୍ଟାଦଶପୁରାଣ ସମସ୍ତ କଲେ ସିଦ୍ଧି ॥
ସନ୍ତ ମନ୍ତ୍ର ଚାଟେଣୀ ଅବର ଯନ୍ତ୍ର ବଳ । ଉଲ୍ଲୁକ ଗୁଣ୍ଠନ ବିଦ୍ୟା ଶିଖିଲେ ସକଳ ॥
ସ୍ତମ୍ଭନ ମୋହନ ବଶ ଉଚ୍ଚାଟନମାନ । ଜାଦର ପାଦୁକାଙ୍କରେ ଗୋଟିକା ଅଞ୍ଜନ ॥
ଚକ୍ରବିଦ୍ୟା ନୃତ୍ୟବିଦ୍ୟା ଗୀତବିଦ୍ୟା ମୁକ୍ତଳ । ବୈଷ୍ଣବ ଅଲୋକନ ସେ ତରଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟାଠୁଳ ॥
ହରିଣ ସୁଣରେ ବିଦ୍ୟା ଏତେ ଏକ ବଡ଼ି । ଘାଣ୍ଟ ଖଣ୍ଡା ତାରୁଣ ଅବର ମଲ୍ଲକୂଳ ॥
ଭୂତ ସେ ଭବିଷ୍ୟ ଆଦ ବର୍ତ୍ତମାନ କଥା । ବସ୍ତ୍ର ବିଦ୍ୟା ସହିତେ ସାଧିଲେ ସବୁ ଯଥା ॥
କିଟ ସେ ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗଯୋଗ ଚଉଷଠି ଜ୍ଞାନ । ଯଜନ ଯାଜନ ବିଦ୍ୟା ତର୍ପଣ ବିଧାନ ॥
ଛନ୍ଦପୁର ଭିତରେ ଯେତେକ ବିଦ୍ୟା ଥିଲା । ଭଗବାନଙ୍କର ହୃଦେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ॥
ଶିଷ୍ୟଙ୍କର ଚରିତ ଦେଖି ସାନ୍ଦିପନ । ଚିନ୍ତଇଲେ ଆମ୍ଭର ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ॥
ଅନେକ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇଛୁ ମୁହିଁ । ଏତେ ସମରଥ ଶିଷ୍ୟ ଦେଖିଲୁ ତ ନାହିଁ ॥
ଅଥବା ଏ ବୃହସ୍ପତି ମୂର୍ତ୍ତି ବାଇଷିଛା । ଜାଣି ତ ନ ପାରେଁ କେଉଁ ଦେବତାଙ୍କ ବଳା ॥
ପାର୍ବତୀଙ୍କ ନନ୍ଦନ କି ଦେବ ଗଣପତି । ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇଲେ କି ଅପଣେ ବୃହସ୍ପତି ॥
ଅଥବା ଏ ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଶଶଧର ସଙ୍ଗେ । ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ ହୋଇ କି ଈଶ୍ୱର ହେଲେ ବଙ୍ଗେ ॥
ଅଥବା ଏ ବେଦରୂପୀ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡଗୋସାଇଁ । ମାୟାରୂପ ଧରିକରି ଅଇଲେ କଣାଇଁ ॥
କେବଣ ଦେବତା ଏ କପଟେ ହୋଇଛନ୍ତି । ମୋତର ମୋହିଲା ଏବେ ଏଥିର ଭଦନ୍ତି ॥
ସପର ସମୃଦ୍ଧ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇବ ବୃଦ୍ଧି । ବେଟବଦନେ ହେବେ ବିଦ୍ୟା ଗଲେ ଏତେ ସିଦ୍ଧି ॥
ଯେଉଁ ପାଠ ପଢ଼ିଲେ ଏମାନେ ହେବ ବହୁ । ଦିନ ହେଲେ ସହସ୍ରେ ବରଷେ ଶିଖିନୋହୁ ॥
ଏମନେକ ଚିନ୍ତନ୍ତି କରନ୍ତେ ସାନ୍ଦିପନ । ଘରକୁ ଆଇଲେ ସେ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନ

Digitized by PPRACHIN, SOA

କେତେଟଣି ଯତନେଣ ଅମ୍ଭେ ବାନ୍ଧଅଛୁଁ ବାଛ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତଦେବୀ ଚେପ୍ତ ନଚା ସେବନ୍ତୁ କପାଳ ।
ଷୋଡଶ ଶୋଭର ପୁଷ୍ପ ମାଳେ ଯେମନ କଣ୍ଠି । ଉତ୍ତମ ବସ୍ତ୍ରନ ଗଙ୍ଗ ଶୋଭିଥନ୍ତୁ ଅଙ୍ଗେ ।
ଗୌରବ ଅନାଦ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଞ୍ଜି ଗୁରୁ ଘରେ । ଷଡ୍ରସ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବିବିଧ ପରକାରେ ।
ବତନରେ ଭ୍ରମ ଛାଡ଼ି ଦେଲୁଁ ଅମ୍ଭେ ଜ୍ଞାନ । ତେଣୁକରି ଶାସ୍ତ୍ରପଣ ନ ପାଇଲ ଚିହ୍ନି ।
ଏଥିଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ହୋ ଶୁଣ ଫାଲ୍ଗୁନ । ବିଦ୍ୟାର ପରୀକ୍ଷା ଯେ ଦେଖନ୍ତେ ଶାସ୍ତ୍ରପଣ ।
ବୋଇଲେ ଅମ୍ଭେ ଅନେକ ପଢ଼ାଉଛୁଁ ଗ୍ରନ୍ଥ । ଏତେକ ଭଲ ହୋଇ କେହି ନ ପଢ଼ିଲେ ପାଠ ।
ଭୂତ ଯେ ଭବିଷ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯଥାବିଧି । ଜନ୍ମନ୍ତର ଭିତରେ କହିଲେ ସବୁ ସିଦ୍ଧି ।
ଏତେକ ବୋଲି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭେଟି ଏ ଠାରେ ଯେବେ । ଅନ୍ତରେ ହସନ୍ତେ ଅଣିଦେଲେ ଶାସ୍ତ୍ରପଣ ।
କୋଇଲେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ବାବୁ ଅମ୍ଭେ ଦେବୁଁ ଭସ । ଏକଥାରୁ ତୁମ୍ଭେ ଯେ ହୋଇଲ ଅମ୍ଭ ଶିଷ୍ୟ ।
ସଙ୍କଷ୍ଟରେ ଅପଣା ଘରକୁ ତୁମ୍ଭେ ଯାଅ । ତୋହଲେ କହିବ ଯେବେ ଅମ୍ଭ ଘରେ ଥାଅ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିବାକୁ ନ ବଳଇ ମୋ ଚିତ୍ତ । ଦେଖିଣ ବେଳକୁ ତୁମ୍ଭେ କର ଯେ ମୋହିତ ।
ତେଣୁକରି ଛାଡ଼ିବାକୁ ନାହିଁ ମୋର ମନ । ଏ ମୋହର ଘରର ବାବୁ ରଥ କତ୍ତବନ ।
ଅମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲୁଁ ଅଠଲୁଁ ଯହିଁ ପାଇଁ । କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ହୋଇଗଲା ରହିବୁଁ ଉର୍ପାଇ ।
ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ହୋଇଲୁଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କ ଅଶେଷ କର । ତୁମ୍ଭେ ଅମ୍ଭ ମହାଗୁରୁ ପିତା ସମସର ।
ଅମ୍ଭେ ଜ୍ଞାନ କପଟେବ ଅର୍ଜିବୁଁ ଧନ ଦ୍ରବ୍ୟ । ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରମାଣେ ତୁମ୍ଭର ସିନା ସବୁ ।
ଶୁଣିକରି ଗୁରୁ ମନେ ହୋଇଲେ ହରଷ । ବୋଇଲେ ଅମ୍ଭର ଯେ ଧର୍ମରେ ତୁମ୍ଭେ ଶିଷ୍ୟ ।
ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ଅପଣା ଘରକୁ ବୋଲି ଯିବ । ସବୁଦିନେ ଅମଙ୍କୁ ସ୍ନେହଦୟା କରଥିବ ।
ଏତେ ବୋଲି ଗୁରୁ ମନେ ହରଷ ହୋଇଲେ । ଶୀକୃଷ୍ଣଦାସ ଏହା ଗୀତରେ କହିଲେ ।

ଇତି ଶ୍ରୀନାମରତ୍ନଗୀତାୟାଂ ହରିଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ବଳରାମ ଶ୍ରୀହରି ବିଦ୍ୟାଧ୍ୟୟନ ନାମ ଷୋଡ଼ଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—•○※○•—

ସପ୍ତଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଏଥିଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ହୋ ଶୁଣ ଧନଞ୍ଜୟ । ନାମରତ୍ନଗୀତା ଶୁଣି ପାପ ହୁଏ କ୍ଷୟ ।
ଏହୁ ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଲେ ଦୁରିତମନ ଦହି । ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ନିର୍ମଳ ଦେଖି ଦେଉଥାଇ କହି ।
ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ବୀର ପାର୍ଥ । ଗୁରୁଙ୍କ ଚରଣେ ଅମ୍ଭେ କଲୁଁ ଦଣ୍ଡବତ ।
ହସ୍ତଭିଡ଼ି ମଥାରେ ଯୋଡ଼ିଲୁଁ ବେଢବର । ବୋଇଲୁଁ ଗୋସାଇଁ ଅମ୍ଭ ଦୋଷ କ୍ଷମାକର ।
ତୁମ୍ଭଘରେ ପଢ଼ିଲୁ ବିଦ୍ୟା ନାନା ବିଦ୍ୟାମାନ । ଅନୁକ୍ରମେ ବହିବ ଦକ୍ଷିଣାମାନ ଯେତେ ।
ଦକ୍ଷିଣା ନ ଦେଲେ ଯେ ନୁହଇ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି । ତୁମ୍ଭେ ସିନା ଉପଦେଷ୍ଟା ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ବିଧି ।
ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେବେ ତୁମ୍ଭର ଅଛି ସନମାନ । ଜୀବନହିଁ ମାଗିଲେ ଦକ୍ଷିଣା ଦେବୁଁ ଦାନ ।
ଶାସ୍ତ୍ରପଣ ବୋଇଲେ କେବଣ ମୋର ନାହିଁ । ଯେତେକ ଅମ୍ଭର ଧନଦ୍ରବ୍ୟ ନିଅ ତୁମ୍ଭେ ବହି ।
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ପୁତ୍ର ମୋର ବିଶେଷେ ଗୁଣବନ୍ତ । ସ୍ୱର୍ଗରେ ଥିଲେ ସିନା ତୋଷିବ ତୁମ୍ଭ ଚିତ୍ତ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଯେତେ ଧନ ଶିଷ୍ୟଙ୍କର ମୋ ଅଛି ଛନ୍ନକୋଷ । ଏହା ଦେଇପାରିଲେ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ ତୋଷ
ପୁତ୍ର ଯେ ସମ୍ପଦ ମୋର ଦୁହିତାହିଁ ନାହିଁ । ଅକାରଣ ଜୀବନ ଅମୃତ ନ ଯୋଗାଇ ॥
ଲକ୍ଷ ପରଲୋକେ ନ ଯେ ହୋଇଲୁ ମହାପାପୀ । ଅପୁତ୍ରକ ଦୋଷ ଯେ ଲାଗିଲାକ ଅବ୍ୟାପି
ଯେତେ ଧନ ଥିଲେ ଚୋର ନିଷ୍ଫଳ ହୋଇଲା । ଅପୁତ୍ରକ ଗୃହ ଶୂନ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରେ ଯେ କହିଲା
ସକଳ ସମ୍ପଦ ଘେନି ଯିବ ବନବାସ । ତୁମ୍ଭ ଦକ୍ଷିଣାରେ ମୋର ପ୍ରୟୋଜନ କିସ ॥
ପୁଣପୁଣ ନାସ୍ତି ଯେ କହନ୍ତି ଶାନ୍ତ୍ରପଜ । ତୁମ୍ଭ ଠାରୁ ଧନ ଆମ୍ଭେ ନ ନେବା ଦେଖ ॥
ଅମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲୁଁ ନ ନେବ ଯେବେ ଧନ । ଯିସନ୍ତୁଷ୍ଟ ପଦାର୍ଥ ହୋଇଲେ ବେଗେ
ଦେବ ॥
ଗୁରୁ ବୋଲେ ବାଳ ବୁଦ୍ଧି ମୋହର ଯେ ଘର । ବୃଥା ଯାଉ ଗୋରୁ ଯେତେ ଅଛନ୍ତି
ମୋହର ॥
ଯେତେବେଳେ ଯାହା ଲୋଡ଼ୁ ତାହାକୁ ମିଳଇ । ତୁମ୍ଭେ କେଉଁ ଅଛତ କେବଣ ମୋର ନାହିଁ
ଅମ୍ଭେ କହିଲୁଁ ଯେବେ ଧନରେ ନାହିଁ କାର୍ଯ୍ୟ । ଯିସ୍ତବସ ପଦାର୍ଥ ହୋ ଅନଦ୍ରବ୍ୟ ମାଗ
ଶାନ୍ତ୍ରପନ ବୋଇଲେ ମାଗିବୁଁ ଯେବେ ଅନ । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଶିଖାଇ ଅଛୁଁ ଯେତେ ବିଦ୍ୟାମାନ ॥
ମୋହ ବିଦ୍ୟା ତୁମ୍ଭେ ଦେବ ନେଉଥାଅ । ଆନ ବିଦ୍ୟା ଶିଖିଥିଲେ ଦଶ ଜନା କହ
ଅମ୍ଭେ ଯେ ବୋଇଲୁଁ ଗୁରୁ ସର୍ବଜ୍ଞ ତୁମ୍ଭେ । ତୁମ୍ଭ ଦୁଃଖ କହିବୁ କ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ଭେ
ଏମାନଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡ ଯେବେ ଅନ ଦ୍ରବ୍ୟ ଲୋଡ଼ । ଧାତୁ ବାଟେ ମାଗ ସିଦ୍ଧା ଯିବୁଁ ଅମ୍ଭେ ଦେଇ ।
ବିଧାତା ଲିଖନ ଅଛି ଗୁରୁ ଉପଦେଶ । ଦକ୍ଷିଣା ନ ଦେଲେ ସେ ନୁହଇ ମତ ତୋଷ ॥
ଶାନ୍ତ୍ରପନ ବୋଲେ କିଛି ନ ଲୋଡ଼ିବ ବାବୁ । ତୁମ୍ଭର ବଚନେ ଅମ୍ଭେ ପାଇଲୁଣି ସବୁ ।
ଅମ୍ଭେ ଯେ ବୋଇଲୁ ଆଉ ନ ବୋଲିବୁ କିନା । ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ଅମ୍ଭଙ୍କ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟ ନାହିଁ ବିନା ।
ଯାହା ଏବେ ମାଗିବ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ତାହା ଦେବୁଁ । ଦେବ ଋଣ ନ ଛୁଟିଲେ ପାତକୀ ହୋଇବୁ
ପୁଣ ପୁଣ ମାଗ ବୋଲି କହନ୍ତ୍ରେଣ ବାଣୀ । ଭିତରେ ଶୁଣିଲେ ଶାନ୍ତ୍ରପନଙ୍କ ଘରଣୀ ॥
ଘରରୁ ବାହାର ହୋଇ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ରହି । ଦେଖି ଜନ୍ମହାତ ତାଙ୍କୁ କଲୁଁ ଉଣାଗ୍ରହ ॥
ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଅନାଇଣ ବୋଇଲେ ଗୁରୁଦେଶୀ । ଏକ କଥା କହୁଅଛି ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ବସି ॥
ଶାନ୍ତ୍ରପନ ବୋଲେ ଅମ୍ଭ ଗୁରୁପୁତ୍ର ତଥା । ବଚନରେ ଦେବ ଯାହା ନୁହଇ ସର୍ବଥା ॥
ବେଦ ବେଦାନ୍ତ ଯେ ବିଦ୍ୟା ପୁରାଣର କଥା । ଜନ୍ମଦିବସରେ ଯେ ସନ୍ତୋଷ କଲେ ସର୍ବେ ।
ପୂର୍ବକର ମହତ ବଚନ ଏବେ ଶୁଣ । ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ଯେ ଦକ୍ଷିଣା ତୁମ୍ଭେ ଦେଇ ॥
ଦେବେଦେବେଁ ର ସକଳ ନ କଲୁ ଯେ ଆମ୍ଭେ । ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛାଥିଲେ ଦେଇ କହ ତୁମ୍ଭେ
ଗୁରୁପତ୍ନୀ ବୋଇଲେ ଅମୃତ ଧର୍ମମତ । ଦକ୍ଷିଣା ଦେବାରତ ଅଟଇ ଧର୍ମବାଟ ॥
ନାସ୍ତି କଲେ ପୁଣି ତାହା ଯାଚୁଛନ୍ତି ଯେବେ । କଥାଏ ମାଗିବି ସେବେ ଦେଇ ପାର ତୁମ୍ଭେ
ଗୁରୁପତ୍ନୀ ବଚନେ ଯେ ଆଜ୍ଞା ଦେଲୁ ଅମ୍ଭେ କେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ମାଗିବ ଗୋ ମାଗ ଜନା ତୁମ୍ଭେ
ପତିପତ୍ନୀ ଏକବେଦ ଅଟ ବେଦଜ୍ଞ । ଗୁରୁ ଯେବେ ନାସ୍ତି କଲେ ତୁମ୍ଭେ ମାଗି ଦେଇ ॥
ପୁତ୍ର ଲାଗି ଅଟ ଯେତେ ପାଇଲୁ ନସ୍ତାର । ସେହି ଭାବେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମୁଁ ମାଗୁଅଛି ବର ॥

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମହର୍ଷି ବଚନ ଶୁଣିବେ ନନ୍ଦଉତ୍କ ଅନ । କେବାର ବୋଇଲେ ମୋର ଚିନ୍ତ ପୁତ୍ର ଦାନ ।
ଅମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ କୋହିଲୁଁ ଗୋ ନହିବା ବିଶ୍ୱାସ । କେବଣ ପ୍ରକାରେ ତୁମ୍ଭ ପୁତ୍ର ଗଲେ ନାଶ ।
ସୁରୂପତ୍ନୀ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ଭାଗ୍ୟୋଦୟ ସ୍ୱରୂପ କହଇ ବାବୁ ହର ଦେହ ଜର୍ଜ୍ଜର ।
ଯେଉଁ ଭାବେ ପୁତ୍ର ମୋର ମରଇନ୍ତି ବାବୁ । ବସ୍ତ୍ରାବ କହଇ ଶୋକେ କହୁଅଛୁ ସବୁ ।
ଏକବାର ଯୋଗ ଯେ ଯଜ୍ଞକୁ ନିକ୍ଷମାନେ । ସୁବତ୍ନ ସେବନ ସୁରୁ ଗଲେ ଦିବ୍ୟ ପାଶେ ।
ଧୋର ଯେ ଉତ୍ତୁଙ୍ଗ କପାଳକ ଥୋଇ କୂଳେ । ପ୍ରହାର କଲେ ଯେ ସୁରୁ ପଶି ସିନ୍ଧୁଜଳେ ।
ସୁରୁଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଯେ ପଶିଲେ ବାଳଟିଏ । ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ଯାଇଁ ସେହୁ ଦେଲେ ଝାସ ।
ବରୁଣର ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ ଉଗ୍ରଙ୍କ ନାମେ ତହିଁ । ପୁତ୍ରଙ୍କର ଅଙ୍ଗେ ଗୋଡ଼ ପଡ଼ିଲା ସେ ଧାଇଁ ।
ପାପ ପୁଣ୍ୟ ନ ବିଚାରି ଏକେକ କର୍ମ କଲା । ସାତ କୋଟି ପୁତ୍ର ମୋ ବରୁଣ ଘରେ ଗଲା ।
ମହାନ୍ତି ଶୋକରେ ଅନ୍ନ ନ ପାଇଲେ ଲେଶ । ଜଳାଧିପତିଙ୍କ ଠାରେ ଗଲୁଁ ଦେଉଁ ଦୋଷ ।
ସାତ କୋଟି ପୁତ୍ର ମୋର ଅନ୍ତ୍ରରେ ଗଲେ । ଯମରାଜା ଦୋଷ ତାହିଁ ବରୁଣ ତା କରେ ।
ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ବସିଅଛ ଦେବତାଙ୍କ ପ୍ରାୟେ । ପୁତ୍ର ପାଇଁ ଯିବ କି ବରୁଣପୁରଯାଏ ।
କେତେ ଦିନ କଟଇ ମୋ ପୁତ୍ର ମନେ ପଡ଼ି । ସୁଶେଷ ଦେଖା ବୁଡ଼ାଇ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଗଲେ ଛାଡ଼ି ।
ପୁତ୍ରଙ୍କ ସମସ୍ତ ମୁଁ ଯେ ଦେଖି ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ । ଲୋଚନ ଚକ୍ଷୁ ମୋର ବସ୍ତୁ ଗଲା ଫାଟି ।
ମନହିଁ ଯେ ଜାଣଇ ମୋ ଜୀବନର ବେଦନା । ଧନ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅମ୍ଭର ବ୍ୟର୍ଥ ସବୁ ସିନା ।
ଏତେ ବୋଲି ବାହ୍ମଣୀ ଯେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଛାମୁରେ । ଅଛି ମନ ବାନ୍ଧିଲେ ବାହାରିଲେ ଶୋକ ଭରେ ।
ଅମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲୁ ତୋ ଶୋକ ତ ଛାଡ଼ିବା । ଏ ତୁମ୍ଭର ପୁତ୍ର ଆଣି ପାରିଲେ ତ ଦେବ ।
ଏ ତୁମ୍ଭର ମନୋଦୁଃଖ ଛାଡ଼ିଦିଅ ଗୋ ମାଏ । କାଳିକି ସିହ୍ନ ମୋତେ ରହିଅଛ ଯାଏ ।
ତସ୍ମାତ୍ ତୁମ୍ଭର ପୁତ୍ର ଦେବୁଁ ଅମ୍ଭେ ଆଣି । ସୁରୁପତ୍ନୀ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ତାହା ଶୁଣି ।
ଶାକ୍ତ୍ରପତି ବୋଇଲେ ତ ଅସମ୍ଭବ ଏହୁ । ମଲାଲୋକ ଆଣିବାକୁ ସମର୍ଥ ନୋହୁ ।
ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ଠାକୁର ଦେବଦେବ । ତାହା ବିନୁ କୃତ୍ୟର ଏମନ୍ତ କର୍ମ କରିବ ।
ଉପହାସ କରି କବା ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ଭଣ୍ଡ । ସମୁଦ୍ରେ ବୁଡ଼ିଲା ଯେ ପୁତ୍ରଙ୍କ ମୃତପିଣ୍ଡ ।
ଅସ୍ଥି ମେଦ ମାଂସ ଯେ ରକତ ସହିତେ । ପାଣିରେ ମିଳାଇ ଗଲା ଯେ ଯାହାର ସଙ୍ଗେ ।
ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ଲୋଡ଼ିଲେ ପାଇବ ଅବା କାହିଁ । ମୋତେ କୃପା ଭଣ୍ଡାଇ ବିଶ୍ୱାସ କଥା କହି ।
ଏ ବଚନ ଶୁଣି ଅମ୍ଭେ କହିଲୁଁ ଯୁକତ । ତୁମ୍ଭର ବିଶ୍ୱାସ ହେତୁ କରିବ ଯେ ନାସ୍ତି ।
ଅମ୍ଭେ ଯେ ଶୁଣିଥିଲୁଁ ପୁରାଣର ମାର୍ଗେ । ରାବଣର ଜୀବନ ବିଧ୍ୱଂସ ସଂଗ୍ରାମଯୋଗେ ।
ରାବଣର ତାହାଙ୍କ ଶିର ଖଣ୍ଡାଇଲେ ବାଣି । ଷଣ୍ଡ ମୁଣ୍ଡ ଏକ କରି ଯୋଡ଼ାଇଲେ ପୁଣି ।
ମୃତ୍ୟୁଶଯ୍ୟା ପାଇଥିଲା ମଣିଭଦ୍ର ଗଜ । ଦନ୍ତି ମୁଣ୍ଡ ଲଗାଇଣ କଲେ ତାଙ୍କୁ ରାଜ ।
ରାବଣ ଯୁଦ୍ଧରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଭେଦ ଦେଲା । ବିଶଲ୍ୟକରଣୀ ହନୁମନ୍ତ ଆଣି ଦେଲା ।
ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ବାନର ସେ ସଂଗ୍ରାମେ ଥିଲେ ପଡ଼ି । ରଘୁନାଥ ବଚନେ ସେ ବସିଲେ ବାହୁଡ଼ି ।
ତାଙ୍କରି ମହିମା ଯୁକ୍ତ କହିଲ ଯେତେବେଳେ । ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ୍ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲ ତାହାଙ୍କର ମେଳେ ।
ସମସ୍ତେ ନାଶ ଗଲା ଅମରମଣ୍ଡଳ । ସର୍ଜ୍ଜିବନୀ ମନ୍ତ୍ରରେ ବଞ୍ଚିଲେ ସେ ସକଳ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଏଣୁରଙ୍କ ବୋଲନ୍ତେ କାମଦେବ ଭସ୍ମ ଗଲା । ସୁଧର୍ମ୍ମସଭାରେ ରତି ମହାଶୋକ କଲା ॥
ତାହାଙ୍କର ଶୋକ ଦେଖି ନନ୍ଦ କୃଷ୍ଣପାଣି । କାମଦେବ ସଜାଇବ ଶାଁଙ୍ଗରେ ଅଣି ॥
ସ୍ୱାମିର ତର୍ପଣ ବେଳେ ହେତୁଅଛନ୍ତି ପାଣି । ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଶୁଭିଲାକ ଏକ ବାଣୀ ॥
ତପୋବନ ଗନ୍ଧର୍ବ ଯେ ଅଶେଷ ବିମାନ । ଆକାଶେ ଘଣ୍ଟା ବାଜୁଛି ଶୁଭିଲା ଗହନ ॥
ରେଣୁକାର ଶ୍ରଦ୍ଧାପଥେ ଶୁଭିଲା ସେ ବାଣୀ । ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲା ସେ ଯେ ତର୍ପଣର ପାଣି ॥
ଦେଖି ମହାମୁନି ଯେ ହୋମରେ ପରଚଣ୍ଡ । ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ବୋଲନ୍ତି ବେଗେ କାଟ ମାତାମୁଣ୍ଡ ॥
ମାତାର ଅପରାଧ ଯେ ଦଣ୍ଡ କର ତୁରିହାର । ନ ମାରିଲେ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯିବ ଭସ୍ମ ହୋଇ ॥
ଭୟରେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ମୋର ପିତା । କେମନ୍ତେ ମାରିବୁଁ ଆମ୍ଭେ ଗର୍ଭଧାରୀମାତା ॥
ଏହା ଶୁଣି ମୁନି କ୍ରୁଦ୍ଧ କୋପେ ମନ୍ତ୍ରବର । ଜଳଯାଅ ବୋଲି ଅଜ୍ଞା ଦେଲେ ଋଷିବର ॥
ପିତାଙ୍କର ବଚନେ ସମସ୍ତେ ହେଲେ ଭସ୍ମ । ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭିତରେ ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେହ ଜାହ୍ନି ॥
ଏସନେକ ବେଳେ ପର୍ଶୁରାମ ହେଲେ ଆସି । ଦେଖିଲେ ପିତା ଯେ ହୋମଶଭରେ ରହି ବସି ॥
ପର୍ଶୁରାମ ବୋଲେ ପିତା କାହିଁପାଇଁ କ୍ରୋଧ । ମୁଣ୍ଡ ହୋଇଲେ ବଚନ ମାତା ଶିର ଛେଦ ॥
ଆଜ୍ଞା ପାଇଁ ପର୍ଶୁରାମ ମାତା ଶିର କାଟି । ଦେଖି ମୁନିବର ଯେ ହୋଇଲେ ମହାତୁଷ୍ଟି ॥
ବର ମାଗ ବୋଲି ଯେ ବୋଇଲେ ମୁନିବର । ପର୍ଶୁରାମ ବୋଇଲେ ବର୍ତ୍ତିଲୁ ଭାଇ ମୋର ॥
ସନ୍ତୋଷେଣ ବର ତୁମ୍ଭେ ଦିଅ ଅବେ ପିତା । ତୁରିହାର ସହିତେ ବର୍ତ୍ତିବେ ମୋର ମାତା ॥
ତତକ୍ଷଣେ ସମସ୍ତେ ପାଇଲେ ନିଜପ୍ରାଣ । ତୁମ୍ଭେ ସର୍ବେଶ୍ୱର ଗୁରୁ ତ ଅବା ତ ଜାଣ ॥
ଅସୁର’ବଂଶରେ ଯେ ହରଣ ରଜା ଥିଲା । ଗ୍ରହଣଲାଗ କ୍ରମରେ ଅନେକ ଶାସ୍ତି କଲା ॥
ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି କାଟି ବାଟିଲାକ ଦଳେ । ଅଗ୍ନିରେ ଦିଆଇ ଯେ ମେଲିଲା ହିଙ୍ଗୁଳେ ॥
ମଦଗ ସଙ୍ଗତେ ଯେଉଁ ଖାଇଲାକ କ୍ଷୀଡ଼ି । ବହ୍ନିର ପ୍ରସାଦେ ପୁଣ ଦଂଷ୍ଟ୍ରା କାଢ଼ୁଛି ॥
ଏ ବଧ ସୁର ଗନ୍ଧର୍ବ ଦେବତାହିଁ ଜାଣନ୍ତେ । ପୁନରପି ପ୍ରାଣ ପାଇ ମାତାଙ୍କୁ ଏ ଜନେ ॥
ଏଥିରୁ ଗୁରୁ ହେ ମନେ ନ ବାସ୍ତବ ତୁମ୍ଭେ । ଷଡ଼ଭୁଜ ତୁମ୍ଭର ଯେ କାଁଇତା ଅମ୍ଭେ ॥
ଖାଲୁପଦ ବୋଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ମନ ଦେଇ । ଅଦୃଷ୍ଟ ଦେଖାଇ ଆମ୍ଭ ପ୍ରତେ ଯାଉ ତାହିଁ ॥
ଯେଉଁ ପଦ୍ମାକ୍ଷର ମୁଁ ଯେ କହୁଅଛି ଠିକେ । ମୃତ୍ୟୁମଣ୍ଡଳକୁ ଏ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଏକେ ଏକେ ॥
ଅମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲୁଁ ଅନେକ ଏଥି ସ୍ତବା । କାଲି ଏବେ ଗଡ଼ବଡ଼କୁ ତୁମ୍ଭ ପୁଣ ଅଣିବା ॥
ଏବେ ବହୁ ସ୍ତୁତିକୁହିଁ ପ୍ରଣମିତ ହୋଇ । ଗମନ୍ତୁହିଁ ନମସ୍କାର କଲୁ ବେଳ ଗଲା ॥
ବଳରାମ ଦେବଙ୍କୁ ବୋଇଲୁଁ ଶୁଭଚନ୍ଦ୍ର । ସ୍ୱରଥରୁ ଯେଉଁ ତୁମ୍ଭେ ଥାଅ ପୁଣି ଏଠେ ॥
ବକ୍ରେଶ୍ୱରକୁ ଅମ୍ଭେ ଯିବୁଁ ଏହିକ୍ଷଣି । ସ୍ତୁତିଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣା ଦେବା ଷଡ଼ଭୁଜ ଅଙ୍ଗ ॥
ଅଣ୍ଡା ପାଇ ବହିଲେ ସୁରଥ ବନେଳବର । ଶୁଭ ଅନୁକୂଳେ ଅମ୍ଭେ ହୋଇଲୁଁ ବାହାର ॥
ପାଦୁକମଣ୍ଡ ସମର ଅନ୍ତର୍ବାଳ ହୋଇ । ସିନ୍ଧୁ ତଟେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁଁ ବେଗେ ଯାଇଁ ॥
ଦକ୍ଷିଣକୂଳରେ ରହ କଲୁଁ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟେ । ଦେଖିଲୁଁ ସପ୍ତସିନ୍ଧୁ ଜଳମଧ୍ୟ ହୋଏ ॥
ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପ ଲକ୍ଷେକ ଯୋଜନ ପୃଥ୍ୱୀ ଜାଣି । ବେଢ଼ିଅଛି ଯୋଜନ ବେଢ଼ିଛି ଖାରପାଣି ॥
ତତ୍ପଅନ୍ତେ ଶୋଭିତ ସପ୍ତଦ୍ୱୀପ ପୃଥ୍ୱୀ । ଲକ୍ଷଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ତାହାର ସର୍ବ ସ୍ଥିତି ॥

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅପୂର୍ବଭୁବନ ସେ ମେରୁର ବାମ କୋଣ । କ୍ଷୀର ସିନ୍ଧୁ ବେଢ଼ି ଅଛି ବୃନ୍ଦଲକ୍ଷ ପୂର୍ଣ ।
କୁଶଦ୍ୱୀପ ବେଢ଼ିଣ ରହିଛି ଏକ ପୃଥ୍ୱୀ । ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ତାହାର ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରସ୍ଥ ।
ଇକ୍ଷୁ ନାମେ ସମୁଦ୍ର ତାହାଙ୍କୁ ଅଛି ବେଢ଼ି । ଦଶ ଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ସେ ସିନ୍ଧୁ ଅଛି ମାଡ଼ି ।
ପାତାଳପୁରକୁ ବୋଲି ଯିଇଅଛି ବାଟ । ଦଶମ ଲହରୀ ସେ ଯେ ଚକ୍ରର ମୋଟ ।
ତଦନ୍ତେ ଅଛି ଯେ କ୍ରୌଞ୍ଚ ନାମେ ପୃଥ୍ୱୀ । ବାଇଶଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ତାହାର ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରସ୍ଥ ।
ସୁରା ନାମେ ସମୁଦ୍ର ଯେ ବେଢ଼ିଅଛି ତାହା । ମଦ୍ୟ ନାମେ ଅସୁର ଯେ ରକ୍ଷି ଥିବେ ଯାହା
ତେରଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ତାହାର ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରସ୍ଥ । ଶିବର ଅଠଷଠି ଜଳ ସେ ଅଦ୍ଭୁତ ।
ତଦନ୍ତେ ଅଛି ଯେ ଶାଲ୍ମଳି ନାମେ ଦ୍ୱୀପ । ଏଗାର ଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ଭୂମିର ପ୍ରତାପ ।
ଦଧି ନାମେ ସମୁଦ୍ର ଅଛଇ ତାହାଙ୍କୁ ବେଢ଼ି । ପନ୍ଦର ଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରସ୍ଥ ମାଡ଼ି ।
ପଞ୍ଚଶ କୋଟି ଗନ୍ଧର୍ବ ଜଗତ ଦେବୀ ସଖ । ସମୁଦ୍ର ପୋଷିଛି ଯେ ପାତାଳ ସ୍ୱର୍ଗ ମଧ୍ୟ ।
ତାହାଙ୍କ ପରେ ଅଛି ଯେ ସାରେକ ଦ୍ୱୀପ ଶୋଭି । ପନ୍ଦରଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରସ୍ଥ ଅଛି ।
କ୍ଷୀର ନାମେଣ ସମୁଦ୍ର ଅଛଇ ଅଦ୍ଭୁତ । ଅନନ୍ତ ଶଯ୍ୟାରେ ତହିଁ ଶୋଇଛନ୍ତି ଦେବ ।
ଅଠରଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ସିନ୍ଧୁ ଅପ୍ରମେୟ । ସେଠାରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି ଉଦୟ ।
ଷଠିଏ ଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ତହିଁର ଏସ ଜଳ । କଳନା ନ ଯାଇ ତାର ନାହିଁ ଅନ୍ତ କୂଳ ।
ତଦନ୍ତେ ଅଛଇ ସେ ସମୁଦ୍ର ମହିମା । ପଣ୍ଡୁ ପ୍ରେମେ ବସିଥିଲେ ତା ଅଗସ୍ତି ମହାତ୍ମା ।
ପୁଷ୍କରଦ୍ୱୀପ ଅଛଇ ସେ ତାହାର ପାରୁଶେ । ବତିଶ ଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ବିସ୍ତାର ବିଶେଷେ ।
ତାହାଙ୍କୁ ବେଢ଼ିଛି ସ୍ୱଚ୍ଛ ଜଳଜ ବାରିଧି । ଧର୍ମ ଅର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷ ଚତୁର୍ବର୍ଗ ସିଦ୍ଧି ।
ଷାଠିଏ ଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ସ୍ୱାଦୁ ସେ ଜଳ । ଅତଳନ୍ତ ବାରିନିଧି ମଧୁ ରସାତଳ ।
ତପନ ଜ୍ୟୋତି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣର ସିନ୍ଧୁ ପୂର୍ଣ୍ଣୀମଧ୍ୟେ । ଧ୍ରୁବ ମଣ୍ଡଳଲୁଚି ତାହାଙ୍କ ଶାଖା ପାଏ ।
ଏମନ୍ତେ ସାତଦ୍ୱୀପ ମେରୁକୁ ସେ ବେଢ଼ି । ମେରୁରେ ବାନ୍ଧିଲା ଅଛି ସବୁରି ଦଉଡ଼ି ।
ଏହୁ ସପତ ସିନ୍ଧୁ ଯେ ବେଷ୍ଟିତ ଅଥଳ । ତାହାକୁ କହ ବୋଲନ୍ତି ବନ୍ଧ୍ୟା ସିନ୍ଧୁଜଳ ।
ତାହାର ଉପରେ ଯେ ପାବୁଜା ନାମେ କୁଣ୍ଡ । ଅଶେଷ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯେଉଁଠାରେ ଗୁଣ୍ଡ
ଷଣ ଷଏ ଯୋଜନ କୁଣ୍ଡର ଅପ୍ରମାଣ । ତାହାର ଉପରେ ଅଛି ବରୁଣ ଭୁବନ ।
ଅପୂର୍ବ ଭୁବନ ଯେ କଟକ ବାରିସ୍ଥଳ । ତିନିଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ଯାହାର ଦୀର୍ଘ ପ୍ରସ୍ଥ ।
କହିଲେ ନ ସରଇ ଯେ କଟକର ଗୁଣ । ବିଶ୍ୱକର୍ମା ନିଜେ ଯାହା କରିଛି ଭିଆଣ ।
ବାରିନିଧି ପତି ଯେ ବରୁଣ ମହାତ୍ମା । ଦଶପାଳ ଦେବତା କରନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ପୂଜା ।
ରତ୍ନାକର କଟକେ ବାହ୍ମଣ ଦଶ ପାଟ । ସେ ବରୁଣ ରାଜାକୁ ସେଠାରେ ସମସ୍ତ ।
ଜଳଜନ୍ତୁ ଆନନ୍ଦର ଅଟଇ ସେ ବସ୍ତି । ସାତଦ୍ୱୀପ ସ ଜଗତ ସବୁଠାରେ ବସ୍ତି ।
ଚନ୍ଦ୍ରଶୀ କୋଷ୍ଠ କଟି ଜଳରେ ଡାକେଣି । ଅଷ୍ଟଦିଗପାଳଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ତାଙ୍କୁ ଗଣି ।
ସେ ସ୍ଥାନକୁ ଗମନ ଯେ କଲେ ବୀର ପାର୍ଥ । ଆଳ ବଳେ କରି ଜ କୁଅର ଏବେ ବୃନ୍ଦ
ଅପାଙ୍ଗ ନେତ୍ରରେ ଦୃଷ୍ଟି କଲେ ଦକ୍ଷିଣକୁ । ଉତ୍କଣ୍ଠ ନଇଲା ସେ ବରୁଣ ଭୁବନକୁ ।
ବେଗରେ କୁଞ୍ଚକ ଯେ ବନ୍ଧୁର ଦୁର ଛଡ଼ା । ପାଦୁକାମଣ୍ଡଳୁ ସେ କୋଷ୍ଠନ୍ତ ଏବଶା ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଏସନେତ ମହିମା ସେ ମହାମନ୍ତ୍ର ଯୋଗ । ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଜନିଶକ୍ତି ପାଦେ ଲେଖାଛି ।
ସେ ମନ୍ତ୍ର ଶ୍ଳୋକ ମନେ ସ୍ମରଣା କର । କୁହଲେ ମେଲିଲେ ଯାଇଁ ଲିହାତର ପୁରୀ ।
ପ୍ରଥମେ ଦେଖିଲେ ଯେ ସୁବର୍ଣ୍ଣମୟେ ଗଡ଼ । ଦଶଯୋଜନ ମାର୍ଜିଣ ଯୋଗାଣିଅ ଘର ବେଢ଼ ।
ଯୋଗକ କୁସୁମ ଯେ କପାଟ କେତନ ପ୍ରଭା । ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ଲୌହ ଗଳିଅଛି ଲେଜନ ଯୋଡ଼ା ।
ସହସ୍ରେ ବଣର ଯେ ଯୋଗିଅ ଦେଖ ପାଶେ । ବାଇଶର ଅମୃତନ ଏକା ବଣଶେ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପାଚେରି ଯେ ଶଙ୍ଖେଟଣ ଛତ । ହାସ୍ୟକେ କାଙ୍ଗୁଲ ହସ୍ତାର ଯେ ଲକ୍ଷ୍ୟଶତ ।
ଧବଳପୁର ଯେ ମୁକୁତା ଯୋଡ଼ ରଜ । ଜନ୍ମକର ଲେଖାଳ ଛାପ ଜପେ ଜନ ହନ ।
ଲିହାତର କଟକେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଯାଇଁ । ଲଲ୍ତ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ଗଡ଼କୁ ଅନାଇଁ ।
ଅତେଡ଼ଜ ମରକତ ଯେ ଜଟକ ପାଚନା । ଗଣ୍ଡାଳେଣୀଇ ଲୋଟି ଘଲ ଏକୁଁ ଏକ କଣା ।
ଶ୍ଳକପାଟେ ଲମଳା ଅଛଇ ତହିଁ ଶଟି । ସ୍ଫଟ ନୀଳା ମୁକୁତା ଅଛଇ କୋଟି କୋଟି ॥
ପ୍ରକାଶେ ସେ ଦେବିତାପୁର ପୂର୍ଣ୍ଣମୟ । ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରଳୟ ହୋଇଲେ ନାହିଁ ତେ କ୍ଷୟ ।
ସେ ପୁରକ ଲୋକ ଯେ ସଶନ୍ତ ହବ୍ୟ ବେଶା । ବାଳ ବୃଦ୍ଧ ଲୁଜନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଜନ୍ମଯୁବା ।
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ତୁ ଦେବୀ ପର୍ଣ୍ଣବ୍ରଜା ଶିଷ୍ୟ । ବରୁଣ ଭୁବନେ ଯାଇଁ ହୋଇଲେ ମଣ୍ଡପ ।
ନେତ୍ର ଦଳକାମାନେ ସମସ୍ତେ ଦେଖନ୍ତି । ଅନେକେ ସେ ତାଇନ୍ତି ଅମୃତ ପ୍ରକାଶ ।
ତେ ବୋଇଲେ ଏମନ୍ତ ପୁରୁଷ ଅଛି ନାହିଁ । ନର୍ଭେ ହୋଇଲେ ଅନ୍ତ ଗୀମ ତହିଁ ।
ଲଜ୍ଜା ଉତ୍ତ ଭୁବନେ କି ବ୍ରହ୍ମା ପୁରସ୍ଥଳେ । କେଉଁ ଣ ଦେବତା ଏ ପୁରକୁ ଆସେ ଋଷେ ॥
ଏସନେକ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କରନ୍ତି ଜନ୍ମଶାସ । ଲଗରେ ପଞ୍ଚମେ ଶୁଦ୍ଧରୂପ ଧରି ନର ।
ଗେନଦ୍ୱାର ଛାଡ଼ି ଗଲେ ମନର କଳେଶ । କୁଣ୍ଡସ୍ଥ ଦ୍ୱାରେଣ ଯାଇଁ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ ।
ଚତୁର୍ଥଦ୍ୱାର ଲଙ୍ଘିଣ ଯାନ୍ତେ ଧନଞ୍ଜୟ । ବରୁଣଙ୍କୁ ଉଲ୍ଲାସ ଦେଖିଲେ ମହାଭୟ ।
ଲଡ଼ିସିଂହାସନେ ସେ ଅଚଳ କରଥିଲ । ଷଟେଣ୍ଡ ଦୂରୁଁ ଦେଖିଣ ସେ ପଡ଼େ ତିଳ ଅଳ୍ପ ।
ବର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲେ ମୋର ଖଣ୍ଡିଲ ପାପ । ପାଦତଳେ ଦଣ୍ଡବତ ଜଳୟ ଜଳାଧିପ ।
ମୁକୁଟ ଉପରେ ଜେଉ ଲେଜନର ଯୋଡ଼ । ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗେ ଲକ୍ଷ ପ୍ରଭୁରେ ଶୋଇଲା ପାଦେ ପଡ଼ି ।
ଜଳପତି ଯୋଡ଼ିଣ କରଇ ପୁଣ ସ୍ତୁତି । ଜୟ ଜଗତର ନାଥ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପୃଥୀ ॥
ଜଳ ସ୍ଥଳ ସଫଳ ଲୋକର ଜନ୍ମଦାତା । ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ ଆଦି ସର୍ବଭୂତ ଦାତା ।
ଲେଖର ଉପରେ ବେଦ ବେଦାନ୍ତରେ ଖ୍ୟାତ । ତୋହର ମହିମା କେବ ଜାଣି ଜାଣୁ ଏକା
ଦେବତାଙ୍କର ପରେ ଦେବାଧିଦେବସ୍ୱ । ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦା ପଦ୍ମ ଶୋଭେ ଚତୁର୍ଭୁଜ ।
ଅଶେଷ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ତୁମ୍ଭ ସେ ଗଣେଣୀ । ତାମରଳ ଗୀତାରେ ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାସ ଭଣି ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ତାମରଳୀଗୀତାୟାଂ ଶ୍ରୀହର ପାର୍ବତୀ ସମ୍ବାଦେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରସ୍ଥାନେ ଲହାଡରପୁର ପ୍ରବେଶନେ ନାମ ଷୋଡ଼ଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ସପ୍ତଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଶଙ୍କର ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହେ ଦେବୀ ଗିରିଜାର୍ଦ୍ଧେ । ବରୁ ଅମୃତ ପ୍ରଜା କଲା ବନ୍ଦନ ।
ଲଡ଼ିସିଂହାସନେ ବସି କଲା ଯେତେ । ତଳେ ଜଳ ହୋଇଣ ଜାଣରେ ଦମ୍ଭଦେଇ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବରୁଣ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଜଗନ୍ନାଥ । ତାହାଁ ପାଇଁ ବାଳେଶ୍ୱର ଏବେ ବୁଝ ପଥ ।
ଝମୁଣ୍ଡରେ ଅଣ୍ଟା ଦେଲେ ଯାଇ ଥାନ୍ତି ମୁହିଁ । ମନେକ ଚକ୍ରୀ ଜଳଜ କପାଇଁ ଉହିଁ ଥାଇ ।
ତେଜଉଁ ଅଣ୍ଟାଦେବ ଏବେ କେବ ଧାଇବାର । ଏବେ ବୋଇଲ ମନ୍ତ୍ରେ ଯୋଡ଼ନ୍ତ ବେକନ୍ଧର
ଅମ୍ଭେ ଅଣ୍ଟା ଦେଲୁଁ ଶୁଣ ଦହାକର ଘଏ । ସ୍ୱାହାରନ୍ତୁ ଅଇଲେ ଯେ ଶାନ୍ତିପନ୍ନ ହୋଏ ।
ମହୀ ହୋଇ ତାହାଙ୍କୁ ଯେ ଅଣ୍ଟାଇ ଧର । ଗୁରୁଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣା ଦେବୁଁ ଅମ୍ଭେ ତେଜଉଦର ।
ବେଣୁକର ହେ ପୁଚ୍ଛିଲୁ ଅଇଲୁଁ ବରୁଣ । ତାହାଁ ଛନ୍ତି ସେ ପୁତ୍ରେ ବଦନ କହ ଶୁଣ ।
ବରୁଣ କହିଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ମହାବାହୁ । ତୁ ତାହା ନ ଜାଣୁ ସ୍ୱାମି ମୋତେ କପା କହୁ ।
ଯେଉଁ ଅଷ୍ଟଭାର ତୁ ଯାହାକୁ ଅଛୁ ଦେଇ । ସେ ତହୁଁ ଅବୋଉଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭ ଅଣ୍ଟା ପାଇଁ ।
ସନ୍ଦୀପନି ପୁତ୍ରେ ଘଟା ଜମ୍ମ ଯେ ହେବତା । ସେହି ସେ ଜଣଇ ସିଦ୍ଧା ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ କଥା ।
ତୁମ୍ଭେ ବୋଇ ସମ୍ଭେ ସ୍ୱର୍ଗିନ୍ଦ୍ର ବାଳ ଶିଷ । ତିରଙ୍ଗ ମଣ୍ଡିକ ଦେଖି ତପା ବଧ ଦୋଷ ।
ଏଥିର ରହନ୍ତୁ ବ ନ ଜାଣୁ ନନ୍ଦର । ଶୁଭାଶୁଭ କର୍ମ ଚେ ପାଇବ ଅନନ୍ତର ।
ଯାହାକୁ ଯହିଁରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଥାଇ ମୃତ୍ୟୁ ଯୋଗ । ଅନ୍ତଃକାଳେ ଅବଶ୍ୟ ହରଇ ତାହା ଭୋଗ
ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ ଯେତେ ଜନ୍ମ ଦେହଧାରୀ । ସକଳ ଜନ୍ତୁଙ୍କୁ ପ୍ରଭୁ ଯମ ସିଦ୍ଧା ମାର ।
ତାହା ତ ମାଇଲେ କେହି ନୋହେ ପ୍ରାଣେ ନାଶ । ଜନ୍ତୁସଙ୍କୁ ଯେ ଜେହ ନ ଦଅନ୍ତି
ଦୋଷ ।

ଜେ ବୋଇଲେ ଏହାକୁ ଯେ କରମରେ ଥିଲା । ବେଣୁକର ଏହାକୁ ଯେ ମୃତ୍ୟୁଯୋଗ ହେଲା
ଜେ ବୋଇଲେ ଏହାକୁ ଯେ କଲା ମହାଭ୍ରର । ବ୍ୟାଧି ଦୋଷେ ମଲା ସିଦ୍ଧା ଡକୁ ଦ କୃଷ୍ଣର
ଜେ ବୋଇଲେ ଏହାକୁ ଦଂଶିଲା କାଳସର୍ପ । ଦୁଷ୍କର୍ମଣ ଅଇଲା ପୂର୍ବଜନ୍ମ ପାପ ।
ଜେ ବୋଇଲେ ଏହାକୁ ଯେ ଗୋସାଣୀ ଖାଇଲା । ଯମ ଯେ ମାଇଲା ବୋଲି କେହି ନ କହିଲା
ଜେ ବୋଇଲେ ଏହା ହେଲେ ବ୍ୟାଧି ହେଲା ଜାତ । ପାପକର୍ମେ ନାଶଗଲା ପୂର୍ବର ସଞ୍ଚିତ ।
ନାନା ବେଶ ଧରି ଯେଝୁ ପ୍ରାଣୀ ନାଶ ଯାଇ । ଯମର ମାଇଲା ବୋଲି କେହୁ ନ ବୋଇଲେ
ବେଣୁଧର ତୁମ୍ଭ ଅଗେ କହିଲି ଗୋସାଇଁ । ବସ୍ତୁର ଖୋଜରେ ମୋର କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ
ଅନନ୍ତରେ କୋପ ତୁ କରବୁ ଯେବେ ମୋତେ । ଜେ ରକ୍ଷି ପାରିବ ଅଛି ଏ ଘନ ଜଗତେ
ଅମ୍ଭେ ଯେ ବୋଇଲୁ ଶୁଣ ଅହେ ଜଳପତି । ଗୁରୁପୁତ୍ରେ ଯାଇଛନ୍ତି ଯମରାଜା ଛତ ।
ତୁ ଯାହା ବୋଇଲୁ ତାହା ଅଟଇ ପ୍ରମାଣ । ଯମରାଜାଠାକୁ ଏବେ ଯିବା ବେଗଜନ ।
ଏତେ ବୋଲି ବରୁଣଙ୍କୁ ଘେନିଣ ସଙ୍ଗତେ । ଯମର ପୁରକୁ ବେଗେ କଲୁଁ ସେ ତୁରତେ
ନେତ୍ରକୁ ଯମର ବେଗେ ଚଳିଗଲୁଁ ଶକର । ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁଁ ଯାଇ ଜନ୍ତୁପତି ପୁରେ ।
ଲକ୍ଷାନ୍ତର ମଣ୍ଡପେ ଚକସ୍ତୁ ଜନ୍ତୁପତି । ତହିଁ ହୋଇଛନ୍ତି ଉତ୍କଣ୍ଠି ସେନାପତି ।
ପଞ୍ଚାଶୋଇ ଦାଣ୍ଡପଣ ପାଶ ଘେନି ହସ୍ତ । ନବସସ୍ର ପ୍ରେତ ଅବୋଇଅଛନ୍ତି ସେବା ।
ଗନ୍ଧ ଯେ ମହିଷି ଉଷ୍ଟ୍ର ବସନ୍ତ ବାହାନ । ସେ ଯାହାର ଭାର ବହିଛନ୍ତି ସବୁଜନ ।
ଶୃଙ୍ଗ ଚମରଉଡ଼ ଗାଣ୍ଡ ଶ୍ୱେଣା ଛଟ । ଘୋର ଜନ୍ତୁକୁଣ୍ଡ ଟ୍ରାସ ନଚପରଲୀହ ପାଟ ।
ଶାବୋଳ ସହିତେ ତାହା ଖଣ୍ଡ ଧର ଦଣ୍ଡେ । ସମସ୍ତେ ଅବୋଲିଛନ୍ତି ଯମଙ୍କ ଶମ୍ଭୁରେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବସିଅଛି ଯମ ଯେ ଦକ୍ଷିଣ ଶମ୍ଭୁମାନ । ଆସନ ତରଣ ଅଛି ରତ୍ନ ଖଟ ପାଦ ॥
କାଳାନ୍ତକ ମତ୍ତ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମୁଦ୍ରେ ଛନ୍ଦ ରହି । ଯୁଗ ଅଧ୍ୟାଏ ତାଙ୍କୁ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁ ॥
ଚାର ଯେ ଗୁପତ ପାଶେ ବସିଛନ୍ତି ଜେନ । ପାପ ପୁଣ୍ୟ ଲେଖୁଛନ୍ତି ହାତେ ପାଞ୍ଜି ଘେନ ॥
ଦକ୍ଷିଣକରରେ ଦଣ୍ଡ ଧରିଅଛି ଯମ । ବାମ କରେ ଜନ୍ତୁ ବଧ ପାଳଣ ନାମ ॥
ଲକ୍ଷହତ ଦିଗନ୍ତ ପ୍ରାୟେ ବଢ଼ଇ ଜ୍ୟୋତି । ଅଷ୍ଟଦିଗ କମ୍ପିତ ହୋଇଛି ଜନ୍ତୁଗଣ ॥
ଧର୍ମ ସେ ଅଧର୍ମ ବେନି ପାଞ୍ଜି ଅଛି ପଢ଼ । ଅପଣେ ବସିଛି ରତ୍ନସିଂହାସନ ମାଝ ॥
ତତକ୍ଷଣ ପୁରୁଷ ନିର୍ମଳ ପୁଣ୍ୟଦେହ । ଯେ ଯାହାର ଅନରୂପେ ବସିଛନ୍ତି ସେହ ॥
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ପଣ୍ଡିତ ଶିଷ୍ୟ । ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁ ଯାଇ ଜନ୍ମପଥ ଶେଷ ॥
ଦେଖି ଯମ ଦେବତା ଉଠିଣ ଉଭା ହୋଇ । ପାଏ ପଦ୍ମ ଶୋଇଲେ ମଥାରେ ହାତ ଦେଇ
ପ୍ରଣତି ଉଠିଣ ଶିରେ ଦେଲ ଦଣ୍ଡବତ । ସ୍ତୁତି କରି ବୋଇଲି ମୁଁ ନମସ୍କାର ଅତ ॥
ରତ୍ନ ସିଂହାସନେ ବସାଇଣ୍ଟ ଜନ୍ମପଥ । ଶାମୁଙ୍କୁ ଅଭାଇଁ କରି କହୁ ସ୍ତୁତି ॥
ସଞ୍ଜୀବନୀ ମଣି ଯେ ବୃନ୍ଦାରେ ତାର ଥିଲା । ଅକ୍ଷତ ଚରଣ ସେ ଅମୃତ ଅତେ ଦେଲା ॥
ଯମରାଜା ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ନନ୍ଦନନ୍ଦ । ଅଦ୍ଭୁତ ଦାଣରୁ ମୁଁ ଯେ ପାଇଅଛି ବନ୍ଧ ॥
ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ଅତି ଯତ୍ନେ । କୋଟିଏ ଜନ୍ମର ପାପ ଯିବ ଗଲି ରତ୍ନେ ॥
ଦୁର୍ବାସା ମୁନିଙ୍କି ମୁଁ ଯେ ଦେଲି ଅପବାଦ । କେଣୁ କରି କୁଷ୍ଠବ୍ୟାଧି ହେଲା ମୋର ପାଦ
ଅମ୍ଭେ ଯେ ବୋଇଲୁ ତାଙ୍କୁ କେଉଁ ଦୋଷ କଲୁ । ତପ ବା ଯଜ୍ଞାନ୍ନ କରି ଦୁଃଖପାଇ ମଲୁ
ଦେବଣ ଦୋଷକୁ ମୋତେ ଶାପ ଦେଲେ ମୁନି । ଉଦ୍ଧାରଣ କର ତୁ ଶୁଣିମା କର୍ଣ୍ଣ ଘେନି
ଯମରାଜା ବୋଇଲେ ମୁଁ କହୁଅଛି ଯାହା । ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ-ନାହା ॥
ଏହାପରେ ପାଶ ମୁଁ ଯେ ଘେନି ଆସୁ ଥିଲେ । ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲି ମୁଁ ଆକାଶଗଙ୍ଗା କୂଳେ
ସ୍ନାନ କରିବା ପାଇଁ ଗଲେ ଦେଇ ଶ୍ୱାସ । ଜଳରେ ଥୋଇଲି ଜନ୍ତୁବଧ ହାତେ ପାଶ ॥
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଦେଖ ବିଧାତାର ଗତି । ସ୍ୱର୍ଗରେ ମେନକା ରମ୍ଭା ଏ ବେନି ଯୁବତୀ ॥
ଜଳଘଟି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଗଙ୍ଗାକୂଳେ । ଏମନ୍ତ ସମୟେ ମୁଁ ଯେ ପଶିଥିଲି ଜଳେ ॥
ମୋତେ ଦେଖି ଉପହାସ କଲେ ବେନିଜଣ । ଜନ୍ତୁବଧ ପାଶ ମୋର ନେଲେ ଚୋରକରି
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ନନ୍ଦନ ସେ ଦୁର୍ବାସା ମହାଋଷି । ଅସନରେ ବସିଛନ୍ତି ଭସ୍ମପଣ୍ଡ ଲୋପି ॥
ଦଣ୍ଡ ଯେ ମେନକା ମୋର ପାଶ ଘେନିଗଲେ । ଋଷିଙ୍କର ଜଟାଜୁଟେ ଯୋଡ଼ାଇ ରଖିଲେ ॥
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ମୁଁ ଯେ ସାରିଲି ସ୍ନାନ । ପାଶ ନ ପାଇଁ ନ ଦେଖି ଉଚ୍ଚାଟ ହେଲା ମନ ॥
ରମ୍ଭା ମେନକାକୁ ମୁହିଁ ପଚାରିଲି ଅମ୍ଭେ । ପାଶ ମୋର ନେବା କେଉଁ ଦେଖିଛ କି ତୁମ୍ଭେ
ଯୁବତୀ ବୋଇଲେ ପାଶ ଥୋଇଥିଲ କାହିଁ । ଋଷିଙ୍କ ବାହାରେ ସେଏଠାରେ ଦେଖୁ ନାହିଁ
ଯେବେ ନାସ୍ତି ହେବେ ଦୁର୍ବାସା ମୁନିବର । ଜଟା ପିଣ୍ଡା ମୁଣ୍ଡି ମାତା ଦେଖିବ ତାହାର ॥
ଏହା ଶୁଣି ଋଷିଙ୍କୁ ଯେ ପଚାରିଲୁ ଅମ୍ଭେ । ଜନ୍ତୁବଧ ପାଶ ଘେନି ଅଛିକି ତ ତୁମ୍ଭେ ॥
ମୁନି ବୋଲେ ଯମରାଜା ନ ପାଇଲୁ ଯେତ । ତୋହର ଜନ୍ତୁବଧରେ ଅମୃତ କସ କାର୍ଯ୍ୟ ॥
ମହାପାପ ଲାଗଇ ଛୁଇଁଲେ ହାତେ ଯାହା । କେବଣ କାରଣେ ଅମ୍ଭେ ଅଣିଥିବୁ ତାହା ॥

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ବେଦକଥା କଥା ଆମ୍ଭ ମନେ ଯନ୍ତ୍ର । ଯାହେ ପିଙ୍ଗି ଦେଲୁ ଯେ ଋଷିଙ୍କ ଛଡ଼ାବାନ୍ଧ ॥
ଦେଖିକରି ମନେ କୋପ କଲେ ମହାଋଷି । ବୋଇଲେ ଯେ ଯମ ତୁ ହୋଇଲୁ ବଡ଼ ଦୋଷୀ
ଅଦୋଷରେ ଦୋଷ ଯେ ଦେଲୁ ତୁ ଯାହେ କ୍ଷମାତେ । ତେଣୁ କର ଶାପ ଅମ୍ଭେ
ଦେଉଅଛୁଁ ତୋତେ ॥
ଯେଉଁ ପାଦେ ଛଡ଼ା ବାନ୍ଧ ପିଙ୍ଗି ଦେଲୁ ମୋର । ସେହି ଗୋଡ଼େ କୁଷ୍ଠବ୍ୟାଧି ଜାତ
ହେଉ ତୋର ॥
ଋଷିକୋପ ଶୁଣିଣ ରୁଷ୍ଟର ବହୁଯାତ୍ର । ଏ ମୋହର ଶାପ ତୋତେ ଯୁଗେ୨ ଥାଉ ॥
ଋଷିଙ୍କର ବଚନେ ମୁଁ ମହାଭୟ କଲି । ଗଡ଼ୁଥାଇ ଯୋଗାଇ ଚରଣ ଦୁଇ ଧରି ।
ବୋଇଲି ଶାପକୁ ମୋର ପ୍ରତୀକାର କହ । କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଭଲ ହେବ ମୋର ଦେହ ।
ଋଷି ବୋଇଲେ ପ୍ରତୀକାର ତୁ ମାଗିଲୁ ଯେବେ । ତହିଁର ସନ୍ଦେଶ କଥା କହିବୁଁ ଏବେ
ଦେବକୀର ଷଡ଼ପୁତ୍ର ମାରିବ ଯେ କଂସ । ଶାପ୍ତପନ୍ନ ଷଡ଼ପୁତ୍ର ହୋଇଥିବେ ନାଶ ।
ପାଠ ପଢ଼ି ଆସିବେ ବଳଭଦ୍ର-କୃଷ୍ଣ । ଗୁରୁପୁତ୍ରେ ଦକ୍ଷିଣା ଦେବେ ସେ କୃପାସିନ୍ଧୁ ॥
ବାରକୋଟି ଜନନ ଯେ ଥଇଥିବୁ ଅଣି । ଯୋଜନଠାରୁ ଆସିବେ ଯେ ଦେବଚକ୍ରପାଣି
ତେତେଦିନ ଯାଏ ଶାପ ଅମ୍ଭର ଯେ ଥିବ । ଗୋବିନ୍ଦ ଦର୍ଶନେ ତୋର କୁଷ୍ଠବ୍ୟାଧି ଯିବ ।
ଶାପର କାରଣ ଯାହା କହି ଦେଲେ ଋଷି । ସେହି କଥା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷର ଭେଟିଲଇ ଆସି ।
ଏ ତୁମ୍ଭ ଦର୍ଶନେ ମୋର ବ୍ୟାଧି ଯିବ ନାଶ । ତାହା ଶୁଣି ଅମ୍ଭେ ଯେ ହୋଇଲୁ ହର୍ଷ ହର୍ଷ ॥
ବୋଇଲୁଁ ଚରଣ ଦେଖି କାଢ଼ ବସ୍ତ୍ର ଗୋଟି । ଅମୃତକରପୃଷ୍ଠେ ବ୍ୟାଧିକ ଯେ ଦେଲୁଁ ଦୃଷ୍ଟି ।
ରକ୍ତ ପୂଜ ଗନ୍ଧ ଯେ ଶାନ୍ତିରୁ ଗଳୁଥିଲା । ସେହିକ୍ଷଣି ଯେ ଯାହା ଠାବରେ ଝର ମଳ ॥
ବ୍ୟାଧିର ପ୍ରସାଦେ ସେ ଯେ ପାଉଥିଲା ଦୁଃଖ । ହନ୍ଦର୍ପର ପ୍ରାପ୍ତେକ ଦଣ୍ଡିଲ ଯମ୍ଭସ୍ତୁ ।
ତହୁଁ ତହୁଁ କଅଁଳ ଅଇଲା ପାଦଜଣ । ବନ୍ଧ ପାଦଗୋଟି ତାର ହୋଇଲା ସଲକ୍ଷ ।
ଦେଖିକରି ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲା ଜନ୍ମୁପତ୍ତି । କରପଦ ଯୋଡ଼ିଣ କଲାକ ବହୁ ସ୍ତୁତି ।
ଜୟ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ଜୀବର ଜୀବନ । ଅଭ୍ୟାଗର ପୁରୁଷ ପରମ ନିରଞ୍ଜନ ॥
ରକ୍ତ୍ରଂ ପରଲୋକ ଯେ ତୋତନ୍ତୁଁ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ । ଅଶେଷବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ତୋର ଗର୍ଭେ ଅଛୁ ରହି ॥
କ୍ଷମ୍ଯୋ ମନୋବାଞ୍ଛା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁ ଭରହର । ଭକ୍ତଭୁଜେ ଅଛୁ ଯେ ମାନବରୂପ ଧରି ॥
ଉତ୍ପତ୍ତିସ୍ଥିତିପ୍ରଳୟର ପଦ୍ମ ତୁ କାରଣୀ । ଅନାଥର ନାଥ ତୁ ଦେବଙ୍କ ଶିରୋମଣି ।
ନରର ଶରଣ ଏ ଯେ କହ ଦେବସନେ । କେବଣ କାରଣେ ମୋର ପୁରେ ଚଳନ୍ତେ ।
ବରୁଣଦେବତାହିଁ ଅଛନ୍ତି ସଙ୍ଗେ ତୋର । କି ନିମନ୍ତେ ବନେ କଲ ଏଥି ଚନ୍ଦ୍ରଧର ।
ଯମ ତହୁଁ ଏମନ୍ତ ବଚନ ଶୁଣି ପାର୍ଥ । ବୋଇଲୁଁ ହୋ ସାବଧାନେ ଶୁଣ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ଥୋକାଏକ ଦିନ ଅମ୍ଭେ ମଥୁରାରେ ଥିଲୁଁ । ଶାନ୍ତିପନ୍ନ ମନ୍ଦିରକୁ ବିଦ୍ୟା ପଢ଼ି ଗଲୁଁ ॥
ଦକ୍ଷିଣା ମାଗିଣ ସେ କହିଲେ ଅସମ୍ଭବ । ଷଡ଼ ପୁତ୍ର ମଉଛନ୍ତି ଯାଅଁ ଇ ଆଣିବ ।
ଗୁରୁଙ୍କ ବଚନେ ଅମ୍ଭେ ସତ୍ୟ କଲୁଁ ତହିଁ । ଦେବୁଁ ବୋଲି ଆସିଛୁଁ ଉଦ୍ଧ୍ୱସା ତାଙ୍କ ଦେଇ
ସେ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ ତୁ ଯେ ଆଣିଦେବୁ ଆଜ । ତେବେ ସେ ସଂସାରମୂଳେ ଏ ପାଇବୁଁ ଲାଜ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଜନୁପତି ବୋଲେ ତୁମ୍ଭ ଆସିବାର ପାଇଁ । ଦ୍ୱାଦଶ ଗ୍ରାସକୁ ଶୋଧ ଥୋଇଛନ୍ତି ନୃପତି ॥
ସ୍ନାନୁ ଷଡ଼ପୁତ୍ର ଯେ ଦେବକୀ ଷଡ଼ପୁତ୍ର । ଦଇବ ମାୟାରେ ଏହା ଭଣନ୍ତି ଗୁପତ ॥
ତତ୍ତ୍ୱଗୁପତେ ଯେ ଏହା ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି । ମୋହର କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ଅଛିଁ ଲୁଚାଇ ॥
ଏତେ ବୋଲି ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମୁଖେ ଦେଲ ଆଣି । ଦେଖି ଅମ୍ଭ ମାନସ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇ ପୁଣି ॥
ଧୀତଳ ମଣୋହି ଅସ୍ତ୍ର ଯମ ହଳୀ ଲାଗି । ତାହାଙ୍କୁ ବୋଇଲୁଁ ଆମ୍ଭେ ଯିବୁଁ ଏଥୁଁ ବେଗି ॥
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁ ହୋ ଶୁଣ ଧନଞ୍ଜୟ । ତୁମ୍ଭର ପିତା ହାତେ ଯେ ପଣ୍ଡୁ ନୃପରାୟ ॥
କେବଳ ଲୋଚନରେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଆସି । ଅସ୍ଥାନ ତନ୍ତ୍ରପାବକ ଗଲେ ଛନ୍ତି ବସି ॥
ଉପରକୁ ଯିବାପାଇଁ ହ ଖଜଇ ଯମ । ବୋଇଲୁ କହ ଏହାର ଅଛି ଗୂଢ଼ ମର୍ମ ॥
କେଉଁକାଳ ପଣ୍ଡୁରାଜା ଏହିଠାରେ ଥିବେ । ପାପକ୍ଷୟ ଗଲେ ସିନା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଯିବେ ॥
ଆମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲୁଁ ହୋ ଶୁଣ ଜନୁପତି । ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କ ପିତା ଏ ଯେ ପଣ୍ଡୁ ନୃପତି ॥
ପୁଣ ବକ୍ରୁ ପଞ୍ଚପୁତ୍ର ଏହାଙ୍କର ଜନ୍ମ । ଅବର ଏହାର ଦେହେ ଅଛି କି ପାପକର୍ମ ॥
ଯମରାଜା ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ନନ୍ଦବସି । ପଣ୍ଡୁରାଜା ପୂର୍ବେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କରିଅଛି ॥
ତାହାମନେ ପୁଣ୍ୟ ଅରଣ୍ୟ ଯହିଁ ତହିଁ । ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପାପକୁ ଯେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ ନାହିଁ ॥
ଏହା ମାନ ପାରନ୍ତେ ରାଜସୂୟ ଯାଗ କର । ଏ ମହାପାପରୁ ସେ ହୋଇବେ ତେବେ ପାର ॥
ନାରଦେ ପୁରୁଷ ମୋହର ଦୟା ନାହିଁ । ପାପ ପୁଣ୍ୟ ବିଚାର ଯୁକତେ ଶାସ୍ତି ଦେଉଁ ॥
ଏ ତୁମ୍ଭର ଶ୍ରୀମୁଖେ କହନ୍ତି ଯାହା ଅଛେ । ଧର୍ମ ଶାସ୍ତ୍ର ବିଚାରୁଥାଇଁ ମୁଁ ସେହୁ ଭଞ୍ଜେ ॥
ଏ କଥାକୁ ଜାଣି ଯେବେ କହିବ ଗୋସାଇଁ । ଯମ ରାଜାପଣେ ଯେ ମୋହର କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ॥
ଆମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲୁଁ ହୋ ନ ଲଙ୍ଘିବ ଧର୍ମ । ହେ ଆଜ କରିବ ହୋ ପୂର୍ବର ବିଧି କର୍ମ ॥
ଜନୁପତି ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ଯଦୁସାଇଁ । ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ କହିବ ତୁମ୍ଭେ ଯାଇଁ ॥
ଦେବତା ପ୍ରାୟକ ପଞ୍ଚପୁତ୍ର ଜନ୍ମ କର । ଅପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଛନ୍ତି ପିଣ୍ଡ, ଦଣ୍ଡଧାରୀ ॥
ଯେବେ ସେ ରାଜସୂୟାଗ ଯୁଧିଷ୍ଠିର କରିବେ । ତାତ ହେଲା ପୁଣ ଯେବେ ଉଦ୍ଧାର ହୋଇବେ ॥
ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କ ଅଗ୍ରେ କହିଲୁ ଅସି ଆମ୍ଭେ । ତେଣୁଟି ରାଜସୂୟ ଯାଗ କଲ ବାବୁ ତୁମ୍ଭେ ॥
ପଣ୍ଡୁ ରାଜା ମହାପାପ କ୍ଷୟ ଭଲ ତେଣୁ । ଯମର ଅସ୍ଥାନ ସେ ଯେ ତ୍ୟଜିଲେ ଏଣୁ ॥
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁ ହୋ ଶୁଣ ବୀର ପାର୍ଥ । ଯମ ଆଣି ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ଦେଲା ପୁଷ୍ପରଥ ॥
ବୋଇଲା ଏ ରଥେ ଜନେ ଚଢ଼ି ପୀତବାସ । ପଞ୍ଚ ଶାକ୍ତେ ଦେହେ ଯେ ପାଇଣ ଅଛ ଗ୍ରାସ ॥
ଶୁଣି ତାହା ସନ୍ତୋଷ କରୁଣ ଆମ୍ଭେ ବେନି । ରଥରେ ଚଢ଼ିଲୁ ଯେ ଭ୍ରାତଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ॥
ତୁରତେ ସାରଥି ଯେ ବାହିଲେ ଦେବଯାନ । ମହାବଳୀ ଅଟେ ସେ ଯେ ମିଳନ୍ତା ଗଗନ ॥
ଇନ୍ଦ୍ରାଦିର ଭୁବନେ ପ୍ରବେଶ ହେଲୁଁ ଯାଇଁ । ସ୍ୱର୍ଗେ ଦେବ ଦେଖିଣ ସ୍ତମ୍ଭୀଭୂତ ହୋଇ ।
ଆକାଶରେ ଥାଇ ଦେବେ କଲେ ପୁଷ୍ପ ବୃଷ୍ଟି । ଜୟ ଜୟ ଶବଦ ଶୁଭିଲା ନବସୃଷ୍ଟି ।
ତୁମ୍ବୁରୁ ବଜାଇଣ ଗନ୍ଧର୍ବେ କଲେ ନୃତ୍ୟ । ଗାନ୍ଧାର ତାଳ ଆଳ ଯେ ଗାଉଛନ୍ତି ଗୀତ ।
ଅଷ୍ଟ ଭ୍ରମର ଛନ୍ଦ ପୁଷ୍ପର ବଇଣୀ । ମୁଣୀତଳ ପଦ୍ମାସ୍ତ୍ର ଜ୍ୟୋ ବାଇରେ ଆଣି ।
ଏସବେକ ରଥ ଯେ ଗମିଲା ଶୂନ୍ୟମାର୍ଗେ । ଚହୁଁ ଚହୁଁ ଲାଗିଲା ଅବନ୍ତୀ ପୁରଭାଗେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଗୁରୁଙ୍କ ବଚ୍ଛ କାରଣ ଗଲୁ ଯମପୁରୀ । ତାହାଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣା ଅମ୍ଭେ ଦେଉଁ ବୋଲି କରି ।
ଥୋକେ ପ୍ରଭେ କରୁଥନ୍ତି ଥୋକେ କହେ ତାହିଁ । ମନ୍ତ୍ର ଲୋକ ଜାଅଇ ଅଛିବ ଦେହୁ ଯାଇଁ
ଛକୁବାର ବାଟେ ସିନା ମତେ ଘ୍ରତେ ଥିଲେ । ନିଚ୍ଚୟେ ଆସିବେ ବୋଲି ଭଣ୍ଡି ପିତା ଘରେ
ଅନ୍ନ ଜାହିଁ ଏଥିକି ଆସିବେ ଦାମୋଦର । ଅସମ୍ଭବ କଥା କହୁ ହୋଇଲେଣି ଘୋର ।
ଏସନକ ବଚନ କହନ୍ତେ ଭକ୍ତଜନ । କନ୍ତୁ ହନ୍ତୁ ଆକାଶୁଁ ଖସିଲା ଦେବଯାନ ।
ଦେଖୁ ଦେଖୁଁ ରଥ ଯେ ଖଣ୍ଡିଲା ତଳେ ସେ । ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଆଦିତ୍ୟ କି ଦଶଇ ତେଜଗଣି ।
ଜଗତ ନର ତାହା ଯେ ଅଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି । ଅସମ୍ଭବ କଥାତ ଦେଖିଲୁ ଏହା ନାହିଁ ।
କେ ବୋଲଇ ଏମାନେତ ଖାନ୍ତୁଜନ ସୂତ । ସମୁଦ୍ରେ ବୁଡ଼ିଣ ଯେ ଯେ ହୋଇଥିଲେ ହତ
ସେମାନଙ୍କୁ ଜାଅଇଣ ଅଣିଲେ ଯେ ଏବେ । ଶୁଣିକରି ଉଚ୍ଛାଟ ହୋଇଲେ ଭକ୍ତେ ସବେ
ଦେଖିବାକୁ ଧାଇଁଲେ ସକଳ ଜନ ତାହା । କୁଷ୍ଣ ହଳ ହେଲେ ଅବନ୍ତୀ ନାମେ ପୁରୀ ।
ଗୁରୁଙ୍କର ଗୃହ ପୁଣ ହୋଇଛନ୍ତି ଅଗେ । ଦେବକୀର ଅଙ୍କୁପୁଣ ଅମୃ ବାମ ଭାଗେ ।
ଦୁହିଁଙ୍କ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଗୁରୁଘରେ । ଖାନ୍ତୁଜନ ବସିଛନ୍ତି ପିଣ୍ଡାର ଉପରେ ।
ସବୁ ପୁତ୍ରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ତାଙ୍କ ହାତ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଦେଖିଲେ ଗୁରୁ ପୁତ୍ରଙ୍କ ମୁହଁ ।
କି ଗୁରୁ ସମାନେ ବଶିଷ୍ଟ ସନାତନ । ସେହି ମତ ଦଶୁଅଛି ପୁତ୍ରଙ୍କ ବଦନ ।
ପିତାଙ୍କର କୋଳେ ଯେ ବସିଲେ ଯାଇଁ ବହେ । ଧେଁକାଏ ବସିଲେ ଯାଇଁ ମାତାଙ୍କର
କୋଳେ ।

ଯେବେଣ ସନ୍ଦେଶମାନ ଗୁରୁ ଶୁଣିଲେ ପାଇ । ନନ୍ଦାଗଲା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲେ ତାଆର ।
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ହୋ ଅର୍ଜୁନ ମହାବୀର । ପିତା ମାତାଙ୍କୁ ଯେ ପୁତ୍ର କଲେ ନମସ୍କାର ।
ଗୁରୁଙ୍କ ଚରଣେ ଅମ୍ଭେ ନମସ୍କାର କଲୁଁ । ବଳଗାମ ସୁଭଥ ଗୃହିଁ ଣ ଚଳିଗଲୁଁ ।
ଖାନ୍ତୁଜନ ବୋଇଲେ ଏ ଅସମ୍ଭବ ବାଣୀ । ନୟନେ ଦେଖିଲୁ ପହିଁ କର୍ଣ୍ଣେ ତାଙ୍କ ଶୁଣି ।
ଉପଦ୍ରପ ପ୍ରାପ୍ତ ତାହା ମଣିଥିଲୁ ଭଲ । ବଧାତାର ସଚ୍ଚା ସ୍ୱପନ ସତ ହେଲା ।
ମତେ କହୁଥିଲେ ଏ ମୋହର ପୁତ୍ରଟିକ । ଜଳନ୍ଧର ବଦ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବେ କାହ ।
ଦରଣପୂରଣ କନ୍ୟା ଜାଣଇ ଏ କର । ନିଶ୍ଚେୟେ ଅଶ୍ରୁର ଜଳ ଟେକିମଞ୍ଚ ଦଇ ।
ଭକ୍ତବତ୍ସଳ କରି ନାଳ ଯାଇ ଦାମୋଦର । ଜାଣିତ ନ ପାରୁ ଏହା ମାୟା ଅଗୋଚର ।
ଏକୁଁ୨ ମହିମା କହିବା ଅବା କେ କହେ । ମାନବର ପ୍ରତ୍ୟେକତ ଦଶୁ ନାହିଁ ମୋତେ ।
ଛନ୍ଦନ ଭରତେ ସକଳ କଦ୍ୟା ସାଧି । କେବେହେବେ ହେବେ ଏ ଜାଣିଲେ ହେବେବୁଦ୍ଧି
ତାହାଙ୍କ ମୃଷରେ ଦମାଡେ ଦକ୍ଷିଣା ଯାଉଲେ । କିରନେ ବେଇଲେ ଯାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସେ
ହଲେ ।

ଏତେ ଅସମ୍ଭବ କି ଅନ୍ତରେ କୃଷ୍ଣ କର । ନଶ୍ଚୟ ଜାଣିଲୁଁ ଏ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଅଟେ ହରି ।
ଏତେ ବୋଲି ଖାନ୍ତୁଜନ ମନେ ହେଲେ ତୋଷ । ପୁତ୍ରଙ୍କୁ କୋଳରେ ଘେନ ହୋଇଲେ
ହରଷ ।

ଗୁରୁପତ୍ନୀ ବୋଇଲେ ମୋ ଜୀବନହିଁ ଧନ । ଜ୍ଞାନ୍ୟବଳେ ପ ଇଲୁଁ ଏ ଗୃହଗୋଟି ରତ୍ନ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

କେଉଁ ବେଶେ ପୁଣି ଏ ଯେ କେଉଁ ବଣେ ଥିଲେ । ମଲ୍ଲପୁଷ୍ପ ମୋଦକ ଆଣିଣ ଅଣିଦେଲେ
କେବଣ ଦେବତା ମୁଁ ଯେ ନ ପାରଇ ଜାଣି । ଏ ଜନମ ସଫଳ ମୋ କଲେ ଏହୁଷଣି ॥
ଅନେକ ସମ୍ପଦ ମୋର ଅଛି ଧନ ଧାନ୍ୟ । ପୁତ୍ରର ବନ୍ଧୁନେ ସବୁ ବହୁନ୍ୟନେ୍ନ ଅଛ ।
ଏତେ ବୋଲି ଗୁରୁପତ୍ନୀ ମନେ ମହାତୋଷ । ଭିତର ମନ୍ଦିରେ ଯାଇଁ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
ଗୁରୁ ମୁଖ ଚାହିଁ ଯେ ବୋଇଲୁଁ ଘନଶ୍ୟାମ । ବିଦ୍ୟା ଯେ ଶିଖିଲୁ ଅମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭ ଠାଉଁ ଆଇ ।
ଥୋଡ଼ାଏ ଦକ୍ଷିଣା ଅମ୍ଭେ ଦେଲୁଁ ତକେ ଯାଇ । ଅବର ଦକ୍ଷିଣା ତୁମ୍ଭେ ମାଗ ଜ ନା କହୁ
ଗୁରୁ ବୋଲେ ଅମ୍ଭେ ଜ କରବୁ ଆନ ଦ୍ରବ୍ୟ । କୁବେର ସମାନେ ଧନ ଅଛି ମୋର ସର୍ବ
ଯେଉଁ କଥା ବାଞ୍ଛା ଅମ୍ଭେ ଡଇଥିଲୁ ମନେ । ସେ କଥା ପ୍ରାପତ ହେଲା ତୁମ୍ଭର ପ୍ରସନ୍ନେ ॥
ଦୁଇଦେହୁ ମୋତେ ଅଧି ହୋଇଲାକ ଦୃଶ୍ୟ । ତେଣୁ କହୁ ମୋହର ଯେ ଫିଟିଲା ସନ୍ଦେହ
ସିଂଘ ହଇବା ଜନ୍ମେ ରାମ କୃଷ୍ଣ ବେନି । ଅବତାର ହୋଇଛ ମାନବ ଦେହ ବେନି ॥
ଯଦୁବଂଶ ପବିତ୍ର ଅଧିକ କୃଷ୍ଣବଂଶ । ଅଷ୍ଟମଲ୍ଲ ସହିତେ ମାଇଲ ଟିକି କଂସ ॥
ଅଟେଚ ଅପ୍ରାଧ ମୁଁ ଯେ ହୃଦ ଭଲ ତୋତେ । ତହିଁ କ ପାରଇ ଏତେ ଦିନ ପଯନ୍ତେ
ପୂର୍ବହେଉ ନ ହବିଲେ ଜାଣନ୍ତି ମୁଁ କାହିଁ । କୋଟି ଜନ୍ମ ପାତକ ଖଣ୍ଡିଲା ଏହୁଠାଇଁ ॥
ଅବନ୍ତୀ ଶାପକେ ଯେତେ ବନ୍ଧୁକୁନେ ଥିଲେ । ଜନ ଜଇ ଦିନରେ ଅଶୀଷ ସଙ୍ଗେ ହେଲେ
ଯିବାକୁ ପ୍ରବୋଧ ଅମ୍ଭେ କହିଲୁଁ ଅପାର । ଗୁରୁଙ୍କୁ ମେଲାଣି ମାଗି ହୋଇଲୁ ବାହାର ॥
ଗୁରୁ ବୋଇଲେ ଯେ ଷଡ଼ପୁତ୍ର ଅଣି ଦେଲ । ଏ ଷଡ଼ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ କାହିଁ ଥୋଇଥିଲ ॥
ଅମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲୁ ଶୁଣିମା ହେବୁ ହେଲ । ବସୁଦେବନନ୍ଦନ ଏ ଅମ୍ଭ ଷଡ଼ ଭାଇ ॥
ନାରଦଙ୍କ ବଚନେ ଯେ କଂସ ଥିଲା ମାରି । ଯମଙ୍କୁ ବୋଇଲୁ ଅମ୍ଭ ଭାଇ ବୋଲିକରି ।
ତାହା କାର୍ଯ୍ୟ ସଫଳ ହୋଇଲା ସର୍ବ ଭାବେ । ବାରଗୋଷ୍ଠି ଭାଇକ ଯେ ଥୋଇଥିଲା ଏବେ
ତୁମ୍ଭ ପ୍ରସାଦେ ଯେ ଅଣିଲୁଁ ତାଙ୍କୁ ବହି । ବଳ ପୁରକୁ ବୋଲି ଯାଉଅଛୁ ଯେନ ।
ତୁମ୍ଭ ବିଦ୍ୟା ପଢ଼ିଣ ଜାଣିଲୁ ଅମ୍ଭେ ସର୍ବ । ନିରନ୍ତରେ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ କଲ୍ୟାଣ କରୁଥିବ ॥
ଗୁରୁ ବୋଇଲେ ବାବୁ ରାଜ୍ୟକୁ ଏବେ ଯାଅ । ହିଂଜାକୀ ହୋଇଣ ଗୃହ ସୁଖେ ବସିଥାଅ ।
ଏମନ୍ତ ମେଲାଣ ଗୁରୁ ବାନ୍ଧିଲେ କଲ୍ୟାଣ । ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁ ଅର୍ଜୁନ ବୀର ଶୁଣ ॥
ଦେବକୀର ଷଡ଼ ପୁତ୍ର ସଙ୍ଗେ ଘେନ ହର । ବଳରାମ ସୁରଥର ବେନି ହସ୍ତ ଧରୁ ।
ଏହାବେଳେ ବାହାର ହୋଇଲୁ ଘନଶ୍ୟାମ । ଉତ୍ତରମୁଖରେ ହୋଇ କଛି ଦୂର ଯାଇ ॥
ଅମ୍ଭର ବିଜୟ ଦେଖି ସ୍ୱର୍ଗେ ସୁରପତି । ମାତଳିକି ବୋଇଲା ତୁ ଯାଅ ଶୀଘ୍ର ଗତି ।
ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମରେ ଚାଲି ଯାଉଛନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ । ସମ୍ମୁଖେ ଯୋଗାଇ ନେଇ ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥ ।
ଆଜ୍ଞା ପାଇଁ ମାତଳି ଅଇଲା ଅତିବେଗେ । ରଥଘେନି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ଅମ୍ଭଆଗେ ॥
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ିଣ କହଇ ଦେବଦୂତ । ରଥରେ ବିଜୟ କର ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା ଯେ ମୋତେ ଦେଲେ ବେଗେ ପେଷି । ମଥୁରାକୁ ଯିବ ତୁମ୍ଭେ ନନ୍ଦିଘୋଷେ ବସି
ଶୁଣିକର ହରଷ ହୋଇଲୁ ତିନି ଜଣ । ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥରେ ବିଜୟ କଲୁଁ ଯାଇ ।
ଦେବକୀର ଷଡ଼ପୁତ୍ର ଅବର ସୁରଥ । ଧୀରେ ଧୀରେ ହୋଇଣ ଚାଲିଲୁଁ କାଳି ପଥ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମଥୁରାନଗରେ ଯେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ । ଦେବକୀର ଷଡ଼ପୁତ୍ର ଦେଲ ତାଙ୍କୁ ନେଇ ॥
ଦେଖିହର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ସର୍ବଜନ । ବୋଇଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତୁମ୍ଭ ଜୀବନହିଁ ଧନ୍ୟ ॥
ମଲା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଯେ ଆଣିଲ ଜୀଆଇ । ତ୍ରିଭୁବନରେ ତୋରେ ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ ॥
ଉତ୍ସଙ୍ଗେ ଦେବକୀ ଯେ ବସୁଦେବ ପିତା । ସେ ବୋଇଲେ ପୁତ୍ର ମୋର ହେଲେ ଜଗଜ୍ଜିତା ॥
ମହାପାପ ଗୁଚିଲା ଏହାଙ୍କ ମୁଖ ଚୁମ୍ବି । ତ ଉପ ହଜିବ ମୁଁ ଅନ୍ତ ଗଙ୍ଗାରେ ଯାଇ ॥
ଏବେ ବୋଲି ପିତା ମାତା ହୋଇଲେ ହରଷ । ଉଗ୍ରସେନ ହସ୍ତରେ ଯାଦବ ସାତବଂଶ ॥
ସବୁଙ୍କର କୃଷ୍ଣପଦ୍ମ ହରଷ ହୋଇଲା । ରାଜକୃଷ୍ଣ ଦାସ ଏହା ଗୀତରେ କହିଲା ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତାୟାଂ ଶ୍ରୀ ହରି ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ଗୁରୁ ଷଡ଼ପୁତ୍ର ଓ ଦେବକୀ ଷଡ଼ପୁତ୍ର ଆଣିବା ନାମ ଅଷ୍ଟାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

—୦°୦—

ଊନବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ଚାହିଁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଚକ୍ରପାଣି । ତୁ ଯେ ପୁଚ୍ଛିଲୁ ମୃତ୍ୟୁ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ବାଣୀ ॥
ଜୀଅଁଇବା ବିଧି ତୋତେ କହିଦେବା ପାର୍ଥ । ଏ ହୃଦୟରୁ ତୋ' ମନେ ପାଇଲୁଟି ସତ ॥
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଯାହା କହିଲ ଗୋସାଇଁ । କଥାଟି ପରମସତ୍ୟ ରଖିଲି ଚପାଇ ॥
ଯେଉଁ ଏ କହିଣ ଅଛ ରଖିଲ ସୂତରେ । ତୁମ୍ଭ ପାଦପଦ୍ମରେ ତ ଭୟ ନାହିଁ ମୋତେ ॥
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଯେ ଅପାର କଥା ଅଛି । ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ସବ୍ୟସାଚି ॥
ଯେଉଁ କଥା ଗୁପତ ପ୍ରକାରେ ଅଛି ତାକୁ । ଅବଶ୍ୟ କହଣ ପଞ୍ଚଭାଇଙ୍କୁ ସବୁ ॥
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଶାନ୍ତିପର୍ବ ପୂର୍ବ କଥା । ତାହା ଯେ ଶୁଣିଲେ କି ମନରୁ ଯିବ ବ୍ୟଥା ॥
ପୂର୍ବଜନ୍ମେ ପଞ୍ଚ ପତି ହୋଇଥିଲେ କାହିଁ । ଏହା ମୋତେ ବିସ୍ତାରି କହିବା ଜଗଦୀଶ ॥
ଷଡ଼କୋଟି ପୁତ୍ରଙ୍କର କାହିଁ ତଥା ଯେତେ । ଯେଉଁ ପାପ କଲେ ସେ ସମୁଦ୍ରେ ମଲେ ବୁଡ଼ି ॥
ସେ ତଥା ବିସ୍ତାରି ପ୍ରଭୁ କହ ମୋ ଆଗର । ବିଶ୍ୱଭ୍ରମଣ ଦେଖାଇଣ ଲୁଚାଇଲ ସର ॥
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଏବେ କହିଦେବା ସବୁ । ତୋତେ ଯେ ମୋହର ଅନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ ବାରୁ ॥
ଋଷିଆମାନଙ୍କର ତୁ ଅଟୁ ମହାଗୁରୁ । ଯେଉଁଠାରୁ କେତେ ତଥା ଶୋକ ଅଛି ପାଣ୍ଡୁ ॥
ଯେଉଁ କଥା ଅର୍ଜୁନ ତୁ ପଚାରିଲୁ ମୋତେ । ଗୁରୁଙ୍କର ପୂର୍ବଜନ୍ମ କହିଦେବା ତୋତେ ॥
ତ୍ରେତାଯୁଗରେ ଯେ ଯୋଗଲ ନାମେ ଋଷି । ଶାନ୍ତିପଣ ନାମେ ବେଦବ୍ରହ୍ମ କୁଳଚନ୍ଦ୍ର ॥
ଅର୍କ ନାମେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେ ଶଶାଙ୍କ ନାମେ ଶଶୀ । ତ୍ରେତାଯୁଗରେ ଯେ ଅନନ୍ତ ସ୍ୱର୍ଗବାସୀ ॥
ନାମ ଏ ଲୋକ ସେ ଏହଶ୍ରୀରଙ୍ଗା ଯୁଗ । ଉଠିଥିଲେ ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ ହେଲେ ସର୍ବଭୋଗ ॥
ସନାତନ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ବରଷ ଉତ୍ପତ୍ତି । ଶୁଭ ନାମେ ଯୋଗ ସେ ପ୍ରବେଶ ହେଲା ଅପି ॥
ଭୂଜମନ୍ତ୍ର କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଶୌରି ଚନ୍ଦ୍ରବାର । କୃତ୍ତିକା ନାମେଣ ଯେ ନକ୍ଷତ୍ର ସେ ଦିନର ॥
ସେ ଦିନରେ ନରଞ୍ଜନ ଧର୍ମମଣ୍ଡଳରେ । ଆସନରେ ବସିଛନ୍ତି ଗାୟତ୍ରୀ ସଙ୍ଗରେ ॥
ଅଙ୍ଗାମର ଦେହ ସେ ଗୋକ୍ଷୀର ହେମମୟ । ହୋଇଛି ଏ ରଙ୍ଗ ନା ଯେତେବେଳେ ହୋଇଛି ଉଦୟ ॥
କର୍ଣ୍ଣେ ହେମକୁଣ୍ଡଳ ଅପୂର୍ବ ତର୍କ୍ୟ ତେଜ୍ୟାଛି । ଆଦିତ୍ୟମଣ୍ଡଳ ପ୍ରାୟ ଶୋଭା ଦିଶୁଛନ୍ତି ॥

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଶୁଭ୍ର ଯେ ସୁବର୍ଣ୍ଣମାଳ ଅବର ତୁଳସୀ । ସ୍ନାନାଭରଣେ ପୁଷ୍ପମାଳ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ପ୍ରକାଶି ॥
ହାତେ ବେଦପୋଥି ଯେ ହସ୍ତରେ କୁଶମୁଦ୍ର । ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡଯାକ ବହିଛନ୍ତି ଦେହ ॥
ରୁଦ୍ରଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣେ ଦ୍ରବ୍ୟ ନୈ ଥାଟ । ପଦ୍ମାଶ୍ରେ ବସିଛନ୍ତି ତ୍ରିବେଣୀର ତଟ ।
ତାହାଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣେ ଶଙ୍ଖ ଅଛି ବାମହସ୍ତ । ଶ୍ରୀମୁଖରେ ପଢ଼ୁଛି ଯେ ଗାୟତ୍ରୀ ନାମେ ବେଦ ॥
କନ୍ଧମୂଳେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଇତା ଅଛି ଛଟି । ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେଖା ଭ୍ରୂବେଣୀ ଦ୍ୱାଦଶ ଟୀକା ହାଟି ॥
ଯାହାର ଉପରେ ଥାଇ ଛନ୍ତି ମହାଜ୍ଞାତା । ପୃଷ୍ଠିଳର ସହ୍ୟାସେ ହଟେ ବ୍ରହ୍ମବେତ୍ତା ।
ଶ୍ରୀମୁଖେ ଗୋମାତା ଯେ ଚରନ୍ତି ଉଚ୍ଚ ହୋଇ । ଷଡ଼ଯୋଟି ବତ୍ସା ଛନ୍ତି ସଙ୍ଗରେ ଗୋହ୍ରାଇ ॥
ଗୋମାତାଙ୍କୁ ରହିଛନ୍ତି ଧର୍ମଙ୍କର ଅଗେ । ବତ୍ସାମାନେ ତଉଣଳେ ଯେ ଯାହା ସହତେ ॥
ଧର୍ମଦେବତାଏ ଛନ୍ତି ଯୋଗଅଥ ମଠ । ମଙ୍ଗଳମାତା ଖଣ୍ଡାଳି ମଠରେ ସବୁ ଛନ୍ତି ।
ଘରକୁ ଅବୋଧ ବାଡ଼ ସବୁଦଣେ ବେଢ଼ା । ଶତେପୁର ତୋରଣ ପଡ଼ୁଛି ହଣ୍ଡା ଅଢ଼ା ॥
ଏମନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଅଛନ୍ତି ଗୋମାତାଙ୍କ ହିତ । ଚଉକଡ ଚର ଯାଇ ନ ପାଇଲେ ଧାପ ॥
ସମସ୍ତ ବନ୍ଧୁଙ୍କମାନ ଏକରୁଣ୍ଡ ହୋଇ । ବାଡ଼ଭଙ୍ଗି ପଶିଲେ ଧର୍ମଙ୍କ ମଠେ ଯାଇଁ ॥
ହାତ୍ରିମାନ ଭାଙ୍ଗିଣ ଖାଇଲେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅନ୍ନ । ନାରଖାର କଲେ ସବୁ ମାଳମାନମାନ ॥
ଫଳପୁଷ୍ପ କନ୍ଦମୂଳ ଯେତେ ଥିଲା ପୂର୍ବ । ଦାଉଣ୍ଡାଇ କଲେ ସବୁ ଖାଇଲେ ବନ୍ଧୁସବୁ ॥
ଏମନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଅଛନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମା ବେଦବର । ମଙ୍ଗଳ ଅଗ୍ରେହୁ ହଣ୍ଟେ ଚଢ଼ିଲେ ଧାଡ଼ିହାର ॥
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଆସି ଧର୍ମଙ୍କ ନିକଟେ । ଦେଖିଲେ ବନ୍ଧୁଗଣମାନେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ମଠେ ॥
ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ନାଶ କରି କରୁଛନ୍ତି କେଡ଼ । ବାଡ଼ ଭାଙ୍ଗି ଗଲେ ଯେ ଯେ ତ ହେଲେ ପାଷଣ୍ଡ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଧର୍ମଦେବତାଙ୍କ ଅଗ୍ରେ । ଦେଖିଲେ ଆସନେ ବସିଛନ୍ତି ଶାନ୍ତିଯୋଗେ
ମୂଳ କମଳକୁ ଚାପି ଦୃଢ଼ବନ୍ଧ କରି । ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉପରେ ଅଜ୍ଞାନ ନେଇ ଭରି ।
ଷଡ଼ଚକ୍ର ଅତିକ୍ରମି ପଶ୍ଚିମ ପାହାଡ଼ା । ପଦ୍ମହଂସକୁ ଯେ ଦ୍ୱାଦଶ କୋଠି ଛଡ଼ା ॥
ଭେଦନ ସୋଳଦଳକୁ ମଣ୍ଡନ ଫୁଟାଇ । ଷଡ଼ଦଳ ଜିଣି ଶାଖା ଲାଗୁଥିଲା ଯାଇଁ ।
ଶତଦଳ ଭିତରେ ଯେ ସହସ୍ରେ ପାହୁଡ଼ା । ଭ୍ରମର ଚୁମ୍ବିବାକୁ ହୋଇଛି ବାଡ଼ ବେଢ଼ା ॥
ତାହିଁ ସୁମଣ୍ଡଳେ ଯେ ଅମର ସରୋବର । ସହଜେ ଫିଟିଛି ଅଛି ତ୍ରିବେଣୀର ଧାର ।
ଇଡ଼ା ପିଙ୍ଗଳା ସୁଷୁମ୍ନା ଧାର ପଥ । ମନ ଯେ ପବନ ଅଛି ହୋଇଛନ୍ତି ବନ୍ଧ ।
ପାଟିବେଣୀ ତ୍ରିବେଣୀ କଳପବର୍ତ୍ତ ଯେନ । କାଳ କାମ ନିଦ୍ରା ଅଙ୍କୁ ନାତ ହୁଏ ଘନ ॥
ପଞ୍ଚଭୂତ ପଞ୍ଚତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରକୃତିର ଅଂଶ । ମନବୁଦ୍ଧି ଅହଙ୍କାର ସେହିଠାରେ ଦୃଶ୍ୟ ।
ସେହିଠାରେ ଚେତନା ଭ୍ରମଇ ତାହାମଧ୍ୟେ । ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ କୀଟ ପତଙ୍ଗ ସନ୍ଧରେ ॥
ନିର୍ଜାଣି ପବନ ଅଛି ଲାଗୁଥାଇ ଖର । ବାନ୍ଧୁଛି ଅହିଶ ଅଛି ଯାଇ ସେହି ଘର ॥
ଏମସଙ୍କ ପ୍ରଭାତେ ଧର୍ମ ସାଧୁଛନ୍ତି ଜ୍ଞାନ । ମହାଯୋଗ ଆସନରେ ଦେଇଛନ୍ତି ମନ ।
ଏମନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଅଛି ହେଲେ ଦାଉ ଗଲା । ଧର୍ମଦେବତାଙ୍କ ମନ ଉଚ୍ଚାଟ ହୋଇଲା ।
ଅମୃତଲୋଚନେ ଯେ ଚାହିଁଲେ ନିଜଲୋକ । ଦେଖିଲେ ସମ୍ମୁଖେ ଯେ ଗୋମାତା ରହିଛନ୍ତି
ବାମପାର୍ଶ୍ୱ ଅଛନ୍ତି ଯେ ବ୍ରହ୍ମା ବେଦବର । ଦେଖିକରି ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ନିଷ୍ପାପ ॥

Digitized by PPRACHIN, SOA

ସ୍ୱପ୍ନ ବଚନେ ମୋ ବୋଇଲେ ବ୍ରହ୍ମବେତ୍ତା । କାହିଁପାଇଁ ବୈକୁଣ୍ଠଜନେ ଉଭାଅଛ ଏଥା
ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ବୋଇଲେ ଦେବ ଶୁଣିମା ଅବଧି । ଜଗତର ପୁରୁଷ ତୁ ଧର୍ମ ଗୁଣନିଧି ।
ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ଯେତେକ ପୁଣ୍ୟ କରିଥାଇ । ତପସିଦ୍ଧ ହୋଇଲେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଭେଟ ପାଇ ।
ଏସକଳ ବଚନ କହନ୍ତେ ବେଦଜନ । ଗୋମାତାଙ୍କ ଗ୍ରାମରେ ମିଳିଲେ ବତ୍ସାମାନ ।
କଳ୍ପପାଶେ ବେଢ଼ିକରି ରହିଲେ ବାଛୁରୀ । ଧର୍ମଙ୍କ ପଦାର୍ଥ ଖାଇ ନେଉଅଛ ପୂରି ।
ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ତୁଳସୀ ଶୀତଳ ପାଣି ଖଣ୍ଡ । ଏମାନ ଭାଙ୍ଗିଣ ସବୁ କଲେ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ।
କୁଣ୍ଡକଣ୍ଠୁ ସନ୍ଧ ଚେଭ ଖାଇଲେ ବତ୍ସାମାନେ । ଧ୍ୟାନେଣ ଜାଣିଲେ ତାହା ଦେବ ନାରାୟଣେ ।
ନମସ୍କାର ବୋଇଲେ ବତ୍ସାଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ । ଅହୋ ବତ୍ସାମାନେ ତୁମ୍ଭେ ରହିଥିଲ କାହିଁ ।
କେଉଁ ବନେ ଥିଲ କେ ଆଣିଲା କେଉଁ ବାଟେ । ଏ ସବୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଖାଇଣ ପୂରାଅଛ ପେଟେ
ବତ୍ସାମାନେ କହୁଛନ୍ତି ଧର୍ମଦେବତାଙ୍କୁ । ଗୋପଦକର ଯାଉଥିଲୁଁ ଅପାର ଦୂରକୁ ।
ବୁଲିଣ ଅପାର ଦୂର ଜଙ୍ଗଲ ବାଟ । କେଉଁଣସି ପ୍ରକାରେ ଯେ ନ ପୂରିଲା ପେଟ ।
ବୁଲି ବୁଲି ଆଇଲୁଁ ଅନେକ ଦୂର ପୁଟି । ବାହାରେ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ସୁନ୍ଦର ମଠ ଗୋଟି ।
ଦ୍ରବ୍ୟଥାଳି ଭଣ୍ଡାର ଯେ ପୂରିଥିଲା ତହିଁ । ମୋ ଯାହା ଭୋଗରେ ସବୁ ଖାଇଲୁଁ ଗୋସାଇଁ ।
ଉତ୍ତମ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଅନ୍ନ ପୂରିଥିଲା ଭଣ୍ଡ । ହାଣ୍ଡିମାନ ଭାଙ୍ଗି ସବୁ କଲୁଁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ।
ଯେ ଯାହା ଇଚ୍ଛାରେ ଯେ ହୋଇଲୁ ମନ ରଙ୍ଗି । ଫୁଲ ତୋଟା ସହିତେ ଖାଇଲୁ ସବୁ ଭାଙ୍ଗି
ଷଟ୍‌ମୂଳ ଅଙ୍କୁର ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଥିଲା । ଇଚ୍ଛା ସକଳେ ଭୁଞ୍ଜିଲୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପଣିଲା ।
ତାହାର ପଦାର୍ଥମାନ ନାଶ କଲୁଁ ତହିଁ । ଅତ୍ତାର ଦେବାକୁ ଅଜୁ ନ ଥିଲେ ଯେ କେହି
ଲୋକ ଶୋଷେ ଲଙ୍ଘିତ ଯେ ପାଉଥିଲୁଁ କଷ୍ଟ । ବେଣୁକର ଗୋସାଇଁ ଉଦର ହେଲୁଁ ତୁଷ୍ଟ
ଧର୍ମଦେବ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ମନ୍ଦକର୍ମ୍ୟ କଲ । ଆମ୍ଭର ମହିଥି ଭାଙ୍ଗି ପାପ ଆଚରିଲ ।
ଯେଉଁ ପୁଷ୍ପ ତୋଟା ତୁମ୍ଭେ କଲ ଦୂର ଦୂର । ତାହା ନେଇ ଆମ୍ଭେ ଯେ ଦେବତା ପୂଜାକରୁ
ନାନାଦ୍ରବ୍ୟ ପୂରିଥିଲା ସବୁ କଲ ନାଶ । ମଠର ଭିତରେ ପଶି ଅରଜିଲ ଦୋଷ ।
କାହିଁ କାହିଁ କପାଇଁ ଅର୍ଜିଲ ପାପକର୍ମ । ଆଣାହିଁ ଲୁଟିଲ ଏବେ ନାଶ କଲ ଧର୍ମ ।
ଏହିକ୍ଷଣି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଲାଗିବ ବଡ଼ କ୍ଷୁଧା । ଅନ୍ନ ନ ପାଇଲେ ବ୍ୟାଧି ହୋଇବ ଯେ ବାଧା ।
ବ୍ୟାଧି ହେଲେ ଧର୍ମ କର୍ମ ରହିବ କି ଆଉ । କର୍ମଧର୍ମ ସହିତେ ବୁଡ଼ିବ ଗୃହୁଁ ସ୍ୱହୁଁ ।
ତଦନ୍ତେ ଦେବତା ପୂଜିବୁଁ କଣ୍ଠୀକ୍ଷେତ୍ରେ । ଧୂପ ଦୀପ ନଇବେଦ୍ୟ ଦେବୁଁ ତାଙ୍କ ଆଗେ ।
ନାରଖାର ଭକ୍ଷଣ ଖାଇଲ ତୁମ୍ଭେ ଯହୁଁ । ଦେବତା ପୂଜା ସହିତେ ସରିଲା ଏଥିହୁଁ ।
ଦେହେ ବଡ଼ ତୋଟା ଯହୁଁ କରି ନାରଖାର । ବାଡ଼ ଜାଳୁ ସହିତେ ଭାଙ୍ଗିଲ ଗୃହ ମୋର
ଏହିକ୍ଷଣି ବିଶ୍ରାମ କରିବୁଁ ଆମ୍ଭେ କାହିଁ । ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ରକ୍ଷିବା ଆଗେ ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଖାଇ ।
ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂସାରେ ଭୁଞ୍ଜଇଅଛୁ ଯାହା । ପଞ୍ଚସ୍ୱର୍ଗ କରିଛୁ ଖାଇବ ବୋଲି ତାହା ।
ଆମ୍ଭର ଲୋଚନେ ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଖୁ ଯହିଁ । ବାଡ଼ ଭାଙ୍ଗି ଖାଇଲେ ଆମ୍ଭର ଦୋଷ ନାହିଁ ।
ଆହାର ନ ପାଇଲେ ଆମ୍ଭେ ବୁଲୁଁ ଚରିଅଡ଼ । ଆମ୍ଭ ଜନ୍ମରେ ଗଣା ଜାନ୍ତୁ ଦଣ୍ଡାବାଡ଼ ।
ଆମ୍ଭର ମନକୁ ଲୋଭ ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ରସ । ବାଡ଼ ଥିଲେ ତାହା ଭାଙ୍ଗି ବଳେ ଖାଉଁ ପଶି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଦେଶନ୍ତର ପୁର ଚୋଷ୍ଠା ଭାଗ ହଲୁଁ ଯାଇଁ । ତୁମ୍ଭର ଯେ ମଠ ବୋଲି ନ ଜାଣୁ ଗୋସାଇଁ ।
ଅନ୍ଧାର ହୁଥାଏ ଏବେ ଶୁଣିମା ଯୁବତି । ସେ ବାଟେ ଯେ ଆସୁଥିଲେ ବ୍ରହ୍ମା ବେଦପତି ।
ଆମ୍ଭର ଅଗାଛ ଯେ ଯେ ଦେଖୁଥିଲେ ରହି । ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ହେଲେ କର୍ପା ଗଢଇ ଅଜ୍ଞ ହୋଇ
ନେ ହସଇ ବୋଲନ୍ତେ ଟିକ୍କ ଧର୍ମଙ୍କର ମଠ । ହାହିଁ ପାଇଁ ଅନ୍ୟାସେ ଭାଙ୍ଗିଲି ଯେନୁ ଗୃଟ ।
ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ହୋଇଣ ସେ ତ ହସିଲେ ଏବେ । ଦେଉଛେ ବାଳୁତମତ ବୁଦ୍ଧି ଅବା କେତେ
ଅବର ହଥାଏ ଶୁଣ ତୁମ୍ଭେ ବ୍ରହ୍ମଦେବ । ଜାତ କଲା ଜନନୀ ଯେ ଅନନ୍ତ ଗୋମାତା ।
ଯାହା ଦୃଷ୍ଟିରେ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ରହିଅଛି । ତାହାଙ୍କୁ ଛୁଇବାର ହୋଇ କେଉଁ କଥା ଅଛି
ସେହି ପୁଣି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଭକ୍ତଜନ୍ତୁଟି ଙ୍କ ସବୁ । ମନ୍ଦିଅ ଅଜ୍ଞାରୁ ତୁମ୍ଭେ ନ ଯିବଟି ବାବୁ ।
ଏମନ୍ତ ହୋଇଲେ ଅମ୍ଭେ ହାହିଁ ପାଇଁ ଯାଉ । ତୁମ୍ଭର ପଦାର୍ଥମାନ କାହିଁପାଇଁ ଖାଉ ।
ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ଯେତେମାନେ ତ ଜାଣିଲେ ଲେଶ । ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଗୋସାଇଁ ତୁମ୍ଭେ ବାଳୁଅଛ ଦୋଷ
ଏହା ଶୁଣି ଜଗନ୍ନାଥ ବୋଇଲେ ଅଦ୍ୟାପି । କ୍ରୋଧରହେ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଅଟ ମହାପାପୀ ।
ତୁମ୍ଭେ ଅବା ବୋଲ ଅମ୍ଭେ ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ଲୋକ । ଅଜ୍ଞାନେ ପାତକ ହଲେ ପାତଯିବ ହାନ୍ତି
ନ ଜାଣିଲୁ ଗ୍ଳେଦ ପିତା କହୁଥାନ୍ତି ମୂଢ଼ । ଅଗ୍ନିକି ମାଡ଼ିଲେ ତ ପୋଡ଼ଇ ତାହା ଗୋଡ଼ ।
ଏତେ ବୋଲି ଧର୍ମ ଯେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ । ତୁ ଯେବେ ଦେଖିଲୁ କର୍ପା ତ ଦେଲୁ ଅଡ଼ାଇ
ତାଣ୍ଡ ତାଣ୍ଡ ହରଜ୍ଞାନ ହେଲୁ ଚତୁର୍ମୁଖ । ବଚ୍ଛାମାନେ ଖାଇଲେ ତୁ ଦେଖିଲୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।
ଯେତେବେଳେ ମଠରେ ଯେ ପଶିଥିଲେ ଯାଇଁ । ଦେଖିକରି କର୍ପା ତୁମ୍ଭେ ତ ଦେଲ ଅଡ଼ାଇ
ପାପ ପୁଣ୍ୟ ବେଦ ଅଛ ନ ଜାଣିଲୁ ଲେଶ । ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରମାଣେ ଲାଗିଲା ତୋତେ ଦୋଷ
ଗୋମାତାହିଁ ଅଜ୍ଞାନ ଯେ ନ ଜାଣଇ କିଛି । ବାଳୁତପୁଣହିଁ ଚର୍ପା ସଙ୍ଗେ ଯେନ ଅଛି ।
ଦୁଷ୍ଟପୁଣ ବୋଲି ଏ ଅଗନ୍ତୁ ଜାଣିଥିଲ । ଅମ୍ଭ ମଠ ନିକଟକୁ କିପାଇଁ ଆଣିଲ ।
ତରଯିବା ପାଇ ତାଙ୍କୁ କର୍ପା ଦେଲ ଗଡ଼ି । ବେଦୃପା ଧାଶରେ କର୍ପା ଡୋହିଲା ତ୍ରିହାଙ୍କ
ଏହାଯୋଗେ ଅମ୍ଭର ସମସ୍ତ ଜନ୍ମ ପାପ । ଅମ୍ଭରେ ଏହାକୁ ଯେ ଲାଗିବ ନଷ୍ଟ ଦୋଷ
ନିଷ୍ପୃ ଜାଣିଲୁଁ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଦେ ଅପ୍ରାପ୍ତ । ଧର୍ମମାର୍ଗ ଛାଡ଼ିଲା ପ୍ରପଞ୍ଚ ଦୁଷ୍ଟ ବୁଦ୍ଧି ।
ପାପ ଅନୁକ୍ରମେଣ ପାଇବ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ । ମାନବ ହୋଇଣ ତୁମ୍ଭେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଲୋକ ଯାଅ ।
ସଦ୍ୟସ୍ତେ ଜନମ୍ୟାଏ ଅମ୍ଭ ଶାପ ଦେଉ । ପତି ପତ୍ନୀ ହୋଇବ ଗୋମାତା ବ୍ରହ୍ମା ଦେବ ।
ଷଡ଼ ଗୋଟି ବଚ୍ଛା ଯେ ହୋଇବେ ତୁମ୍ଭ ପୁଅ । ଅବନ୍ତୀ ନଗରେ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇବ ଜନ୍ମତ
ବ୍ରହ୍ମାଏ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଜଗନ୍ନାଥ । ଶାପରୁ ମୁକ୍ତ ଯେ କେମନ୍ତ ହେବୁଁ ପାର ।
କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଯେ ଛୁଟିବ ପାପଗ୍ରସି । ଏସନେକ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରଭୁ ଧାତକାରେ ଦେସ ।
ଜଗନ୍ନାଥ ବୋଇଲେ ଶୋହାଏ ବଚନ ଯନ୍ତେ । ଦ୍ୱାପର ହୋଇବ ଯେ ଦେବସ୍ତ୍ରୀ ଯୁଗ ଅନ୍ତେ
ରଙ୍ଗା ଅବତାର ଯେ ହୋଇବେ ଶ୍ରୀବଳରାମ । ତେତେବେଳେ ତୁମ୍ଭର ଯେ ଦୋଷ ନାଶଯାଉ
ତୋହର ଘରକୁ କୃଷ୍ଣ ଯିବେ ବଢ଼ିବା ପାଇଁ । ଷଡ଼ଗୋଟି ପୁଅ ତୋର ମରିଥିବେ ବୁଡ଼ ।
ଜନ୍ମଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣା ଲେଖି ଯାଚିବେ ଦାମୋଦର । ମଲାପୁଅମାନଙ୍କୁ ଆଣିଣ ଦେବେ ତୋର ।
ସେହିଠାରୁ ଅବ ପାପ ଛିଡ଼ିବ ତୋହର ଯେତେ । ଗମକୃଷ୍ଣ ଦର୍ଶନେ ହୋଇବୁ ପୁଣ୍ୟମୟ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଏତେ ବୋଲି ମଉନ ହୋଇଲେ ନରହର । ସାବଧାନେ ଶୁଣ ତୁ ଅର୍ଜୁନ ମହାବୀର ।
ଧର୍ମଙ୍କର ଘରେ ଦୟ ଶୋଭାନ୍ତା ବୃନ୍ଦାବନ । ମନେ ଜାତ ହୋଇଲେ ମାଧବ ଦେହ ଦେନ
ନବ ସାତ ଚନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କ ଏହିମତ ଗଲା । ସହସ୍ର ଜନମେ ତାଙ୍କ ସୁଦଶା ପଡିଲା ।
ପୂର୍ବର ଶାପରେ ଯେଉଁ ପୃଥ୍ୱ ସ୍ଥଳେ ମଣ୍ଡ । ଯମ ରଜା ପୁରୁ ତାହା ଅଣିଲୁଁ ଉଦ୍ଧର ।
ଏହି ଜନ୍ମଠାରୁ ସେ ଯେ ଉଦ୍ଧରେ ଭକ୍ତିନ୍ତେ । ଅଭିଶାପ ତୁଟିଲା ବସିବେ ସ୍ୱର୍ଗପଥେ ।
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ହେ ପାଣ୍ଡବ ଗୁଣମଣି । ତୁ ଯେ ପୁଚ୍ଛା କଲୁ ଶାନ୍ତିପଣ ପୂର୍ବବାଣୀ ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ସେ ହୋଇଥିଲେ ଜାତ । ଶାପ ପାଉଗଲା ଏବେ ହୋଇଲେ ମୁକତ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନାମର ଯେ ବୃଦ୍ଧି ଅବା ହେବେ । ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ବର୍ଣ୍ଣର ପଦ ଯୋଖିଅଛୁ ଯେତେ ।
ବୃଷଭା କପଲୁ ଉଡ ଉତଲା ଉପମା । ଯୋଗିଜନ କୁଳକୁ ସେ ଅନନ୍ତ-ଚନ୍ଦ୍ରମା ।
ଜ୍ଞାନବନ୍ତ ଓଷ୍ଠିରେ ଚାଖିବେ ଏଥି ଭାବ । ସଂସାର ସମୁଦ୍ର ଭେଳା ତରିବାକୁ ନାବ ।
କୌତୁକମୟ ପଦ ଅମୃତ ଏନେ ଏକତ । ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣରି ଯାହା ଯୋଡଅଛୁ ଯେତେ ।
ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କହିଲେ ଯେଉଁ ବାଣୀ । ସାଧୁଜନ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇବେ ତାହା ଶୁଣି ।
ଅମୃତ ଦତନ ଏ ଅପୂର୍ବ ଦିବ୍ୟ ରସ । ନାମରତ୍ନଗୀତାରେ କହିଲେ କୃଷ୍ଣଦାସ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତା ଶ୍ରୀହରି ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ଶାନ୍ତିପଣ ପୂର୍ବଜନ୍ମ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଊନବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ କୃପାସିନ୍ଧୁ । କଥାଏ ପୁଚ୍ଛିବି ମୋତେ କହ ଦୀନବନ୍ଧୁ ।
ପ୍ରସନ୍ନବଦନେ ତୁମ୍ଭେ କହ ସନ୍ଦେହ ଛିଣ୍ଡି । କେଉଁ କଥା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଖି ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୋତେ ଫେଡ଼ିବି ଭ୍ରମ । ଶୁଣ ଅଭେଦ ବାକ୍ୟ ତାହା ହୋଇ ଏକମନ ।
ଆମ୍ଭେ ଯେ କହିଲେ ତୁ ଯେ ଅଗଣରି ଜାଣ । ବେଦରେ ଠାରୁ ବେଦଭେଦ କଥା ଶୁଣ ଜାଣରି ଅଣୁ ।
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରପ୍ରକାରେ ବସ୍ତୁ ଯେତେକ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ମୁନିମାନେ କହିଛନ୍ତି ବଡ଼ଗୋଟି କଥା ।
ପ୍ରଥମେ ଆପଣା ଆୟୁ ନ କହିବ ପରେ । ଧନ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଛି କରି ଯେତେ ଥିବ ଘରେ ।
ଗୃହମ୍ଭର ଛିଦ୍ର କଥା ନ କହିବ କାହିଁ । କର୍ଣ୍ଣପଥେ ଯେଉଁ ମନ୍ତ୍ର ଗୁରୁ ଥିବେ କହି ।
ଉତ୍ତମ ରସ ଯେ ଯୁବତୀମାନଙ୍କ କଥା । ଏମାନ କହିଲେ ପାର୍ଥ ଆପଣାକୁ ବ୍ୟଥା ।
ତପ ଦାନ ଅପମାନ ଔଷଧ ସହିତେ । ଏକଥାହିଁ କାହିଁ ନ କହିବ କଦାଚିତେ ।
ବୁଦ୍ଧିଜନେ ଗୁପତ କରିଣଥିବ ଏହା । ମୁନିମାନେ ଶାସ୍ତ୍ରପଥେ କହିଛନ୍ତି ଯାହା ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ମହାବାହୁ । ଭଲକଥା ଗୋଟିଏ ମୁଁ ଚରଣେ ଜଣାଉ ।
ସମ୍ପ୍ରତି ବର୍ଣ୍ଣିବି ମୋତେ କହ ଚକ୍ରପାଣି । କେତେ ଲୋକଙ୍କର ମନ ନୁହଇ ଜାଣି ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପୃଚ୍ଛା କଲୁ ସନ୍ଧି ମୋତେ । ଏଡ଼େବଡ଼ ବୁଦ୍ଧି ବର୍ଣ୍ଣିଥାଇ ଜନ୍ମ କେତେ ।
ଯେତେ ଲୋକମାନଙ୍କର ମନ ନୁହେ ଜାଣି । ତୋ ଆଗ କହିବି ପାର୍ଥ ଶୁଣ ଦିବ୍ୟ ବାଣୀ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ନଖ ବଢିବାର ଯେସନ ଶରୀରର ଧର୍ମ । ବଢ଼ିଷା ନବଧର୍ମା ଯେ ମରଣକୁ ଯେମ ।
କଉରବ ହୃଦୟ ଅବର ସୃଷ୍ଟିଜନ । ଦେବେ ତ ଜାଣନ୍ତି ପାର୍ଥ ଏତେଲୋକ ମନ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଦେବଦେବ । କଥାଏ ପୁଚ୍ଛିବି ମୋତେ କହ ତଥ୍ୟଭାବ ।
ଯେଉଁ ଲୋକ ଘର ପୋଡ଼ି ମନୁଷ୍ୟକୁ ମାରେ । ଗରଳ ଦେଇଣ ଯାକୁ ପ୍ରାଣେ ନାଶକରେ ।
ଶସ୍ତ୍ରେ ଛେଦିଣ ଯାହାକୁ କରଇ ଯେ ନାଶ । ଧନ ହାନି କରଇଲେ ଯେତେ ହୋଏ ଦୋଷ ।
ଦୁଷ୍ଟ ବଳେ କଳତ୍ର ହରଇ ପରସ୍ତ୍ରୀଙ୍କି । ଏ ଷଡ଼ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରଭୁ କେଉଁ କୃତ୍ୟ କର ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଯେ କରଇ ଏତେ କୃତ୍ୟ । ଏ ଷଡ଼ଲୋକଙ୍କୁ ପାର୍ଥ ପ୍ରାଣେ କର ହତ ।
ଯାହାକୁ ଦେଖି ଜିଘାଂସଇ ତାକୁ କର ନାଶ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇଲେ ତହିଁ କିଛି ନାହିଁ ଦୋଷ ।
ସଂସାରମଣ୍ଡଳୁ ସିନା ପ୍ରାଣେ ତାକୁ ମାର । ଆତତାୟୀମାନଙ୍କୁ ଯେ ମହାଦୃଷ୍ଟ ହର ।
ଆପଣାର ସ୍ଥଳୁ ଯେବେ ଛାଡ଼ିଦେବ ବାସ । ତାହାକୁ ନେମନ୍ତ୍ରେ ପ୍ରାଣେ କରିବଟି ନାଶ ।
ବାଳକେ ଦୋଷ ଯେବେ କରିବେ ନ ଜାଣି । ତାହାଙ୍କୁ ନେମନ୍ତ୍ରେ ପ୍ରାଣେ ମାରିବାଟି ପୁଣି ।
ବୃଦ୍ଧ ଯେବେ କରିବଟି ପରଭୂ ବନିତା । ତାହାକୁ ମାରିଲେତ ଲାଗିବ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ।
ବୃଦ୍ଧ ଲୋକ ହୋଇ ଯେବେ ପୋଡ଼ିଦେବ ଘର । ତାହାକୁ ମାରିବା ଏତ ନୁହଇ ବେଭାର ।
ଦାମୋଦର ଗୁଣ ଆଗେ କହିଲ ଯେ ତାହା । ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ବିଚାରିଲେ ନ ହରିଟି ଏହା ।
ଯେତେକଥା ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ପଚାରିଲୁ ଆଣି । ପାପ ପୁଣ୍ୟ ଯେ କରଇ ତାହା ଅମ୍ଭେ ଜାଣି ।
ଅଦୃଶ୍ୟେଣ ତନୁ ତହିଁ ମଧ୍ୟେ ଦେଲୁ ବାଡ଼ । ତୁରଙ୍ଗ ନିଷ୍ଟିକେ ରହିଲେ ଦୁଇ ଅଡ଼ ।
ହାଙ୍କ ଝାମ୍ପ ଦଅନ୍ତେ ମଣ୍ଡୂକ ଜଳ ଖରେ । ଲମ୍ଫଟେ ଉଡ଼ିଲ ଯାଇଁ ସର୍ପର ଦାବରେ ॥
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ହାଡ଼ ହୋଇ ନାହିଁ କିଛି କଥା । ସୁଭଟଙ୍କ ଯେ ସୁମରଇ ସେତ ମନବ୍ୟଥା ।
ତତକ୍ଷଣେ ମଣ୍ଡୂକ ଯେ ଭସ୍ମ ଉଡ଼ିଗଲା । କାହାକୁହିଁ ଦୃଷ୍ଟ ଲୋକନେ ନ ଦେଖିଲା ।
ଆରତପ୍ରାଣୀଙ୍କି ଅମ୍ଭେ ବିପଦରୁ ତାରୁଁ । ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଅମ୍ଭେ ରକ୍ଷା କରିପାରୁଁ ॥
ଜୀବରୂପେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କର ହୃଦମଧ୍ୟେ ଥାଉଁ । ସାଧୁ ବଡ଼ ପରିଯନ୍ତେ ସବୁଠାରୁ ଯାଉଁ ।
ଗୃଧ୍ରାଙ୍କ ଲୋଡ଼ିଲେ ତାକୁ ଆପେ ଦେଉଁ ଦେଖା । ଜାତପାଟକରେ ପାର୍ଥ ଅମ୍ଭେ ଦେଖିଲେଖ
ଏହା ଜାଣୁଥାନ୍ତୁ ଯେ ସହସ୍ର ଛନ୍ଦ ବାଧା । ସହସ୍ରେ ସନ୍ଧାଣ ତାକୁ ଭୋଗାଇଲେ ଖେଦ ।
ପ୍ରଭୁ ଭଣ ବୋଇଲାକୁ ଚିହ୍ନିଲୁଁ ସଙ୍କଟେ । ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲା ଦେହ ନ ପାଇଲା ଭେଟ ।
ଯେ ଯହିଁରେ ଯାହା ସମର୍ପଇ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଚିତ୍ତେ । ବିଷ ବୋଲି ଦେଲେ ସେ ଅମୃତ ହୁଏ ମୋତେ ।
ଭକତର ମନ ଜାଣି ବସ୍ତୁକୁ ଯାଉଁ । ଖବର ରହିଲା ଅନ୍ନ କୃପଣରେ ଖାଉଁ ।
ଭକତର ଭାବକୁ ଦ୍ରୌପଦୀର ଭୃତ୍ୟ ହୋଇ । ବଡ଼ିମା ହୋଇଲି ମୁଁ ଯେ କ୍ଷଣେ ନ ସହଇ
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ଗରବ କଲା ମୋତେ । ତହିଁର ପ୍ରସ୍ତାବ ପାର୍ଥ କହିବା ତୋତେ ।
ଅଷ୍ଟବକ୍ରେ ନମିଣି ଗୋଳାଲ ଘର ଗୋଟି । ମୁକୁଟା ଯୋଡ଼ିଣ ତହିଁ ଦେଲା ରତ୍ନ ଛଟି ।
ମନେ ମନେ ଗରବ ବହିଲା ସୁରାଧୀଶ । ବୋଇଲା କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅଜ ଦେଖାଇବି ପୁର ।
ଯାଦବନାଥ ହୋଇ ଅମ୍ଭ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଆସଇ । ଘର ଯେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଭୁ ଭୋଳନ୍ତୁ ବୋଇଲା ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ସୁନାସୀର ଗର୍ବ କଲା । ବୈକୁଣ୍ଠଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ କରି ଭୋଳନ୍ତୁ ବୋଇଲା ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଇନ୍ଦ୍ରର ବଚନେ ଆମ୍ଭେ ଗଲୁଁ ଉତ୍ତପର । ଗୋତମ ଋଷିଙ୍କି ଆମ୍ଭେ ଦେଖିଲୁଁ ବାହୁଡ଼ ।
ତପସ ମଠରେ ସେ ଜପନ୍ତି ମୁନିବର । ସେ ହନ ତାହାଙ୍କୁ କହଉଛି ପାଳିନ୍ଦ୍ର ।
ଥରହର ହୋଇ ମୁନି ଦଶ୍ୟିଛନ୍ତି ବସି । ଚଉପାଶେ ବ୍ୟାଧି ତାଙ୍କୁ ଆକ୍ରମିଛି ଆସି ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହେ ସାବଧାନେ ଜ୍ୱର । କ୍ଷଣମାତ୍ର ସ୍ଥଳରେ ବିଶ୍ରାମ ଯାଇଁ କର ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ମୋ ବନ୍ଧୁ ଭେଟି ଆସୁଛନ୍ତି ମୋତେ । ତେଣୁକରି ଆମ୍ଭେ ଆଜ୍ଞା ଦେଉଅଛୁଁ ତୋତେ ।
କଥା ଶୁଣି ତାହାଙ୍କୁ କହିବା ଯାଏ ବାରୁ । ଦଣ୍ଡେ ମାତ୍ର ସ୍ଥଳରେ ବିଶ୍ରାମ କରଥିବୁ ।
ମୁନିଙ୍କ ବଚନେ ଅଙ୍ଗୁ ଗ୍ଲୁଡ଼ିଲାକ ଜ୍ୱର । ସ୍ଥଳ ଖଣ୍ଡି କମ୍ପିଲା ହୋଇଣ ଥରହର ।
ତାହା ଦେଖି ମନେ ଚନ୍ତା କଲୁ ସହାସରେ । ବୋଇଲୁ ଏ ସ୍ଥଳ କମ୍ପୁଅଛି କିମ୍ପାଇଁ ।
ଗୋସାଇଁ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ସୁରାସୀର । ହୋଇବେ ଯେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ହରେ ଯେ ପାଳନ୍ତର ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଭେଟିବା ପାଇଁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲୁଁ ଯେଣୁ । ସ୍ଥଳରେ ବିଶ୍ରାମ କରି କମ୍ପୁଅଛି ତେଣୁ ।
ଶୁଣିକରି ଇନ୍ଦ୍ର ହୋଇଲେ ମହାବିସ୍ମୟ । ବୋଇଲା ଏ କଥା ମୋତେ ଗୋଚର ତ ନୁହେଁ ।
ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣରେ ଜ୍ୱର ଅଙ୍ଗୁ ଖସିଗଲା । ଏତେ ଋଷି ଖୋଟାଙ୍କୁ ହ ବ୍ୟାଧି ପୀଡ଼ା କଲା ।
ଏ ଦେହ ବହିଣ ଯେତେ ଜନ୍ମ କରି ବାରୁ । ଦଶ୍ତରଣ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ତ ଅଜ୍ଞାନୀ ସବୁ ।
ତପୀ ଲୋକମାନେ ଖଣ୍ଡ ନ କରନ୍ତି କାହୁଁ । ଏତେ ଋଷି ଖୋଟାଙ୍କୁ ତ ଜ୍ୱର କରୁଅଛୁ ।
ମୁନିଙ୍କି ଗୃହିଣ ଯେ ବୋଇଲନ୍ତି ସମ୍ପ୍ରୋଜନ । ମଠ ଖଣ୍ଡି ଦଦଳ ଚ ଧରିଅଛି ମୁନି ।
ଆଙ୍ଗି ପଡ଼ୁଅଛି ଆଜି କେତେତ ଦଜ ଶ୍ରବ । ତବତ ତ ବଳେ ପୁଣି ସମ୍ଭେସ୍ତନ ଯିବ ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ବଚନେ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ବ୍ରହ୍ମାବନ୍ତି । ଅପାର କାଳରୁ ମଠ ଏହିପରି ଅଛି ।
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେତେ ବୟସ ଶୁଣ ଶଚୀଶ୍ୱର । ଏ ମଠ ଖଣ୍ଡି ହ ସେହିଦିନୁ ଅଛି ରହି ।
ଡୋଟି ହୋଇ ବସ୍ତ୍ର ଗଲେ ପ୍ରଭେ ଶଚୀନାଥ । ବ୍ରହ୍ମା ତହିଁ ହେଉଛୁଗଲେ ହେ କରବ ଅନ୍ତ
ଖଙ୍ଗାବାଳି ଯେତେ ଏ ମଠକୁ ହେଲା ଦେହେ । ଏ ମଠ ଖଣ୍ଡିରୁ ଅଧୁ ହୋଇଲାଣି ତେତେ ।
ଶୁଣିକରି ତେବେ ହୋଇଲେ ସୁରପତି । ମୁନିଙ୍କି ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ମହାଯତି ।
ଏ ତୁମ୍ଭର ଜାନୁରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଚନା ପଡ଼ । ଲୋମମାନେ ଏଠାରୁ ହେମନ୍ତେ ଗଲେ ଗ୍ରଢ଼
ସୁରପତି ବଚନେ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ତୁହି । ସ୍ୱର୍ଗେ ଏକ ଇନ୍ଦ୍ର ଗଲେ ଲୋମ ଏକ ଯାଇ ।
ତେଣୁକରି ଜାନୁ ମୋ ହୋଇଛି ଏତେ ଚନ୍ଦ । ଶୁଣିକରି ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଲାଗିଲା ମହାଦ୍ୱନ୍ଦ ।
ମନେ ମନେ କଷ୍ଟ ହୋଇ ବୋଇଲେ ଶଚୀସାଇଁ । ଭବ ଖଣ୍ଡି ହୋଇଲି ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଅଣି ଯାଇଁ ।
ଏତେ ବୋଲି ପାଦପଦ୍ମେ ଦଣ୍ଡବତ ହେଲା । ଦୋଷ କ୍ଷମା କର ବୋଲି ବୋଲନ୍ତେ ବୋଇଲା
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ ନନ୍ଦପୁଅ । ଦଶଅବତାର ପ୍ରଭୁ କେଉଁ ସ୍ଥାନେ କଥ ।
ମାତା ପିତା ଦେବଣ ଗୁରୁଙ୍କ ମଠ ନାହିଁ । କେଉଁ ଦାନବକୁ ମାର କେଉଁ ଯୋଗେ ରହି
ଅର୍ଜୁନ ବଚନେ ଯେ କହନ୍ତି ପଦ୍ମନାଭ । ଭଲ ସନ୍ଦ ପୋଟିଏ କହଣ କଲ ଠାବ ।
ଆମ୍ଭ ମନେ ଯେଉଁ କଥା ନ ପଡ଼ଇ ବାରୁ । ତାହାକୁ ହେମନ୍ତ କରୁ ଠାବ କରୁ ବାରୁ ।
ଦଶଅବତାର ବର୍ଣ୍ଣ ଯେମନ୍ତ ପ୍ରମାଣ । ମତ ସ୍ଥିର କରି ପାର୍ଥ ବେଦନ କର୍ଣ୍ଣେ ଶୁଣ ।।
ପ୍ରଥମେଣ ମତ୍ସ୍ୟ ଅବତାର ରୂପ ଧରି । ମାତାଙ୍କର ନାମ ମୋର ଶଙ୍ଖାବତୀ ନାସ୍ତି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ପିତାଙ୍କର ନାମ ମୋର ମୃକଣ୍ଡୁ ଋଷି ଶୁଣ । ଗୁରୁଙ୍କର ନାମ ମାନଧାତା ଅଟେ ଜାଣ ।
ଋଷିବର କଟକ ଦ୍ୱାରିକା ନାମେ ପୁର । ଦାନବର ନାମ ଯେ ଅଟଇ ଶଙ୍ଖାସୁର ।
ଦ୍ୱିତୀୟ ଜନମ ଅମ୍ଭେ କୂର୍ମରୂପେ ଜାତ । ପଦ୍ମାବତୀ ନାମେଣ ଆମ୍ଭର ଜନ୍ମ ମାତ ।
ପିତାଙ୍କର ନାମ ଯେ କମଳ ଋଷି କହ । ଗୁରୁଙ୍କର ନାମଟି ଯେ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ହୋଇ ।
ମାନସରୋବର ନାମ ଅଛି ଅନୁପମ । ମଧୁକୈଟଭ ବୋଲିଣ ଦାନବର ନାମ ।
ବେନି ଅବତାର ପାର୍ଥ ଏହଠାରୁ ଗଲା । ଆବର କଥାଏ ତୋତେ କହୁଅଛି ଭଲା ।
ତିନି ଅବତାରେ ଅମ୍ଭେ ବରାହ ମୂରତି । ମାତାଙ୍କର ନାମ ଯେ ଅଟଇ ଲୀଳାବତୀ ।
ପିତାଙ୍କର ନାମ ପାର୍ଥ ହରିବଳ ଋଷି । ଗୁରୁଙ୍କର ନାମ ଯେ ତାଳମା ମହାଋଷି ।
ଘଣ୍ଟାଧିପ ପୁର ଯେ ମିଥିଳା ନଗ୍ର ଜାଣି । ଦନ୍ତମୂନେ ଛନ୍ଦ ଧରି ଧଇଲୁଁ ଧରଣୀ ।
ତିନି ଅବତାର ପାର୍ଥ ଏହଠାରୁ ସରି । ଆବର କଥାଏ କୁ ତହା ଶୁଣ ହେତୁ କରି ।
ଚତୁର୍ଥ ଅବତାରେ ନୃସିଂହ ରୂପ ଧରି । ମାତାଙ୍କର ନାମ ମୋର ବୃନ୍ଦାବତୀ ନାରୀ ।
ପିତାଙ୍କର ନାମ ଯେ ଅଟଇ ବସୁବନ୍ତ । ଗୁରୁଙ୍କର ନାମ ଯେ ଅଟଇ ଜବ୍ୟଦନ୍ତ ।
ଷଡ଼ାଧିପ ପୁର ପାର୍ଥ ଜନପୁର ହୋଇ । ଦାନବର ନାମ ଯେ ହିରଣ୍ୟ ବୋଲି କହି ।
ଚାରି ଅବତାର ପାର୍ଥ ଏହଠାରୁ ଗଲା । ଆବର କଥାଏ ତୋତେ କହୁଛେବା ଭଲା ।
କ୍ଷେତ୍ରାଧିପ ସ୍ଥାନ ଯେ ବସନ୍ତ ନଦୀ ସ୍ଥଳୀ । ଦାନବର ନାମ ଯେ ପ୍ରତାପୀ ମହା ବଳୀ ।
ପଞ୍ଚ ଅବତାର ମୋର ଏହଠାରୁ ସରି । ଆବର କଥାଏ ପାର୍ଥ ଶୁଣ ହେତୁ କରି ।
ଷଷ୍ଠ ଅବତାରେ ପର୍ଶୁରାମ ରୂପେ ଜାତ । ରେଣୁକା ନାମରେ ଯେ ଆମ୍ଭର ଜନ୍ମ ମାତ ।
ତାତର ନାମ ମୋର ଯମଦଗ୍ନି ଋଷି । ଗୁରୁଙ୍କର ନାମ ମୋର ଅଗ୍ନି ମହାଋଷି ।
କ୍ଷେତ୍ରାଧିପ ପୁର ପାର୍ଥ ହୋଇପୁର ଯେଉଁ । ତହିଁ ଥାଇଁ ମାରିଲୁଁ ଦାନବ ସହସ୍ରବାହୁ ।
ଷଷ୍ଠ ଅବତାର ପାର୍ଥ କହିଦେଲୁଁ ତୋତେ । ଶୁଣ ଯେଣୁ ବଡ଼ଯୁ ହୋଇ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଛୁ ମୋତେ ।
ଶ୍ରୀରାମ ରୂପେଣ ପୁଣ ସପ୍ତମେ ଜାତ । କଉଶଲ୍ୟା ନାମେଣ ଆମ୍ଭର ଜନ୍ମ ମାତ ।
ଦଶରଥ ବୋଲିଣ ପିତାଙ୍କ ନାମ କହି । ଗୁରୁଙ୍କର ନାମ ଯେ ବଶିଷ୍ଠ ମହାଋଷି ।
କ୍ଷେତ୍ରବର କଟକ ଅଯୋଧ୍ୟା ନାମେ ଦେଶ । ତହିଁ ଥାଇଁ ମାରିଲୁଁ ଟି ରାବଣ ରାକ୍ଷସ ।
ସୀତାଙ୍କୁ ଅଗ୍ନି ପରୀକ୍ଷା ଲଙ୍କାରେ ଯେ ଦେଇ । ଅଭିଷେକ ହୋଇଲୁଁ ଅଯୋଧ୍ୟାପୁରେ ଯାଇଁ ।
ଅଷ୍ଟ ଅବତାରେ ପୁଣ କୃଷ୍ଣରୂପେ ଜାତ । ଦେବକୀ ବୋଲିଣ ଯେ ଅଟଇ ଜନ୍ମ ମାତ ।
ପିତାଙ୍କର ନାମ ପାର୍ଥ ବସୁଦେବ ଋଷି । ଗୁରୁଙ୍କର ନାମ ଯେ ଭାର୍ଗବ ମହାଋଷି ।
କ୍ଷେତ୍ର ପଦ ନାମ ମୋର ମଧୁବନ ପୁର । ତହିଁ ଥାଇଁ ମାରିଲୁଁ ଦାନବ କଂସାସୁର ।
ଉଗ୍ରସେନ ରାଜାଙ୍କୁ ଯେ ପାଟ ଦେଲୁଁ ଶିରେ । ଦ୍ୱାରକା ରହିଲୁଁ ଯାଇଁ ଜରାସନ୍ଧ ଡରେ ।
ନବ ଅବତାର କ୍ଷେ ବଉଦ୍ଧ ରୂପ ଧରି । ମାତାଙ୍କର ନାମ ଯେ କରୁଣାବତୀ ନାରୀ ।
ପିତାଙ୍କର ନାମ ପାର୍ଥ ଗାଙ୍ଗେୟ ଉପାନ । ସହସ୍ରେକ ରୂପ ହୋଇ ଗୁରୁଙ୍କର ନାମ ।
କ୍ଷେତ୍ରବର କଟକ ଯେ ନୀଳଗିରି ହୋଇ । ଦାରୁ ରୂପେ ବଡ଼ିକ ବଳ୍ଲୁଁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମେ ଯାଇ ।
ଗମ୍ଭାସୁର ଦାନବଙ୍କୁ ତହିଁ ଥାଇଁ ମାରି । ଗଦାଧର ନାମ ଯେ ବହିଲୁଁ ତେଣୁ କରି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଦଶ ଅବତାର ପାର୍ଥ ବିଶ୍ୱରୂପ ହୋଇ । ପ୍ରଭାବତୀ ବେଳେ ମୋର ଗର୍ଭେ ଧସ୍ଥ ଥାଇ ।
ପିତାଙ୍କର ନାମ ମୋର ଧନୁର୍ଦ୍ଧର ବ୍ୟସ୍ତେ । ପୁରୁଷର ନାମ ମୋର ଶୁକ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଏ ।
ସୈନ୍ଧବର ଅମୃତ ସମସ୍ତମଧ୍ୟେ ପୁର । ବାହନର ନାମ ପାର୍ଥ କଳଙ୍କ ଅସୁର ।
ସେହି ଅଶ୍ୱ ପିଠିରେ ଅମ୍ଭେ ବସନ୍ତୁ କଣ୍ଠ । ସେବକୁଙ୍କ ଖଣ୍ଡା ସେ ହସ୍ତରେ ଥାଉଁ ଧର ।
ସେତଗଣ୍ଡା ଜେଷ୍ଠାତ ସେ ଗୁଅଙ୍ଗେ ଅମ୍ଭ ଭରି । ସେଦଣ୍ଡକ ଧରି ସୃଷ୍ଟିରେ ବୁଲେଦରି
ଦଶଅବତାର ତାହା ସାମାନ୍ୟ ସେ ନୋହି । ଉଚ୍ଛେଦ କରିବି ମୋ ବର୍ତ୍ତମାନ ହାତ ହୋଇ ।
ଅଠର ହାତର ଖଣ୍ଡା କରେ ଅମ୍ଭେ ଧରି । ପୃଥ୍ୱୀକି ଉଦ୍ଧାର କରି ଦାନବଙ୍କୁ ମାରି ।
ତେବେ ଅସ୍ତର ଅମ୍ଭେ ସଙ୍ଗେ ଯେନଥାଉଁ । ବୈକୁଣ୍ଠପୁର ନାଥଙ୍କରି ସ୍ୱର୍ଗପୁର ଯାଉଁ ।
ଦଶଅବତାର ତୁ ଯେ ପୃଚ୍ଛା କଲୁ ମୋତେ । ଅବଧାନ କରି ପାର୍ଥ କହିଦେଲି ତୋତେ ।
ଏବେ ତୋର ମନ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଲା କି ସ୍ଥିର । ଆଉ କେଉଁ କଥା ଅଛି ପଚାର ଭୁବୀର ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ନ ପୁଚ୍ଛିବି ଆହିଁ । ଅନାଗତ କେତେ ଅଙ୍ଗୁଳ କହିବା ଗୋସାଇଁ ।
ଖଞ୍ଜନ ରେ କେତେ ଗାଈ ଲେଖାକଲି ମୁଁ । କେତେ ଧାଇ ହୋଇ ମଧ୍ୟେ ବର୍ତ୍ତିବ ଜଳ ।
ବୃଷର ଯେ କେତେ କେତ ଜାଣଇ ଏହା । ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କରି ମୋତେ କହ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ଅନାଗତ କେତେ ଜଳ କହିବା ବସ୍ତାରି । ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ମୋତେ ତହ ଚକ୍ରଧରି ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ଫାଲଗୁନ । ଅନାଗତ ଜୃତ ଯେ ଅଙ୍ଗୁଳ ବୃଦ୍ଧି ହେବ ।
ଗଣ୍ଡକରେ କେତ ତାସ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁବାଳ । ଦଶଧାପ ହୋଇ ମଧ୍ୟେ ବର୍ତ୍ତିବ ଜଳ ।
ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁବାଳ । ତରୁବର ତେଗଠିରୁ ଦାହାର ଗୃରି ତାଳ ।
ବେଜ କୋଟି ପଞ୍ଚ ରହୁଁ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁ ବେଟା । ଭଗନ୍ତାଙ୍କ ଅଧେ ପାର୍ଥ ବସ୍ତ୍ରକରି ଗୋଟା ।
ତ୍ରିବେଣୀ ତ୍ରିକୂଟସ୍ଥାନ ବଙ୍କନାଳ ହେବ । ଲୋଭ ଗାମ୍ଭା ନାମ ଯେଉଁଠାରେ ଅନ୍ତ୍ର ଛେଦ ।
ସେହି ପରେ ଦଶମ ଘାଟଟି ଯୋଡ଼ା ଯନ୍ତ୍ର । ଘାଟମୂଣ୍ଡ ତହିଁକି ଅଳପ ଦୂର ପଥ ।
ହେବ ତରୁବର ତହୁଁ ବାଟେ ଅଛି ଚୁନ୍ଦ୍ର । ମନମଥ ଗଜ ଅଛୁ ସେହିଠାରେ ବନ୍ଧ ।
ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ଉପରେ ଓଁକାର ଦିବ୍ୟ ବାଟ । ଜଳ ଲେପା ସ୍ଥାନ ରହିଁ ଲାଗିଛି କବାଟ ।
ଗୋଲହାଟ ନବଟରେ ଶ୍ରୀହଟ ପାଟଣା । ସୁରତର ମୂଳ ଯେଉଁଠାରେ ଜହ୍ନ୍ୟା ଦଣ ।
ତହିଁର ଉପରେ ହଂସ ଶତଦଳ ଅନ୍ତ । ସେଠାବକୁ ମନ ହେଲେ ଭସ୍ମ ତାହିଁ ବନ୍ଧ ।
ଯୋଗ୍ୟ ଲୋକମାନେ ପାର୍ଥ ବୁଝିବେ ଏହା । ମୂଢ଼ ପ୍ରାଣିମାନେ ପାର୍ଥ ନ ଜାଣନ୍ତି ତାହା ।
ସୁଲକ୍ଷଣ ହୋଇ ଯେବେ ହୋଇଥାଇ ଜାତ । ଅଲକ୍ଷଣ ଲୋକ ତାହୁଁ ଜାଣିବେଟି ପାର୍ଥ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଜଗଦୀଶ ଶୁଣ । ଅଲକ୍ଷଣ କହ ପ୍ରଭୁ କେତେ ତଥ୍ୟମାନ ।
ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନେ ପ୍ରଭୁ ଅଛ୍ଛ ଦେଉଁ ମୋତେ । ହୃଦପଦ୍ମ ଭାବିବ ମୁଁ କହୁଅଛି ତୋତେ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଏ ପ୍ରମାଣ କଥା ସିନା । ଅଲକ୍ଷଣ କଥା ତୋତେ କହିଦେଉଁ କାହା
ବସିବାଠାବରେ ଯେ ଛାଉଣି ଯେନ ଦାଣ୍ଟି । ବୁଝିକି ବୁଝିଲେ ପାର୍ଥ ଅଲକ୍ଷଣ ସେହି ।
ନଖ ଦେନ ଭୂମିରେ ଘାଟନ୍ତି ଦେଉ ଗାର । ଅଲକ୍ଷଣ କଥା ଏ ଅଟଇ ପାର୍ଥ ତାର ।
ଅଣ୍ଡ ପାଦ ଧୋଇ ପଛେ ନ ଘଷଇ ପାଣି । ଅଲକ୍ଷଣ କଥା ଏହି ଶାସ୍ତ୍ରେ ପଥେ ଜାଣି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବସନ ପାଇଁକି ଯେବେ ତନ୍ତୁ ପଟ୍ଟେ ଘଷେ । ତନ୍ତୁଦେ ପାଇଥ ସେ ମଳିନ ବେଶେ ।
ମଳିନ ବସନ କରେ ଶୁଭ୍ର ଆଭରଣ । ଏମନ୍ତ ଯୋଗିହିଁ ପାର୍ଥ ଅଟଇ ଅଲକ୍ଷଣ ।
ଅନ୍ନ ଭୁଞ୍ଜି ବସିଥାଇ ବଣ୍ଡସଙ୍ଗେ ସଧ । ଯୋଗ୍ୟାଏକ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଖାଇ ତଳ ଯୋଗ ଅଧ ।
ସ୍ତ୍ରୀସଙ୍ଗ ପୁରୁଷ ପାର୍ଥ ଯେ ନୋହିବ ହେତୁ । ଏହଥାକୁ ଅଲକ୍ଷଣ ବୋଲି ପାର୍ଥ ଜନ୍ତୁ ।
ଆପଣା ଦେହରେ ଯେ ମାରଇ କରଘାତ । ଏସ୍ତ ଦନ୍ତରେ ନଡ଼ାଯାଇ ଭଜ ବେଳ ।
ଏତେ ଅଲକ୍ଷଣ ଲୋକ ଯେଉଁଠାରେ ଥିବ । କୁବେର ସମ୍ପଦ ଇନ୍ଦ୍ରପୁର ସତ୍ୟ ହେବ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଜନ୍ମବନ୍ତି । କେତେକେ ପଦାର୍ଥେ କଳଙ୍କ ପ୍ରଭୁ ଅଛି ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଶୁ ହେ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁସୁତ । ଅନଳଙ୍କ ଉଷ୍ଣମାନେ ଲାଗିଅଛି ନିତ ।
ଜଳକ ନିର୍ମଳ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଦ୍ମବନ ଶୋଭା । ବଧାନ୍ତାଭ କଳଙ୍କ ତା ଦେହେ ବଳ ଲୋଭା ।
ବାଘନଖ ଦର୍ଶନେ ପାପାସ୍ଥି ପାପକ୍ଷୟେ । ଚନ୍ଦ୍ରେ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଲୁଣି ବଳ ଭକ୍ଷିବାକୁ ନୋହେ ।
ଯେବଣ ପଣ୍ଡିତମାନେ ତ.ନା ଶାସ୍ତ୍ର ସାଧି । ଦସ୍ୟୁଧର୍ମ ନଥାନ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ସର୍ବ ବୁଦ୍ଧି ।
କ୍ଷୁଧାଭାର କଳଙ୍କ ତାହାଙ୍କୁ ହୋଇଅଛି । ପେଟକୁ ଅନ୍ନ ନ ଦେ ଅଛ ନ ଇଚ୍ଛଇ କାଛି ।
ଅତର ନଥାଏ ଲୋକେ ପାର୍ଥ ଦେବା ବଡ଼ । ପୁରୁଷଙ୍କ ସୁନ୍ଦରର ବଳଙ୍କ କନ୍ୟା ବଡ଼ ।
ଜନ୍ମତନ ହୋଇଲେ ବାଟଲୋକ ଲୋଭ ବଢ଼େ । ନେହୁ ସ୍ତ୍ରୀନ ପଡ଼ିଲେ ଟରଧା ସୁଖ ବଢ଼େ ।
ଯେବଣ ଦେଶରେ ପାର୍ଥ ବାନ୍ଧ ଫଳିଥିଲା । ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଞ୍ଚ ଉତ୍ପତନ ପାଉଥାଇ ଶୋଭା ।
ସେ ଦେଶହିଁ ବହୁତ୍ତ ତଳଙ୍କ ନାଶବାନ୍ତି । ପାତଲେ ଦକ୍ଷିଣ ସବୁ ଖୋଟପଦା ପ୍ରାନ୍ତି ।
ଅବଲ ଜଣେ ଏ ଶୁ ହେ ଶୁଣ ସ୍ୱାମୀମଣି । ବର କନ୍ୟା ଦୁଭାଙ୍ଗ ଯୋଗ ଲଗ୍ନ ଜାଣି ।
ପଣ୍ଡିତ ଯେ ବଦୁହକଲେ ଶୁଭ ମନ୍ଦାସନ୍ତି । ଟଇଣ୍ଡୀକ୍ଷା ହେତୁ ବୋଲି ବଲ୍ୟାଣ ନରନ୍ତି ।
ସେ କଥା ଯୋଗୀହିଁ ସବୁ ବର୍ଥଙ୍କୁ ସାର । ଏକା କେବଳେ ଭୁଲୋକ ତ ମରନ୍ତି କେହି ।
ଦେହୁ ଅଙ୍ଗ ମନର ହେ ଯତ୍ନେ ଯାନ୍ତି ନାଶ । ନାମରତ୍ନଗୀତାଏ ଭଣିଲେ କୃଷ୍ଣଦାସ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତା ଶ୍ରୀହରି ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ଗୁପ୍ତକଥା ଦଶାଙ୍କଣେ ଦଶଅବତାର ବର୍ଣ୍ଣନରେ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଗଣ୍ଡରେ ଯୋଗନାଥ ବୃଷ୍ଟିଙ୍କ ମଠ ନିରୂପଣେ ନାମ ବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଏକବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଯଦୁନାଥ । କଥାଏ ପୁଚ୍ଛିବି ପ୍ରଭୁ କହ ସ୍ମୃତିକଥ ।
ଲଲାଟରେ ତିଳକ ସେମନ୍ତ ବନ୍ଧନ । ଦେବାଳୟ ଦଣ୍ଡମନର କହିବି ବାସନ ।
ଦୁଇଆଡ଼େ ଦୁଇ ରେଖ ଶୋଭା ବନ ପାଏ । ମଧ୍ୟରେ ଦଣ୍ଡଇ ଫୋଟ ତିଳକ ଗୋଟିଏ ।
ଏ କଥାକୁ ଯୋଗାଇଁ କେମନ୍ତେ ତୁମ୍ଭେ ମଣ । କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ତୁମ୍ଭେ ଦୀହାରୁଲେ କ୍ଷଣ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ତ ପାଅ ଶୁ ହେ । ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ଅମ୍ଭେ ତିନିଭାଇ ଏହା ।
ଡାହାଣେ ବସନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମା ବାମେ ଯୋଗନ୍ଦ । ମଧ୍ୟେ ବସେ ବଳୁଁ ଅମ୍ଭେ କହିବି ବାସନ ।
ତଥିର ଉପରେ ଅଗ୍ନି ତିଳକ ଯେ ଦେଖ । ଭଗାରୁ ହୋଇଣ ମୋତେ ଶଙ୍କୁ ପ୍ରଣବଳା ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ସେ ଯୋଗୀ ଭକତଙ୍କୁ ମୁଁ ମଣଇଁ ଏମନ୍ତ । ହୃଦରେ ବାନ୍ଧଇ ଯେହ୍ନେ ଦବଦଣୀ କାନ୍ତ ।
ଅର୍ଜୁନ ଶୁଣ ଯେ ପଞ୍ଚମ ଦିବ୍ୟ ସ୍ଥାନ । ଏହାନ୍ତରେ ଶୋଭେ ମୋର ରତ୍ନସିଂହାସନ ।
ସପ୍ତମ ଲକ୍ଷଟପଟେ ଆସନ ଯେ ମୋର । ତେଣୁକରି ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀହରିମନ୍ଦର ।
ନିର୍ମଳ ସ୍ଥାନରେ ରତ୍ନସିଂହାସନ ଏହି । ଏହାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ପାର୍ଥ କୁହନ୍ତି ନା କେହି ।
ଯେଉଁ ଲୋକ ଭକତ ଅଟନ୍ତି ତ କହ । ତାକୁ ମା ମୃଷ୍ଟରେ ମୋ କଳଙ୍କ ଲଗାଇଲ ।
ଶ୍ରୀହରିମନ୍ଦିରେ ଯୋଗି ତନ୍ଦ୍ର ନ ଥାପି । ଉକ୍ତ କହୁଇ ସେ ଅଟଇ ମହାପାପୀ ।
ଭକତ ଉପରେ ଆନ ଭଜନ ଯେ ଦେଲା । ସେ କଷ୍ଟମ୍ପୃ ପାର୍ଥ ମୋତେ ଦ୍ରୋହକର୍ମ କଲା ।
ସେ ପ୍ରାଣୀକି ଭଲ ଅନ୍ନ ତ ବୃଦ୍ଧି ନୁହଁ । ଏକ୍ରୋଧେଣ ତାହାଙ୍କୁ ପାର୍ଥ ନାନା ଦୁଃଖ ଦେଇ ।
ଏ କଥା ପ୍ରମାଣ ଯେବେ ନୋହିବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ । ଶ୍ରୀବତ୍ସର ଚିହ୍ନ ମୋର ହିହ୍ଲବାର ମିଛ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଭୁବନସ୍ୱାମୀ । ଯେ ଯାହା ଅର୍ଜଇ ପ୍ରଭୁ ତାହା ବିନା ପାଇ ।
ଏଥିକୁ ସଂଶୟରେ କିଛି ନ ଧରିବ ଆନ । ଆବର କଥାଏ ମୋତେ କହ ଭଗବାନ ।
ତେଣୁକରି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମୁଁ ପଚାରୁଛି ଏମନ୍ତ । କ୍ଷୁଧା ତୃଷା ନିଦ୍ରା ପ୍ରଭୁ ଦେହକୁ କେମନ୍ତ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଯାହା ପଚାରିଲୁ ମୋତେ । ଏ କଥା ଗୋଟାହିଁ କହିଦେବା କିନା ତୋତେ ।
ଯେତେବେଳେ କ୍ଷୁଧା ଆସି ଆକର୍ଷଇ ବାହୁ । ବଳ ବୁଦ୍ଧି ସମ୍ପଦରେ ନାଶ ଯାଇ ସବୁ ।
ତୃଷା ପୀଡ଼ା କଲେ ପ୍ରାଣ ହୁଅଇ ଚଞ୍ଚଳ । ଶାସ୍ତ୍ର ଶୁଦ୍ଧ ନ ଜାଣଇ ପିଏ ହାଦେ ଜଳ ।
ଯେତଣି ଲୋକଙ୍କୁ ନିଦ୍ରା ଆକର୍ଷଇ ପାର୍ଥ । ଭୂମି ଶୁଦ୍ଧ ଭଲ ମନ୍ଦ ନ ଜାଣଇ ସେତ ।
ପଥ ବୃକ୍ଷ ମୂଳେ ହାଟେ ଶମଶାନ ଭୂଇଁ । ଯହିଁରେ ତହିଁରେ ଯେ ଶୟନ କରେ ଯାଇ ।
କାମରେ ଆତୁର ହୋଇ ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀ ଭୋଟ । ଲାଜ ଭୟ ସବୁଟି ଛାଡ଼ଇ ସବୁ ଚେଷ୍ଟା ।
କ୍ଷୁଧା ତୃଷା ନିଦ୍ରା ପାର୍ଥ ପୁଛିଲୁ ଯେ ମୋତେ । ଏଥିର ଉତ୍ତର ପାର୍ଥ କହୁଦେଉଁ ତୋତେ ।
ଉପଜ ଭୂମିରେ ଯେହ୍ନେ ବରଷଇ ଜଳ । କ୍ଷୁଧାରେ ଭୋଜନ କଲେ ସ୍ୱଭାବେ ଶୀତଳ ।
ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଲୋକଙ୍କୁ ହାତେ ଦାନ ଦେଇ ଯେବେ । ତିନକଥା ଶୀତଳ ଯେ ହୁଅଇ ତା ତେବେ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭେ ମୋର ଶାସ୍ତା । ତିନଗୋଟି କଥାକୁ ସୁଫଳ କଲ ଲେଖା ।
ନିଷ୍ଫଳରେ କେଉଁ ଦାନ ଏହା ମୋତେ କହ । ଶୁଣିକରି ଶ୍ରୀହରି ହସନ୍ତି ଦେହେ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ କେତେ ପଚାରୁ ତୁ ମୋତେ । ଭାଷାରେତ କହିଜାଣି ନପାରିବେ ତୋତେ ।
ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ଯେବେ ବରଷଇ ଜଳ । ଅକାରଣ ହୋଇ ତହିଁ କିଛି ନାହିଁ ଫଳ ।
ଭୁଞ୍ଜିବାର ଗର୍ବରେ ଯେ ଭୁଞ୍ଜାଇବ ଅନ୍ନ । ନିଷ୍ଫଳ ହୁଅଇ ତହିଁ କିଛି ନାହିଁ ପୁଣ୍ୟ ।
ଧନବନ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଯେ ଧନ ଦାନ ଦେଲା । ସେ କଥା ଗୋଟାହିଁ ପାର୍ଥ ନିଷ୍ଫଳକୁ ଗଲା ।
ଯୁଦ୍ଧରେ ଅର୍ଜୁନ ତୁ ହୋ ସୁପୁରୁଷ ଅଟୁ । ଆମ୍ଭ କଥାକୁ ପାର୍ଥ ଭଲମତେ ଶୁଣୁ ।
ଗୁଣ ଅବଗୁଣ କଥା ପୁଚ୍ଛା କଲୁ ମୋତେ । ଏ କଥା ଗୋଟାହିଁ ଫେଡ଼ି କହିବାକୁ ତୋତେ ।
ନ ବୁଝିଲା ଲୋକକୁ ଯେ ଦେଖୁଥାଇ ମନ । ବେଙ୍ଗ କାହିଁ ପିଅଇ କୁସୁମ ମକରନ୍ଦ ।
ଶ୍ୱାନକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ନେଇ ଗଙ୍ଗାରେ ଧୋଇ । ସେ କଥା ଗୋଟାହିଁ ପାର୍ଥ ତାକୁ ନ ରୁଚଇ ।
କୁଧୁପ୍ରାତ ଦେଲେ ତାକୁ ହୁଅଇ ସେ ତୁଷ୍ଟ । ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ପଡ଼ିଲେ ତାର ଭୁଞ୍ଜିବାର ସୁଖ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ନ ବୁଝିଲ ଲୋକ ପାଇଁ ଏମନ୍ତ ବିଧାନ । ମାଙ୍କଡ଼ ମୁଖରେ ଯାହିଁ ଶୋଭିଯାଏ ଆଉ ॥
ନ ବୁଝିଲା ଲୋକର ଯେ ଅପ୍ରତିଷ୍ଠା ଅଙ୍ଗ । ସ୍ୱପନେ ନୋହିବ ପାର୍ଥ କୁପୁରୁଷ ସଙ୍ଗ ॥
ଯାହାର ଯେସନ ଗତି ବାସନାରେ ଅଣେ । ହିତ ନୋହିବାର ସାଧୁ ଭକ୍ତ ଯେନା ଜାଣେ
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଭଗବାନ । କେବଣ ପ୍ରୀତିରେ ସୁଖ ସବୁହେଁ ଥାଇ ॥
ତେଣୁକରି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପଚାରୁଅଛି ପିନା । ଏ କଥା ଯୋଗିହିଁ ପ୍ରଭୁ ଯେତ ନିନ୍ଦ କିନା ॥
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ କହିବେବା ତୋତେ । ପ୍ରୀତି ତଥା ଯୋତି ଯେ ମୁହାଁହାନ୍ତି ମତେ
ଅଭେଦ ପ୍ରୀତିରେ ପାର୍ଥ ଭକ୍ତ ନାହିଁ ଗୁଣ । ଅଭେଦ ପ୍ରୀତି ପାର୍ଥ କହୁଅଛି ଶୁଣ ॥
ସୂର୍ଯ୍ୟର ପଦ୍ମର ପ୍ରୀତି ସବୁହେଁ ଘଟେ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେଲେ ନଳିନୀବନ ଫୁଟେ ॥
ସେହି ପଦ୍ମବନେ ଥିଲେ ପଙ୍କଜର ବାସ । ଶୁଖିଲେ ଅଣିଲେ ସେ ଓଷ୍ଠରେ ଯାଇ ନାଶ ॥
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେବେ ତାହାକୁ ବହଇ ଏହିମତେ । ପ୍ରୀତି ସୁଖ ଭାବ ଅଭ୍ର ରହିଲ କେମନ୍ତେ ॥
ଜଳ ବିନା ଧର୍ମବଶ ହୋଇଥିଲା ଶାଖା । ଏ ପ୍ରୀତିଶ ଗୋଟା ପାର୍ଥ ଅଭେଦରେ ଲେଖା ॥
ଚନ୍ଦ୍ର କୁମୁଦରେ ଯେ ପ୍ରୀତିର ସ୍ୱରୂପ ଘଟେ । ଚନ୍ଦ୍ର ନାଶ ଥିଲେ କୁମୁଦବନ ଫୁଟେ ॥
ସେହିଦିନ ନ ଫୁଟି ଯେବେ ମୁଦ୍ରି ହୋଇଥାନ୍ତା । ସେହି ପ୍ରୀତି ଗୋଟା ପାର୍ଥ ଶାସ୍ତ୍ରେ ଲେଖାଥାନ୍ତା
ଅଭେଦ ପ୍ରୀତିରେ ସୁଖ ନାହିଁ ପାଣ୍ଡୁସୁତ । ଅଭେଦ ପ୍ରୀତିରେ ଭ ସବୁହେଁ ଅଛୁ ॥
କ୍ଷୀରସ ଭିତରେ ନେଇ ମିଶାଇବ ପାଣି । ବାରଣ ନୁହଇ ଏହା ପ୍ରୀତି ବୋଲି ଜାଣି ॥
ନୀର କ୍ଷୀର ଏତ କରି ପାଗ ଧରି ଯେବେ । ଅନଳେ ବସାଇ ତାହା ଅଉଟିବା ଯେବେ ॥
କ୍ଷୀରକୁ ରକ୍ଷିଣ ଅନ୍ୟ ନୀର ଯାଇ ନାଶ । ତାହା ଦେଖି ଦୋରସ ମନକୁ ପାଇ ତ୍ରାସ ॥
କ୍ଷୀର ବୋଇଲା ସେ ଯେ ମିତ୍ର ମୋର ଗଲା । ଏତେବଡ଼ ପ୍ରୀତି ଯୋଗ ଅଲୁ ନାଶଗଲା
ମୁହିଁ କିପାଇ ଦେହ ଧରିଛୁବ ଆଉ । ପ୍ରୀତିଲୋକ ସଙ୍ଗେ ମୋହର ପ୍ରାଣ ଯାଉ ॥
ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ କ୍ଷୀର ଉଛୁଳି ଯେ ଅସେ । ହାଣ୍ଡିକୁ ଉଛୁଳି ଯାଇ ଅନଳରେ ପଶେ ॥
ଉପରେ ପାଣି ସିଞ୍ଚିଲେ ଶାନ୍ତ ହୁଏ ଦୁଧ । ଜାଣିବଟି ନାହିଁ ପ୍ରୀତିରେ ଏତେ ସଧ ॥
ଆଉ ପ୍ରୀତିମାନ ଯେ ଅଳପ ଦାଷ ସହ । ଅଭେଦ ପ୍ରୀତିରେ ସୁଖ ସବୁହେଁ ଥାଇ ॥
ପ୍ରୀତି ସୁଖ ଗୋଟା ପାର୍ଥ ପଚାରିଲୁ ମୋତେ । ଅଶେଷ ଯେ ଜ୍ଞାନ ପାଇଁ କହୁଦେଲୁଁ ତୋତେ
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ ଭଗବାନ । ଅସନ୍ତୋଷେ ନାଶ ଯାନ୍ତି କେଉଁ ଲୋକମାନ ॥
ଏ କଥା ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମୁଁ ଯେ ପଚାରୁଛି ହରି । ପ୍ରସନ୍ନବଦନେ କହ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ॥
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁଶିଷ୍ୟ । ଅସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯାନ୍ତି ନାଶ
ବେଶ୍ୟା ହୋଇ ଲୋକକୁ ଡରଇ ଯେବେ ଭୟେ । ଏ ବେନି ଲୋକକୁ ପାର୍ଥ ନାହିଁ ସୁଖହୁଏ
କୁଳସ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ଯେବେ ଅଲଜ୍ଜ ହୋଇ । ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରମାଣେଟି ନାଶ ଯାଇ ସେହି ।
ନୃପତି ହୋଇଣ ଯେବେ ସନ୍ତୋଷକୁ ଗଲା । ସନ୍ନ୍ୟାସ ହୋଇଣ ଯେବେ ଧାମ ଖେଦକଲା
ଘର ହୋଇ ଭ୍ରମନ୍ତି ଯେ ଦୁଆର ଦୁଆରି । ଗୃହସ୍ଥର ବୋଲି ଯେବେ ନ କରଇ ସ୍ତ୍ରୀ ॥
ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନୀ ହୋଇ ଯେବେ ସ୍ଥିର ନୋହେ ମତ । ଏତେ ଲୋକ ଦୁଃଖପାନ୍ତି ଶୁଣ ହେ ଅର୍ଜୁନ ॥
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ମହାବାହୁ । ଯେ ନାହାକୁ ଜଗଇ ସମ୍ମୁଖେ ପଙ୍କ ହେଉ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଭ୍ରାନ୍ତି ନାଶଥିଲେ କେସ ନୁହଇ ମନ ସ୍ଥିର । ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଶୋଭିତ ନାମହେବା ଯାଇ ।
ଜୀବଜନ୍ତୁ ଯେତେକ ମୁକତି ଥାନ୍ତି ତହିଁ । ଶୀତକୁ ହରଇ ଲୋକ ମହାବହ୍ନି କହଇ ।
ନକ୍ତକୁ ହରଇ ଦିନ ପଙ୍କଜ ଯେତେକ । ଶଙ୍କାକୁ ହରଇ ପାର୍ଥ ଧର୍ମବନ୍ତ ଲୋକ ।
ବ୍ୟାଧିକ ଛଡଇ ଦେହ ଔଷଧିକ ବ୍ୟାଧି । କ୍ଷୁଧାକୁ ଅନ୍ନ ଜଳ ହାଠକୁ ଯେ ବାଧା ।
ମୂର୍ଖକୁ ତଉଳ ଶିକ୍ଷା ଶିଷ୍ୟ ଭୟ ଗୁରୁ । ପାଣିକି ହରଇ ମେଘ ବତାସକୁ ତରୁ ।
ସର୍ପକୁ ଦେଖିଲେ କପ ମଣ୍ଡୂକ ଷାଏ ଭୟ । ନାମକୁ ହରଇ ପାପ ଶୁଣ ଧନଞ୍ଜୟ ।
ନାମର ମହିମା ପାର୍ଥ ତୋତେ କେବା କହି । ମହାପାପ ଅର୍ଜିଣ ସେ ହୋଇଥିଲା ଦହି ।
ଧର୍ମକୁ ବଡ଼ ନଷ୍ଟ ହରଇ ପାପ ଶକ୍ତି । ଜଳ ବୃକ୍ଷ ଯେଉଁଠାରେ ସେଠାରେ ତା ସ୍ଥିତି ।
ଜାତି ଅଜାତି ପରେ କରଇ ପରସ୍ତବ । ମହାପାପ ଗୋଟା ଅଛି ଲେଖା ନାହିଁ ତାର ।
ଯେଉଁଠାରେ ହରିନାମ କେହୁଛନ୍ତି କୀର୍ତ୍ତନ । କଂସାଳ ମୃଦଙ୍ଗ ବାଦ୍ୟ ବେଣୁ ଧ୍ୱନିମାନ ।
ମହାଗୋଳ ହୋଇ ଯାଏ ବୋଲୁଥାନ୍ତି ଲୋକେ । ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଭୁବନ ହୋଇଛି ସବୁ ଏକେ ।
ଏସବୁ ଯମପୁରୁ ପାପ ଯାଉଥିଲା ପଥେ । ଦେଖଇ କି କୋଳାହଳ କରୁଛନ୍ତି ଏଥେ ।
ତତ୍ପରେ ପୁଣି ଲୋକ ହେଉଛି ଗହଳ । ମାଡ଼ ଢୋଲ ଘାଣ୍ଟଘଣ୍ଟ ଶୁଭୁଛି ତହଳ ।
ଏ ସବୁ ଦେଖିବ ବୋଲି ଗଲା ଅଗ ଧାଇଁ । ଯାଉଁ ଯାଉଁ ବାଟେ ତାର ଗଲା ଅର୍ଦ୍ଧ ପାପ ।
କର୍ଣ୍ଣରେ ପଶିଣ ଯାଇ ସ୍ମୃତିରେ କେଉଁ ମତ । କୃଷ୍ଣ ନାମ କୋଟି ତହିଁ ହେଉଛି କୀର୍ତ୍ତନ ।
ଯେତେକ ପାତକମାନ କରିଥିଲା ସେହି । ନାମ କର୍ଣ୍ଣେ ଶୁଣନ୍ତେ ପାତକ ଧ୍ୱଂସ ଯାଇ ।
ନାମର ଶବଦ ଯହୁଁ ପଶିଲା ତା କର୍ଣ୍ଣେ । ଅଗ୍ନି ଲାଗି ଜଳିଗଲେ ସବୁ ପାପମାନେ ।
ବାଲୁକୁଷଣ୍ଡ ଭାର ଯେଷ୍ଠଠାରେ ଜଳ । ସହସ୍ରକ ବୃଦ୍ଧି ଗୋଟା ଉଦ୍ଧାର ହୋଇଲା ।
ଅଗ୍ନି ସଙ୍ଗରେ ମିଶି ହୋଇଲା ଭସ୍ମ । ନାମର ମହିମା ତୁ ହେ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁସୁତ ।
ମତ୍ତ ହସ୍ତୀ ଗୋଟା ଯେସନେ ମତ୍ତ ହୋଇଥାଇ । ଅଙ୍କୁଶ ଲାଗଲେ ତାର ଦର୍ପଣ ଯାଇ ।
ସେହିସବୁ ପାପକୁ ଅଙ୍କୁଶ ଅଟେ ନାମ । ନାମ ଅକ୍ଷେ ଲୋକଙ୍କ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ନାହିଁ ସମ ।
ଆଉ ଯେତେ ଧର୍ମମାନ ବ୍ୟର୍ଥରେ ଯାଇ । ନାମ ଭଜନକୁ ଯେ ଅମୃତ ବୋଲି କହଇ ।
ନାମର ଉପରେ ନାମ ପରମ ମଙ୍ଗଳ । ଭଗବାନ ନାମ ସବୁର ଅଟେ ମୂଳ ।
ନାମ ପରେ ଆଉ କେହୁ ସର୍ବ ଧର୍ମ ରେଖା । ହେଲା ହର ବୋଲୁ କ ଶରଧା ହର ଭକ୍ତ ।
ନାମର ମହିମା ତୋତେ କହିବା କଠିନ । ଋଷିଗଣ ସହିତେ ଦେବତା ହୋନ୍ତି ମୋହ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଜଗବନ୍ଧୁ । କେତେ କେତେ ପଦାର୍ଥରେ ଲାଗିଅଛି ହଜା ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ତୁ ହେ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁବଂଶି । ସାନ ବଡ଼ କେତେ ଜଳଙ୍କ ସବୁଠାରେ ଅଛି ।
ଉଦ୍ଧ ଦେବତା ହୋଇଲା ଗରୁଡ଼ମେଷହି । ତାହା ଦେହ ଜଳଙ୍କ ହୋଇଲା ସମ୍ପ୍ରଯୋଗ ।
ତାଙ୍କୁ ଜନ୍ମ ଯେ ହୋଇଲା ଅଛି ସଙ୍ଗେ । ଶୁଦ୍ଧୟୁଗେ ଜଳଙ୍କ ହୋଇଲା ତାଙ୍କ ମୁଦ୍ରଣ ।
ବସୁଦେବ ପୁଅ ଆମ୍ଭେ ନନ୍ଦଘରେ ବଢ଼ି । କଂସ ଡରେ ପିତା ସେ ଥୋଇଲେ ମୋତେ ଛାଡ଼ି ।
ବେଣୁକର ଗରୁଡ଼ ବୋଲନ୍ତି ସର୍ବଲୋକ । ଅମୃତାରେ ଅଛି ପାର୍ଥ ଏବେ ଜଳଙ୍କ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ନନ୍ଦନ ବଶିଷ୍ଠ ମହାଋଷି । ରମ୍ଭାକୁ ହରଲେ ବ୍ରହ୍ମା ନାମଶେଷେ ପଶି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବେଶ୍ୟା ପୁତ୍ର ବୋଲିଣ ବୋଲନ୍ତି ସବୁ ଲୋକ । ଏତେକେ ବୃଷ୍ଟିପରେ ଅଛି ଏତେକ ଜନଙ୍କ ।
ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଯେତେ ଜନ୍ମନ୍ତି ଯାହେ । ଗୁପ୍ତବ୍ୟାଧି ଜନଙ୍କ ବହଇ ତାହା ଯାହେ ।
ଅବର କଥାଏ ତୋତେ କହିବା ଯେବେ । ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁସୁତ ।
ଅଗ୍ନିଦେବତାଙ୍କୁ ଜନଙ୍କ ଅଛନ୍ତି ଜାଣୁ । ଯନ୍ତ ଅମୃତ ବସ୍ତୁ ଭକ୍ଷଇ ସେ ସବୁ ।
ଦାସ କନ୍ୟା ଗୁହତା ଗର୍ଭରୁ ବ୍ୟାସ ଜାତ । ବଇବ୍ରତ ଯୋଷା ନ୍ରୈଥ ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ମାତ ।
ଏତେକେ ବୃହିତୋଟାକୁ ଜନଙ୍କ ଅଛନ୍ତି ଏତେ । ଅବର କଥାଏ ପାର୍ଥ କହି ଦେବା ତୋତେ ।
ବାଡ଼ବନଧି ସ୍ୱର୍ଥକୁ ସମୁଦ୍ର ବୋଲି ଭଣି । ତିହିଁର ଜନଙ୍କ ସବୁ ଜଳ ଜନ୍ମ ଶୁଣି ।
ତୁମ୍ଭଠାରେ ଜନଙ୍କ ଅଛଇ ଯାହେ ବାପୁ । ସେ କଥାହିଁ ଶେଷ ଅଟମୁ ତହିଁ ତ ନାହିଁ ସବୁ ।
ପାଞ୍ଚ ଭେଣାତି ପୁତ୍ର ଜାତ କଲେ ତୁମ୍ଭ ମାତ । ଏହାର ପିତା ସୂର୍ଯ୍ୟରୁ କୋହିଲେ ତେହି ଜାତ ।
ତୁମ୍ଭ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସୋଦର ଯେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ପୁତ୍ର । ଅବାଛୁଅ ବେଳେ ମାତା ତାଙ୍କୁ କଲେ ଜାତ
ଦଉବେ ଅବଳା ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଥିଲେ ପିତା ଘର । କର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଥେ ଜାତ ତହୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ କୁମର ।
ମୂଳମାନଙ୍କର କଥା କହିବାର ପାଇଁ । ନଦୀରେ ମିଳଲେ ତାଙ୍କୁ କର୍ଣ୍ଣ ନାମ ଦେଇ ।
ଧର୍ମପ୍ରଜା ଯୁଧିଷ୍ଠି ଧର୍ମର ବୀର୍ଯ୍ୟ ଜାତ । ଭୀମସେନ ପିତା ବାୟୁ ଅଟଇ ମରୁତ ।
ସୁରନାଥ ଜନକ ଯେ ଅଟୁ ଧନଞ୍ଜୟ । ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାର ସ୍ୱର୍ଗେ ନକୁଳ ତନୟ ।
ପଣ୍ଡୁରଜା ବୀର୍ଯ୍ୟ ଜାତ ସହଦେବ ମନ୍ତ୍ରୀ । ଏଣୁଁ ଏହ କାଳିବନ୍ତି ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ସତୀ ।
ତୁମ୍ଭଠାରେ ଜନଙ୍କ କୋଇନ୍ତି ଏତେ ପାର୍ଥ । ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କି ନ ଘଟେ ଜନଙ୍କ ।
ଦେବଙ୍କ ଉପରେ ଦେବ ମହାଦେବ କହି । ସେହି ପୁଣି ହୃଦରେ ଜନଙ୍କ ଅଛନ୍ତି ବହି ।
ଜହ୍ନୁସୁତ ଗୋଟା ତେଜ୍ୟା କର ଜଟା । ଶ୍ମଶାନ ଭୂମିରେ ଶୟନ ଥାଇଁ ଚୂଲ ।
ଜଡ୍ୟ ଗ୍ରାସ ପଡ଼ଇ ଯେ ମାଇ ତେଜ୍ୟା ଦଉ । ହାଡ଼ମାଳ ଗୁନ୍ଥି ହୃଦରେ ଅଛି ଭରି ।
କାଳସର୍ପ ଲମ୍ବି ଏ ଭୂଷଣ ହୋଇ ଅଙ୍ଗେ । ବୃଷଭକୁ ଚଢ଼ିଣ ଭିକାରୀ ଥାଇ ସଙ୍ଗେ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ଅଟମ୍ଭ ତିନି ଗୁରୁ ଏହ । ଅମ୍ଭଠାରେ ଅଛି ରହି ଏତେକ ଜନଙ୍କ ।
ତୁମ୍ଭେ ପୁଚ୍ଛଇ ଜନଙ୍କ ଯେତେତଠାରେ ଯନ୍ତ୍ର । ଜନଙ୍କ ହୋଇ ପାର୍ଥ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ କିଛି ।
ବୈଷ୍ଣବଙ୍କ ବୁଝାଇ କହୁଛି ପାର୍ଥ ଏତେ । ଯହିଁରେ ଯେତେକ ଗୁଣ ଅବଗୁଣ ଯେତେ ।
ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ପଣ୍ଡୁ ବଳା । ନାମ ଜନୁ ସ୍ୱରୂଠାରେ ଲାଗିଥିଲୁ ହେଲା ।
ଯେତେ ଯେତେ କଥା ପାର୍ଥ ପୁଚ୍ଛା କଲୁ ମୋତେ । ଅଦ୍ୟ ଅନ୍ତ ତଇ ସବୁ କହିଦେଲୁ ତୋତେ
ପ୍ରଚନ୍ଦ ବଚନ ଏଥି ନାହିଁ ଅନ କଥା । କୃଷ୍ଣଦାସ ଭଣଇ ଯେ ଭ୍ରମରବରଗୀତା ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଭ୍ରମରବରଗୀତା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବଦର ତଳକ ଉଦ୍ଧା କୃଷ୍ଣ ଦାମୋଦରାଜ ଧନଞ୍ଜୟାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବେ ଦଶଅବତାର ଜନ୍ମମତ ବର୍ଣ୍ଣନେଣ ନାମ ଏକତ୍ରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଯାଦବଙ୍କ । କଥାଏ ପୁଚ୍ଛିବ ଯୁକ୍ତ କହ କୃପାସିନ୍ଧୁ ।
ବଡ଼ ସାନ ହୋଇ ଏ ସଂସାର ଜନ୍ମମତ । ଉତ୍ତାପ ଲୋକର ବୁଦ୍ଧି ଅଟଇ କେମନ୍ତ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବଡ଼ଲୋକମାନେ ଯେବେ ବଣଭିତରେ ଥାନ୍ତି । ଏହାଠାରେ ଶ୍ରୀଛିକର ହାହାଠାକୁ ଯାନ୍ତି ।
ଏକଥା ବସ୍ତାର ମୋତେ କହିବା ଗୋସାଇଁ । ତୁମ୍ଭ ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଶୁଣି ଛଡିବି ମୁହିଁ ॥
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଏ ପ୍ରମାଣ ଦୃଷ୍ଟ ସିନା । ସେକଥା ଗୋଟାହିଁ ତୋତେ ଯେଉଁ କହି ଜନା ।
ବଡ଼ଲୋକ ବଡ଼ବୁଦ୍ଧି ଥାଇ ବଡ଼ ଥାନେ । ଉଶ୍ୱାସ ଲୋକର ବୁଦ୍ଧି ନ ଧରନ୍ତି ମନେ ।
ତହିଁ କ ପ୍ରସ୍ତାବବାଣୀ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁବଂଶ । ଗଛର ତଳରେ ଥାଇ ବଡ଼ ସେଷ୍ଟମତ ।
କୁରୁପଣେ ଥାଇ ଯେ ଯେ ସାପତାଳ ଗଣ୍ଡ । କେବେହେଁ ନ ଥାଇ ଅସେ ଉପରେ ତା ମୁଣ୍ଡ ।
ସଙ୍ଗର ହେସ୍ଥି ମାଙ୍କ ଉଶ୍ୱାସ ବେଳରେ । ଙ୍ଗରଦର ହେଉଥାଇ ତଳେକ ପାଣିରେ ॥
ସ୍ୱରୂପ କହିଲୁଁ ତୋତେ ଶୁଣ ବୀରମଣି । ଉଶ୍ୱାସ ଲୋକର କଥା ଏହିଭଳିକ ଜାଣି ॥
ଜଙ୍ଗଲରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯେ କେଉଁକ ନାମେ ପକ୍ଷୀ । ସୁସ୍ୱାଦ ଫଳକୁ ଖାଇ ଜବାଏ ଜଳ ଭକ୍ଷି ।
କେବେହେଁ ସେ ଅନଭକ୍ଷା ନ କରଇ ମୁଖେ । ସୁଶବଦ ବର୍ଣ୍ଣ ତାର ଶୁଣିମାକୁ ସୁଖେ ।
ଉଶ୍ୱାସ ଲୋକର ବୁଦ୍ଧି ଯେଉଁଭଳିବ ହୋଇ । ଲୋକକୁ ଉଦାର ବୋଲି ଶାସ୍ତ୍ରେ ଅଛି କହି ।
ଜାହୁଂ ପାଣି ଖନାଇ ବେଢେ ହୋନ୍ତି ଭୁଣ୍ଡ । ପୋଲକଣ ମରୁଥାନ୍ତି ଭ ବଥାଇ ଭୁଣ୍ଡ ।
ଅବର କଥାଏ ତୋତେ କହିବା ଅର୍ଜୁନ । ଉଣ୍ଣ ସ ବଳତାଭଳେ ଯେଉଁ ଲୋକମାନ ।
ଦଳରେ ଟେଣ୍ଟେଇ ପକ୍ଷୀ ସ୍ୱଭାବେ ତାହାର । ଗୋଡନ୍ତ ମରୁଥାଇ କେଁ କେଁ ବୋଲି ହୁଏ ।
ଜଙ୍ଗଲରେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଯେ କହଇ ପେଚାପକ୍ଷୀ । ସେ ବୋଲଇ ମୋହଭୁଲେ ବାଦଶାହେ ଅଛି ।
ଜାହାଙ୍କୁ ନାଶାରେ ଯେ ଦଶଇ ନାହିଁ ପଥ । ତେଣୁକରି ପ୍ରତିଜ୍ଞାଟି ତାହାର ଏମନ୍ତ ।
ଯେବଣ ମନ୍ତ୍ରୁକ ଯେ କୂପରେ ଥାଇ ଷଣ୍ଡ । ବଳତା ଭିଡ଼େଣ ସେ ଯେ ଛଡୁଥାଇ ଦଣ୍ଡ ।
ବୋଲଇ ତୁମ୍ଭେ ଖଣ୍ଡୁପକ୍ଷ ମୋହକୁଲେ ସୁଖି । ବଡ଼ଗାନ କଥା ଗୋଟି ଏହାଠାରେ ବୁଝି ।
କୂପଭୁକ ସର୍ପ ଫଣି ନ ପାରଇ ଯେଣୁ । ଏହି ର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ବାଦେ ଅଟଇ ଯେ ତେଣୁ ।
ସଭାମଧ୍ୟେ ବଡ଼ପଣ କହଇ ଯେ କଥା । ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ କ ଏମାନେ ବକ୍ତା ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଅଜ୍ଞା ଦେଲ ହରି । ଏ ମୋର ଜୀବନ ଗୋଟି ଧନ୍ୟ ଅଛି କରି ।
ସବୃଣ ସୁ ବୁଝାଇ କହିଲ ମୋତେ ପୁଣ । ଲୁଚ ହୋଇ ଯାଇ ଜନା ପ୍ରଭୁ ପଣ ସୁଣ ।
ଅବର କଥାଏ ମୋତେ କହ ଭବସ୍ୱାମୀ । କେଉଁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କୃପଣ ବୋଲି କହି ।
ଏକଥା ମେଟାହିଁ ଅଛି ସ୍ୱସ୍ଥଳ ମନରେ । ଉଣ୍ଣୁକର ଗୋସାଇଁ ପଚାରୁଅଛି ତୋତେ
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୋତେ କହିବା ଅର୍ଜୁନ । ଏକମନ ହୋଇ ଶୁଣ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ସାନ ॥
ଯେଉଁ ଲୋକ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଭ ଦଅନ୍ତି ଜନା । ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କୁ କୃପଣ ବୋଲି ସିନା ।
ପାଣିପଣା ଛତାମାନ ତୀର୍ଥେ ନ ଦଅନ୍ତି । ଦେଉଳ ପୋଖରୀ ବାନ୍ଧ ମଣ୍ଡପ କେ ଲନ୍ତି ।
ଘରଲୋକ ଯେଉଁମାନେ ତପ ବନ୍ଧୁ ଦେଖି । କୃପଣ ବୋଲିଣ ତାଙ୍କୁ ଶାସ୍ତ୍ରେ ଅଛି ଲେଖି ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଯେ ମୋହିଲା କାହୁ ଭଲ । ଏ କଥା ଗୋଟାରେ ତୁମ୍ଭେମାନେ ମୋତେ ଭଲ
ଦାନ ଧର୍ମ ନ କରନ୍ତେ ଜଳ ଯନ୍ତ୍ର ଦେଖି । ସେ ଲୋକ ହୋଇଲା କାହାଁ ନର୍ଦ୍ଦମାରେ ଲେଖି ।
କୃପଣ ବୋଲିଣ ତାକୁ ଲେଖିଲ ଗୋସାଇଁ । ଏ କଥା ଗୋଟିକୁ କହି ଛଡିବ ମୁହିଁ ।
ଅଦ ଅନ୍ତ କର ଏଥି ଅର୍ଥ କହି ମୋତେ । ହେଲା ଲୋକ ନର୍ଦ୍ଦମା ଯେ ହୋଇଲା କେମନ୍ତେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଶୁଣିତ କହିବା ଅର୍ଜୁନ । ତଥାର ସଙ୍କଟେ ଘୋର କ ପଡ଼ିଲ ମନ ।
ହେଉଁ ଲୋକ ଦାନଧ୍ୟାନ ଏ ଜନ୍ମରେ ଦ୍ୟନ୍ତି । ଅପର ତରଣ ତା ପୂର୍ବକୁ ସମ୍ଭଥାନ୍ତି ।
ଏ ଜନମେ ଯାହା ହେଇ ସେ ଜନମେ ପାଇ । କେଣୁକରି ତାହାକୁ ନିର୍ବନ୍ଧ ବୋଲି କହି ।
ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ବୋଇଲୁ ଯେ ମାୟା କଲ ମୋତେ । ଏହାର ଯେ ଅର୍ଥ ପାର୍ଥ କହିଦେଲୁଁ ତୋତେ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଅଜ୍ଞା ହେଲ ଭଲ । ଦୟାବନ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ଯେ ନିର୍ବନ୍ଧ କଲ ।
ତାହାବୋଲି ତାହାକୁ ଯେ ବୋଲିବା କେ ହେତୁ । ଏକଥାଗୋଚରକ ମୋତେ ଜଣ ଦେହତତୁ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଶୁଦ୍ଧୋ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡୁସୁତ । ଯେଉଁମାନେ ପରଜନ୍ମ କୋଟି ଧନ ହତ ।
ନାନା ଦୁଃଖେ କଷ୍ଟପଣ୍ଡ ସୁଖଭୋଗ ତେଜନ୍ତି । ବସ୍ତୁ ତୋଳି ତାହାକୁହିଁ ନ ବ୍ୟୟନ୍ତି କାନ୍ତି ।
ନପଛେ ହୋଇଣ ଯେ କରୁଥାଇ ଧନ । ଦେବା ପଣ ହୃଦରେ ନ ଥାଇ ଅଳ୍ପ ତାହ ।
ବନ୍ଧୁ କୁଟୁମ୍ବଙ୍କୁ ଘରେ ନ ଦିଅଇ ବସି । ଏକାମାନ୍ତ ଧନଠାରେ ମନ ଥାଇ ପଶି ।
କୁଟୁମ୍ବଙ୍କୁ ଦୁଃଖଦେଇ ଟିକିଇ ଯେ କଣା । ପର ଛଂଶାଇଦେଇ ଜଗି ରଗୁଥାଇ ସିକା ।
ଯୋଗିକ ପ୍ରତଳେ ତାର ସ୍ଥିର ହୋଏ ମନ । ଅର୍ଣ୍ଣବ ଇଚ୍ଛାରେ ନେଇ ପୋତିଥାଇ ଧନ ।
ପୁଏ ଭାର୍ଯ୍ୟାକୁ ଅଳ୍ପ ନ ଦେଖାଏ ସେହି । ଯେଉଁଠାରେ ଧନ ଥାଇ ନ ଦେଖାଇ କେହି ।
ନାନା ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ପଣ୍ଡ ସହିଥାଇ ଯାହା । ମରିବାବେଳକୁ ସବୁ ଛାଡ଼ିଯାଇ ତାହା ।
ଏ ଜନମେ ବସ୍ତୁ ତୋଳି ନ ଦିଅଇ ଯେତେ । ସେ ଜନମେ କେତେକେତେ ପାଇବ ଅବା କହୁଁ ।
ଖୋଇଦେବା ପଦାର୍ଥ ଲେଉଟି ନ ଦେଖିଲା । ତେଣୁ ସେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟବୋଲି ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଲେଖିଲା ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଜଗନ୍ନାଥ । ସେ ଧନ କାହାକୁ ପୁଣି ହୁଅଇ ପ୍ରାପତ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଯାହା ଅଦୃଷ୍ଟରେ ଥାଇ । ଯାହାକୁ ଅମ୍ଭର କୃପା ସେହି କିମ୍ବା ପାଇ ।
ତୁ ମୋତେ ଅପ୍ରତେ କରି ପାଚୁଥିଲୁ ବ୍ୟଥା । ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲୁଟି କି ଶୁଣି ଗୁହ୍ୟ କଥା ।
କୃପଣଲୋକର ପାର୍ଥ ଏହମତ ବାଣୀ । ଜଗବନ୍ଧୁ ଦାସ ପୁତ୍ର କୃଷ୍ଣଦାସ ଭଣି । ୬୪ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମ୍ବରଲୁଗୀତା ହରି ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ନାମ ଦ୍ୱାଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ତ୍ରୟୋଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଦେବ ହରି । ସଂସାରେ ବାଣିଜ୍ୟ କୃଷି ଯେଉଁ ଲୋକ କରି ।
ଭଲକଥା ଅଛି ଯେ ପଳାଇ ଯାଇ ଦୂରେ । ଏ ଦୁଇଲୋକର କଥା କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୋତେ କହିବା କଥା । ଯାହା ପଚାରିଲୁ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଶକଥା ସିନା ।
କେତେକ ତାଙ୍କୁ ଜଣାଇ ପାରୁନ୍ତୁ କେତେ ବୁଦ୍ଧି । ହସ ହସ ହୋଇଣ ବୋଇଲେ କୃପାନିଧି ।
ଯେଉଁଠାରେ ବାଣିଜ୍ୟ କୃଷି ନ କରିବ କେହୁ । ଭଲପଣ ସରଇ ଅନର୍ଥ ତହିଁ ଅଛୁ ।
ଆନ ଖଣ୍ଡ ଯିବାକୁ ଲୋଡ଼ିବ ଯେବେ ପାର୍ଥ । ଯେଉଁଠାକୁ ଯିବ ତହିଁ ସଞ୍ଚିଥାଇ ଭାତ ।
ଛମାସକୁ ହସ୍ତରେ ନ ଥିବ ଯେବେ ଧନ । ବନ୍ଧୁ କୁଟୁମ୍ବର ପଣେ ନ ଲୋଡ଼ିବ ଥାନ ।
ତଡ଼ା ଦୁଇ ଘୃତ ଦେଇ ମନେ ପଡ଼ି ବ୍ୟଥା । ପଚେ ପୁଣି ଶିଖ କେତେ ନ କହଇ କଥା ।
ବନ୍ଧୁ ବନ୍ଧୁ ଅନୁସର ଛାଡ଼ିଲ ପୀରତି । ସେବକ ପଦରେ କର ନିରଳ ବସ ଗଛ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ତହିଁ ବନାଦେବେ ସବେ ଛଟା ପାଇଁ ଥାଇଁ । ଅମୃତକୁ ଯାନ୍ତି ବୋଲି ବେଦେ କହୁଥାଇଁ ।
ତେଣୁହର ଅର୍ଜୁନ ଆପଣାସ୍ଥାନେ ଥାଏ । ସ୍ଥାନ ଗଡ଼ ଗଲେ ତଥା ଏତେଦୂର ଯାଏ ।
ତୋହରେ ଯେବେ ଅସ୍ତ୍ରାକୁ ପ୍ରମାଦ ପଡ଼ଇ । ସିତା ଅରଜିଲ ପୃଥ୍ୱୀ ହୋଇଲେ ଗଡ଼ଇ ।
କୋହରେ ଯେବେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ମନ୍ଦରଣ ପଡ଼ । ଚେତେଚେବେଳେ ଅର୍ଜୁନ ସେ ଘଜ୍ୟଲୋଟି ଗଡ଼
ଦସ୍ତେ ନ ଥିବ ଧନ ଦରିଦ୍ରକୁ ନାହିଁ । ଅନ୍ନାଇଲେ ଜୀବନ ହାନିବ କାହିଁ ଯାଇଁ ।
ମିଛା ବୃତ୍ତି ହୋଇଲେକ ଗୃହୀନର ଯିବ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ସଉଦାଯାଏ ସ୍ୱପ୍ନ ସତ୍ୟ ଥିବ ।
ଜୀବନ ଦକ୍ଷିଣ ତହିଁ କୁଟୁମ୍ବଙ୍କୁ ପୋଷ । ଚଣ୍ଡାଳେ ଆପଣା ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ବୋଲି ଅଷୁ ।
ଜଳ ଆଉଁ ଥାଉଁ ଭାଗ୍ୟ ଦରଇ ଯେ ସ୍ଥାନ । ପରନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରାଣୀ ପାଏ ଦାତା ଦୁଃଖଶାନ ।
ଦରନ୍ ଅବସ୍ଥା ହୋଇ ନ ମିଳଇ ଗ୍ରାସ । ଗଡ଼ଗଲା ଭୂମିତ ତରଇ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଶ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଯୋଗଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଯେତେଭକ୍ତେ ଶାଖାରେ ଗାବନ୍ତି ମହାକଷ୍ଟ
ଏକଥା ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମୁଁ ଯେ ପଚ୍ଚାରୁଛି ହର । ଶାସ୍ତ୍ରଟିର ହିତ ମୋତେ ଅନୁଗ୍ରହ କର ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ଶୁଣ କୁନ୍ତିଶିଷ୍ୟ । ସଜ୍ଜନ ହାଲରେ ଶେଷ ନରନ୍ତ ପରବାସ ।
ଗୃହସ୍ଥ ତୋଟା ଆଜ ତ ଜାଣନ୍ତି ସେହି । କଷ୍ଟରେ ଗଢ଼ିଲା ଧାରା ଏମାନଙ୍କ ଦେହ ।।
ଯେବଣ ଲୋକର ପତ୍ନୀ ଅଟେ ବଡ଼ ଦୁଷ୍ଟ । ନରକରେ ଜଳ ଜରେ ସେହ ମହା କଷ୍ଟ ।।
ଘର ଜଳି ଘର ଜାଳି ଏକ କରେ ଯେନ୍ତୁ । ସେ ଗୃହସ୍ଥ କଷ୍ଟ ପାର୍ଥ ନ ସହଇ ଜନ୍ତୁ ।
ଆଉ ଏକ କଥାଏ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ପଣ୍ଡୁସୁତ । ବୃଦ୍ଧକାଳେ ଦରିଦ୍ର ହେବାର ବଡ଼ କଷ୍ଟ ।
ପରର ଅନ୍ନକୁ ଜଠେର୍ୟ କରଇ ଯେ ଅଷ୍ଟ । ତନ୍ଧୁପରେ ସେହୁ ଅଟେ ଗୁରୁତର କଷ୍ଟ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଲିଲେ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ଦେବ ପୁଅ । ଦେବଣ ନାମକୁ ତୁମ୍ଭେ ମନେ ତୋଷ ହୁଅ
ସେହି ନାମ ଗୋଟି କହେବ୍ୟ ଭାବୁଥିବୁ ଅମ୍ଭେ । ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନେ ପ୍ରଭୁ ଦୟ କର ତୁମ୍ଭେ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ମୋର ନାମ ଯେ ଅନନ୍ତ । ଲେଖାକର ଲୋଡ଼ିଲେ ତା ହେ କାଳବଅନ୍ତ
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଲେଖି ପାରିବ କେ ତାହା । ତୁମ୍ଭ ନାମ ତୁମ୍ଭେ କହ ପାର ତତ୍ୱବାହା ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ମୋର ସହସ୍ରନାମ ସାର । ତହୁଁ ଶତେନାମ ମୋର ହୋଇଛି ବାହାର ।
ଶତେ ନାମ ସଙ୍ଗତେ ଯେ ଶ୍ରୀରାମ ନାମ ସାର । ତାହା କହୁ ହେବା ତୋତେ ମନ କର ସ୍ଥିର ।
ହର ହର ବୋଇଲେ ସହସ୍ରବେଳ ଯେତେ । ରାମ ନାମ ବୋଇଲେ ଅଧିକ ହୁଏ ଶତେ
ବ୍ରହ୍ମ ନାମ ସହସ୍ରେ ଘୋଷିବ ଯେବେ ନର । ସହସ୍ରେ ଗୁଣ ଅଧିକ ଗୋବିନ୍ଦ ସୁମର ।
ସହସ୍ରେ ଗୋବିନ୍ଦନାମ ଜପନ୍ତେ ଯେତେ । ବିଷ୍ଣୁ ବୋଲି ବୋଇଲେ ଅଧିକ ହୋଏ ଶତେ
ଶତେ ବେଳ ଜପକଲେ ବିଷ୍ଣୁ ନାମ ନିଷ୍ଠା । ସହସ୍ର ଗୁଣ ଲେଖକର କୃଷ୍ଣ ନାମଗୋଟା ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧିକା ବୋଲି ଯେ ବୋଲଇ ମୁଖ । ସେ ନାମକୁ ଅର୍ଜୁନ ମୁଁ ପାଇ ମହା ସୁଖ ।
ଶିବ ଶକ୍ତି ଏକ କର ଯେ ଭାବଇ ମୋତେ । ତହୁଁ ଫଳଶ୍ରୁତି ପାର୍ଥ କହିଦେଲୁଁ ତୋତେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧିକା ନାମ ଯେ କରଇ ନିତ୍ୟେ । କୋଟି କୋଟି ମହାପାପ ସେ କରଇ ଗତ୍ୟେ ।
ଏହା ନାମ ଗୋଟି ପାର୍ଥ ମନ ଦେଇ ଶୁଣ । କୋଟି ମହାପାପରୁ ନିସ୍ତାର ପାଇ ସେହୁ ।
କୋଟି କୋଟି ଜନ୍ମର ଅଛନ୍ତି ପାତକୀ । ସବୁର ଉପରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଟନ୍ତି ରୁକ୍ମିଣୀ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ସଖୀତା ସଙ୍ଗରେ ମେଉ ପ୍ରୀତି ସ୍ୱଧା ଯେତେ । ରୁକ୍ମିଣୀ ଶବଧା ଯେ ନୃପର ପାର୍ଥ ତୋତେ
ଗୋକ୍ଷପୁରେ ଗୋପୀ ଥିଲେ ଷୋଳସହ ଯେତେ । ସଖୀହାଭୁଲ୍ୟରେ ଲକ୍ଷ ନୃପନ୍ତ ଜଗତେ
ସଖୀତା ମୋହର ପ୍ରାଣ ମୁଁ ତାହା ଜୀବନ । ଜୀବ ପରମରେ ଅନ୍ତ ଅଛୁ କାହିଁ ଭିନ୍ନ ।
ସଖ୍ୟାଭୃଷ୍ଟ ନାମ ପାର୍ଥ ସବୁଠାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଏ ନାମ ଜପିଲେ ପାଇ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ପୁଣର ଉପରେ ଏ ଯେ ନାମ ଗୁଣ କଥି । ଜାହଲେ ତରିବୁ ଏ ଯେ ସଂସାର-ଜଳଧି ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ହେ ବଧାନେ । ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ କଥା ଯେ ସନ୍ଦେହ ମୋର ମନେ ।
ସୁବୁଦ୍ଧି କୁବୁଦ୍ଧି ବୋଲି କେମନ୍ତ ହୋଇ । କାହାର କେବଣ କୃତ୍ୟ କହ ଗୋବିନ୍ଦ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଯାହା ପୁଛ ଭଲ ପାର୍ଥ । ଏକଥା ଗୋଷ୍ଠିର ତୋତେ କହିବା ଅର୍ଥ
କୁବୁଦ୍ଧି କଥିର ବଳେ ହୋଇ ମହା ଦୁଃଖୀ । ସୁବୁଦ୍ଧି ବଳର ବଳେ ସବୁଦିନେ ସୁଖୀ ।
ଏଥକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କଥା ଶୁଣ ତୋ ବଚନ । ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ଅଛି କାନନ ବନ ।
ସେ ବନ ଭିତରେ ଏକ ପୋଖରି ଏ ଅଛି । କୁମ୍ଭୀର ଗୋଟିଏ ସେହି ଜଳରେ ଥାଇ ଲୁଚି ।
ତେଣୁରେ ଅଗମ ପଥ କାହିଁ ଅଟଇ ଅଛି । ଦୁର୍ଗମ ଭୂମିରେ ଯେ ପୋଖରି ଅଟେ ପାର୍ଥ ।
ତୃଷାରେ ଆତୁର ହୋଇ ଯେଉଁ ଲୋକ ଯାନ୍ତି । ଜଳରେ ପଶିଲେ ଯେ କୁମ୍ଭୀର ତାକୁ ଖାଇ
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଏକ ମର୍କଟ ଆଇଲା । ପୁଷ୍କରିଣୀ ତଟେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ତୃଷାରେ ଆତୁର ହୋଇ ହୃଦପଦ୍ମେ ଦୁଃଖ । ଜଳ ଦେଖି ମନରେ ପାଇଲା ମହାସୁଖ ।
ଯେତେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ କୁମ୍ଭୀର ଅଛି ଖାଇ । ଯିବା ପାଦ ଚିହ୍ନ ଅଛି ଆସିବା ପାଦ ନାହିଁ ।
ତାହା ଦେଖି ମର୍କଟ ଭାବୁଛି ଅଛି ମନ । ବୋଇଲା ଏକଥା ଗୋଟା କେମନ୍ତ ବିଧାନ ।
ଯିବା ପାଦ ଗୋଟାଏ ସବୁରି ଅଛି ପଡ଼ି । ଜଳ ପିଇ କେହି ଆସି ନାହାନ୍ତି ବାହୁଡ଼ି ।
ଆମ୍ଭେ ଆଜି ଏଥି ପାଣି ପିଇବା କେମନ୍ତେ । ପ୍ରାଣଘାତ ହୁଅନ୍ତି ପଥିକମାନେ ଏଥେ ।
ଏତେ ବୋଲି ମର୍କଟ ବୁଦ୍ଧି ଏ ପୁଣ କଲା । ପୋଖରୀ କୂଳରୁ ସେ ନିକଟ ହୋଇଲା ।
ବାଉଁଶର ନଳକାଠ ବୃକ୍ଷରେ ବସି । ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଇଣ ସେ ଅଣିଲା ଶୋଷି ।
ବୁଦ୍ଧିର ପ୍ରଭାବେ ତାର ତୃଷା ଭେଣ୍ଟି ଗଲା । ସେ ବୃକ୍ଷ ଗୋଟିରେ ଯେ ଅପୂର୍ବ ଫଳ ଥିଲା
କ୍ଷୁଧାବେଳେ ହୋଇଲା ତାହାକୁ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ । ପାଚିଲା ଫଳସ ପ୍ରାୟ ଲାଗଇ ସେ ହେନ୍ତୁ ।
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଣ ସେ ବୃକ୍ଷରେ ବସିଥାଇ । ପଥ କି ଅଇଲେ ତାଙ୍କୁ ଦେଉଥାଇ କହି ।
ଏ ଜଳ ପିଇଲେ ବାବୁ ମରିବଟି ତୁମ୍ଭେ । ଜୀବନ ରଖିବା ବୁଦ୍ଧି କହୁଅଛୁଁ ଆମ୍ଭେ ।
କୁମ୍ଭୀର ଗୋଟାଏ ଏଥି ବସିଅଛି ଘର । ଲୁଚ ପାଣି ପିଅଇ ତାକୁ ନିଏ ଧାଇଁବାର ।
ଜଳରେ ବୁଡ଼ାଇ ତାକୁ ଦେଇ ମୋଡ଼ି ଖାଇ । ତେଣୁକରି ଏ ପାଣିରେ ନ ପଶିବ କେହି
ଏହା ଶୁଣି ପଥିକ ପଳାଇ ଯାନ୍ତି ତରେ । କେହି ନ ପଶନ୍ତି ଆଉ ପାଣିର ଭିତରେ ।
ତାହା ଦେଖି ଅହାରେ ଉଦ୍ବେଳା ସ୍ପର୍ଶ ପ୍ରାଣ । କୁମ୍ଭୀର ବୋଇଲା ମନେ ହୋଇଲା ମରଣ
ଖାଇଁ ଏ ବାନର ଗୋଟି ଏଥିକୁ ଅଇଲା । ଖଇବା ଅଧାରେ ମୋର ଉପାସ ହୋଇଲା
ଏହା ସଙ୍ଗେ ପ୍ରୀତି କଲେ ସକୁଦ ନିକ୍ଷ ହବ । ନୋହିଲେ ଅଳପ ଦିନେ ଜୀବନହିଁ ଯିବ ।
ଏତେ ବୋଲି କୁମ୍ଭୀର ନିକଟ ହୋଇ ଆସି । ମର୍କଟକୁ କହିଣ ମଧୁର ବାଣୀ ଭାଷି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବୋଇଲେ ହେ ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟୀ ଉଦ୍ଧାକର ମୋତେ । ରତ୍ନମାଳା କେତେ ମୁଁ ଦେଉଅଛି ତୋତେ ।
ତୋହଠାରୁ ମୋହର ବଞ୍ଚିଲା ତାହେ ଧନ । ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭେ ଦୁଇଲୋକ ହୋଇବା ଏକମନ ।
ଶରଣ ପଶିଣ ମୁଁ ଯେ କହୁଅଛି ତୋତେ । ତୋଠାରୁ ଅନୁଗ୍ରହ କରଇଥିବୁ ମୋତେ ।
ସ୍ୱାର୍ଥୀ ହୋଇଣ ମୁଁ ଯେ ମାଗୁଅଛି ଭିକ୍ଷା । ଗର୍ଭଦୁଃଖ ହେମନ୍ତୁଭାବରେ ମୋର ଯାଉ ।
ପଥିକମାନଙ୍କୁ ଆଉ ନ କରିବୁ ଘାତ । ତେଣୁକରି ରତ୍ନମାଳା ଦେଉଅଛି ନାଥ ।
ସ୍ୱର୍ଗଙ୍କୁ ଗୋଟାରୁ ହରିବୁ ଗୋଟେ ପାପ । ତୁମ୍ଭ ଆମ୍ଭ ଅଜଠାରୁ ମିତ୍ରସଙ୍ଗେ ସନ୍ଧି ।
ଯଥିକି ଅଧରେ ଘାତ ନ କରିବ ତୁମ୍ଭେ । ଯନ୍ତୁରି ଥୋକାଏ ଧନ ଦେଉ ସିନା ଅମ୍ଭେ ।
ଏତେ ବୋଲି ରତ୍ନମାଳା ଦେଲା ଛଉକିଣ । ବାନର ଗଳାରେ ଦେଇ ହୋଇଲେ ଫୁଲଣ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଦେଖ ଦାନବର ବଶ । ଶବର ଗୋଟିଏ ଆସି ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ ।
କେନ ଲୋଭଦରେ ବାଧ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ଧୀରେ । ମର୍କଟକୁ ଦେଖିଲେ ସେ ବୃକ୍ଷଉପରେ ।
ହୋଇଲା ଗ୍ରନ୍ଥ କର୍ମ ହୋଇଲା ମୋହର । ଏ ଜୀବକୁ ମାରି ଅଜ କରିବି ଆହାର ।
ଧାମଣା ହାତରେ ଧନୁ ଅମନ୍ତଲ୍ଲ ଆଣି । ଫିରିକ ନାଗଟ ତହିଁ ବସାଇଲା ଗୁଣି ।
ବୋଇଲେ ବାନର ଅଟେ ଉପୃହର ଘୋଟେ । ଏ ମଣ୍ଡଳମଧ୍ୟେ ଅନ୍ନ ରକ୍ଷିବ ଯେ ତୋତେ ।
ଲୁଣ୍ଠମଙ୍କୁ ମୋହର ତୁ ହୋଇଲୁ ଆହାର । ରକ୍ଷାଦେବ ତାକୁ ତୋର ମନରେ ଶୁମର ।
ବାନର ବୋଇଲେ ମୋତେ ବାହ୍ନ ପାଇଁ ମାରୁ । ରତ୍ନମାଳା ରୂପ ଦୁଃଖ ଅଜଠାରୁ ସରୁ ।
ଅକାରଣେ କାହିଁ ମୋର ହେନରୁ ଜୀବନ । ସାଗସୁରୁଷକୁ ହୋଇ ଅର୍ଣ୍ଣିଲାଣି ଧନ ।
ଏତେ ବୋଲି ରତ୍ନମାଳା ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲା । ଶବର ହରଷ ହୋଇ ହାତରେ ଧଇଲା ।
ବୋଇଲା ଅମୂଲ୍ୟ ଧନ ଅଛି ଏହା ତହିଁ । ଆବର କେବଳେକ ଧନୁଶର ମୁଁ ଯୋଚଇ ।
ଏତେବୋଲି ଧନୁରେ ଯୋଚିଲା ତେଇ ଶର । ବୋଇଲା ବାନର ତୋତେ ନାହିଁ ପ୍ରତିକାର ।
ଏ ରତ୍ନମାଳାରେ ମୋର ନ ପୁରିଲା ତୃଷା । ଆଉ ଧନ ଦେଲେ ତୁ ପାଇବୁ ପ୍ରାଣଆଶା ।
ବାନର ବୋଇଲା ଏ ଯେ ଖଳବୁଦ୍ଧି ଜନ୍ମ । କେଉଁକଥ ସନ୍ତୋଷମନେ ରତ୍ନମାଳା ନେଲା ।
ଶବର କେବଳେକ ମୋତେ ଯୋଚିଅଛି ଶର । ହେ ଧର୍ମଦେବତା ମୋତେ ଏଥୁଁ ପାରିକର ।
ମୋହରଠ ଦୋଷ ହେଲା ନାହିଁ ଭାଲୁ ପୂର୍ବେ । ବିଧାତା ତେଣେ ମୋତେ କାହିଁ ମାରୁଅଛ ଏବେ ।
କ୍ଷେତ୍ରବଳେ ଯାମ ହୋଇ ପାପକରେ ମୃତ୍ୟୁ । ଶାସ୍ତ୍ର ପଥରେ ଅଛି ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ବନ୍ଧୁ ।
ପ୍ରାଣିର ମରଣ ଯେବେ ହୁଅଇ ନିକଟ । ସେହିକାଳେ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ ଯାଏ ସିନା ବାଟ ।
ଅମୃତର ଦୋଷ ତାହିଁ କପାଇଁ ସମ୍ଭବା । ଯେମନ୍ତ ମରିବ ଏବେ ସେ ବୁଦ୍ଧି କରିବା ।
ଏତେ ବୋଲି ଶବରକୁ ବୋଇଲା ମର୍କଟ । ଧନ ଯୁବପାଇଁ ମୋତେ କାହିଁ ଦେବୁ କଷ୍ଟ ।
ଯଥାମତ ବୃଷ ଏ ଅଟଇ ଅମୃ ତୁଇଁ । ପରିଅ ଗୋଟାଏ ଯେବେ ଦେବ ତେବେ ମୁହିଁ ।
ଅତ୍ଯନ୍ତ ପଦାର୍ଥ ମୋର ସଞ୍ଚୁଅଛି ପେଟ । ଧନ ଯୁବପାଇଁ କାହିଁ ମନେ କରୁ ଚନ୍ତା ।
ଗୋପକେ ଭୁତରେ ଏବେ ଏହୁଅଛି ପଣ । ମନକୁ ଯେ ବୁଝି ବ ତା ବାଛୁ ଦେଇ ଅଷ ।
ଜାଳରେ ବୃଡ଼ାଇଣ ସେ ଥୋଇଛନ୍ତି ସବୁ । ଅର୍ଥ ଧନକୁ ଲୋଭ କରନ୍ତୁ ବାବୁ ।
ଗଉଥି ଗୋଟାଏ ତୋତେ ଦେଇ ଯିବା ଏବେ । ବଚନ ସୁଅର୍ଥ ମୋର ହୋଇବ ତେବେ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଶ୍ରୀଧର ବୋଇଲେ ଚେତନେନ୍ଦ୍ରିୟେ ଥିବ ଧନ । ସକଳେ ଯୋଗର ସିନା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ମନ ।
ମାଧବ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ପାଣ୍ଡବେ ଯାଇ ଘଷ । ଏହି ଜଗତରେ ଅଛି ବାନ୍ଧିଦେବ ଆଶ ।
ଶୁଣିକର ଶ୍ରୀଧର ହରଷମନ ହୋଇ । ଜଗତରେ ପଶିଲେ କୃପେ ଧନୁଶର ଥୋଇ ।
କୁମ୍ଭୀର ସୁଧାର୍ଥୀ ପୁଣ ହୋଇଥିଲେ ଯହିଁ । ଦୁର୍ଦାନ୍ତ ମୋହଲେ ପ୍ରାଣ ଗଲା ଜନ୍ତୁ ତହିଁ ।
ସୁବୁଦ୍ଧି ଥିବାରେ ଯାହା ପ୍ରାଣ ଜାଇ ଶେଷ । କୁବୁଦ୍ଧି ଥିବାରେ ସେ ଶ୍ରୀଧର ଗଲା ନାଶ ।
ସୁବୁଦ୍ଧି ଥିବାରେ ସେ ବାନର ରକ୍ଷା ହେଲା । ଶତ୍ରୁକୁ ନାଶ କରଣି ନିଜ ଲୋଭ ଚଲା ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଶାରଙ୍ଗ ଧରନ୍ତେ । ବନ୍ଧୁର ଭାରତେ କଥା ଅଛି ପୁଣ ଏତେ ।
ଶୁଣିବର ମନ ମୋର ହୋଇଲା ସନ୍ତୋଷ । ଶ୍ରୀକଣ୍ଠର ଭଣିଲେ ଶ୍ରୀମତ ପୀତକୃଷ୍ଣ ଦାସ ।

ଇତି ଶ୍ରୀନାମରତ୍ନଗୀତା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ନାମ ତ୍ରୟୋବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଚତୁର୍ବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଚକ୍ରଧର । ଲୋଭ ଆଦେ ନାନା ବ୍ୟକ୍ତି ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାର ।
ଏ କଥା ଗୋଟାହିଁ ମୋତେ କହ କୃପା କରି । ତେଣୁକରି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପଚାରୁଅଛି ସିନା ।
ଶ୍ରୀଧର ବୋଇଲେ ତାହା କହିବା ପେଟ । ଲୋଭ ପ୍ରକୃତରେ ଯାର ଚିତ୍ତ ଆଉ ନାହିଁ ।
ଶାସ୍ତ୍ରକଥା ଗୋଟାରେ ନ ଥାଇ ତାର ଭାବ । ସବୁ ପଦାର୍ଥକୁ ତାର କରୁଥାଇ ଲୋଭ ।
ଧନ ଜନ ସମ୍ପଦ ଯେ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ନାରୀ । ଆପଣା ଯୁବତୀ ପରସ୍ତ୍ରୀ ସେ ଆଦର ।
ପର ଧନ ପର ବୃତ୍ତି ନ କରଇ ଯୋଗ । ଏତେ ପଦାର୍ଥକୁ ତାର ସବୁଠାରୁ ଲୋଭ ।
ଏମନ୍ତ ହୃଥାରେ ଯେଉଁ ଲୋକ ମନ ଖଟେ । ଲୋଭରତ୍ନ ପାତକୀ ହୋଇ ପୁଣ୍ୟକଥା ନାଶେ ।
ଲୋଭ କଲେ ପାପ ହୋଇ ପାପ କଲେ ମୃତ୍ୟୁ । ତୋ ଆଗେ କହିଲି ପାର୍ଥ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ହେତୁ ।
ସେବକ ଲୋଭର ଗୁଣ ନ ଥିବ ବାସନା । ସ୍ତ୍ରୀ ମାଣିକ୍ୟରେ ମଣି ଲକ୍ଷେମାନ ସୁନା ।
ତାହା ଅଳଙ୍କାର ହେଉ କଲେ ପ୍ରତିକର । ମୃତ୍ତିକା ପିତୁଳା ସଙ୍ଗେ ଜଣ ସମକର ।
ଗୁଣଥିଲା ଲୋକକୁ ଯେ ଦେବା ଅଳଙ୍କାର । କାହିଁ ନ ଥିଲେ ତାର ବାସନା ସୁନ୍ଦର ।
ଗୁଣଥିଲା ଲୋକକୁ ଯେ ଧନ ହୁଏ ପୂଜା । ଯେତେ ଦିନ ଯଶ ତାର ସବୁଦିନେ ପୂଜା ।
କୋଟିରତ୍ନ କରଣ ଜହାରେ ଯତ୍ନ ଜନ୍ତୁ । ମଜସ୍ଥିର କଲେ ଅର୍ଥ କ କରିବ ଆଉ ।
ସତ ନ କହିଲେ ନାଶ ଯାଉ ଜପତପ । ମନଶୁଦ୍ଧ କଲେ ଅନ୍ୟ ତୀର୍ଥରେ କ ଫଳ ।
ଆପଣାର ସଦବଦ୍ୟା ସାଧନ ଯେ କର । କୋଟି କୋଟି ଧନହିଁ ତାହାଙ୍କ ନୋହେ ସର ।
ବନ୍ଧ୍ୟା ଯେବେ ନ ଥିବ ପାଇବ ନାହିଁ ଧନ । ବନ୍ଧ୍ୟାକୁ ଦେଖ ସବୁ ନୋହେ ନାରାୟଣ ।
ଉପଯୁକ୍ତ ପାଇଲେ ମନର ସଙ୍ଗେ ଦେଖା । ସେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଧର୍ମହିଁ କହଇ ବେଦରେ ଲେଖା ।
ଜଗତ ମଣ୍ଡଳେ ପାଇ ନାନା ବୃକ୍ଷମାନ । ଲଲାଟ ଲେଖନମାନ ତେବେ କରିବ ଆନ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଚକ୍ରଧର । ଲଲାଟ ଲେଖନ କିସ ହେମନ୍ତ ପ୍ରକାର ।
ନାନା ଜନମଧ୍ୟେ ପ୍ରାଣୀ କର୍ମରଇ ଯେତେ । ଉପାୟ କରଣ ଧନ ଅରଜାଇ କେତେ ।
ଶ୍ରୀଧର ବୋଇଲେ ତୋତେ କହିବଇଁ ଭେଦ । ଯାହା ଲଲାଟପଟ୍ଟରେ ଲେଖିଥାଇ ବିଧ ।
ସୁଖ ଦୁଃଖ ଆଦି ଭାବ ଜନମମାତ୍ର । ଯାହା ଲେଖିଥାଇ ତାହା କେହି କରିବ ଆନ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଏ କଥା ଜାଣିଣ ପ୍ରାଣୀ ଭ୍ରମ ହେଉଥାନ୍ତି । ଧନ ଅରଜିବେ ବୋଲି
ତହିଁ ବୋଲଇ ପରବନ୍ଧନରେ ଅଛି ସୁନା । ସୁଖଭୋଗ ପାଇ
ଲେକ ବୋଲଇ ଏ ସଙ୍ଗେ ପାଇଲୁଁ ଦୁଃଖଭୋଗ । ଖଟେହୋଇ ଗତି
ପାଣି ଦ୍ରବ୍ୟ ମାଣିକ୍ୟ ବସ୍ତୁ ତହିଁ ଥାଇ । ଦ୍ରୋଣକୁ ଖଣ୍ଡିବା
ନୀବା ବସ୍ତୁ ପାଇବା ଯେ ଏ ସଙ୍ଗରେ ଥିଲେ । ଦରିଦ୍ର ଅବସ୍ଥା
ଏତେ ବୋଲି ଖଣ୍ଡଇ ଆପଣା କଜସ୍ଥ ତ । ସେ ଭୂମିରେ ମୂଳ ଲାଗୁ
ଲଲାଟଲେଖନ ବ୍ରହ୍ମ କର୍ମର ହସ୍ତ୍ୟ । ଶାସ୍ତ୍ରେ ଲେଖିଲା ଯାହା ବଧ
ଏଥିକୁ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଶୁଣ ଦେବା ପଣ୍ଡିତବର । ଘଟ ଫୋଟିକରେ ନେଇ
ଜଳ ଘଟରେ ବୁନ୍ଦ ଭରିବନ୍ତ ଯେତେ । ସମୁଦ୍ରେ ଭରିଲେ ପାଣି ସଞ୍ଚରନ୍ତି
କୂପଜଳ ହିନ୍ଦୁକଜ ଘଟକୁ ସେ ସଉ । ଲଲାଟ ଲେଖିଛି ଧାତା ସେହିମତି
ଏ କଥା ନ ଜାଣି ପ୍ରାଣୀ ଛଟପଟ ହୋଇ । ଧନ ଅରଜିବ ବୋଲି ଦୂରଦେଶ
କର୍ମରେ ସମ୍ପଦ ଦୁଃଖ ଲେଖା ନାହିଁ ଯାଉ । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିରେ ତା କନ୍ଦରେ ଥା
କୁବୁଦ୍ଧି ଲୋକର ବୁଦ୍ଧି ସ୍ଥିର ନୁହେ ଯହୁଁ । ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ ହେଉଥାଇ ଯିବାକୁ
ସୁବୁଦ୍ଧି ଲୋକର ହାତେ ଉଦେ ହୋଇ ଜ୍ଞାନ । କର୍ମକୁ ଆଦର ସହ ନାନା ଦୁଃଖ
ଯେତେବେଳେ ଆମ୍ଭକୁ ଲାଗଇ ଭସ୍ମ ବ୍ୟଥା । ତେତେବେଳେ ବସ୍ତୁ ଅବ ସ୍ଥାନଭ୍ରଷ୍ଟ
ଆମ୍ଭ ଯିବାଠାରେ ସ୍ୱାର୍ଥ ସଙ୍ଗେଣେହେଁ ନ ଥାଇ । ଗୃହବାହ୍ୟ ଶାସନ ହୋଇଲେ ଛାଡ଼ି ଯା
ସାବଧ ହୋଇଲେ ତାର ସବୁ ଯାଇ ଦୁଃଖ । ଯେଉଁଠାରେ ସେ ପ୍ରାଣିତ ମିଳଇ ସେ ସୁଖ ।
ସୁସ୍ଥ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ଯେବେ ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ ଯାଇ । କୁବୁଦ୍ଧି ଲୋକର ସିନା ସଦବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ ।
ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ ଲୋକର କେବେହେଁ ନୋହେ ଦୁଃଖ । ବୁଦ୍ଧିର ପ୍ରସାଦେ ସିନା ପାଇ ନାନାସୁଖ
ବୁଦ୍ଧିର ପ୍ରସାଦେ ସିନା ଦୁର୍ଗତିରୁ ତରଇ । ବୁଦ୍ଧି ତ ନୁହଇ ସ୍ୱାର୍ଥ ଜ୍ଞାନ ବଡ଼ ସତ ।
କୁବୁଦ୍ଧି ଅନ୍ତରେ ନାଶ ଗଲା ଏକ ବାର । ତାହା କହୁଅଛି ସ୍ୱାର୍ଥ ଶୁଣ ଚିତ୍ତକୁ ଦେଇ ।
ସୁବୁଦ୍ଧି ସୁବନ୍ଧ୍ୟା କଲେ ସୁସ୍ଥଭାବେ ଥାଇ । କୁବୁଦ୍ଧି କୁବନ୍ଧ୍ୟା କଲେ ପ୍ରାଣେ ନାଶଯାଇ ।
ଏଥିକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କଥା କହୁଅଛି ଶୁଣ । ଯେ ଯେବେ ଉତ୍ତରପଟେ ପର୍ବତଲୁ ମୋହିତ
ହର ମହାରଣା ବୋଲି ବଡ଼ାଇ ମୁଖ୍ୟ । ବନସ୍ତକୁ ଯାଇଁ ସେ କାଟି ଏକ କାଠ ।
ଯାବତ ନମନ୍ତ୍ର ତାହା ଛେଦ ଉଜ କଲା । ବେନି ଫାଳ କରି ମଧ୍ୟେ ଖିଲାଏ ମାଇଲା ।
ଦେହ ଶ୍ରମ ପାଇଣ ସେ ତ ପାରିଲା ଆଜୁ । ହୋଇଲା ଏ କାଠ ଅଛ ଏହିଠାରେ ଥାଉ ।
ଖିଲା ମଗ୍ନ ହୋଇଣ ସେ ରହିଥାଉ ଅନ୍ତ । କାଲି ଆସି ଏହାକୁ କରିବ ଦବ୍ୟ ଉଜ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ କାଠ ଛାଡ଼ିକରି ଗଲା । ଆପଣା ମନ୍ଦିରେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ଏମନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଭୁ ହୋ ଶୁଣ ପଣ୍ଡିତ ଶିଷ୍ୟ । ମର୍କଟ ଗୋଟିଏ ଆସି ହୋଇଲା ପ୍ରବେଶ ।
ସୁବୁଦ୍ଧି ସୁବନ୍ଧ୍ୟାରେ ତା ଚିତ୍ତ ନ ରହିଲା । କୁବନ୍ଧ୍ୟା କୁବୁଦ୍ଧି ଯୋଗୁ ମନରେ ପଶିଲା ।
ବଢ଼ାଇ କାଟିଣ କାଠ ରଖିଅଛି ଯହୁଁ । ବୃକ୍ଷରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସି ବସିଲା ତହିଁ ।
ବଢ଼ାଇ ଯେବଣ କଲା କାଠ ଥିଲା ମାଇ । ଖାନ୍ଦର ବସିଲା ଯାଇଁ ସେହି ଖିଲା ଧରି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଟେଯବଣ ଦ୍ଧାଙ୍ଗ୍ୟୁ

କାଲା ହୃପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଧାଷ୍ଟ ୍ଯର ଦଣ୍ଡ । ଚଉଲ୍ଲ ଭାଠ ଉତରେ ପଶିଲ୍ଲ ତା ଅଣ୍ଡ ।
ତେଣୁକର ଅବଦ୍ୟା ନୈ ଶ୍ୱଲ୍ଲ ଧର । କେବଳ ହସ୍ତେ ଝିଙ୍କିଲ୍ଲ ଧରଣ ଅଣ୍ଠ କର ।
ଶୁଣିକର ଅଜ୍ଜୁ ନ ପ୍ରାୟିଶ୍ଚ ହୋଇଲ୍ଲ । ଅଣ୍ଡ ଯାଇ ହୃଅଙ୍ଗେ ବାନର ପ୍ରାଣ ଗଲ୍ଲ ।
ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନେ ମୋ ... ଳ ହସବ ହେତୁ । ସ୍ୱବୃଦ୍ଧି ଲୋକଙ୍କୁ ସିଦ୍ଧା ଯଶ ଶିକ୍ଷା ପାଇ ।
ପାଷ୍ଟଲ୍ଲୁ ଟେବକ ... ମନେ ତୋଷ । ବୋଇଲେ ଏ କଥା ମୋତେ ହଦ ପୀତିବୀସ
ଭୃତ୍ୟଜଣହୋଇ ... ତ ହଦ ଚକ୍ରଧର । ଅବହ୍ୟା ହଲ୍ଲକୁ ସିଦ୍ଧା ମଲ୍ଲ ସେ ବାନର ।
ଧର୍ମଣ ସମାଟେ ... ଯେ ହଉଥାଇ ହେବା । ତହୁଁ ଦଣ୍ଡମଣ୍ଡ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ କହିହେବା ।
... ବୋ ... ଲେ ସେ ନତ୍ୟେ ହରେ ଦୋଷ । ତହିଁକି ଯେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ମନେ ଥାଇ ଶେଷ
... ବେ ... ଯାହାକୁ ଦଣ୍ଡ ଯାହା । ତେଣୁକର ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପଚାରୁଅଛୁ ତାହା ।
ଦ୍ୟବନ୍ତୁ ... ଇ ଯେବେ ସେବକଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡି । ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରମାଣେ ତାର ଚେଡଣକୁ ଯେ ମୃତ୍ରି
ଉରବ ... ଣ ଯେବେ ନ କହିବ କଥା । ମରଣରୁ ଏ ଦଣ୍ଡ ତାହାକୁ ବଡ଼ ବ୍ୟଥା ।
... ଲୋକ ଯେଉଁ ଲୋକଠାକୁ ଯାଇ । ତାହାକୁ ଉତ୍ତର ଯେବେ ନ ହରଇ ସେହି
କଥା ... କଉ ଯେବେ ନ କହିବ କଥା । ଏ ଦଣ୍ଡ ତାହାକୁ ହାତେ ମୃତ୍ୟୁ ହଟା ବ୍ୟଥା ।
ହର ... ଯ ଦଣ୍ଡ ପାର୍ଥ ଦୂଇଲୋକେ ସଜ । ଦେବତାଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଯେ ନ ହଲେ ତାଙ୍କୁ ପୂଜା
... ପିତାର ଦଣ୍ଡ ହସ୍ତ ନ ହରଇ । ଗୁରୁଯାକୁ ଦଣ୍ଡ ଯେବେ ପିଠି କରି ଶୋଇ ।
... ଅବା ବୋଲଇ କଣ୍ଠା କହିଲ ଏ ଧର୍ମ । ଅଡଠାରେ ଦୟା ହଲେ ନହଇଟି ଧର୍ମ ।
... ନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଚକ୍ରଧର । କୃପଣ ଲୋକର ଦୟା କେମନ୍ତ ପ୍ରକାର ।
... କେତି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପଚାରୁଅଛୁ ସିଦ୍ଧା । ଏ କଥା ଗୋଟାହିଁ ମୋତେ କେଡ଼ ହଦ ଭିନା ।
... ହରି ବୋଇଲେ ଯେ ନର୍ଦ୍ଦସୃଷ୍ଟେ ଥାଇ । ତାହାର ଯେଉଁଣ ବୃତ୍ୟ ଶୁଣ ସାଏ ତୁହି
... ଧର୍ମ ଛକି ହୃଦେ ଥୋଇବ ସେ ମାୟା । କୃପଣ ଲୋକରଠାରେ ଏତେକହିଁ ଦୟା
ଦେବତା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ବୈଷ୍ଣବ ଭକ୍ତଜନ । ଏ ଭକ୍ତଲୋକଙ୍କୁ ଦୟା କରିବ ପ୍ରମାଣ ॥
ଏ ଭକ୍ତଲୋକଙ୍କୁ ପାର୍ଥ ଦୟା ଯାର ନାହିଁ । ମୋତେ ସେ ଭଜିଲେ ମୁଁ ତାହାକୁ ନ ଭଜଇ
ରୁ ... ବା ବୋଲଇ ପାର୍ଥ କହିଲ ଏ ଧର୍ମ । ଅଡଠାରେ ଦୟା ହଲେ ନହଇଟି ଧର୍ମ ।
ହୃଦରେ ହରି ପାର୍ଥ ନ ହରିବ ଶୋକ । ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭିତରେ ଏ ଭକ୍ତଦେହି ବଡ଼ଲୋକ ।
ଏ କଥା ହରି ପାର୍ଥ କହିଦେବା ତୋତେ । ତୋର ମନେ ଅପ୍ରତେ କରିବୁ ଯେବେ ମୋତେ
ତେବେଣି ଠାବରେ ସିଦ୍ଧା ତୋତେ ସବୁକଥା । ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର ଦରି ଲେଖିବୁ ବଧାତା ॥
ଯେଉଁ ବାଘୀ ହୋଇବ ସହସ୍ରେ ଟଙ୍କା ମୂଲ । ଶତେ ଠଙ୍କାମୂଲ ଜଳ ତାହା ସଙ୍ଗେ ତୁଲ
ଅଷ୍ଟରେ ଅଷ୍ଟରେ ପାର୍ଥ ଏତେକୂର ଛଡ଼ା । ଗୋଟିଏ ଠଙ୍କାରେ ପୁଣି ପାଇ ଏକ ଘୋଡ଼ା
ଦଶସହସ୍ର ଠଙ୍କା ଦେଇ ଯେଉଁ ଗଜ କିଣି । ଶତେ ଠଙ୍କା ଗଜ ଜଳ ତାହା ସଙ୍ଗେ ଗଣି ।
... ଦ୍ୱିତିରେ ଦସ୍ତିରେ ପାର୍ଥ ଅଛି ଏତେକୂର । ଅବର କଥା ଏ ତୋତେ କହିଦେବା ଶାର ।
ଏକ ବାଘ ଖଡ଼ଗ ହୋଇବି ଯେତେ ମୂଲ । କୃଷ୍ଣ ଶତାହିଁ ଜଳ ତାହାର ସଙ୍ଗେ ତୁଲ
ଏଡ଼ା ଲୁହା ଭିତରେ ଅନ୍ତର ପୁଣି ଏତେ । ଅବର କଥା ଏ ଶାଇ କହିଦେବା ତୋତେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଭିତରେ ଯେତେ ଲମ୍ବା ବୃକ୍ଷ ନାହିଁ । ଚନ୍ଦନ ବୃକ୍ଷର ତୁଲେ ସମାନ ନାହିଁ ।
ତା ତୁଲେ ଲକ୍ଷ ଅଟ୍ଟ ବୃକ୍ଷମଧ୍ୟେ ଦେଖି । ସବୁ ବୃକ୍ଷ ଉପରେ ଚନ୍ଦନ ବୃକ୍ଷ ଲେଖି ।
ର କହାଏ ଯେ କଳ୍ପମ୍ ନାମେ ତରୁ । ଚ୍ୟୁତ ବୃକ୍ଷ ସଙ୍ଗେ କାହିଁ କର୍ ସର କରୁ ।
ର ବୃକ୍ଷରେ ଧାହା ଏ ତିନି ଅନ୍ତର । ତୋ ଆଗେ କହିଲୁ ପାର୍ଥ ଗୁପତ ମନ୍ତ୍ର ।
ତ୍ର କଥାଏ ପାର୍ଥ ଶୁଣ ମନେ ଦେଇ । ଯେବଣ ପଥର ଶୀଳା ଦର୍ଶ କର ପୂଜ ।
ହାକୁ ଦର୍ଶନ କଲେ ମହାପାପ ଯାଇ । ପ୍ରାଣି ଭୁଟେ ପଥରଟି ପାହାନ ସପି ।
ପଥରର ପଥରେ ହାଦେ ଲକ୍ଷ ଦେବା କେତେ । ଏକ ପାଷାଣରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅଛି ଏତେ ।
ଅଟ୍ଟ କେତେ ଖଣ୍ଡେ ତୁଳ ବସିବାଟି ଏହା । ଯ ନ ବଡ଼ ବର ଧାତ ଲଥରଟୁ ସାହା ।
ପୃଥୀର ଭିତରେ ଏହା ମୃତ୍ତିକା ବସନ୍ତ । ଗଙ୍ଗା ମାଟି ତୁଲେଭ କହୁଛ ଦେହୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।
ମୃତ୍ତିକା ଗୋଷ୍ଠ ଯେ ଭଲନ୍ତ କର ସେବ । ଶ୍ରୀହରି ମନ୍ଦର ତାକୁ ବୋଲ ପାଇଁଲ୍ୟ ।
ନି କହିଥସଳ ହୋଇ ତିରେ ଥାଇ ବସି । ଯୋହାଏ ମୃତ୍ତିକା ପାଣିସାଉବାରେ ଅଛି ।
ଶୁଣ ତର ଅର୍ଜୁନ ମୁଁ କହୁଅଛି ତୋତେ । ଏହା ପୃଥୀଭିତରେ ଅନ୍ତର ଅଛି କେତେ ।
ଏ ମସ୍ତ୍ରମଣ୍ଡଳେ ଯେତେ ଛନ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣାଶ୍ରମ । ଉନ୍ନ ସଙ୍ଗେ ଚେ ହୋଇବ ସହାପଣେ ସମ୍ ।
ସ୍ତ୍ରୀ ସୀ ପୁରୁଷହିଁ ଏହୁଲବେ ପଣ୍ଡୁସୁତ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୈଷ୍ଣବ ଏ ଯେ ମାନବଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।
ବୈଷ୍ଣବର ଏହାଙ୍କୁ ଦେଖିଲ କର ମାନ୍ୟ । ତତ୍ତ୍ୱ ଶୁଦ୍ଧ ଭାବେ ସେବା କରଇ ଅର୍ଜୁ
ଏହାଙ୍କ କଲ୍ୟାଣେ ପାପ ଧ୍ୱଂସ ହୋଇଯିବ । ଏମାନଙ୍କଠାରେ ଦେହୁ ହିଂସା ନ କରିବ ।
ଚଯ୍ୟା ନ କହୁଣ ଯେ ଏହାଙ୍କୁ ହିଂସା କର । ଅୟୁଷ ତୁଟଇ ତାର ନାଶ ଯାଇ ଶୀଘ୍ର ।
କପଶ୍ତିର ଅନ୍ତ ତାହିଁ ସନ୍ତାନହିଁ ତୁଟି । ତୋ ଆଗେ କହିଲୁଁ ପାର୍ଥ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଏହି ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଦେବାଧିଙ୍କ ପତି । ଏ ଜୀବନ ଗୋଷ୍ଠା ମୋର ଧନ୍ୟ କଲ ଅଜ ।
କୋଟି କୋଟି ଜନ୍ମର ଯେ ପାପ ଗଲା ନାଶ । ନାମରତ୍ନଗୀତାରେ ବଣିଲେ କୃଷ୍ଣଦାସ ।
ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତା ଶ୍ରୀହରି ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ନାମ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ପଞ୍ଚଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଲକ୍ଷ୍ମୀପତି । ଜାତସୂତେ ହୋଇ ସେହି ଅପାର ପ୍ରକୃତି
ଏହୁ ପୃଥୀ ଭିତରେ ଅଛନ୍ତି ଯେତେ ବୃକ୍ଷ । କେ ପିତା ଲାପଇ କେ ଅମୃତ ତୁଲେ ଲକ୍ଷ
ଜନ୍ମପଦ ତୁଣ୍ଡେ ଦେଲେ କର ତାକୁ ଦୂର । ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ସେହି ଫଳ ସବୁଠୁଁ ମଧୁର ।
ଏ କଥା କହୁଛ ମୋତେ କର ଜଣାଇତା । କେଉଁ ବୃକ୍ଷ ମଧୁର ଯେ କେଉଁ ବୃକ୍ଷ ପିତା
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୋତେ ତାହା କହିଦେବା । ମୋର ପାଦପଦ୍ମରେ ଯେ କରଇ ସେବା
ସେ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାର୍ଥ ବୋଲ ପିତା ବୃକ୍ଷ । ମୋତେ ଯେ ଖାଇ ତାକୁ ସେବ କୋଟେ ଲକ୍ଷ
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଦେବ ହରି । କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ତୁମ୍ଭ ସେବା ଅଟେ ହରି
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ମୋତେ ପୂଜା କଲ୍ୟ ଯେବେ । ସେବା ଭକ୍ତିଯୋଗ ତୋତେ କହି
ଦେବା ତେବେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଯେଉଁ ଲୋକ ସୁସେବା କରଇ ମୋତେ ପାର୍ଥ । ବିଷୟ ବନ୍ଧନରେ ତାର ନ ବନ୍ଧଇ ଚି...
ଦାରା ପୁତ୍ର କୁଟୁମ୍ବ ଯେ ବନ୍ଧୁବର୍ଗ ଆଦି । ସେ ବୋଲଇ ଏମାନେ ମୋ ଅମ୍ଭଙ୍କୁହିଁ ବା...
ମାୟାମୋହ ତୋହାରେ ଅଟେ ବାହ୍ୟ ଅଙ୍ଗେ । ଅନ୍ତଃକାଳେ ଦେହହତ ନ ଯିବେ ମୋର ସଙ୍ଗ
ଏତାକୁ ଶୋଚନା କଲେ ପ୍ରଭୁ କେବା ଯିବ । ପୂର୍ବଜନ୍ମ ତୋଠାକୁ ବାସନା କାହିଁ ଥିବ
...ଶୁଜନ ସବୁ କଥା ଶୁଣ ଦେଇ ପାର୍ଥ । ମୋହର ସେବାରେ ସେ ଯେ ଦେଇଥାଇ ଚି...
ଅନ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କୁ ସେ ଯେ ନ ଜାଣଇ କାହିଁ । ଯାଦରେ ପଡ଼ିଲେ ସେ ଯେ ମୋହଠାକୁ ଯା...
ଅନ୍ୟ ଅନ୍ତାର୍...ରେ ପାର୍ଥ ମନ ନ କରଇ । ମୋହର ସେବାରେ ସେ ଯେ ଚଉଙ୍ଖିଥାଇ
...ନ୍ଦ ରନ୍ଧ...ଯ ପୁଷ୍ପ ଭୋଗ ଯେତେ ଲାଗି । ନାନାମତେ ରଖାଣ କରଇ ଶତ୍ରୁବର୍ଗି ।
...ର ଶୁଦ୍ଧ...ଯାତ୍ରା ତାର କଷ୍ଟ ଅଛୁ କେତେ । ବସ୍ତୁ ଯେତେ ଦଣ୍ଡବତ କରୁଥାଇ ମୋତେ
ଅନ୍ୟ...ଠାରେ ଅନ୍ତ ତ କରଇ ମନ । ମୋହର ଚରଣ ଏକା ଶୁଣୁଥାଇ କର୍ଣ୍ଣ ।
...ସ୍ଥବାସ ତାର ମନକୁ ନ ରସି । ବାସରେ ପୁରଇ ମୋର ଲାଗି ଯେ ତୁଳସୀ
ଛାଡ଼ି ...ତଳରେ ଏକା କରୁଥାଇ ମୋତେ । ସେବା ଭକ୍ତି ଯୋଗାଡ଼ି ତାର କହୁଛନ୍ତି
ତୋତେ ।
...ଳରେ ପଢ଼ଇ ସେ ଯେ ନାନା ଶାସ୍ତ୍ରମାନ । ମୋହର ଚରଣଠାରେ ଥାଇ ତାର ମନ ।
ଅନ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କୁ ଯେତ ନ ନୁଆଁଇ ଶିର । ମୋତେ ଧ୍ୟାନ କଲେ ତାର ମନ ହୁଏ ସ୍ଥିର
ମୋହ ବନ ଅଟଇ ସେ ନ କରଇ ଆଶା । ସକଳ ତେଜିଣ ତାର ମୋହର ଭରସା ।
ସ୍ୱର୍ଗ ଦଣ୍ଡେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ନାହିଁ ତାକୁ ବଶି । ଶୁଣ ହେ ଅର୍ଜୁନ ସେ ମୋତେ ଥାଇ ବସି
ତାହା ଙ୍କୁ ହୃଦେ ଯେତ ଥାଇ ମୋର ମନ । ସେ ମୋତେ ନେତ୍ରଭାବେ ଦେଉଥାଇ ମନ
ମୁଁ ତାକୁ ଜେମନ୍ତେ ଯେ ଦେଖଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ । ବେଦ ପୁରାଣ ବୋଲନ୍ତି ସେ ଭକ୍ତ
ହୋଇଛି ଅଂଶ ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ମୋତେ କରନ୍ତି ସେବା । ଏ ଜାଣି ବୋଲନ୍ତି ଅମ୍ଭେ ତୀର୍ଥ ବୁଲି ଯିବା
ଯେ ମୋର ଏମନ୍ତ ଭକ୍ତ ଅଟଇ ନିଶ୍ଚୟ । ତାହାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କଲେ ପ୍ରାଣୀ ହୋନ୍ତି ମୋକ୍ଷ ।
ଯେଉଁ ଲୋକ ନ ଜାଣଇ ମୋର ସେବା ଭାବ । ତୀର୍ଥ ବୁଲିଗଲେ ତହିଁ ଅଛୁ ଯେଉଁ ଲାଭ
ସେ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ କର୍ମ ସଂସାରୁ ନ ଲେଖା । ନାମ ବିନା ମୋକ୍ଷ ଆଉ କେଉଁଠାରେ ଶାଖା
ସେ ଯେବେ ବୋଲନ୍ତି ନାମ ହୃଦରେ ଧରିବା । ସବୁ ତୀର୍ଥମାନଙ୍କ ଯେ ମହତ୍ତ୍ୱ ପାଇବା ।
ଏକଥା ତୋଠାରେ ସେ ଯେ ଭ୍ରମିଯାନ୍ତି ଜାଣ । ସେ କଥା ତୋଠାରେ ପାର୍ଥ ତାହିଁ ଅନୁପଣ
ଗଙ୍ଗା ଗୟା ଗୋଦାବରୀ ବାରାଣସୀ ମୂଳ । ସଂସାରେ ଯେତେକ ତୀର୍ଥ ହୋଇଛନ୍ତି ଠୂଳ ।
ନାମକୁ ଭଜିବେ ବୋଲି କରଛନ୍ତି ଆଶା । ଯେତେ କହିବାକୁ ନାହିଁ ତାହାର ଭରସା ।
କେମନ୍ତେ କହିବେ ତାଙ୍କ ସାଦା ଦେଖି ନାହିଁ । ମୂଳଧାର ନ ଥିଲେ କି କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ହୋଇ
ସେ ବୋଲନ୍ତି ଭକ୍ତ ପାଦେ କରିବ ସୁସେବା । ଶ୍ରୀମୁଖ ଦର୍ଶନ ତେବେ ପାଇବାଟି ଅବା ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଆଶା କରିଥାନ୍ତି ପୁଣି । ନାମରତ୍ନଗୀତାରେ ଯେ କୃଷ୍ଣଦାସ ଭଣି ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ନାମରତ୍ନଗୀତା ଶ୍ରୀହରି ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ନାମ ପଞ୍ଚବିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଷଡ୍‌ବିଂଶ ଅଧ୍ୟାୟ

ା ଅର୍ଜୁନ ତୁ ପୁଚ୍ଛାକଲୁ ମୋତେ , ଆଦ ଅନ୍ତର ପାର୍ଥ କହିଦେଲୁଁ ତୋତେ
ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ ଚକ୍ରଧର । ଏ ଜ୍ଞାନ ଶାସ୍ତ୍ରରେ କେବଳ ଶ୍ଳୋକ ସାର
ଶ୍ଚ କଥାରେ ପ୍ରଶଂସା କରେ ଯେତୁ । ଏଥିର ସନ୍ଦେହ ମେଣ୍ଟାଅ ଦେବ ମହାବାହୁ
ହ ବୋଇଲେ ଶ୍ରୀପତି ଯେବେ ଜାଣି । ସେ ଶ୍ଳୋକ ଗୋଟାକ ପାର୍ଥ ସାର ବେ
ର କଥାଏ ପାର୍ଥ କହିଦେବା ତୋତେ । ଅନନ୍ତ ଯେ ଶ୍ଳୋକ ଦେଉଥାନ୍ତି କବେ
ଇଚ୍ଛା ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହେତୁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ହୋଏ ଭ୍ରମ । କୌଣସି ଦାନ ହେଁ ତାକୁ ନୋହେ ସାଧ
ନା ରୂପା ଦାନ ଦେଲେ ସନ୍ତୋଷ ନାହିଁ । ଅନ୍ନ ଦାନ ଗୋଟା ଯେ ପ୍ରାଣିଙ୍କ ହୋଏ ସାର୍ଥ
ଯଉଁ ଯେବେ ଆସିବରେ ସଂଗ୍ରାମରେ ଯୁଝେ । ମହାବୀର ହେ ଥାଇ ଉତ୍ତର ଗ୍ରାମେ ବୁଝେ ।
ଜଡ ଜୀବଜନ୍ତୁ ତ କରନ୍ତି ଆଶ । ସେ ଶ୍ଳୋକକୁ ସାର ବୋଲି ଶୁଣ ପଣ୍ଡିତ
ର କଥାଏ ତୋତେ କହିବା ଅର୍ଜୁନ । ଯେଉଁ ଶ୍ଳୋକ ଶୁଣନ୍ତି ପାପ ବିମୋଚନ
ପୁତ୍ରକୁ ସାର ବୋଲି କହୁଅଛୁ ତୋତେ । ଅଉ ଯେଉଁ କଥାଥିଲେ ପଚାର ତୁ ମୋତେ
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ ଭଗବାନ । ବନ୍ଧୁ ଗୁଣ କଥା ଯେ ଘରଣୀ ଲକ୍ଷଣ ।
ଭୃତ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ କଥା ଯେ କେବଳ ବାଞ୍ଛା ହୋଇ । ଏ ତିନି ଲୋକଙ୍କ କଥା ଦେବା ମୋତେ କହି
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୋତେ କହିବା ବୃତ୍ତାନ୍ତ । ଧନ ଥିଲେ ସବୁହେଁ ଘରଣୀ ତରନ୍ତ ।
ନିଧନ ହେଲେ ଯେ ଯୁବତୀ କରେ ଘର । ଘରଣୀ ବୋଲିଣ ପାର୍ଥ ଲେଖା ତାକୁ କର ।
ବନ୍ଧୁ ଲକ୍ଷଣ କଥା ଗୋଟି କହିଦେବା ଏବେ । ଅସମୟ ପଡ଼ିଲେ ସେ ସମ୍ଭାଳଇ ଯେବେ ।
ଆଶ୍ୱାସନା କରିଣ ଦେଖଇ ପ୍ରାଣସରି । ବନ୍ଧୁ ବୋଲି ତେବେ ସିନା ତାକୁ ଲେଖା କରି
ଯେଉଁ ଲୋକ ନ ଜାଣନ୍ତି ବନ୍ଧୁ ପରିଖଣ । କହି ସ୍ୱନ୍ଦ ଅଶ୍ୱର ଧରନ୍ତି ଲକ୍ଷଣ ।
ଉତ୍ତର ଲୋକର ବୁଦ୍ଧି ହୋଏ ଯେଉଁଭାବେ । ତହିଁର ପ୍ରସ୍ତାବ ତୋତେ କହିଦେବା ଏବେ
ଲଉ ଲକ୍ଷଣ ଯେ ଶାସ୍ତ୍ରେ ଅଛି କହି । ତାଳର ପାଣିରେ ପୁଣି ଘସଇ ସେହି ।
ଲୁହା ଲକ୍ଷଣ ପୁଣ ନ ହଇ ଯେଣୁ । ତନ୍ତ୍ର ପାଣିରେ ଦେଶ ବୁଡ଼ଇ ସେ ତେଣୁ ।
ସେହି ଲୁହା ଗୋଟା ଦାହେ ଭଡ଼ାଇବ ଲଉ । ଦଶ ଦଶା ସହିତେ ବୋଳିଏ ତାହା ଦେଉ
ପାଣିରେ ମେଳିଲେ ପାର୍ଥ ଲୁଣିଯିବ ସେହି । ଲକ୍ଷଣ ଲୋକଙ୍କର ଦାହେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ବଟି ଏହି ।
ସୁତର ଲୋକର ଅନ୍ତଃକରଣ ଲାଗଇ ମଳ । ନିର୍ମଳ ପଦାର୍ଥ ଜେଷ୍ଠା ସବୁ ଦେଇ ଜଳ ।
ପାପୀ ଲୋକ ହୃଦରେ କଳଙ୍କ ଥିଲା ପଶ । ତଳାତେ ଦହ ପଶିଲେ କେବେ ହେଁ ତୋଟେ ଶୋଷ
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ପଚାରୁଛି ତୋତେ । ନିର୍ମଳ ପଦାର୍ଥ ବୋଲି କହିଲ ଯେ ମୋତେ
କେଉଁ ହରି ଗୋସାଇଁ ପଚାରୁଅଛି କ୍ଳାନ୍ତ । ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଆଜ୍ଞା ପାଇ ଜାଣିବି ସିନା ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଧନ୍ୟ ଜୀବନ ତୋ ପାର୍ଥ । ତୁହି ସେ ଶଙ୍କା କଲୁ ପଦାର୍ଥ ଅର୍ଥ ।
ପରିମଳ କଥା ଯେବେ ପଚାରିଲୁ ମୋତେ । ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ କହଇଁ ମୁଁ ତୋତେ
ପ୍ରଭୁ ପରିମଳ ଯେ ଭୃତ୍ୟକୁ ଦୟାକର । ଭୃତ୍ୟ ପରିମଳ ଯେ ବେ କ୍ଷଣରୁ ଭାଗି ।
ସଜା ପରିମଳ ଯେବେ କଲ୍ୟାଣ ଧର୍ମ । ମନ୍ତ୍ରୀ ପରିମଳ ଯେବେ ବୁଦ୍ଧି ନୋହେ ଭ୍ରମ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଦୂର ପରିମଳ ଯେ ସହୁଁ କ ଖେଦି ଯାଇ । ଶାସ୍ତ୍ର ପରିମଳ ଯେବେ ଯ
ଯେବେ ତତ୍ତ୍ୱରଷ୍ଟ ବୁଦ୍ଧି ଶୁଦ୍ଧ ପରିମଳ । ଯେବେ ହ ଏ ଗୁପତଇ ଜ୍ଞାନ
ଛତ୍ରୀ ପରିମଳ ଯେବେ ଅସ୍ତ୍ରରେ ଯୁଝି । ପୁତ୍ର ପରିମଳ ଯେବେ ପିତୃଋଣ ଶୁଝି
ପଦ୍ମ ପରିମଳ ଯେବେ ଗଁଧିରେ ନ ଯାଇ । ବନ୍ଧୁ ପରିମଳ ଯେବେ ସବୁଦିନେ ଥାଇ
ମାତା ପରିମଳ ପୁତ୍ରେ ନ କରଇ ମାନ । ଧର୍ମ ପରିମଳ ଯେ ଦରିଦ୍ରେ ଦିଏ ଦାନ ।
ସ୍ତ୍ରୀ ପରିମଳ ଯେବେ ଥାଇ ପତି ଯୋଡ଼ି । ଗୃହପରିମଳ ଯେ ଅତିଥି ଯେବେ ଘୋ
ହାଟ ପରିମଳ ଯେବେ ଖାଦ୍ୟ ମିଳି ଯାଇ । ଘାଟ ପରିମଳ ଥିଲେ ନ ଝୁଲାହିଁ ଯାଇ ।
ଭୂତ ପରିମଳ ଯେବେ ସବୁହରି ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ସିଦ୍ଧ ପରିମଳ ଯୋଗେ ହାଦାଙ୍କୁହିଁ ଦେଖି ।
ବୃକ୍ଷ ପରିମଳ ଫଳ ଫୁଟେ ଗଛେ । ଗଙ୍ଗା ପରିମଳ ଯେ ବହଇ ସବୁବେଳେ ।
ଅଶ୍ୱ ପରିମଳ ଯେ ଦାଉର ଯୋଗେ ରଣେ । ଗଜ ପରିମଳ ଯେ ନ ସ୍ଥଳେ ହାଣ୍ଡିବ
ନିଶ୍ଚ ପରିମଳ ଯେ ଦୁର୍ଗରେ ଜାହିଁ ମାଗୁ । ସ୍ୱର୍ଗ ପରିମଳ ଜୀବ ଛନ୍ଦରେ ଯା ଦଣ୍ଡୁ ।
ଦୀପ ପରିମଳ ଯେ ତୁଳସୀ ଦବ୍ୟ ଫୁଲ । ଶୀତ ପରିମଳ ସବୁ ଛପ ହେବ ଭୁଲ ।
ଖାଡ଼ି ପରିମଳ ଯେବେ ନ ଥାଉଛି ବ୍ୟାଘ୍ର । ଖଇ ପରିମଳ ଯେବେ ନ ଖୋଜଇ ଗ୍ରାମ ।
ଘର ପରିମଳ ଯେବେ ଏକବୋଲ ହୋଇ । ବୃତ୍ତି ପରିମଳ ଯେବେ ନ ଥିବଟି ଧେଇ ।
ଯାତ୍ରା ପରିମଳ ଯାର ଜର୍ମଳ ଯେ ଭାବ । କର୍ମ ପରିମଳ ଯେତେଣେ ସିବ ତେତେଣେ ଲାଭ ।
ଛତ୍ର ପରିମଳ ମନ୍ତ୍ରୀ ଗୋଷ୍ଠିଠାକୁ ସିବା । ଶିଷ୍ୟ ପରିମଳ ଗୁରୁପାଦେ ମନ ଥିବା ।
ଯୁବା ପରିମଳ ସବୁ ଜୀବନରେ ସ୍ୱନ୍ତ । ସଭା ପରିମଳ ଯେବେ ନାହିଁ ଅଶ ପନ୍ଥ ।
ସ୍ତ୍ରୀଶ ପରିମଳ ଯେ ବୋଇଲେ ପୁଣି କଳ । ଆଚାର କଥାଏ ଯେତେବେ ଭର୍ତ୍ତା ସେବ କରେ
ଶାଉକ ପରିମଳ ମଣ୍ଡା ଦ ଖିବ ପେଟ । ଯୁଦ୍ଧ ପରିମଳ ଯେ ସମ୍ମୁଖେ ଗାଇ ଚୋଟ ।
ଜୀବ ପରିମଳ ଯେବେ ଦଣ୍ଡା ଦେନ୍ତ ଯାଇ । ବାଞ୍ଛା ପରିମଳ ଯାତ୍ରା ମିଳନ୍ତ ଖାଦା ଯାଇ ।
ଗାଈ ପରିମଳ ଦୁହଁ ଭ ଛାଡଲେ ଦଳ । ଗଛ ପରିମଳ ଯେବେ ନ ଥିବଟି ଫଳ ।
ସାଧୁ ପରିମଳ ଯେ କଥାରେ ହୋଇ ଟାଣ । ପ୍ରଜା ପରିମଳ ଯେ ନ ମେଣ୍ଟେ ରଜାଙ୍କଣ ।
ସନ୍ଥ ପରିମଳ ଗୁରୁଠାରେ ହୋଏ ଶାନ୍ତ । ପଥ ପରିମଳ ଯହିଁ ନ ଥିବଟି ଭ୍ରାନ୍ତ ।
ପାଦ ପରିମଳ ଯେ ଦେଉଳ ଅଳେ ଯାଇ । ମୁଣ୍ଡ ପରିମଳ ଯେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣନାମ ଗାଇ ।
ଚକ୍ଷୁ ପରିମଳ ଯେବେ ଚକ୍ରଧର ଦୃଶ୍ୟ । କର୍ଣ୍ଣ ପରିମଳ ଯେ ଶୁଣଇ କୃଷ୍ଣରସ ।
କଥା ପରିମଳ ଯେବେ କୃଷ୍ଣନାମ କହେ । ମଥା ପରିମଳ ଯେବେ ଦଣ୍ଡବତ ହୋଏ ।
ହସ୍ତ ପରିମଳ ଯେବେ ଭାବୁଥିବ ହରି । ବ୍ରତ ପରିମଳ ଯେବେ ଏକାଦଶୀ କରି ।
ବୈଦ୍ୟ ପରିମଳ ଯେବେ ବ୍ୟାଧି ଛଡ଼େ ଗାତ୍ର । କଣ୍ଠ ପରିମଳ ଯେବେ ହୁଅ ଦୁଏ ଦୃଢ଼ ।
ସାକ୍ଷୀ ପରିମଳ ଯେ ସଭାରେ କହେ ସତ୍ୟ । ଯୋଗୀ ପରିମଳ ଯେବେ ଲକ୍ଷିପାରେ ଜୀବ
ଶୁଣ ପରିମଳ ଯେ ବାସନା ଦୂରେ ଯାଇ । ଦେଶ ପରିମଳ ଯେବେ ପ୍ରଧାନ ବୋଲାଇ ।
ଦୁ ଯେ ପୁଷ୍ପ କଲୁ ଯାଏ ପରିମଳ ବାଣୀ । ଦେବୁ ହରି ପାରିଲୁକ କର୍ଣ୍ଣପଥେ ଶୁଣି ।
ଅବର ଦେବଣ କଥା ପଚାରିବୁ ମୋତେ । ଆଦଅନ୍ତ କରି ତାହା କହଦେବୁ ତୋତେ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଭଗବାନ । ଏଇ କଥା କେ
କେଶବର ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପଚାରୁଅଛୁ ହରି । ସକଳ ପଦାର୍ଥ ମୋ ...
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ମୋର ବଚନ ଯେ ପାର୍ଥ । ସେହି ସେ ଦେଖ
ବୁଦ୍ଧି ବୁଝି ଯୋଗୀ ତା ମନରୁ ଦୂର ହୋଇ । ... ବସ୍ତୁ ନ ଜାଣଇ ସ
ଉଦାସ ଭାବରେ ଯୋଗୀ ହୋଇ ସେ ଲଭେ । ... ପ୍ରିୟ ମାତା ...
ଶଇ କଥାମାନ ହାତେ ଯେଉଁଠାରେ ପଡ଼ । ଏହ କଥା ... କୁ ...
କୁଟୁମ୍ବ କଥାକୁ ସେ ତ ଭାବଇ ନଷ୍ଟ । ଜଗତକୁ ଦେଖଇ ସେ ...
ସଂସାରର ଭଲ ମନ୍ଦ ତୁଲ ହୋଇ ଲେଖି । ପ୍ରଥମେ କ୍ରୋଧ ସ୍ୱଭାବ
ସ୍ତୁତି ନିନ୍ଦା କଥାକୁ ମନରେ ଦୂର ହୋଇ । ଘରକୁ ଦେଖାଇ ସେ
ମିତ୍ର ସଙ୍ଗେ ଅର୍ଜୁନ ହୋଇ ଯେ ଭାବ । ... ପୋଡ ଯୋଗିକୁ ...
ସଂସାର ନଦୀରେ ଯେ ପହଁରିବ ଧୀର ସର । ... କଥା ଯେ ...
କୂପ ପାଣି ସମୁଦ୍ରକୁ ନ କରିବ ଭିନ୍ନ । ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଏହ ... ପ୍ରଭେ ...
ସ୍ଫଟିକ ପଥର ସଙ୍ଗେ ମୁକୁତାକୁ ଲେଖି । ସୁନା ରୁପା ତୁଲ ... ହୋଇ ଯୋଗୀ ।
ମାଟି ତୁଲେ କର୍ପୂରକୁ ହୋଇ ସମାନ । ବିଷ ଅମୃତକୁ ... ହୋଇ ଭିନ୍ନ ।
ଉପବାସେ ଥିଲେ ଭୋଜନେ ଭୁଞ୍ଜିବାରେ ସମ । ନିନ୍ଦା କଲେ ... ଯେ ...
ଶାସ୍ତ୍ରହିଁ ଜାଣିଲେ ଠାଣ ତ ... । ପ୍ରଶଂସିଲେ ... ତାର ସୁଖେ ।
ଅଗ୍ନିରେ ପୋଡ଼ିଲେ ଜଳେ ବୁଡ଼ିବାର ସରି । ହେମ ତୁଲେ ... ସମ କରି ।
ରାଜାଙ୍କ ଘର ସଙ୍ଗତେ ... ମୂଳ । ... ସବୁ ... ତୁଲ ।
... ଯେମନ୍ତ ... । କୁବେର ଦରିଦ୍ର ... ନ କରିବ ଭିନ୍ନ ।
... ନ ... କଥା । ... ଦେଖିଲେ ଯେ ... ।
... ଭାବ ... । ମନ ବୁଦ୍ଧି ... ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ।
... ନ ଜାଣଇ ସବୁଠାରେ ... । ... ନ ... ।
... ନିର୍ମଳଠାରେ ମନ । ... ନ ... ।
ସବୁଠାରେ ମିଶିଥାଇ ... । ... ବୁଦ୍ଧି ଧୈର୍ଯ୍ୟ ତାହାର ।
... ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ଦେଖଇ ସମତୁଲ । ... ମୂଳ ।
... ସମ ... ଯାର ଦୃଷ୍ଟି । ... ସଙ୍ଗେ ଯୋଗୀ ।
... ସେ ତ ହୋଇ । ... ଏହ ସମ ହୋଇ ।
... ଶୀତଳ ଯେ ଏହ ... । ସମତା ... ।
... ବାଳକ ... । ... ନ ଜାଣଇ ... ।
... ସବୁ ... ସରି । ଯେଉଁ ଘଟ ଯେବେ ସରି ଥାଇ ... କରି ।
... ବାବେ ... । ... କଥା ସବୁ ସମତୁଲ ।
... ସଙ୍ଗତେ ... । ... ଏହା ... ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଋଷଧ୍ୱଜ । ଟମକ ନିଶାଣ ବାଦ୍ୟ ତୁଳ କରି ଦେଲ ।
ଓ୍ ଏହ ଦୃଢ଼ । ଶରଚ୍ଚନ୍ଦ୍ର ଅସଳ ସଣଉ ସ୍ୱ୍ୟାତୀତ୍ର ।
ହାଭ ଯେ ଧନ । ମୋହରି ବୋଲଣ ସେ ବସ୍ତୁଥାଉ ମଠ ।
ଗଭ ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ । ପାଞ୍ଚପଦେ ମନ ଦେଇ ହେଉଥାଉ ସୁଖୀ ।
ାହିଁ ନିର୍ମଳ ଭା ଛାୟା । ଜନ୍ମବଧ ନ କରି ଜୀବରେ କରେ ଦୟା ।
।। ଯାଉଥାଉ ମନ । ହୃଷ୍ଟକୁ କରନ୍ତୁ ଭକ୍ତ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ମାନ୍ୟ ।
ାହିଁ ଦୁଃଖ ମଣେ ସୁଖ । ଜରିଲ୍ଲରେ ଫୁରୁଣା ପ୍ରସନ୍ନ ଭାବ ମୁଖ ।
ଚପାୟ ମଣି । ନାମଧନ ସବୁକଥା ମିଥ୍ୟା ପ୍ରାଣେ ଜାଣି ।
ଦେ ଥାଉ ଦୟା । ଏମନ୍ତ ଲୋକକୁ ନ ଲାଗଇ ବିଷ୍ଣୁମାୟା ।
ଯ ପଚ୍ଚରିଲ୍ଲୁ ପଣ୍ଡି । ନାମରତ୍ନଗୀତାରେ ଯେ କୃଷ୍ଣଦାସ ଭଣ ।
ନାମରତ୍ନଗୀତା ଶ୍ରୀହରି ଅର୍ଜୁନ ସମ୍ବାଦେ ନାମ ଷଡ଼ବିଂଶୋଧ୍ୟାୟଃ ।

ପ୍ରଥମଖଣ୍ଡ ସମାପ୍ତ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA